KÖTÜLÜĞÜN SESSİZ DİLİ

Yoksa kötülüklere batıp-yara alanlar, kendilerini iman edip salih amellerde bulunanlar gibi kılacağımızı mı sandılar? Hayatları ve ölümleri bir mi (olacak)? Ne kötü hüküm veriyorlar.
(Casiye Suresi, 21)

HARUN YAHYA

Bu kitapta kullanılan ayetler, Ali Bulaç'ın hazırladığı,
"Kur'an-ı Kerim ve Türkçe Anlamı" isimli mealden alınmıştır.

1. baskı: Temmuz 2003
2. baskı: Ağustos 2005
3. baskı: Ekim 2005

ARAŞTIRMA
YAYINCILIK

Talatpaşa Mah. Emirgazi Caddesi
İbrahim Elmas İşmerkezi
A. Blok Kat 4 Okmeydanı - İstanbul
Tel: (0 212) 222 00 88

Baskı: Seçil Ofset
100 Yıl Mahallesi MAS-SİT Matbaacılar Sitesi
4. Cadde No: 77 Bağcılar-İstanbul
Tel: (0 212) 629 06 15

w w w . h a r u n y a h y a . o r g - w w w . h a r u n y a h y a . n e t

İ Ç İ N D E K İ L E R

OKUYUCUYA

•Bu kitapta ve diğer çalışmalarımızda evrim teorisinin çöküşüne özel bir yer ayrılmasının nedeni, bu teorinin her türlü din aleyhtarı felsefenin temelini oluşturmasıdır. Yaratılışı ve dolayısıyla Allah'ın varlığını inkar eden Darwinizm, 150 yıldır pek çok insanın imanını kaybetmesine ya da kuşkuya düşmesine neden olmuştur. Dolayısıyla bu teorinin bir aldatmaca olduğunu gözler önüne sermek çok önemli bir imani görevdir. Bu önemli hizmetin tüm insanlarımıza ulaştırılabilmesi ise zorunludur. Kimi okuyucularımız belki tek bir kitabımızı okuma imkanı bulabilir. Bu nedenle her kitabımızda bu konuya özet de olsa bir bölüm ayrılması uygun görülmüştür.

•Belirtilmesi gereken bir diğer husus, bu kitapların içeriği ile ilgilidir. Yazarın tüm kitaplarında imani konular Kuran ayetleri doğrultusunda anlatılmakta, insanlar Allah'ın ayetlerini öğrenmeye ve yaşamaya davet edilmektedirler. Allah'ın ayetleri ile ilgili tüm konular, okuyanın aklında hiçbir şüphe veya soru işareti bırakmayacak şekilde açıklanmaktadır.

•Bu anlatım sırasında kullanılan samimi, sade ve akıcı üslup ise kitapların yediden yetmişe herkes tarafından rahatça anlaşılmasını sağlamaktadır. Bu etkili ve yalın anlatım sayesinde, kitaplar "bir solukta okunan kitaplar" deyimine tam olarak uymaktadır. Dini reddetme konusunda kesin bir tavır sergileyen insanlar dahi, bu kitaplarda anlatılan gerçeklerden etkilenmekte ve anlatılanların doğruluğunu inkar edememektedirler.

•Bu kitap ve yazarın diğer eserleri, okuyucular tarafından bizzat okunabileceği gibi, karşılıklı bir sohbet ortamı şeklinde de okunabilir. Bu kitaplardan istifade etmek isteyen bir grup okuyucunun kitapları birarada okumaları, konuyla ilgili kendi tefekkür ve tecrübelerini de birbirlerine aktarmaları açısından yararlı olacaktır.

•Bunun yanında, sadece Allah rızası için yazılmış olan bu kitapların tanınmasına ve okunmasına katkıda bulunmak da büyük bir hizmet olacaktır. Çünkü yazarın tüm kitaplarında ispat ve ikna edici yön son derece güçlüdür. Bu sebeple dini anlatmak isteyenler için en etkili yöntem, bu kitapların diğer insanlar tarafından da okunmasının teşvik edilmesidir.

•Kitapların arkasına yazarın diğer eserlerinin tanıtımlarının eklenmesinin ise önemli sebepleri vardır. Bu sayede kitabı eline alan kişi, yukarıda söz ettiğimiz özellikleri taşıyan ve okumaktan hoşlandığını umduğumuz bu kitapla aynı vasıflara sahip daha birçok eser olduğunu görecektir. İmani ve siyasi konularda yararlanabileceği zengin bir kaynak birikiminin bulunduğuna şahit olacaktır.

•Bu eserlerde, diğer bazı eserlerde görülen, yazarın şahsi kanaatlerine, şüpheli kaynaklara dayalı izahlara, mukaddesata karşı gereken adaba ve saygıya dikkat etmeyen üsluplara, burkuntu veren ümitsiz, şüpheci ve ye'se sürükleyen anlatımlara rastlayamazsınız.

YAZAR ve ESERLERİ HAKKINDA

Harun Yahya müstear ismini kullanan yazar Adnan Oktar, 1956 yılında Ankara'da doğdu. İlk, orta ve lise öğrenimini Ankara'da tamamladı. Daha sonra İstanbul Mimar Sinan Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi'nde ve İstanbul Üniversitesi Felsefe Bölümü'nde öğrenim gördü. 1980'li yıllardan bu yana, imani, bilimsel ve siyasi konularda pek çok eser hazırladı. Bunların yanı sıra, yazarın evrimcilerin sahtekarlıklarını, iddialarının geçersizliğini ve Darwinizm'in kanlı ideolojilerle olan karanlık bağlantılarını ortaya koyan çok önemli eserleri bulunmaktadır.

Harun Yahya'nın eserleri yaklaşık 30.000 resmin yer aldığı toplam 45.000 sayfalık bir külliyattır ve bu külliyat 41 farklı dile çevrilmiştir.

Yazarın müstear ismi, inkarcı düşünceye karşı mücadele eden iki peygamberin hatıralarına hürmeten, isimlerini yad etmek için Harun ve Yahya isimlerinden oluşturulmuştur. Yazar tarafından kitapların kapağında Resulullah'ın mührünün kullanılmış olmasının sembolik anlamı ise, kitapların içeriği ile ilgilidir. Bu mühür, Kuran-ı Kerim'in Allah'ın son kitabı ve son sözü, Peygamberimiz (sav)'in de hatem-ül enbiya olmasını remzetmektedir. Yazar da, yayınladığı tüm çalışmalarında, Kuran'ı ve Resulullah'ın sünnetini kendine rehber edinmiştir. Bu suretle, inkarcı düşünce sistemlerinin tüm temel iddialarını tek tek çürütmeyi ve dine karşı yöneltilen itirazları tam olarak susturacak "son söz"ü söylemeyi hedeflemektedir. Çok büyük bir hikmet ve kemal sahibi olan Resulullah'ın mührü, bu son sözü söyleme niyetinin bir duası olarak kullanılmıştır.

Yazarın tüm çalışmalarındaki ortak hedef, Kuran'ın tebliğini dünyaya ulaştırmak, böylelikle insanları Allah'ın varlığı, birliği ve ahiret gibi temel imani konular üzerinde düşünmeye sevk etmek ve inkarcı sistemlerin çürük temellerini ve sapkın uygulamalarını gözler önüne sermektir.

Nitekim Harun Yahya'nın eserleri Hindistan'dan Amerika'ya, İngiltere'den Endonezya'ya, Polonya'dan Bosna Hersek'e, İspanya'dan Brezilya'ya, Malezya'dan İtalya'ya, Fransa'dan Bulgaristan'a ve Rusya'ya kadar dünyanın daha pek çok ülkesinde beğeniyle okunmaktadır. İngilizce, Fransızca, Almanca, İtalyanca, İspanyolca, Portekizce, Urduca, Arapça, Arnavutça, Rusça, Boşnakça, Uygurca, Endonezyaca, Malayca, Bengoli, Sırpça, Bulgarca, Çince, Kishwahili (Tanzanya'da kullanılıyor), Hausa (Afrika'da yaygın olarak kullanılıyor), Dhivelhi (Mauritus'ta kullanılıyor), Danimarkaca ve İsveççe gibi pek çok dile çevrilen eserler, yurt dışında geniş bir okuyucu kitlesi tarafından takip edilmektedir.

Dünyanın dört bir yanında olağanüstü takdir toplayan bu eserler pek çok insanın iman etmesine, pek çoğunun da imanında derinleşmesine vesile olmaktadır. Kitapları okuyan, inceleyen her kişi, bu eserlerdeki hikmetli, özlü, kolay anlaşılır ve samimi

üslubun, akılcı ve ilmi yaklaşımın farkına varmaktadır. Bu eserler süratli etki etme, kesin netice verme, itiraz edilemezlik, çürütülemezlik özellikleri taşımaktadır. Bu eserleri okuyan ve üzerinde ciddi biçimde düşünen insanların, artık materyalist felsefeyi, ateizmi ve diğer sapkın görüş ve felsefelerin hiçbirini samimi olarak savunabilmeleri mümkün değildir. Bundan sonra savunsalar da ancak duygusal bir inatla savunacaklardır, çünkü fikri dayanakları çürütülmüştür. Çağımızdaki tüm inkarcı akımlar, Harun Yahya Külliyatı karşısında fikren mağlup olmuşlardır.

Kuşkusuz bu özellikler, Kuran'ın hikmet ve anlatım çarpıcılığından kaynaklanmaktadır. Yazarın kendisi bu eserlerden dolayı bir övünme içinde değildir, yalnızca Allah'ın hidayetine vesile olmaya niyet etmiştir. Ayrıca bu eserlerin basımında ve yayınlanmasında herhangi bir maddi kazanç hedeflenmemektedir.

Bu gerçekler göz önünde bulundurulduğunda, insanların görmediklerini görmelerini sağlayan, hidayetlerine vesile olan bu eserlerin okunmasını teşvik etmenin de, çok önemli bir hizmet olduğu ortaya çıkmaktadır.

Bu değerli eserleri tanıtmak yerine, insanların zihinlerini bulandıran, fikri karmaşa meydana getiren, kuşku ve tereddütleri dağıtmada, imanı kurtarmada güçlü ve keskin bir etkisi olmadığı genel tecrübe ile sabit olan kitapları yaymak ise, emek ve zaman kaybına neden olacaktır. İmanı kurtarma amacından ziyade, yazarının edebi gücünü vurgulamaya yönelik eserlerde bu etkinin elde edilemeyeceği açıktır. Bu konuda kuşkusu olanlar varsa, Harun Yahya'nın eserlerinin tek amacının dinsizliği çürütmek ve Kuran ahlakını yaymak olduğunu, bu hizmetteki etki, başarı ve samimiyetin açıkça görüldüğünü okuyucuların genel kanaatinden anlayabilirler.

Bilinmelidir ki, dünya üzerindeki zulüm ve karmaşaların, Müslümanların çektikleri eziyetlerin temel sebebi dinsizliğin fikri hakimiyetidir. Bunlardan kurtulmanın yolu ise, dinsizliğin fikren mağlup edilmesi, iman hakikatlerinin ortaya konması ve Kuran ahlakının, insanların kavrayıp yaşayabilecekleri şekilde anlatılmasıdır. Dünyanın günden güne daha fazla içine çekilmek istendiği zulüm, fesat ve kargaşa ortamı dikkate alındığında bu hizmetin elden geldiğince hızlı ve etkili bir biçimde yapılması gerektiği açıktır. Aksi halde çok geç kalınabilir.

Bu önemli hizmette öncü rolü üstlenmiş olan Harun Yahya Külliyatı, Allah'ın izniyle, 21. yüzyılda dünya insanlarını Kuran'da tarif edilen huzur ve barışa, doğruluk ve adalete, güzellik ve mutluluğa taşımaya bir vesile olacaktır.

GİRİŞ

Dünyanın her neresine giderseniz gidin, genç yaşlı, kadın erkek demeden, karşınıza çıkan hemen her insanın çok yakından tanıdığı evrensel bir dil olduğunu görürsünüz. Belki de hayatları boyunca birbirlerini bir kez bile görmemiş olan bu kişiler, birbirlerinden kilometrelerce uzakta; farklı kültürlerin ve farklı inançların etkisi altında farklı yaşamlar sürmekte, farklı dillerde konuşmaktadırlar. Buna rağmen tümünün çok iyi bildiği, kimilerinin ise ihtiyaç duyduklarında kullandıkları ortak bir dil vardır: Bu dil, 'kötülüğün sessiz dili'dir...

Bu, insanlara, açıkça yapamadıkları çirkin davranışları, açıkça söyleyemedikleri kötü sözleri, gizli yollarla birbirlerine ifade etmelerini sağlayan sinsi bir dildir. Kimi insanlar içlerindeki kötülüğü açıkça ortaya koymaktan çoğu zaman çekinirler. Çünkü bu tarz davranışların açıkça yapılması, çevrelerindeki insanlardan tepki almalarına ve menfaatlerinin zedelenmesine neden olabilir. Gizliden gizliye yapıldığında ise, çok ince ve detaylı yöntemler kullanılmasından dolayı ispat edilme riskinin büyük ölçüde ortadan kalktığına inanırlar. Gerçekten de bu sessiz dil ile söylenmek istenenler çok açık bir şekilde anlaşılır ama içerdiği kötülüklere dair ortada delil bırakmaz ve bu sebeple de ispatı pek mümkün olmaz.

Tüm bunların akla getirdiği asıl önemli soru ise, bu kadar detaylı kurallara dayanan bir dili, dünyanın dört bir yanındaki farklı insanların nereden ve nasıl öğrendikleridir. Kuşkusuz onlara kötülüğün sessiz dilini öğreten, onları bu gizli dili kullanmaya teşvik eden biri vardır; kötülüğün liderliğini yapan bu varlık, insanlığa karşı amansız bir mücadele veren 'şeytan'dır.

Şeytan, insanlara bu dili öğretmek ve onları gizliden gizliye kötülüğün içine sürüklemek için Allah'a and içmiştir. Açıkça kabul ettiremeyeceği tavırları bu gizli dille yaptırır ve açıkça söyletemeyeceği kötü sözleri de yine bu gizli dille söyletir. İnsanları, içlerindeki kötülükleri yok etmek yerine, bunları gizliden gizliye yaşamaya yönlendirir. Oysa Allah "... çirkin-kötülüklerin açığına ve gizli olanına yaklaşmayın..." (Enam Suresi, 151) ayetiyle, insanları kötülüğün her türlüsünden menetmiştir.

Şeytanın bu tuzağına düşen kimi insanlar belki pek çok konuda açıkça kötülük yapmaktan sakınırlar ama bir yandan da şeytanın ahlakını benimser, onun diliyle konuşur ve onun istediği gibi bir yaşam sürerler. İsteklerine, amaçlarına bu gizli dilin kurallarını uygulayarak ulaşmaya çalışırlar. Güzel bir hayatı, mutluluğu, başarıyı, üstünlüğü, hep bu karanlık dilin yöntemlerini kullanarak elde edebileceklerine inanırlar. Oysa bu, şeytanın bir oyunudur; dolayısıyla insanlara mutluluk ve huzur getirmesi mümkün değildir. O, insanları ancak hüsrana ve zarara sürükler. Allah, "Ey insanlar, yeryüzünde olan şeyleri helal ve temiz olarak yiyin ve şeytanın adımlarını izlemeyin. Gerçekte o, sizin için apaçık bir düşmandır. O, size yalnızca, kötülüğü, çirkin-hayasızlığı

ve Allah'a karşı bilmediğiniz şeyleri söylemenizi emreder." (Bakara Suresi, 168-169) ayetleriyle bu tehlikeye karşı insanları uyarmıştır.

Ancak kimi insanlar, kendilerine Kuran'ı rehber edinmemelerinden dolayı yüzyıllardır şeytanın bu tuzağına düşmekte, mutsuzluğa sürüklendikleri halde bu sistemi yaşamaktan ve kötülüğün dilini konuşmaktan vazgeçmemektedirler. Bunun en önemli nedenlerinden biri ise, bugüne kadar bu dilin sinsi yöntemlerinin deşifre edilmemiş olmasıdır. Dünya üzerinde bu dili konuşan binlerce insan olduğu halde, hiçbiri bundan söz etmemekte, kötülüğü deşifre etmemektedirler. Çünkü deşifre edilmemesi de, bu dilin en önemli prensiplerinden biridir. Şeytan ancak bu yolla kendi sinsi sistemini sürdürebilmekte, insanlar da sinsiliğe dayalı gizli kötülükleri yaşamayı ancak bu şekilde devam ettirebilmektedirler. Bu evrensel dilin gizli kalması, şeytanın peşi sıra giden birçok insanın, kötülükten sakınmamasına neden olmaktadır.

Dolayısıyla şeytanın sisteminin ve kötülüğün gizli dilinin tüm detaylarıyla açıkça ortaya konması son derece önemlidir. Bu durumda, tüm mücadelesi gizlilik ve sinsilik üzerine kurulu olan şeytan, deşifre olmuş yöntemleriyle insanlar üzerinde etkili olamayacaktır. O, insanları ancak sinsi metodlarıyla aldatabilmektedir; onlara beklemedikleri yerlerden, hiç ummadıkları konulardan yanaşmaktadır. Kullandığı metodların bu şekilde tüm insanlar tarafından bilinmesi, -Allah'ın dilemesiyle- onun oyunlarını etkisiz hale getirecektir.

Bunun yanı sıra, "Sizden; hayra çağıran, iyiliği (marufu) emreden ve kötülükten (münkerden) sakındıran bir topluluk bulunsun. Kurtuluşa erenler işte bunlardır." (Al-i İmran Suresi, 104) ayetiyle bildirildiği gibi, kötülüğü engellemek, kötülüğü destekleyen bir ahlakı ortadan kaldırmak müminler üzerinde bir sorumluluktur. Allah Kuran'da insanlara nefislerini kötülüklerden ne şekilde arındıracaklarını ve şeytanın kötülüğü savunan ahlakına ne şekilde karşı konulacağını bildirmiştir. Yeryüzündeki tüm kötülükleri ortadan kaldıracak çözüm Kuran ahlakının yaşanmasıdır.

Bu kitabın amacı, şeytanın kötülüğe çağıran ve gizlice kötülüğü yaşatan sistemini, kötülüğün sessiz dilini tüm detaylarıyla anlatmak, onun tuzaklarını bozacak çözümleri insanlara göstermektir. Diğer bir amaç da, "Günahın açıkta olanını da, gizlisini de terk edin. Çünkü günahı kazananlar, yüklenegeldikleri nedeniyle karşılık göreceklerdir." (Enam Suresi, 120) ayetiyle bildirildiği gibi kötülüğün gizlisinin de açığının da Allah Katında kişiyi sorumlu kılacağını hatırlatarak tüm insanları Kuran ahlakını yaşamaya davet etmektir.

KURAN'A GÖRE İYİLİK VE KÖTÜLÜK

İyilik ve kötülük, belki de insanların hayatları boyunca üzerinde en çok konuştukları ve düşündükleri kavramlardandır. İnsanların çoğu, kendi belirledikleri ölçüler içinde "iyi insan olmak" ve "kendisini ve sevdiklerini kötü tavırlardan, kötü insanlardan korumak" için gayret eder. Kötülükten sakınmak için gösterilen bu çaba elbette son derece önemlidir. Ancak yaşamları boyunca bu yönde çaba harcayan pek çok insan, kötülüğün aslında kendisine ne kadar yakın olduğunu gereği gibi düşünmemiş olabilir. Çünkü kimi insanlar kendilerine Kuran'da bildirilen gerçekleri ölçü almadıkları için, kötülüğü, ancak açık ve net olarak yaşandığında kötülük olarak kabul ederler. Örneğin intikam hissinin, öfkenin, kinin, kıskançlığın, bencilliğin, yalan söylemenin kötü davranışlar olduğunu hemen herkes bilir; ya da kindar bir insanın öfkesini, yalan söyleyen bir kişinin sahtekarlıklarının bir kısmını görüp anlayabilir.

Bunun yanı sıra kötülük denildiğinde genellikle insanların aklına, yanlışlığı çoğu insan tarafından kabul edilen, birini öldürmek, hırsızlık yapmak, bir başkasının hakkını çiğnemek gibi temel tavır bozuklukları gelir. Dolayısıyla birçok insan, bu davranışlardan sakınmaları ve hatta bu tavırları gösteren insanları kınamaları nedeniyle kendilerini kötülükten çok uzak görebilirler. Oysa kötülüğün bir de açıkça görülemeyen, sinsice ve gizlice yaşanan yönleri vardır ki çoğu insan bunların kötülüğün bir parçası olduğunu kabul etmek istemez.

Bunun sebebi ise, Kuran'a göre yaşamayan insanların iyilik ve kötülük kavramları hakkında kendilerine göre birtakım doğrularının ve yanlışlarının olmasıdır. İyiliği ve kötülüğü kendi inançları, düşünceleri, hayata bakış açıları ve toplumsal eğitimleri doğrultusunda kendileri belirlemektedirler. Oysa gerçekte iyiliğin ve kötülüğün karşılığını öğrenebileceğimiz tek bir kaynak vardır; Allah'ın, insanlara doğruyu yanlışı bildirmek ve onları karanlıklardan nura çıkarmak için göndermiş olduğu hak kitabı 'Kuran-ı Kerim'...

Allah, Kuran'da iyilik ve kötülüğün neler olduğunu tarif etmiş, ayrıca insanı kötülüğe sürükleyen nedenleri de açıklamıştır. Kuran'da gerçek iyiliğin Allah'tan korkan ve Allah'ın sınırlarını koruyan kimselerin davranışları olduğu bildirilmiştir:

"... ama iyilik sakınan(ın tutumudur)..." (Bakara Suresi, 189)

Allah'tan korkup sakınan kişi, karşısına çıkan her olayda Allah'ın rızasına ve Kuran'a uygun bir tavır göstererek, hayatının her anında iyi davranışlarda bulunmuş olur. Çevresinde olup biten tüm olayların Allah'ın hakimiyetinde geliştiğini bilmesi, herşeye hayır ve hikmet gözüyle bakması, gizli veya açık yaptığı her tavrın ahirette karşısına çıkacağını düşünmesi kişiyi sürekli olarak doğru düşünmeye ve güzel davranışlarda bulunmaya sevk eder. Dolayısıyla iyiliğin gerçek anlamıyla yaşanabilmesi

için insanın; "Allah'tan korkması, ahirete inanması ve kendisine Allah'ın rızasını kazanmayı amaç edinmiş olması" gerekir. Bu özellikler olmadan yapılan davranışlar, Kuran'a göre gerçek iyilik değildir.

Kuran ayetleriyle insanlara iyilik gibi, kötülüğün tanımı da bildirilmiştir. Kuran'a göre kötülük Allah'tan korkup sakınmadan yapılan tavırlardır. Allah'tan başka ilahlar edinmek, O'ndan başkasına kulluk etmek, insanların hoşnutluğunu ve dünya hayatının menfaatlerini elde edebilmek için yaşamak kişileri kötülüğün içine sürükler. İman etmeyenler için büyük bir hırs ve tutkuya dönüşen dünyevi değerler bu insanları güzel ahlaktan uzaklaştırır. Dünya hayatından olabilecek en fazlasını, en iyisini elde edebilmek için daima öncelikle kendi menfaatlerini düşünür ve bunları herşeyin üzerinde tutarlar. Bunlar da beraberinde kişiye bencillik, cimrilik, nankörlük, sahtekarlık, kibir, yalan, merhametsizlik gibi kötü ahlak özellikleri getirir.

Hayatlarını bu düşünceler doğrultusunda yönlendiren insanlar yine de kendilerine göre birtakım kötülüklerden sakınabilirler. Ancak bu konudaki ölçüleri genellikle insanlar tarafından kınanmamak, toplumun değer yargılarına ters düşmemek ya da menfaatlerinin zarar görmesini engellemek gibi hedeflere yöneliktir. Bu nedenle kimi zaman açıktan açığa bazı kötü tavırlardan sakınırlarken, bunların gizli kalması durumunda bu konuda hiçbir kısıtlamaya gitmeyebilirler. Kimsenin duyup görmeyeceğinden ve ispatlanamayacağından emin oldukları durumlarda kötülüğe gönül rahatlığıyla yanaşabilirler. Bu, söz konusu kişilerin Allah korkularının olmamasından kaynaklanır. Kötülükten sakınmadaki ölçüleri, "insanların bilmemesi, onların gözünde itibarlarını kaybetmemeleri ve toplum genelinde iyi bilinmeleri" şartlarına dayalıdır. Bu şartlarda güvence sağladıkları takdirde duruma göre kötülüğün pek çok türüne eğilim gösterebilirler. Dolayısıyla bu kimselerin kötülük kavramını değerlendirişleri, yalnızca "kötülüğün açığa çıkmaması" esasına dayalıdır.

Oysa Allah, insanlara kötülüğün açık olanından da gizlisinden de kaçınmalarını bildirmiş ve bunların neler olduğunu Kuran ayetleriyle açıklamıştır. Kuran'ı ölçü almayan insanlar, Allah'ın "... onlar salih bir ameli bir başka kötüyle karıştırmışlardır. Umulur ki Allah tevbelerini kabul eder. Hiç şüphesiz Allah, bağışlayandır, esirgeyendir." (Tevbe Suresi, 102) ayetiyle bildirdiği gibi bir ahlak göstererek kötülüğe meyledebilirler. Böyle bir durumun oluşmasını engellemek içinse, insanlara öncelikle kötülüğün kaynağını tanıtmak ve bu kaynağı tüm yönleriyle deşifre etmek gerekmektedir. Kötülüğün bu şekilde deşifre edilmesi, sinsiliği ortadan kaldıracak, gizli olmasına dayanarak kötülüğü meşru gören ve uygulayan insanların bu tavırlardan sakınmalarını sağlayacaktır. Aksinde Allah'ın "Yoksa kötülüklere batıp-yara alanlar, kendilerini iman edip salih amellerde bulunanlar gibi kılacağımızı mı sandılar? Hayatları ve ölümleri bir mi (olacak)? Ne kötü hüküm veriyorlar." (Casiye Suresi, 21) ayetiyle bildirdiği gibi, kötülüğü, gizli kalmasına aldanarak yaşayan kimselerin dünyada ve ahiretteki yaşamları, iman sahiplerininkinden çok farklı olacaktır. Kuran'da "güzel işler

yaptıklarını sanan" ama aslında tüm çabaları boşa çıkan kimselerin ahirette "en çok hüsrana uğrayanlar" oldukları bildirilmiştir:

De ki: "Davranış (ameller) bakımından en çok hüsrana uğrayacak olanları size haber vereyim mi?"

"Onların, dünya hayatındaki bütün çabaları boşa gitmişken, kendilerini gerçekte güzel iş yapmakta sanıyorlar."İşte onlar, Rablerinin ayetlerini ve O'na kavuşmayı inkar edenlerdir. Artık onların yapıp-ettikleri boşa çıkmıştır, kıyamet gününde onlar için bir tartı tutmayacağız. (Kehf Suresi, 103-105)

KÖTÜLÜĞÜN KAYNAĞI;
NEFS VE ŞEYTAN

Kuran'da insanlara bildirilen, kötülüğün iki ana kaynağı vardır. Bunlardan biri her insanın içinde bulunan ve kendisine sürekli olarak kötülüğü emreden "nefis"tir. Nefis durmaksızın verdiği telkinlerle insanları doğru yoldan uzaklaştırmaya ve onları felakete sürüklemeye çalışır. Kuran'da nefsin bu özelliği şöyle bildirilmektedir:

"(Yine de) Ben nefsimi temize çıkaramam. Çünkü gerçekten <u>nefis, -Rabbimin kendisini esirgediği dışında- var gücüyle kötülüğü emredendir..."</u> (Yusuf Suresi, 53)

Nefsin destekçisi olan ve insanlara kötülüğü ve çirkin davranışları emretmekle görevli olan bir diğer varlık ise "şeytan"dır. Kuran'da şeytanın insanları yalnızca kötülüğe çağırdığı şöyle haber verilmiştir:

O, size yalnızca, kötülüğü, çirkin-hayasızlığı ve Allah'a karşı bilmediğiniz şeyleri söylemenizi emreder. (Bakara Suresi, 169)

Nefis ve şeytan, insanı kötülüğe sürükleyebilmek için hayatının son anına kadar ona karşı mücadele edeceklerdir. Şeytan bu mücadelesinde başarılı olabilmek için elinden gelen her yolu deneyecek, her türlü hileli yönteme başvuracaktır. Çünkü amacı, kendisi gibi insanları da cehennem azabına sürükleyebilmektir. Cehennem azabının kurtuluşu yoktur, bu azap sonsuza kadar sürecektir ve dayanılmaz acılarla doludur.

İnsanın kendisini büyük bir tehlikeye sürüklemeye çalışan şeytanın oyununu anlaması ve onun saldırılarına karşı bu dikkatle karşı koyması gerekir. Bunun için yapması gereken ise, şeytan hakkında en doğru bilgilerin yer aldığı Kuran'ı kendisine rehber edinmesidir. Allah Kuran'da şeytanın karakterini, amacını, insanlara karşı kullanacağı yöntemleri, bunların nasıl etkisiz hale getirilebileceğini insanlara bildirmiştir.

Şeytan hakkında bilinmesi gereken ilk şey ise, onun kendine ait müstakil bir gücü olmadığıdır. Tüm varlıklar gibi onu da Allah yaratmıştır. İnsanlara karşı kötülükten yana verdiği bu mücadele Allah'ın kontrolündedir. Allah dünya hayatında insanlardan hangilerinin güzel davranışlarda bulunacaklarının, hangilerinin ise kötülüğe meyledeceklerinin anlaşılması için böyle bir imtihan ortamı yaratmıştır.

Allah, bu imtihan ortamının bir gereği olarak, kötülüğe çağıran nefis ve şeytanın yanında insana her an doğruyu ilham eden "vicdan"ı yaratmıştır. Vicdan, nefsin tam tersine, şeytanın kışkırtmalarına karşı insana daima hak olanı söyler ve onu Allah'ın razı

olacağı güzel davranışlarda bulunmaya teşvik eder. Dolayısıyla vicdanının sesine uyan kişi, kötülüğe çağıran nefsini ve şeytanı kolaylıkla etkisiz hale getirebilir. Allah Kuran'da bu gerçeği insanlara şöyle bildirmiştir:

Nefse ve ona 'bir düzen içinde biçim verene', sonra ona fücurunu (sınır tanımaz günah ve kötülüğünü) ve ondan sakınmayı ilham edene (andolsun). Onu arındırıp-temizleyen gerçekten felah bulmuştur. Ve onu (isyanla, günahla, bozulmalarla) örtüp-saran da elbette yıkıma uğramıştır. (Şems Suresi, 7-10)

Şeytan hakkında bilinmesi gereken bir diğer önemli konu ise, onun "insanlar üzerinde zorlayıcı hiçbir etkisinin olmadığı"dır. Şeytanın vasfı, insanları sadece kendi yoluna çağırmak ve onlara bu yönde telkinlerde bulunmakla sınırlıdır. Kötülükten ya da iyilikten yana tavır koyma konusundaki seçimi ise tümüyle insanın kendi iradesindedir. Eğer iman eder ve Kuran ahlakıyla hareket ederse "Gerçek şu ki, iman edenler ve Rablerine tevekkül edenler üzerinde onun (şeytanın) hiçbir zorlayıcı-gücü yoktur." (Nahl Suresi, 99) ayetiyle bildirildiği gibi şeytanı etkisiz hale getirmiş olacaktır. Bu durumda Allah'ın "... Hiç şüphesiz, şeytanın hileli-düzeni pek zayıftır." (Nisa Suresi, 76) ayetiyle bildirdiği gibi şeytanın düzeni bozulacaktır. Allah Kuran'da şeytanın samimi insanlara etki edemeyeceğini şöyle haber vermiştir:

Dedi ki: "Senin izzetin adına andolsun, ben, onların tümünü mutlaka azdırıp-kışkırtacağım. <u>Ancak onlardan, muhlis olan kulların hariç."</u> (Sad Suresi, 82-83)

Eğer insan şeytana karşı Allah'a sığınıp, kendisine doğru yolu gösterecek olan Kuran'ı rehber edinmezse, bu durumda "Onun zorlayıcı-gücü ancak onu veli edinenlerle, onunla O'na (Allah'a) ortak koşanlar üzerindedir." (Nahl Suresi, 100) ayetiyle haber verildiği gibi, şeytanın etkisi altına girmiş olacaktır. Bu da onu dönüşü olmayan cehennem azabına sürükleyecektir.

Kuşkusuz böyle bir durum ile karşılaşmayı hiç kimse istemez. Bunun için yapılması gereken, şeytan hakkındaki tüm bilgileri Kuran'dan öğrenmek ve onun hileli yöntemlerine Kuran ile karşılık vererek, onun tuzağını bozmak olmalıdır.

İlerleyen satırlarda şeytanın kötülüğü savunan karakterini, insanları çağırdığı gizli dinini ve bunun için kullandığı yöntemleri deşifre ederek, kötülükten sakınmanın Kuran'da bildirilen yollarını ortaya koyacağız.

ŞEYTANIN DİNİ VE GİZLİ YÖNTEMLERİ

Allah Kuran'ın "Dedi ki: "Rabbim, beni kışkırttığın şeye karşılık, andolsun, ben de yeryüzünde onlara, (sana başkaldırmayı ve dünya tutkularını) süsleyip-çekici göstereceğim ve onların tümünü mutlaka kışkırtıp-saptıracağım. Ancak onlardan muhlis olan kulların müstesna." (Hicr Suresi, 39-40) ayetleriyle insanın düşmanı olan şeytanın, kıyamet gününe kadar tüm gücüyle insanları kötülüğe sürükleme konusundaki inatçılığını insanlara bildirmiştir.

Ancak kimi insanlar şeytan hakkında gerçeğe dayalı doğru bilgilere sahip değillerdir. Bu nedenle, şeytanın düşmanlığından sakınabilmek için insanın öncelikle yapması gereken onun yöntemlerini, nasıl mağlup edilebileceğini öğrenmek ve tuzaklarına karşı hazırlıklı olmaktır.

Bu konuda ilk bilinmesi gereken ise şeytanın yüzyıllardır savunuculuğunu yaptığı ve insanlara kabul ettirmeye çalıştığı bir "din anlayışı" olduğudur. Tarihin başlangıcından itibaren, dünyanın dört bir yanındaki tüm insanlara aynı telkinleri vererek onlara ortak bir yaşam stilini, kendi batıl dinini benimsetmeye çalışmaktadır. Bu dinin temel özelliklerinden ve şeytanın bu din anlayışını insanlara kabul ettirebilmek için kullandığı yöntemlerden bazılarını şöyle sıralayabiliriz:

Vicdanı etkisiz hale getirmek için bahaneler öne sürmesi

Şeytanın dini, insanlara şeytanın karakterini ve onun düşünce sistemini kabul ettirme amacına dayalıdır. Şeytan, insanları bu yönde ikna edebilmek için batıla dayalı çok çeşitli ve sinsi yöntemler geliştirmiştir. Ancak ana felsefesi, öncelikle kendi tuzaklarını bozan, verdiği telkinlerle insanları durmaksızın iyiliğe ve doğruya çağıran vicdanı etkisiz hale getirmeye yöneliktir. Aslında, Allah'ın "Hayır; insan, kendi nefsine karşı bir basirettir. Kendi mazeretlerini ortaya atsa bile." (Kıyamet Suresi, 14-15) ayetleriyle bildirdiği gibi, şeytan nasıl bir tuzak kurarsa kursun, vicdanın yol göstermesi sayesinde her insan doğruyu görebilecek bir basirete sahiptir. Ancak şeytan, insanların vicdanlarını örtmelerini sağlayacak, onları kendi ahlakını yaşamaya ikna edecek çok çeşitli mazeretler öne sürerek insanların bu basiretlerini örtmeye çalışır.

İman edenler Kuran'a göre düşündükleri için, şeytanın bu yöndeki telkinlerini, ne kadar ustaca olursa olsun, hemen fark edebilir ve vicdanlarından yana bir tavır ortaya koyarlar. Kuran ahlakından uzak yaşayan insanlar ise, yaşamlarını nefislerini memnun etme amacı üzerine kurdukları için, şeytanın nefislerini destekleyen bahanelerini hemen kabullenirler. Vicdanlarının sesini bastırmak için zaten bir yol aradıkları için, şeytanın bu telkinlerini nefislerine yönelik bir destek ve yardım olarak kabul ederler.

Şeytanın bu sistemi, her tavır bozukluğu ve her kötülük için ayrı bir mazeret, ayrı bir sapkın açıklama içerir. Bu yolla insanların vicdanlarına karşı koyabilmelerini sağlar ve böylece kendi düşüncelerini onlara meşru ve makul göstermeye çalışır.

İyiyi kötü, kötüyü iyi göstererek insanları aldatması

Şeytanın insanları kötülüğe çağırmada kullandığı yöntemlerden biri ise "iyiyi kötü, kötüyü de iyi göstererek insanları aldatmak"tır. Şeytan doğru yolda olduklarına ikna etmek için insanlara çok çeşitli ve çok fazla sayıda sahte delil öne sürer. Bu deliller, o kadar detaylandırılmış ve o kadar kurnazca mantıklarla süslenmiştir ki, iman gözüyle bakmayan kimseler kolaylıkla ikna olurlar. Şeytanın öne sürdüğü delilleri adeta bir gerçek gibi kabul eder ve tavırlarını, kendilerini inandırdıkları bu sahte gerçekler doğrultusunda şekillendirirler.

Şeytanın bu yöndeki oyunlarına kanarak hatalı tavırlarda bulunan insanlara dair günlük hayatta pek çok örneğe rastlamak mümkündür. Sözgelimi şeytan kimi zaman verdiği telkinlerle kişiyi, yakın bir dostunu, düşmanı olarak görecek hale getirebilir. Karşı tarafın kötü niyetli olduğuna ve kendisine düşmanlık beslediğine dair o kadar detaylı ve net deliller öne sürer ki, bu kişi dostunun iyi niyetli tavırlarını dahi bu şekilde algılamaya başlar. Bu bakış açısı nedeniyle her tavrın, her sözün ardında bir ima ya da ters bir anlam arar. Şeytanın o denli etkisi altına girmiş ve onun verdiği telkinlerle o kadar düşünmeye başlamıştır ki, karşı taraf bu durumu ortadan kaldırmak için ne kadar iyi niyetli bir çaba içerisine girerse girsin, fayda vermez.

Şeytan kimi zaman da aynı telkini tam ters şekliyle verir. Kişinin kendisine zarar verecek ve kötülüğe sürükleyecek kimseleri dost olarak görmesini sağlar. Ortada bu kimsenin kötü niyetini ispatlayan onlarca delil olduğu halde, şeytan tüm bunlara birer açıklama getirerek bu kötü niyetin fark edilmesini engeller. Birkaç önemsiz detayı da ön plana çıkarıp kişinin gözünde büyüterek, karşı tarafın iyi niyetli olduğu konusunda onu inandırır.

Şeytan, bu taktiklerini insanın günlük hayatında karşısına çıkan her konuda kullanır. Tüm bunların sonucunda kötülüğe teşvik ettiği bir insanı, gaflete sürükleyerek içerisinde bulunduğu kötülüklerden sakınmasına engel olur. Oysa gerçekte, kendisi bu kişinin yakın bir dostu olmuş ve onu kendi din anlayışına, kendi ahlak özelliklerine yaklaştırmıştır. Kuran'da şeytanın insanları bu şekilde; "hidayette oldukları izlenimi vererek doğru yoldan ayırdığı" şöyle bildirilmiştir:

Kim Rahman (olan Allah)ın zikrini görmezlikten gelirse, Biz bir şeytana onun 'üzerini kabukla bağlattırırız'; artık bu, onun bir yakın dostudur.

Gerçekten bunlar (bu şeytanlar), onları yoldan alıkoyarlar; onlar ise, kendilerinin gerçekten hidayette olduklarını sanırlar. (Zuhruf Suresi, 36-37)

Sinsice yöntemler kullanması ve insanları da sinsiliğe teşvik etmesi

İnsanları doğru yoldan ayırıp kendisi ile birlikte cehenneme sürüklemek için çaba harcayan şeytanın en önemli özelliklerinden biri sinsiliğidir. Sinsilik aynı zamanda

şeytanın insanlığa karşı verdiği amansız mücadelede kullandığı en hayati yöntemlerdendir. İnsanları, gerçek amacını açıklayarak kendisine uymaya çağırsa sonuç alamayacak, başarılı olamayacaktır. İnsanlık tarihinin başlangıcından beri onlara karşı nasıl büyük bir kin ve düşmanlık beslediğini, onları kendisiyle birlikte sonsuza kadar cehennem azabına sürüklemek için kandırmaya çalıştığını ve onlara yalnızca yalan söylediğini anlatacak olursa, elbette ki sözlerine inanılmayacaktır. Hatta ona karşı dikkatli ve uyanık olunacak ve tuzağına düşmekten kurtulunacaktır. Bu nedenle şeytan, insanları sinsilikle, yalan, hile ve aldatmaca dolu yöntemlerle kandırmaya çalışır. Onlara düşman olduğunu açıkça hissettirecek tavırlardan sakınır. Ya da onlara açık açık 'gelin bana uyun', 'kötü ahlaklı olun', 'kendinize, etrafınızdaki insanlara zarar verin', ya da 'iyi ya da kötü arasında tercih yapmanız gerektiğinde her zaman kötüden yana tavır alın' gibi telkinlerde bulunmayabilir. Aslında bu sözler şeytanın nihai hedefini özetlemektedir. Ama o her zaman için tüm bunları iyilik, güzellik, doğruluk gibi erdemlerle süsleyerek insanlara sunar. Onlara sinsice yanaşır; zekice ve kurnazca ikna metodları kullanır.

Kuran'da şeytanın kendisinin de bu yönünü dile getirdiği; insanlara açıktan açığa değil, pusu kurarak yaklaşacağını söylediği şöyle bildirilmektedir:

Dedi ki: "Madem öyle, beni azdırdığından dolayı onlar(ı insanları saptırmak) için mutlaka Senin dosdoğru yolunda (pusu kurup) oturacağım. Sonra muhakkak önlerinden, arkalarından, sağlarından ve sollarından sokulacağım. Onların çoğunu şükredici bulmayacaksın." (Araf Suresi, 16-17)

İnsanlar üzerinde doğrudan etkisi olmayan şeytan insanlara doğruyu yanlış, iyiyi kötü, gerçekleri ise hayal gibi gösterebilmek için çeşitli sinsi yöntemlere başvurur. Onları aldatmak için yaldızlı sözler söyler, yapmakta oldukları yanlış işleri süslü ve çekici gösterir. Aynı şekilde güzel ve hayırlı olan işleri de çirkin gösterip bunlardan vazgeçirmeye çalışır. Onlara dünya hayatına ilişkin süslü vaatlerde bulunur. Doğrulardan yana onları olmadık kuruntulara düşürür. En sade konuları bile içinden çıkılmaz ve karmaşık hale getirmeye, Allah'ın emirlerini onlara zor göstermeye çalışır. Onları, dünya menfaatlerinin yakın ve elde edilmesi kolay, ahiret menfaatlerinin ise uzak ve sözde hayali vaatler olduğuna inandırmaya çabalar. İnsanları her an gözetler. Her an açıklarını, zayıf yönlerini kollar. Onları aciz oldukları noktalardan yakalamaya ve tuzağa düşürmeye çalışır. Sürekli kötülüğü öğütler. Onların da kendisi gibi kötülüğü benimsemelerini ve böylece kendine benzemelerini ister. Tüm bu telkinlerini onlara beklemedikleri anlarda, beklemedikleri yönlerden pusu kurarak yapar.

Kimi zaman açık telkinlerde bulunur, çoğu zaman ise kendisini adeta bir dost gibi gösterip, o insanın iyiliğini istiyormuş gibi davranır. Şeytanın çeşitli yalanlarına aldanan insanlar, içerisinde bulundukları gaflet nedeniyle giderek doğru yoldan uzaklaşırlar. Kendilerine şeytanı dost edinmiş olmaları, bu insanların yaşadıkları kötü ahlakı,

gösterdikleri bozuk tavırları önemli görmemelerine ve bunları ısrarla savunmalarına neden olur.

İnsanlara kötülüğü ispat edilemeyecek şekilde yaşamayı öğretmesi

Şeytanın insanları kendi ahlakına çağırmakta kullandığı sessiz dilin önemli prensiplerinden biri "yapılan kötü davranışın ustalıkla gizlenmesi"dir. Şeytanın, etkisi altına aldığı kimselere öğrettiği bu gizli din, "ispat edilemezlik" ilkesine dayalı eylemlerle yaşanmaktadır. Bu kimseler açık bir şekilde kötü ahlak özellikleri göstermez, bunu çok ince detayların arasına gizlerler. Bu öyle sinsi bir sistemdir ki, bu gizli ve sessiz dil ile karşılarındaki insanlara hem ne demek istediklerini çok açık bir şekilde ifade etmiş olurlar, hem de karşı tarafın bu kötü tavırlarını deşifre edebileceği hiçbir delil vermezler.

Bu yöntemle bir yandan da, aynı şeytani ahlakı yaşayan kimselerin birbirlerini kolaylıkla tanıyabilmeleri de sağlanmış olur. Kendi kullandıkları dilin tüm inceliklerini bilen bu kimseler, aynı alametleri başkalarında gördüklerinde bu kimselerin de kendileri gibi şeytanın etkisi altına girmiş olduklarını anlarlar. Bu durumu bilmek ise onlara, bu kimselerin yanında şeytanın ahlakını çekinmeden ve gizlenmeye gerek duymadan yaşayabilecekleri konusunda büyük bir cesaret sağlar. Kendileriyle aynı ortak dili konuştuğunu bildikleri insanların yanında, diğer insanların yanında gizledikleri gerçek yüzlerini hiç çekinmeden ortaya koyabilirler.

"İspat edilmezlik ilkesi" kötülüğün sessiz dilini konuşan kimselerin vicdanlarını örtebilme amacını da taşımaktadır. Şeytan bu dili öğrettiği insanlara, kötülüğe açıktan açığa yanaşmamalarının güzel ahlaklı ve iyi bir insan olmaları için yeterli olduğu fikrini aşılar. Bu nedenle sessiz dili konuşan kimi insanlar, vicdanlarını örterek, kötü bir ahlak göstermelerini hiç önemsemeden sessiz dilin sinsi yöntemlerini uygulamaya devam ederler. Çevrelerindeki insanların, ince detaylara dayandırdıkları kötü ahlaklarını kendilerine ispat edememeleri de, yine onların kendilerini bu konudan müstağni görmelerine neden olur.

İnsanlar üzerinde fıtratlarını bozarak etkili olmaya çalışması

Yeryüzündeki tüm varlıkların tek hakimi olan Allah, yarattıklarını ve onlara en uygun olan yaşam şeklini en iyi bilendir. Allah insanları ancak imanı kavradıkları ve Kuran ahlakını yaşadıkları takdirde mutlu ve huzurlu olabilecek şekilde yaratmıştır. Kuran'ın "... Haberiniz olsun; kalpler yalnızca Allah'ın zikriyle mutmain olur." (Rad Suresi, 28) ayetiyle bildirilen bu gerçek istisnasız tüm insanlar için geçerlidir. İnsan ancak kendisini yaratan Rabbimiz'e yönelip, O'nun sevgisini ve rızasını kazanabileceği şekilde yaşadığı takdirde dünya hayatında güzel bir yaşam sürebilir. Allah Kuran'da insanlara, kendilerini yarattığı fıtrata yönelmelerini şöyle bildirmiştir:

Öyleyse sen yüzünü Allah'ı birleyen (bir hanif) olarak dine, Allah'ın o fıtratına çevir; ki insanları bunun üzerine yaratmıştır... (Rum Suresi, 30)

Fıtratlarına en uygun olan bu yaşam şeklini ve bu ahlak anlayışını benimsemedikleri takdirde insanlar sıkıntı ve huzursuzluk içinde bir yaşam sürerler. Allah'ın insanlar için yaratmış olduğu yeryüzündeki onca nimetten gereği gibi zevk alamaz, çevrelerindeki güzelliklerin farkına varamazlar. Allah'ın "Kim de Benim zikrimden yüz çevirirse, artık onun için sıkıntılı bir geçim vardır ve Biz onu kıyamet günü kör olarak haşredeceğiz" (Taha Suresi, 124) ayetiyle belirttiği gibi, zorluklarla dolu bir yaşam sürerler. Herşeyden kolaylıkla hüzne, tedirginliğe, umutsuzluğa ya da karamsarlığa kapılabilir, hayatlarını bir türlü çözüm bulamadıkları sorunlarla iç içe yaşarlar.

İçerisinde bulundukları bu durumu fark ettikleri zaman ise, hayatlarına hakim olan sıkıntının kaynağını ve nasıl çözüme kavuşturulabileceğini bulamazlar. Oysa insanların karşı karşıya kaldıkları bu zorluğun temelinde de yine her türlü kötülüğün asıl kaynağı olan "şeytanın çabası" yer almaktadır. Şeytanın insanlığa karşı verdiği mücadelede başvurduğu yöntemlerden biri de onların "fıtratlarını bozması"dır. Çünkü önceki satırlarda belirtilen, insanların ancak fıtratlarına uygun bir yaşam sürdükleri takdirde mutlu olacakları gerçeğini şeytan da bilmektedir. Bu nedenle fıtratlarına aykırı bir ahlak anlayışını ve farklı bir yaşam stilini benimseterek onların mutluluktan da uzak kalmalarını sağlamaktadır. Ancak bunu da yine kendi sinsi yöntemleriyle gerçekleştirerek, insanları gaflete sürüklemekte ve bu yolla içerisine düştükleri bu tuzaktan kurtulmalarına engel olmaktadır. Onları fıtratlarına ters düşen bir ahlaka çağırırken, bir yandan da onlara sahte mutluluk vaadlerinde bulunmaktadır. Kuran'da şeytanın insanları "Allah'ın yarattıklarını değiştirmeye" çağıracağı şöyle bildirilmektedir:

Onları -ne olursa olsun- şaşırtıp-saptıracağım, en olmadık kuruntulara düşüreceğim ve onlara kesin olarak davarların kulaklarını kesmelerini emredeceğim ve Allah'ın yarattıklarını değiştirmelerini emredeceğim." Kim Allah'ı bırakıp da şeytanı dost (veli) edinirse, kuşkusuz o, apaçık bir hüsrana uğramıştır. (Nisa Suresi, 119)

Allah'ın Kuran'da bildirdiği tüm bu gerçekler, insanın ancak Kuran ahlakını yaşadığı, Allah'ın kendisini yarattığı fıtrata döndüğü takdirde mutlu olabileceğini ortaya koymaktadır. Aksinde, ilerleyen satırlarda daha detaylı olarak inceleneceği gibi, şeytan insanı yalnızca dünya hayatını kapsayan bir mutsuzluğa değil, sonsuza dek sürecek bir sıkıntı ve azabın içine sürükleyecektir.

İnsanları Allah'ın adını kullanarak kandırmaya çalışması

Öne sürdüğü her fikrin, insanların kalbine fısıldadığı her kötü düşüncenin, vicdanın doğruyu telkin eden sesiyle karşılık bulacağını bilen şeytan bu duruma karşı farklı bir düzen geliştirmiştir. Gerçek kimliğini ve kötü niyetini gizleyebilmek için kimi zaman insanlara verdiği telkinleri vicdanlarının sesiymiş gibi göstermeye çalışır. Bunun için başvurduğu yöntem ise, onlara "Allah'ın adını kullanarak yaklaşması"dır.

Taraftarlarıyla birlikte insanları görmedikleri, fark edemedikleri yerlerden gözleyen şeytan, onların nelerden etkileneceklerini ve nelere karşı tepki vereceklerini de bilmektedir. İnsanın zayıf noktalarını, nelere karşı zaaf duyduğunu, hangi fikirlerinin aklını karıştıracağını göz önünde bulundurarak onları yönlendirir. Vicdanen hassasiyet gösterilecek konuları, dini değerleri, insani öğeleri "hayır" adı altında kullanarak insanları kandırır. Yaptırmak istediği kötü bir davranışı, onlara meşru ve makul gösterecek birtakım bahaneler öne sürerek onları tam tersi bir ahlaka yöneltmeye çalışır. Söz konusu kişiler de şeytanın sunduğu bu bahaneleri çevrelerindeki insanlara karşı yaptıkları kötülükleri savunabilmek için samimiyetsizce kullanırlar.

İman eden insanların ise kendilerini yeterli görmelerini, yaptıkları bazı ibadetlerle yetinmelerini, kendilerini beğenip müstağni görmelerini sağlamaya çalışır. Onları güzel ahlaklı olduklarına, ellerinden gelenin en fazlasını yaptıklarına, güçlerinin bu kadarına yeteceğine inandırmaya çalışır. Kalplerinin temiz olmasının yeterli olacağını, Allah'ın kalplerindeki iyi niyeti yeterli görüp onlardan razı olacağını düşündürerek, onları samimiyetsizliğe itmek ister. Etrafa göre iyi olmalarının yeterli olacağını, çoğunlukla kıyaslandığında çok üstün bir ahlaka sahip olduklarını düşündürerek onları gevşekliğe sürüklemeye çalışır. Ancak elbette ki şeytan tüm bu bahaneleri ne kadar gerçekçi ve inandırıcı bir şekilde sunarsa sunsun, onun telkinleriyle hareket eden bir insan, bu tavrının Kuran ahlakına uygun olmadığının bilincindedir. Çünkü Allah'ın kullarına rahmet olarak yarattığı vicdan sayesinde, her insan iyiyi kötüyü ayırt edebilecek bir anlayışa sahiptir. Allah, Kuran ayetleriyle insanları şeytanın bu tuzağına karşı şöyle uyarmıştır:

Ey insanlar, hiç şüphesiz Allah'ın vaadi haktır; öyleyse dünya hayatı sizi aldatmasın ve aldatıcı(lar) da, sizi Allah ile (Allah'ın adını kullanarak) aldatmasın. Gerçek şu ki, şeytan sizin düşmanınızdır, öyleyse siz de onu düşman edinin. O, kendi grubunu, ancak çılgınca yanan ateşin halkından olmaya çağırır. (Fatır Suresi, 5-6)

Şeytanın insanı Allah'ın adıyla aldatmasının bir başka yolu da, Allah'ın affediciliğini öne sürerek insanı günah işlemeye teşvik etmesidir. Allah sonsuz merhamet sahibidir ve tevbe edip Kendisi'nden bağışlanma dileyen her kulunun günahlarını affedebilir. Ama bir insanın, "nasıl olsa Allah affeder" diyerek bile bile günah işlemesi samimi bir davranış

değildir. Böyle bir ahlakta süreklilik gösteren kimsenin kalbi zamanla katılaşıp duyarsızlaşabilir. Allah korkusuyla hareket etmemek bu kişiyi daha pek çok kötülüğün içine de sürükleyebilir. Allah Kuran'da "yakında bağışlanacağız" diyerek bile bile günah işleyen kimselerin örneğini vererek, insanları şeytanın böyle bir kandırmacasına karşı uyarmıştır:

Onların ardından yerlerine Kitaba mirasçı olan birtakım 'kötü kimseler' geçti. (Bunlar) Şu değersiz olan (dünya)ın geçici-yararını alıyor ve: "Yakında bağışlanacağız" diyorlar. Bunun benzeri bir yarar gelince onu da alıyorlar. Kendilerinden Allah'a karşı hakkı söylemekten başka bir şeyi söylemeyeceklerine ilişkin kitap sözü alınmamış mıydı? Oysa içinde olanı okudular. (Allah'tan) Korkanlar için ahiret yurdu daha hayırlıdır. Hala akıl erdirmeyecek misiniz? (Araf Suresi, 169)

Elbette kitabın başında da vurgulandığı gibi, şeytanın tüm bu oyunları ancak iman etmeyenler üzerinde etkili olabilir. Yoksa Kuran'ı kendilerine rehber edinen kimseler için şeytanın sesi ile vicdanın sesi arasında çok açık ve net bir farklılık vardır. Vicdan insana daima Kuran ahlakına uygun olan davranışları ilham eder. Şeytan ise her ne kadar sinsice oyunların ardına gizlemeye çalışsa da daima Allah'ın razı olmayacağı bir ahlaka teşvik eder. Dolayısıyla iman eden bir insan bu ikisi arasındaki farkı hemen görür, şeytanın etkisinden Allah'a sığınıp vicdanının sesine uyar.

Ancak iman etmeyenler için böyle bir netlik söz konusu değildir. Bu nedenle şeytan bu kimseler üzerinde istediği gibi etkili olabilir. Allah Kuran'ın "Onlardan güç yetirdiklerini sesinle sarsıntıya uğrat, atlıların ve yayalarınla onların üstüne yaygarayı kopar, mallarda ve çocuklarda onlara ortak ol ve onlara çeşitli vaadlerde bulun." Şeytan, onlara aldatmadan başka bir şey vadetmez." (İsra Suresi, 64) ayetiyle şeytanın "güç yetirebildiklerini sesiyle sarsıntıya uğratacağını" bildirerek, iman edenlerle inkar edenler üzerindeki şeytanın farklı etkisine dikkat çekmiştir.

İns ve cin şeytanları kullanarak insanlara yaklaşması

Allah Kuran'ın "...Gerçekten şeytanlar, sizinle mücadele etmeleri için kendi dostlarına gizli-çağrılarda bulunurlar." (Enam Suresi, 121) ayetiyle, şeytanın insanlara yaklaşmak için kendi taraftarlarını ve dostlarını kullanacağını haber vermiştir. Bu durum bizlere şeytanın tek başına hareket eden bir güç olmadığını göstermektedir. Allah Kuran'ın "Böylece her peygambere, insan ve cin şeytanlarından bir düşman kıldık. Onlardan bazısı bazısını aldatmak için yaldızlı sözler fısıldarlar. Rabbin dileseydi bunu yapmazlardı. Öyleyse onları yalan olarak düzmekte olduklarıyla baş başa bırak." (Enam Suresi, 112) ayetiyle insanlara "ins ve cins şeytanların" varlığını bildirmektedir. Şeytan, insanlardan ve cinlerden kendisine uyanlarla birlikte hareket etmekte, onları diğer

insanları saptırmak için bir araç olarak kullanmaktadır. Bu kişiler de şeytanın ahlakını uygulayarak sinsiliği kendilerine ilke edinmekte ve insanların kalplerine vesvese ve şüphe düşürerek onları doğru yoldan uzaklaştırmaya çalışmaktadırlar. Allah Kuran'da şerrinden Rabbimiz'e sığınılması gereken bu ins ve cin şeytanların sinsi yöntemlerini bizlere şöyle bildirmektedir:

De ki: İnsanların Rabbine sığınırım.

İnsanların malikine,

İnsanların (gerçek) İlahına;

'Sinsice, kalplere vesvese ve şüphe düşürüp duran' vesvesecinin şerrinden.

Ki o, insanların göğüslerine vesvese verir (içlerine kuşku, kuruntu fısıldar);

Gerek cinlerden, gerekse insanlardan (olan her hannas'tan Allah'a sığınırım). (Nas Suresi, 1-6)

Bir başka ayette ise "… O da (şöyle) dedi: "Andolsun, kullarından 'miktarları tesbit edilmiş bir grubu' (kendime uşak) edineceğim..." (Nisa Suresi, 118) sözleriyle haber verildiği gibi şeytan, insanlardan ve cinlerden kendisine uyanları "uşak" edinmektedir. Şeytanın uşağı haline gelen bu kimseler, insanları doğru yoldan uzaklaştırma ve sürekli olarak onları kötülüğe teşvik etme görevini üstlenmekle, şeytanın emirlerini yerine getirmektedirler. Allah, şeytanın taraftarlığını yapanların bu tavrını Kuran'da şöyle haber vermektedir:

(Şeytanın) Kardeşleri ise, onları sapıklığa sürüklerler, sonra peşlerini bırakmazlar. (Araf Suresi, 202)

Kuran'da "münafık"lar olarak isimlendirilen, kalplerinde imandan yana hastalık bulunan kimseler, şeytana hizmet eden bu kişiler arasında en belirgin olanlardandır. Kitabın ilerleyen bölümlerinde detaylı olarak incelenecek olan münafık karakterinde görülen tüm ahlak bozuklukları, şeytanın bu kimseler üzerinde kurmuş olduğu hakimiyetin etkisiyle gerçekleşmektedir. Bu kimseler de şeytanın sinsi ve gizli yöntemlerini kullanmakta ve aynı onun gibi insanları gizli bir dille kötülüğe çağırmaktadırlar.

Kuran'ın "(Münafıklar) Onlara seslenirler: "Biz sizlerle birlikte değil miydik?" Derler ki: "Evet, ancak siz kendinizi fitneye düşürdünüz, (Müslümanları acıların ve yıkımların sarmasını) gözetip-beklediniz, (Allah'a ve İslam'a karşı) kuşkulara kapıldınız. Sizleri kuruntular yanıltıp-aldattı. Sonunda Allah'ın emri (olan ölüm) geliverdi; ve o aldatıcı da sizi Allah ile (Allah'ın adını kullanarak, hatta masumca sizden görünerek) aldatmış oldu." (Hadid Suresi, 14) ayetiyle münafıkların şeytanın sinsi taktiklerine kanarak kuşkulara kapılanlardan oldukları haber verilmiştir.

Şeytanın amacı bu kimseleri kullanarak kendi adına faaliyet gösterecek sadık bir taraftar kitlesi oluşturmaktır, idealleri doğrultusunda onları istediği gibi yönlendirebilmektir. Bu insanların vasıtasıyla geniş kitlelere ulaşmak, insanlara telkin etmek istediği sözleri onların ağzından söyletmek, kendi ahlak anlayışını bu insanların ahlakında yaşatarak dinini hayatta tutabilmektir. Bu yolla insanları ürkütmeden, onlara şeytanın dininin tebliğ edildiğini sezdirmeden, kendi yoluna çağıracak ve kendi taraftarı haline getirecektir. Bu kimseler de, yaşadıkları kötü ahlak anlayışı ile, çevrelerindeki insanları da gaflete ve şeytanın ahlakına sürükleyeceklerdir.

Şeytanın dinini benimseyen tek bir kişi, çevresindeki diğer insanlara da ulaşarak her birini yavaş yavaş şeytanın ahlakına çağırır ve bu batıl dini onlara da benimseterek her birini yine yüzlerce insana şeytanın elçiliğini yapacak hale getirir. Böylece şeytanın, dinini tebliğ edecek binlerce ağzı, ahlakını ortaya koyacak binlerce vücudu ve insanları doğru yoldan saptıracak binlerce askeri olmuş olur. Şeytan, ordusunun her bir askerini an an yönlendirip, an an her birini yeni bir şeytani faaliyete önderlik etmeye sürükler.

Şeytanın adeta bir hipnoz etkisiyle, kumandası altına aldığı bu taraftar kitlesi, şeytandan başka hiç kimseden, hatta kendi vicdanlarından dahi, emir almayacak kadar sadık ve itaatli bir disiplin içerisine girer ve nasıl acı bir sona doğru sürüklendiklerinin farkına varmadan hayatları boyunca şeytanı ve onun dinini savunurlar. Şeytanın adeta bir uşağı ya da oyuncağı haline gelen bu insanlar akıllarını, vicdanlarını, düşünce ve muhakeme yeteneklerini, iradelerini, tüm akli ve fiziksel fonksiyonlarını şeytana teslim ederler. Sonrasında ise şeytanın iradesiyle hareket edip, onun düşünceleri doğrultusunda yaşamaya başlarlar.

Allah'tan gereği gibi korkup sakınmadıkları için şeytanın, nefisleri yoluyla an an kendilerine fısıldadıklarını, şeytandan geldiğini düşünmeden, tüm bunların kendi düşünceleri olduğuna inanarak hiç tereddütsüz uygularlar. Ancak zaten bir süre sonra onlar da tüm bu fikirleri, şeytanın kendisi kadar benimsedikleri için, şeytanın telkinlerine ihtiyaç duymadan aynı şeytan gibi bu dini savunacak ve şeytanın sessiz dilini konuşacak hale gelirler.

Dünya hayatında herkesin aynı imtihan ortamına tabi olması nedeniyle, şeytan sadece inkar eden insanlarda değil, iman eden insanlar üzerinde de etkili olmaya çalışır. İman ettiklerini söyledikleri halde aslında imanı gereği gibi yaşamayan kimi insanlar, Allah'a tam bir teslimiyetle teslim olmamaları, yaşadıkları her olayı Kuran ile değerlendirmemeleri ve güzel ahlakı Allah korkusuyla yaşamamaları nedeniyle şeytanın fısıltılarına kulak verirler. Şeytana nasıl karşı koyacaklarını ve onun hileli oyunlarını nasıl etkisiz hale getirebileceklerini bildikleri halde, şeytanın sözlerine itibar ederler.

Kuran'ı çok iyi bildikleri ve şeytanın kendilerine nasıl büyük zararlar verebileceği konusunda şuurları çok açık olduğu halde, ondan gereken itinayla sakınmazlar. Bunun sonucunda ise, bir yandan ibadetlerini yerine getirirken bir yandan da gösterdikleri pek çok tavır ile şeytanın tebliğini yapmış olurlar. Ancak bu noktada bilinmesi gereken önemli bir konu ise, genellikle bu kimselerin, yaptıkları tavrın yanlışlığına kendileri de

şahitken şeytandan ve kötülükten şiddetle sakınan güzel ahlaklı ihlaslı kimseler olduklarını iddia etmeleridir.

Şeytan, bu kimselerin yaptıkları iyi davranışları ve kötülükten açıkça sakınmalarının yeterli olduğunu düşündürterek gizlice yaşadıkları kötülüklere dikkat vermemelerini ve böylece bunlardan sakınmaya da gerek duymamalarını sağlar. Onları din ahlakından uzaklaştırmaya çalışır.

Şeytanın bu oyunu sonucunda ise, ortaya gerçek Müslüman karakterinden uzaklaşmış farklı karakterler çıkar. Oysa Allah'ın Kuran'da bildirdiği tek bir Müslüman karakteri vardır. Bu Allah'ın razı olacağı, kişiye cenneti kazandıracak, cehennemden uzaklaştıracak olan yoldur. Bunun dışında din ahlakının sadece bir kısmını uygulamak ve mümin karakterinden farklı bir karakter geliştirmek, insanı fark etmeden cehenneme sürükleyebilir. Ancak elbette ki bu kimseler Kuran'ı kendilerine rehber edinerek Allah'ın bildirdiği ayetler doğrultusunda düşünecek olurlarsa, içerisinde bulundukları durumun çok açık bir şekilde farkına varabilir ve bu durumdan kolaylıkla kurtulabilirler.

İlerleyen sayfalarda şeytanın açıktan açığa değil de, kötülüğün sessiz dilini kullanarak insanlar üzerinde oluşturduğu farklı karakterlere ve bu kimseler üzerinde şeytanın etkisinin ne tür davranış bozukluklarıyla ortaya çıktığına değineceğiz. Bu kimseler için bir çeşit hayat şekli haline gelen bu sessiz dil ile ne gibi mesajlar verildiğini ve bu mesajların ne anlamlara geldiğini ortaya koyacağız.

KÖTÜLÜĞÜN SESSİZ DİLİNİ KONUŞANLAR

Şeytanın etkisi altında hareket eden kimseleri ve konuştukları sessiz dili teşhis edebilmek, ancak imanın insana kazandırdığı akıl ile mümkün olabilir. Bu kimseleri diğer insanlardan ayıran dikkati çekici bir farklılık yoktur. Çünkü bu kitapta ele alınan şeytanın etkisine giren söz konusu kişiler, kimi akımların etkisinde kalarak 'şeytana taptığını' (Allah'ı tenzih ederiz) söyleyen, şeytanı simgelediğini düşündükleri özel birtakım kıyafetler giyen insanlar değildir. Bu nedenle birtakım sembolik özelliklerden bu kimseler hakkında böyle bir yargıya varabilmek mümkün olmaz.

Kuran'da verilen bilgiler doğrultusunda bu kimselerin tavırlarında şeytanın etkisiyle hareket ettiklerini gösteren pek çok delil olduğu görülür. Bunlar kişilere, şartlara ya da olaylara göre değişebilir. Değişmeyen ortak yönleri ise, kötülüğün sessiz dilini konuşan kimselerde görülen tüm bu özelliklerin çok fazla negatiflik içermesi ve söz konusu kişilerde maddi manevi büyük tahribatlara neden olmasıdır.

Şeytanın etkisiyle gelişen ve kişileri hem çarpık bir ahlak anlayışına hem de mutsuz bir hayata sürükleyen gizli kötülüklerden bazılarını, kişilerin karakterlerini şekillendiren en temel özellikler altında şöyle sınıflandırabiliriz:

GİZLİ KÖTÜLÜKLERİ MASUMLUĞUN VE SAFLIĞIN ARDINA SIĞINARAK YAŞAYANLAR

İnsanların yaptıkları kötülüklerin üzerini örtebilmek için masumluğun ardına saklanmaları, şeytanın hileli yöntemlerinden biridir. Şeytan, etkisi altına aldığı kimselere yaptıkları kötülükleri ne şekilde gizleyecekleri konusunda da yol gösterir.

Masumluk genellikle insanların günlük hayatlarında çok sıklıkla vurgulamaya çalıştıkları bir özellik değildir. Daima güzel davranışlarda bulunan, gizli saklı bir işi olmayan, iyi bir insanın herşeyi açık ve ortadadır. Bu nedenle kendisinin ne kadar iyi niyetli ve masum bir kimse olduğunu ispat etmek için özel bir çaba harcamaya gerek duymaz. Kötülük yapan kimseler ise, gizliden gizliye yaptıkları kötülükleri bildikleri için sürekli olarak bunun huzursuzluğuyla yaşarlar. Gizledikleri kötülüklerin her an açığa çıkma tehlikesi vardır. Böyle bir ihtimalle karşılaştıklarında kendilerini temize çıkarabilmek için, önceden iyi niyetli ve masum oldukları izlenimini mümkün olduğu kadar çok vurgularlar. Aynı şekilde kötülükleri deşifre edildiğinde de yine masumluğun ardına sığınarak karşı tarafı yanıltmaya ve kendilerini kurtarmaya çalışırlar.

Masumluğun ardına sığınmaları aynı zamanda, yaptıkları gizli kötülükleri, ihtiyaç duyduklarında tekrarlayabilme amacını da taşımaktadır. Yaptıklarının üzerini ne kadar iyi örtebilirlerse, sonrakileri de çevrelerindeki insanlara o kadar kolay kabul

ettirebileceklerini düşünürler. Masum taklidi yapmaları eğer bir kez olsun sonuç veriyorsa, bu yöntemle her zaman başarılı olacaklarını düşünürler.

Masumiyetlerine dair sundukları delillerle, yaptıkları kötülükleri örtbas edip karşı tarafın gözünde temize çıkabilmenin yanı sıra kendi vicdanlarını rahatlatmayı da amaçlarlar. Çünkü yapılan her kötülük, insanın vicdani bir sıkıntı çekmesine neden olur. İnsan kötülüğü, bunun vicdanına aykırı bir tavır olduğunu bilerek yapar. Bu vicdan azabından kurtulabilmek için de kendisini rahatlatacak, yaptığı kötülüğü mazur gösterecek mazeretler bulmaya çalışır. Oysa vicdanın bu baskısını ortadan kaldıracak tek çözüm Kuran'a uygun bir ahlak göstermektir. Allah Kuran'da insanlara bir kötülük işledikleri zaman tevbe etmelerini, yaptıkları kötülükleri, salih amellerde bulunarak iyiliklere çevirmelerini bildirmiştir. Bu ahlak gösterilmediği sürece, insanın yaptığı bir kötülüğü masumluk görünümü gibi sahte bir kılıf ile örtmeye çalışması, kişiyi bir başka kötü tavra sürüklemekten başka bir işe yaramayacaktır. Bunun yanı sıra Allah'ın "Kim izzeti istiyorsa, artık bütün izzet Allah'ındır. Güzel söz O'na yükselir, salih amel de onu yükseltir. Kötülükleri tasarlayıp düzenleyenler ise; onlar için şiddetli bir azab vardır. Onların tasarladıkları 'boşa çıkıp bozulur'." (Fatır Suresi, 10) ayetiyle bildirdiği gibi, her kötülük mutlaka boşa çıkıp bozulacaktır.

Şeytanın telkiniyle hareket eden insanlar da aynı onun gibi, kendilerini masum tanıtabilmek için, özel yöntemler geliştirir ve karşılarındaki insanların etkilenebileceklerini düşündükleri bazı üslup, tavır ve konuşmalarda bulunurlar.

Bu yöntemlerden bazılarını şöyle sıralayabiliriz:

Allah'ın adını kullanarak kendilerini masum göstermeye çalışmaları

Bazı insanların, çevrelerindeki kişileri iyi niyetli ve masum olduklarına inandırabilmek için başvurdukları samimiyetsiz yöntemlerden biri, manevi değerleri kullanmaktır. Kuran ahlakıyla hiçbir şekilde bağdaşmayan bir yaşam süren kimseler dahi, kendilerini iyi niyetli ve temiz kalpli kimseler olarak tanıtmak için gerektiğinde Allah'ın adını anar; dindar olmanın, Allah'tan korkmanın, vicdanı kullanmanın öneminden bahsedebilirler. Ancak Allah'ın adını zikrederken, Allah'ın büyüklüğünü, yaptıkları samimiyetsizlikleri bildiğini ve bundan dolayı kendilerini azaplandırabileceğini düşünmezler.

Toplumda bu samimiyetsiz tavrın pek çok örneğine rastlanır. Bunlar arasında en bilinenlerden biri, bu tip insanların her zor durumda kalışlarında, hemen "Allah'ın adı üzerine yalan yere yemin etmeleri"dir. Bu yolla, ortada masum olduklarına dair inandırıcı hiçbir delil olmasa ve hatta haksızlıkları çok açık olsa bile, karşı tarafı kolaylıkla ikna etmeyi başaracaklarını sanırlar. Çünkü Allah'ın adını söyleyerek yemin etmekle insanların vicdanlarında derin bir etki bırakacaklarını düşünürler. Özellikle de dindar insanlar arasında bu yöntemin çok daha etkili olacağına inanırlar.

Bu kimselerin kendilerine masum imajı verebilmek için tek yaptıkları Allah'ın adını kullanarak yemin etmek değildir. Kendilerini temize çıkarabilmek için mümkün olan tüm imani öğeleri bu yönde kullanmaya çalışırlar. Örneğin gösterdikleri tavır bozukluklarını makul bir zemine oturtabilmek için uzun uzun imani içerikli konuşmalar yaparlar. Güzel ahlaka ne kadar önem verdiklerini, kötülükten nasıl dikkatle sakındıklarını, bu konuda ne kadar hassasiyetle davrandıklarını anlatırlar. Yanlış bir tavrın ahiretteki karşılığından çekindikleri için, bu tür davranışlardan daima kaçındıklarını dile getirirler. Ancak menfaatleriyle çatışan herhangi bir durumla karşılaştıklarında, bu anlattıklarının tam tersi bir tavır göstermeleri samimiyetsizliklerini ortaya koyar.

Yine bu yönde başvurdukları bir başka samimiyetsiz yöntem ise, yaptıkları kötülükleri örtüp bunlara makul açıklamalar getirebilmek için Kuran ayetlerini kendi çarpık mantıklarıyla yorumlamaya çalışmalarıdır. Allah Kuran'da tüm ayetlerin apaçık bir dille indirildiğini bildirmiştir. Dolayısıyla Kuran'da yer alan tüm ayetlerde ifade edilen anlam çok anlaşılırdır. Ancak şeytanın etkisi altına giren kimseler, kendilerini haklı çıkarabilmek için çirkin bir cesaret göstererek yaptıkları vicdansızlıklarını, yanlış yorumlar katarak söyledikleri ayetlere dayandırmaya çalışırlar.

Bu gibi şeytani yöntemler, olayları Kuran'a dayalı bir akıl ile değerlendirmeyen kimselerde kimi zaman gerçekten de etkili olabilir. Ancak Müslümanlar, kişilerin tavırlarını Allah'ın Kuran'da bildirdiği ölçülere göre değerlendirirler. Bir kimsenin sadece diliyle Allah'ın isimini anması veya Allah'ın adı üzerine yemin etmesi, konuşmalarında dini öğelere yer vermesi, kalbinin ne kadar temiz olduğunu dile getirmesi, o kişinin samimiyetine kanaat getirebilmek için yeterli değildir. Çünkü tüm bunlar kalplerinde hastalık bulunan insanların, iman edenleri yanıltabilmek için taklit edebilecekleri davranışlardır. Gerçek samimiyetin göstergesi, kişinin sözleriyle dile getirdiklerini, tavırlarıyla da uygulaması, kötülüğün gizlisinden de açığından da titizlikle sakınmasıdır.

Bunun da ötesinde böyle bir tavır bozukluğu içerisinde olan bir kişinin asıl unutmaması gereken, insanlardan gizlemeyi her ne kadar başarsa da, yaptığı kötülüklerin hepsine Allah'ın şahit olduğudur. "... Onlardan hiçbir şey Allah'a karşı gizli kalmaz..." (Mümin Suresi, 16) ayetiyle bildirildiği gibi, Allah yapılan her kötülüğü ve bunları örtebilmek için öne sürülen her samimiyetsiz mazereti tüm detaylarıyla bilmektedir. Bu nedenle insanın tüm bunların hesap gününde karşısına çıkacağını bilerek hareket etmesi, Allah'ın rızasına uygun bir ahlak göstermeyi hedeflemesi gerekmektedir.

Masumiyetlerini ispatlayabilmek için seri şekilde yalan söylemeleri

Şeytanın etkisiyle hareket eden insanların kendilerini masum gösterebilmek için başvurdukları yöntemlerden biri de yalan söylemektir. Ancak yalan söylemek deyince akla sadece çok açık ve net olarak ortada olan bir konunun tam tersinin söylenerek

gizlenmesi gelmemelidir. Şeytan kötülüğün sessiz dilini öğrettiği insanlara, yalanı da ispatı çok zor olacak şekilde sinsice söylemenin yollarını gösterir. Eğer ispat edilemiyorsa, ortada gerçek anlamda bir yalan da olmadığına inanmalarını sağlar. Ve bu yolla yalanın adı konulmamış bir şekilde gizliden gizliye insanlar arasında yaygınlaşmasını ister.

Dolayısıyla söz konusu kişiler, aslında çok sık yalan söyledikleri halde, kendilerini bu tavır bozukluğundan müstağni görürler. Şeytanın bu yöntemiyle söyledikleri yalanlara ise farklı isimler takarak bunlara masumiyet kazandırmaya çalışırlar. Örneğin "ağzımdan öyle çıktı", "yanlış ifade ettim", "eksik anlatmışım", "yanlış hatırlamışım", "o kısmını söylemeyi unutmuşum", "başka bir konuyla karıştırmışım" gibi açıklamalarla söyledikleri yalanı iyi niyetli ve zararsız bir eylem gibi göstermeye çabalar, kendilerini de bu açıklamalara inandırırlar. Söyledikleri sözlerin dinleyenler tarafından "yalan" olduğu algılansa da, onların bunları dile getirmekteki amaçlarının yalan söylemek olmadığını öne sürerler. Önemli olanın bunları söylerken kalplerinde taşıdıkları "niyet" olduğunu ve kendilerinin de bu iyi niyetlerinden emin olduklarını iddia ederler. Oysa bu da yine bir başka yalandır ve kalplerine Allah'ı şahit gösterdikleri halde Allah yalan söylemekte olduklarını bilmektedir.

Şeytan açıktan açığa yalana teşvik edemediği insanları işte bu tür sinsi yöntemlerle dürüstlükten uzaklaştırır. Kimi zaman bir konuyu olduğundan farklı, eksik ya da fazlasıyla anlattırarak, kimi zaman söylenen sözü daha sonrasında değiştirip kelimelerin anlamını saptırmaya teşvik eder. Kuran'ın "Gerçeği sürekli ters yüz eden, günaha düşkün olan herkesin vay haline." (Casiye Suresi, 7) ayetiyle bu kimselerin "gerçeği sürekli ters yüz ederek" söyledikleri yalanlara dikkat çekilmiştir.

Şeytanın etkisiyle hareket eden bu kimseler, makul olmayan davranışlarda bulunurken bunları sonrasında ne şekilde açıklayacaklarını, bazen daha o eylemi yaparken akıllarından geçirerek belirlerler. Bazen de bunun sonucunu hiç düşünmez; yaptıkları kötü tavırlar ortaya çıktığında, kendilerini temize çıkarabilmek için bir anda refleks olarak yalana başvururlar. Söz konusu kişilerin bu reflekslerini harekete geçiren ise elbette ki yine şeytandır. Onlara bir konuyu en iyi ne şekilde tevil edebileceklerini, aksinin ispatını en iyi nasıl zorlaştırıp kendilerini masum gösterebileceklerini ilham eder.

Ancak bir yalan genellikle peşinden pek çok yalanı da beraberinde getirir. Bu nedenle şeytanın etkisine giren kimseler kendilerini temize çıkarabilmek için seri şekilde yalan söylemeye başlarlar. Sadece tek bir konudaki samimiyetsizliklerini örtebilmek için, panik halde düşünmeden pek çok yanlış bilgi verir, bozuk mantıklar öne sürerler. Söyledikleri yalanlar karşılarındaki kimseler tarafından çürütüldüğünde ise, ne yapacaklarını iyice şaşırır ve bu sefer de yanlış anlaşıldıklarını, haksızlığa uğradıklarını iddia edip üste çıkmaya ve konuyu kapatmaya çalışırlar. Hatta böyle bir durumda, kendilerini temize çıkarmak adına yukarıdaki bölümde değindiğimiz gibi yalan yere yemin etmekten de çekinmezler.

Kuşkusuz bu onların Allah'ı gereği gibi tanımamalarından, Allah adına edilen yeminin ne kadar büyük bir sorumluluk olduğunun şuurunda olmamalarından kaynaklanır. Allah'tan gereği gibi korkmamaları nedeniyle bu konuda çirkin bir cesaret göstermektedirler. Yalan yere yemin edip Allah'ı şahit getirirken, gizlilerin gizlisini bilen Allah'ın kendilerini işittiğini akıllarına bile getirmemektedirler. Kaldı ki kendilerine hatırlatıldığında da şeytanın etkisinde oldukları için bu gerçeği göz ardı edebilmektedirler. Oysa belki şuurunda değillerdir fakat aslında bu yalanları insanlara değil Allah'a karşı söylemiş olurlar. Kuran'da "... Kendileri de bildikleri halde Allah'a karşı (böyle) yalan söylerler." (Al-i İmran Suresi, 78) ayetiyle bu gerçeğe dikkat çekilir. Kuran'ın "Şunların hiçbirine itaat etme: Yemin edip duran aşağılık" (Kalem Suresi, 10) ayetiyle Allah, bu gibi insanlara itimat edilmemesi gerektiğine işaret etmektedir.

Kuran'da, Hz. Yusuf'un kardeşlerinin, ona karşı tasarladıkları "kötülüğü" örtebilmek için yine aynı yönteme; yalana başvurdukları bildirilmektedir. Kendi aralarında kardeşleri Hz. Yusuf'u öldürebilmek için bir plan kurmuş, ardından da onun "iyiliğini" istediklerini söyleyerek babalarından Hz. Yusuf'u kendileriyle birlikte göndermesi için izin istemişlerdir:

(Bu karara vardıktan sonra) "Ey Babamız," dediler. "Sana ne oluyor, Yusuf'a karşı bize güvenmiyorsun? Oysa gerçekte biz, onun iyiliğini isteyenleriz. Sen onu yarın bizimle gönder, gönlünce gezsin, oynasın. Elbette biz onu koruyup-gözetiriz." (Yusuf Suresi, 11-12)

Daha sonra Hz. Yusuf'u bir kuyunun dibine bırakmış, babalarına ise bir başka yalan ile gelerek onu bir kurdun kaptığını söylemişlerdir. Bir yandan da 'biz doğruyu söylesek bile sen bize inanacak değilsin' diyerek kendilerini masum göstermeye çalışmışlardır:

"Akşamüstü babalarına ağlar vaziyette geldiler. Dediler ki: "Ey Babamız, gerçek şu ki, biz gittik, yarışıyorduk. Yusuf'u da yiyeceklerimizin (veya eşyamızın) yanında bırakmıştık. Fakat onu kurt yemiş. Ne var ki biz doğruyu söylesek bile sen bize inanacak değilsin. " (Yusuf Suresi, 16-17)

Babaları Hz. Yakup ise onların yalan söylemekte olduklarını fark ederek, sözlerine güvenmemiş ve onların kötü düzenlerine karşı Allah'a sığındığını belirtmiştir:

Ve üzerine yalandan kan (sürülmüş) olan gömleğini getirdiler. "Hayır" dedi. Nefsiniz, sizi yanıltıp (böyle) bir işe sürüklemiş. Bundan sonra (bana düşen) güzel bir sabırdır. Sizin bu düzüp-uydurduklarınıza karşı (Kendisi'nden) yardım istenecek olan Allah'tır." (Yusuf Suresi, 18)

Yaptıkları kötülüklerin sorumluluğunu

başkalarının üzerine atmaya çalışmaları

Allah Kuran'ın "... O, sizi daha iyi bilendir; hem sizi topraktan inşa ettiği (yarattığı) ve siz daha annelerinizin karnında cenin halinde bulunduğunuz zaman da. Öyleyse kendinizi temize çıkarıp-durmayın. O, sakınanı daha iyi bilendir." (Necm Suresi, 32) ayetiyle insanları nefislerindeki "kendilerini temize çıkarma" isteğine karşı uyarmıştır. Ancak tavırlarını Kuran ahlakının gerektirdiği şekilde düzenlemeyen bazı kimseler, nefislerini kötülüklerden temizlemek yerine, bunları örtme yoluna giderler. Kimi zaman bu amaçla, sırf kendilerini kurtarabilmek adına, yaptıkları samimiyetsiz bir tavrın sorumluluğunu bir başkasının üzerine yüklemeye çalışırlar. Ancak bu noktada akla sadece işlenen bir suçu kabaca bir başkasının üzerine atmak gelmemelidir. Örneğin bir kişiye bir eşya için "bunu sen mi aldın?" dendiğinde, bu kişi "hayır ben değil, filanca kişi aldı" diye yalan söyleyecek olsa, diğer kişiye sorulduğunda yalanın hemen ortaya çıkacağı bellidir. Üstelik de yalanın Allah'ın insanlara yasakladığı bir davranış şekli olduğunu bilen kimseler, bile bile böyle bir tavır göstermeye vicdanen yanaşmazlar. Dolayısıyla şeytan, açıkça kötülük yapmaktan sakınan bu gibi kimselere genellikle bu tarz açık yalanlar söyletmekte başarılı olamayabilir. Bu durumda yapabileceği, onları kendi ince metodlarına dayalı eylemlerde bulunmaya teşvik etmektir. Bunun için kullandığı yöntem ise, bir kötülüğü yaparken bundan duyacakları vicdani huzursuzluğu örtebilmek için, bu davranışlarının sorumluluğunu bir başkasına yüklemeye teşvik etmek olur.

Şeytanın bu şekilde kandırdığı kimseler kendilerini temize çıkarabilmek için çevrelerindeki insanların iyi niyetli sözlerini ya da davranışlarını çarpıtır ve bunları mazeret göstererek kötü tavırlarını meşru hale getirmeye çalışırlar. Kendi davranışlarının sorumluluğunu yükleyecekleri bu kişilerin özellikle samimiyetleri, dürüstlükleri, güvenilirlikleri ve güzel ahlaklarıyla tanınan kimselerden olmasına büyük özen gösterirler. Bu yolla, kendilerinin iyi niyetli bir şekilde, yalnızca bu kimselerin sözüne uyduklarını söyler; eğer ortada yanlış bir tavır varsa bunun asıl sorumluluğunun bu kişilerde olduğunu öne sürerler. Savundukları bu çarpık mantığa göre kendilerinin hiçbir suçu yoktur; onlar yalnızca "dürüst, samimi ve güvenilir" bildikleri insanların sözüne uymuş, dolayısıyla ortaya çıkan yanlış tavra da bu kişiler sebep olmuştur.

Bu kişiler, bazen de olumsuz tavırlarını temize çıkarabilmek için aynı yöntemi sözlerin kelime anlamlarını çarpıtarak uygularlar. Bir kelimenin aynı anda birkaç anlama birden gelişini kullanarak karşı tarafın gerçekte kastettiğini farklı şekilde algıladıkları için böyle bir tavır gösterdiklerini öne sürerler. Kuran'da bu gibi kişilerin samimiyetsiz tavırlarına "Ama zulmedenler, kendilerine söylenen sözü bir başkasıyla değiştirdiler..." (Bakara Suresi, 59) ayetiyle dikkat çekilmiştir. Şeytan, etkisi altına aldığı kimseleri bu gibi sinsi yöntemlerle kötülüğün içine sürüklemektedir.

Çoğunluğun aynı hatayı yaptığını söyleyerek, tavırlarını makul hale getirmeye çalışmaları

Şeytanın etkisiyle hareket eden kimselerin kullandıkları samimiyetsiz yöntemlerden bir diğeri ise, kendileri gibi aynı yanlış tavır içerisinde olan insanların varlığını öne sürerek hatalarını makul göstermeye çalışmalarıdır. Bu aslında şeytanın en bilinen yöntemlerinden biridir; insanları kötülüğe sevk ederken, çevrelerindeki olumsuz insanlardan örnekler göstererek onları cesaretlendirir. Bu kimselerin de aynı tavırda bulunduğunu öne sürerek kişiyi bu tür bir davranışta bir yanlışlık olmadığına inandırmaya çalışır. Elbette ki vicdanları bu insanlara gerçekte doğru olanı göstermektedir ancak nefislerini temize çıkarmayı amaçlayan kimseler, şeytanın kışkırtmalarını bile bile kendilerine mazeret edinirler.

Kendilerine herhangi bir hataları hatırlatıldığında hemen bu mazereti öne sürerek kendilerini haklı çıkarmaya çalışırlar. Bu davranışın çevrelerindeki insanların büyük çoğunluğunda yaygın olması, söz konusu kişilerin savunmasının temel noktasını oluşturur. Ama aslında bu durumun, yanlış tavırlarını meşru hale getirmeyeceğini çok iyi bilirler. Ancak buna rağmen, "bunu yapan yalnızca ben değilim ki, şu kişiler de aynı tavırları gösteriyor" ya da "bunu herkes yapıyor" gibi sözlerle kendilerine yöneltilen eleştiriyi geçersiz hale getirebileceklerini düşünürler. Bu yolla karmaşa oluşturup dikkatleri kendilerinden uzaklaştırmak isterler.

Oysa Kuran'a göre bu mantığın hiçbir geçerliliği yoktur. Başkalarının da aynı suçu işliyor olması kişiyi sorumluluktan kurtarmaz; kurtarmadığı gibi hafifletici bir sebep de sayılmaz. Çünkü Allah Kuran'ın "Yeryüzünde olanların çoğunluğuna uyacak olursan, seni Allah'ın yolundan şaşırtıp-saptırırlar. Onlar ancak zanna uyarlar ve onlar ancak 'zan ve tahminle yalan söylerler." (Enam Suresi, 116) ayetiyle, insanları çoğunluğa uymamaları konusunda uyarmıştır. Pek çok insan aynı anda aynı hataya düşebilir; ancak kişi tek başına vicdanının sesine uymakla ve Kuran ahlakını yaşamakla yükümlüdür. Her insan ahirette Allah'a tek başına hesap verecektir. Aynı hatayı bir kişi cahilliğinden, bir kişi yanıldığından, bir başka kişi ise kasıtlı olarak art niyetle yapabilir. Hiçbir insan bir başkasının gerçek niyetini bilemez. Ancak Allah tüm insanların niyetlerini, "sinelerinin özünde" sakladıklarını bilir ve onları bundan sorguya çekecektir.

"Ey iman edenler, üzerinizdeki (yükümlülük) kendi nefislerinizdir. Siz doğru yola erişirseniz, sapan size zarar veremez. Tümünüzün dönüşü Allah'adır. O, size yaptıklarınızı haber verecektir." (Maide Suresi, 105) ayetiyle bildirildiği gibi her insan kendinden sorumludur. Kaldı ki söz konusu insanlar, "herkes yapıyor" bahanesini çoğunluğa kandıkları için değil, doğruyu bildikleri halde kendilerini kurtarmak için kullanmaktadırlar.

Oysa bu durumu Kuran ile değerlendirecek olurlarsa, yapılan her hatırlatmanın kendilerine mutlaka hayır getireceğinin farkına varırlar. Çünkü yanlış bir tavır aynı anda pek çok insan tarafından uygulanıyor bile olsa, Allah'ın bunun yanlışlığını o kişiye duyurmuş olması onun için büyük bir rahmettir. Olayı bu şekilde değerlendirmek yerine,

çoğunluğu delil göstererek bu hatalı tavrın üzerini örtmeye çalışmak kişiye dünyada ve ahirette ancak kayıp getirir.

Yanlış tavırlarını bilinçsizce yaptıklarını iddia etmeleri

Şeytanın telkinlerine uyan kimi insanlar da yaptıkları hatalara mazeret olarak "bilgisizliklerini" öne sürerler. Oysa bu da şeytanın insanlara öğrettiği kendilerini masum gösterme yöntemlerinden biridir. Çoğu zaman aslında yanlışlığını çok iyi bildikleri kötülükleri, sanki hiç bilmeden ve farkında olmadan yapmışlar gibi kendilerini savunmaya çalışırlar. "Bilsem yapar mıydım?", "cahilliğimden, düşünemediğimden yaptım" gibi ifadelerle kendilerini temize çıkarmak isterler. Elbette ki bir insan bilmediğinden ya da cahillliğinden dolayı birtakım hatalarda bulunabilir. Ancak bu durum şeytanın etkisiyle oluşan tavır bozukluklarından çok daha farklıdır. Kişinin bakışlarına, ses tonuna, üslubuna, konuşmalarına yansıyan samimiyeti bu konudaki dürüstlüğünün anlaşılmasını sağlar. Şeytanın etkisine giren kişiler ise gerçekten bilmediklerinden değil, samimiyetsizliklerinden dolayı bu mazeretin ardına sığınmaktadırlar. Gerçekte Allah'ın Kuran'da bildirdiği güzel ahlakın gerektirdiği davranışlardan haberdardırlar. Bunun yanı sıra vicdanları da nasıl bir ahlak göstermeleri ve hangi tavır bozukluklarından sakınmaları gerektiği konusunda her an kendilerini uyarmaktadır. Kişinin buna rağmen bir tavır bozukluğu içerisine girmesi, bu ahlakı kendisine hatırlatıldığında ise bunun bilgisizliğinden kaynaklandığını söylemesi dürüst bir davranış değildir. Söz konusu kişiler bunu, kötülüğün sessiz yöntemlerinden biri olarak kullanmaktadırlar.

Kuran ahlakına uymayan bir tavrı, bilmedikleri için yaptıklarını söyleyen kimseler, bu samimiyetsizliklerini desteklemek için "kalbinde olanı Allah'tan ve kendilerinden başka hiç kimsenin bilemeyeceği" gerçeğini de kullanmaya çalışırlar. Elbette ki insanların kalplerinde olanı ancak Allah bilebilir. İnsanlar ise, bir başkasının gerçek niyetini bilemezler. Ancak şu da vardır ki, Allah insanların niyetlerini dışa yansıtan bazı alametleri Kuran ile bildirmiş ve müminlerin vicdanlarına bir kimsenin sinsiliğini ya da kötü niyetini anlayabilecekleri bir hassasiyet vermiştir. İman edenler, şeytanın etkisi altına giren kimseleri Kuran'da bildirilen bu alametler sayesinde fark edebilirler. Ancak bu kimseler, ortada, yaptıkları sinsi kötülükleri ispatlayabilecek somut deliller olmamasını samimiyetsizliklerinin üzerini örtebilmek için kasıtlı olarak kullanırlar. Bu yolla kendilerini güzel ahlaka çağıran kimselerin önünü kesip, kendilerine yöneltilen eleştirinin geçersizliğini ispatlayabileceklerini düşünürler. Oysa bu düşünce onları çok daha büyük samimiyetsizliklere sürükler. Bu yolla yaptıkları samimiyetsizliğin çevrelerindeki insanlar tarafından anlaşılmadığına inanacak olurlarsa, daha sonra bu tür bir durumla her karşılaştıklarında aynı yönteme başvurabileceklerdir.

Şeytan, nefislerini temize çıkarabilmek için insanlara kötülüğün sessiz dilinin bunun gibi daha pek çok ince metodunu öğretir. İnsanın tüm bunlardan sakınabilmesi

için, aklından hiç çıkarmaması gereken önemli bir gerçek vardır. Allah Kuran'ın "... onlar, ancak kendi nefislerini saptırırlar ve sana hiçbir şeyle zarar veremezler. Allah, sana Kitab'ı ve hikmeti indirdi ve sana bilmediklerini öğretti..." (Nisa Suresi, 113) ayetiyle insanların yaptıkları kötülüklerle ancak kendilerine zarar verdiklerini hatırlatmıştır. Küçük ya da büyük gizli ya da açık olsun, Allah insanlara kötülüğün her türlüsünden sakınmalarını bildirmiştir. Yanlış olan bir tavrı ispat edilemeyecek şekle getirip saklamak, insan için bir kazanç değil büyük bir kayıptır. Kuran ahlakına en uygun olan tavır, böyle bir durumda yapılan yanlışlığı samimiyetle kabul edip, bunu Allah'ın beğeneceği bir ahlak ile telafi etmek olmalıdır.

Çocuk karakteri göstererek kendilerini masum göstermeye çalışmaları

Her insan yetişkin olana kadar bir çocukluk dönemi yaşamış ve bu yaşlarda gösterdiği karakterin çevresindeki insanlar üzerindeki etkisine şahit olmuştur. Çocuk olmanın kişiye sağladığı doğal birtakım avantajları olduğunu görmüş, insanların çocuklara içten bir sempati ve anlayış ile yaklaştıklarını tecrübe etmiştir. Tüm bu tecrübeler kişilerin aklında yer etmiş ve hangi tavrın nasıl bir tepkiyle karşılaşacağı konusunda bilgi sahibi olmalarını sağlamıştır. Kimi insanlar ilerleyen yaşlarında da, sıkıştıklarını düşündükleri bazı anlarda, geçmişteki bu tecrübelerine dayanarak çocuk karakterine ilişkin birtakım özellikler gösterirler. Ancak bunları hala çocukluktan kurtulamadıkları için değil, bu şekilde davrandıklarında etraflarındaki insanlarda çocukluklarındaki gibi yine sempati, merhamet, acıma gibi etkiler oluşturabileceklerine inandıkları için yaparlar. Özellikle de hata yaptıklarında, bu tavırlarının karşılarındaki insanlar tarafından makul görülebilmesi için bu yönteme başvururlar. Çünkü çocuklar henüz bir gelişme ve eğitim süreci içerisinde olduklarından, pek çok konudaki hatalarını bilinçli olarak yapmazlar. Bundan dolayı çocuklara, gösterdikleri yanlış tavırlardan dolayı kızılmaz; aksine anlayış, hoşgörü ve şefkat ile karşılık verilir. Yaptıkları hemen herşey makul karşılanır; "çocuktur, ne yapsa yeridir", "çocuk aklı işte", "çocuktur aklı ermez" gibi değerlendirmelerle yaklaşılır. Ancak elbette ki belirli bir eğitim sürecinin ardından her insan olgun ve akıllı bir kişilik sahibi olabilecek bir seviyeye ulaşır.

Şeytanın insanlara öğrettiği önemli samimiyetsizliklerden biri olan bu kasıtlı çocuklanma tavrı, Kuran ahlakını yaşamayan insanlar arasında belki beklenen karşılığı bulabilir. Ancak iman eden kimseler, Allah'a iman eden, ahirete inanan kişilerin imani bir olgunluk, istikrarlı ve dirayetli bir kişilik gösterebilecek bir akla sahip olduklarını bilirler. Bu nedenle nefisleriyle çatıştıkları anlarda eğer çocuk karakterine benzer tavırlar gösterilirse bunların şeytanın etkisinden kaynaklandığını anlarlar. Çünkü Allah'ın insanlara bildirdiği sorumlulukların yerine getirilmesi ve Kuran ahlakının yaşanabilmesi için akıl ve şuur açıklığının gerektiğini bilirler. Aynı zamanda Allah'ın gücünü, hesap gününün varlığını, cehennem azabının zorluğunu bilerek, kolaylıkla

anlayıp güç yetirilebilecek konuları bile bile anlamazlıktan gelip çocuklanmanın insana nasıl bir sorumluluk yükleyeceğinin de farkındadırlar.

Şeytan kimi insanlara tüm bu gerçekleri unutturur ve kendilerini masum gösterebilmeleri için onları bu gizli yöntemin ardına saklanmaya teşvik eder. Bazen yalnızca bir hata yaptıklarında, samimiyetsizliklerini örtebilmek için bu yola başvururlar. Kişilikli ve aklı başında bir insanın ses tonu yerine, acizliklerini ve masumluklarını ifade edeceğini düşündükleri bir çocuk sesi ile konuşurlar. Kimi zaman konuşamama taklitleri yapar; söyleyecekleri kelimeyi bulamıyormuş, ne demek istediklerini ifade edemiyormuş hatta cümle dahi kuramıyormuş gibi davranırlar. Çok heyecanlanmış, aklı karışmış ve konuyu toparlayamıyormuş gibi yaparak karşı tarafı masum oldukları yönünde etkilemeye ve kendilerini acındırmaya çalışırlar. Bir yandan da bu şekilde vakit kazanarak, kendilerini nasıl temize çıkarabilecekleri konusunda kendilerine yeni yöntemler ararlar. Halbuki konuşamama gibi bir sorunları yoktur.

Aynı şekilde bakışlarında da hiçbir sorun yoktur. Ama bu yönde de samimiyetsiz bir yola başvurur, kurnazlıklarını ve sahtekarlıklarını gizlemek için olabildiğince saf bakışlarla bakarlar. Bununla da sanki hiçbir şeyden anlamaz, sinsilik nedir, kötülük nedir bilmez bir izlenim oluşturmaya çalışırlar. Keskin, dikkatli ve akıllı bakışlarla bakabilen kimseler oldukları halde, kasıtlı olarak bu bakışlarını saklayarak çevrelerindeki insanları aldatmayı hedeflerler.

Çocuklanan sesin, kesik konuşmaların ve saf bakışların yanı sıra, -yine hiç öyle olmadıkları halde- beceriksizlik gösterileri yaparak, vermek istedikleri çocuk imajını güçlendirmeye çalışırlar. En basit şeyleri bilmiyor, beceremiyor gibi bir tavır içerisine girerler. Bununla, 'tıpkı bir çocuk gibi' sorumluluk yüklenemeyecek kimseler olduklarına kanaat getirtmeye çalışırlar. Böylece kendileri hakkında "o safi niyetlidir, kötülük yapamaz; istese de bilmez, beceremez" dedirterek şefkat duyulması gereken, zararsız ve masum bir insan imajı oluşturmaya çalışırlar. Dikkat çeken önemli bir başka özellikleri ise, işlerine geldiği zaman çocuk taklidi yapıp çevrelerindekileri gerçek hallerinin bu şekilde olduğuna inandırmaya çalışan bu kişilerin, menfaatleriyle çatıştıkları anlarda birdenbire karakter değiştirmeleridir. Bir anda çocuklanan, etrafına saf bakışlarla bakan, derdini anlatmaktan aciz, beceriksiz kişi gider, son derece dikkatli ve kişilikli bir insan gelir.

Bazen de boş bulundukları bir anda gerçek yüzleri ortaya çıkar ve şeytanın etkisi altında olduklarına dair alametler açıkça görünür. Ancak bunun fark edildiğini anladıklarında hemen toparlanır ve çevrelerine vermek istedikleri imaja uygun olarak çocuk taklidi yapmaya geri dönerler. Tüm bu samimiyetsiz yöntemler ise bu kimselerin çocuk karakterini, şeytanın bir oyunu olarak kasıtlı bir tavır olarak uyguladıklarını ortaya koymuş olur.

Görüldüğü gibi, şeytan bu kişileri telkinleriyle peşinden sürüklemekte ve istediğini yaptırmaktadır. Oysa Allah bir ayetinde "Ey iman edenler, şeytanın adımlarına uymayın. Kim şeytanın adımlarına uyarsa, (bilsin ki) gerçekten o (şeytan) çirkin utanmazlıkları ve

kötülüğü emreder..." (Nur Suresi, 21) sözleriyle kendilerini temize çıkarmak için şeytanın peşinden giden insanları bu ahlak bozukluğuna karşı uyarmaktadır.

Kuşkusuz bir insanın aklı başında, kişilikli, güzel bakan, güzel konuşan, yetenekli, normal, samimi bir insan olmak varken çocuk ahlakını tercih ederek kendini bunların tam tersi şekilde tanıtmaya çalışması, aklın kabul edebileceği bir tercih değildir. Bu insanların şeytanın etkisiyle böyle bir karakter sergiledikleri çok açıktır. Şeytan bu kişileri samimiyetsizliğe teşvik edip ardından da onlara bunu gizlemenin yollarını göstermiş ve çocuklanırlarsa masum görüneceklerine inandırmıştır. İman eden bir kimsenin, Allah'ın gücünü, Kuran ayetlerini bilerek samimiyetsizliğe yanaşması ise ahirette onu büyük bir azabın içerisine sürükleyebilir. Kuran'ın "... Allah'ın ayetlerini oyun (konusu) edinmeyin ve Allah'ın size verdiği nimeti ve size öğüt olarak indirdiği Kitab'ı ve hikmeti anın. Allah'tan korkup-sakının ve bilin ki, Allah herşeyi bilendir." (Bakara Suresi, 231) ayetiyle Allah insanları "ayetleri bir oyun konusu edinmemeleri" konusunda uyarmıştır. Bir kimsenin, şuuru açık ve aklı yerindeyken, Allah'ın ayetlerini açık bir şekilde kavrayabiliyorken kasıtlı olarak çocuk imajına bürünmeye çalışması bu ayetin hükmüne girebilir. (En doğrusunu Allah bilir)

Böyle bir durumda akıl ve iman sahibi bir kimsenin yapması gereken, insanların gözünde temize çıkabilmek için samimiyetsiz yöntemlere başvurmak değil, yalnızca Allah'ın rızasını kazanmayı hedeflemesidir. Bunun için yapacağı ise samimi olmak ve hatalı bir davranışta dahi bulunsa bunu örtmek yerine Allah'ın affediciliğine sığınıp tevbe etmektir.

NEGATİFLİKLERİNİ VE HOŞNUTSUZLUKLARINI KÖTÜLÜĞÜN GİZLİ DİLİYLE İFADE EDENLER

Kötülüğün sessiz dilini tüm insanlar arasında yaygınlaştırmaya çalışan şeytanın bu amaçla insanlara öğrettiği yöntemlerden bir diğeri de "negatiflik"tir. Negatiflik, temelde kişinin Allah'ın, -gizli ya da açık- yapılan her kötülüğü gördüğünü ve insanın ahirette tüm bunların karşılığını eksiksiz olarak alacağını unutmasından kaynaklanır. Bu şuur bulanıklığıyla ortaya çıkan negatif kişilik, gizli kötülüklerin en yoğun şekilde yaşandığı karakterlerden biridir. Şeytanın telkinleriyle negatif bir tavır içerisine giren bir kimse birbiri ardınca kötü ahlak özellikleri göstermeye başlar. Ancak tüm bunları, yine ispat edilmesinin mümkün olmadığını düşündüğü "kötülüğün sessiz dili"nin ardına sığınarak yapar.

Negatif bir ruh hali içinde olan bir kişinin aklında şeytanın etkisinden kaynaklanan çok fazla kuruntu, şüphe ve olumsuzluk vardır. Eğer şeytanın etkisinden kurtulmak isterse, elbette ki bu düşüncelerin her birine Kuran ile gereken cevabı vererek, negatif ruh halinden hemen sıyrılabilir. Ancak bu kuruntularla oyalanma halinde olduğundan, şeytanın baskısından kurtulmanın kolaylığını düşünmez. Söz konusu insanları negatif

ruh haline iten sebepler ise, çoğu zaman gerçekle yakından uzaktan bağlantısı olmayan boş kuruntulardan ibarettir. Akla ve mantığa son derece uzak olan bu saçma düşünceler Kuran ile değerlendirilerek deşifre edildiğinde geçersizlikleri hemen ortaya çıkar ve şeytanın etkisi de hemen dağılır.

İnsanın aklına yer eden ve onu negatif ruh haline sürükleyen bu kuruntuların temelinde ise genellikle "hoşnutsuzluk" vardır. Nefis, Allah'ın yarattığı sayısız nimet ve güzelliğe rağmen onu hoşnutsuz olacak, karamsarlığa kapılacak, herşeyin olumsuzluklarını görecek bir ahlaka sürüklemeye çalışır. Böyle bir ahlak anlayışında ise kişi karşısına çıkan herhangi bir şeyden sebepsiz yere hoşnutsuzluk duyabilir; yaşadığı hayattan, içinde bulunduğu ortam ve şartlardan, çevresindeki insanların tavırlarından, karşılaştığı olaylardan, kendi ruh halinden, tavırlarından veya bunlar gibi daha pek çok konudan negatif bir ahlaka yönelebilir. Bazen de bu hoşnutsuzluğun sebebi, henüz yaşanmamış ve yaşanacağına dair hiçbir bilgilerinin olmadığı geleceğe yani gayba dayalı olaylardır. "Ya şöyle bir şey olursa" ya da "bunun sonucunda kesin böyle bir olay olacak" gibi tamamen karamsarlığa dayalı, ancak hiçbir gerçeklik payı olmayan olayları düşünerek hoşnutsuz olurlar.

Ancak bu düşüncelerin ve bunların ortaya çıkardığı tavırların hiçbiri Kuran ahlakına uygun değildir. Bu nedenle şeytan bu ruh halini imanları zayıf olan veya kalbinde hastalık olan insanlara yaşatmaya çalışır. Yaşanan hoşnutsuzlukların temeli kişinin çevresindeki insanlara dayalı olduğunda, şeytan bu negatif ruh halinin gizli bir dille ve ispatı mümkün olmayacak şekilde bu kimselere hissettirilmesini ister. Zira Kuran ahlakından uzak bir yaşam süren cahiliye toplumlarında bu dil, insanların birbirlerine gizli mesajlarla ne demek istediklerini ve birbirlerinden neler talep ettiklerini anlatmak için kullanılmaktadır. Şeytan bu ahlakı iman edenler arasında da yerleştirmek ve onların da imalı, nükteli ve mesaj içerikli birtakım gizli tavırlarla anlaşmalarını ister. Bu şekilde onları Kuran ahlakından uzaklaştırıp sinsiliğe ve kendi ahlakına yaklaştırabileceğini düşünür.

Şeytanın bu çağrılarına kulak asanlar ise bunun en büyük zararını yine kendileri görürler. Allah'ın rızasına ve Kuran'a uygun bir ahlak gösterilmediği sürece, sıkıntı ve huzursuzluk kişinin hayatından eksik olmaz. Yemek, içmek, uyumak, dinlenmek, nimetlerden zevk almak, dostluğun, sevginin tadını almak, neşeli, huzurlu, mutlu olmak bu insanlar için adeta imkansız hale gelir. Bunun yanı sıra yaşadıkları ruh halini ve hoşnutsuzluklarını açıkça dile getirip çözüm arayamamaları da bu kişileri büyük bir gerilime sürükler. Onlar böylesine bir zorluk ve gerilim içindeyken, karşılarındaki insanların hiçbir şeyden habersiz, rahat ve huzurlu olmaları ise bu gerilimi dayanılmaz boyutlara ulaştırır. Kimi zaman bu nedenle çevrelerindeki insanlara karşı gizliden bir öfkeye dahi kapılabilirler. Tüm bu kuruntularla içten içe kendilerini sürekli olarak doldurdukları için negatifliklerinin derecesi giderek daha da artar.

Bu kişilerin yaşadıkları negatif ruh hali, imanı tam olarak kavrayamamalarından ve Allah'a gereği gibi teslim olmamalarından kaynaklanmaktadır. Bu nedenle "Allah, kimi

hidayete erdirmek isterse, onun göğsünü İslam'a açar; kimi saptırmak isterse, onun göğsünü, sanki göğe yükseliyormuş gibi dar ve sıkıntılı kılar. Allah, iman etmeyenlerin üstüne işte böyle pislik çökertir." (Enam Suresi, 125) ayetiyle bildirildiği gibi, Allah bu kimselerin üzerine manevi bir kir çökertmekte ve onların kalbine dayanılmaz bir sıkıntı vermektedir.

İlerleyen satırlarda şeytanın kontrolüne giren insanların, kötülüğün gizli ve sessiz diliyle negatifliklerini hangi eylemlerle ortaya koyduklarını ve bunu hangi mantıklarla meşru gördüklerini anlatarak, şeytanın insanlara oynadığı bu oyunu deşifre edeceğiz.

Sessizlik ve suskunlukla yapılan gizli protesto yöntemleri

Şeytani düşüncelerin neden olduğu negatif kişiliğin özel bir ruh hali vardır. Suskunluk ise, bu ruh halindeki kimselerin en önemli silahlarından biridir. Çevrelerindeki olaylardan ya da insanlardan duydukları rahatsızlığı en iyi ifade etme şekillerinden birinin bu durgun ve sessiz halleri olduğunu düşünürler. Böylece çevrelerindeki insanların dikkatlerini kendi üzerlerine çekmek, onlara ortada olağan dışı bir şey olduğunu hissettirmek isterler. Asıl hedefleri ise içerisinde bulundukları durumun, onlardan kaynaklandığını düşünmelerini ve bunu telafi etmeye çalışmalarını sağlamaktır. Bu, Kuran ahlakından farklı bir yaşam süren insanlar arasında çok yaygın olarak uygulanan bir yöntemdir.

Kişiler birbirlerine bir şey anlatmak istedikleri zaman önce ortada tuhaf bir durum olduğunu hissedecekleri bir tavır içerisine girerler. Genellikle de bu kimselere "ne oldu, neyin var, canın bir şeye mi sıkıldı, nasıl yardımcı olabilirim?" gibi sorular sorularak bu ruh halinden kurtulmaları sağlanmaya çalışılır. Karşı taraf ise içerisinde bulunduğu ruh halinin bir gereği olarak, bu tür iyi niyetli sorulara da aynı tutuk tavır içerisinde karşılık verir. "Yok bir şey", "sana öyle gelmiş", "uykusuzum, yorgunum ondandır" gibi, kasıtlı olarak geçiştirici yanıtlar verirler. Bunun dışında ise mümkün olduğunca hiçbir konuda yorum yapmaz, konuşulan konulara katılmaz ve sessiz kalırlar. Arada sırada kısa cümlelerle söze girdiklerinde de soğuk ve resmi bir üslup kullanmaya özen gösterirler. Özel bir ses tonuyla "evet", "hayır" ya da "bilmiyorum" gibi kısa ve kestirme cevaplar verirler. Dikkatlerini çekmek istedikleri kişiler gelip kendileriyle ilgileninceye ve hatta istedikleri gibi üzerlerine düşünceye kadar bu protestolarını sürdürürler. Bunu elde ettiklerinde de yine bir süre daha ağırdan alır, bu durum kendi iradeleri dışında gelişiyor imajı verebilmek için, 'zamanla açılıyormuş' gibi bir tavır içerisine girerler.

Birkaç soru, biraz ilgi ve ihtimamın ardından yavaş yavaş ses tonlarını normale döndürür, ara ara konuşmalara katılır, ara ara zor da olsa neşelenebiliyormuş gibi yapar ve en sonunda da normal hallerine dönerler. Bu şekilde ağırdan almalarının nedeni, karşılarındaki insanlara bu olumsuz ruh halinin karşı tarafın hatalı tavırlarından kaynaklandığını ve dolayısıyla yine ancak onların tavırlarını değiştirmeleriyle değişebildiğini ispatlamış olmaktır.

Bazen de çevrelerindeki insanların dikkatlerini ve ilgilerini üzerlerine çekebilmiş olmaları da bu tavır bozukluklarının ortadan kalkması için yeterli olmaz. Şeytan bu kimseleri negatif bir ruh haline yöneltip suskunlaştırırken onları ne istediklerini tam olarak bilmez bir tavır içerisine sokar. Bu durumda ilgi gösterilse de, gösterilmese de tavırlarını değiştirmezler. Söz konusu kişi bir kez şeytana uymuş ve böyle olumsuz ve protesto eden bir kişilik sergilemeye başlamıştır ve aslında bundan istediği anda kurtulabilecek bir iradeye de sahiptir; çünkü bunu kendi isteğiyle kasıtlı olarak yapmaktadır. Ancak mevcut ruh halinin ne ile çözüleceği belli değildir; eğer bir anda bu samimiyetsiz tavırdan vazgeçip aklı başında bir kişilik gösterecek, canlı, konuşkan

olacak olursa, bu onun diğer tavırlarını kasıtlı olarak yaptığını kesin olarak ortaya çıkaracaktır. İşte başında şeytana uyarken bu detayı göz ardı ettikleri için, daha sonra bu durumdan kurtulmak istedikleri halde, samimiyetsizliklerinin deşifre olmaması için sessiz protestolarını sürdürmeyi tercih ederler. Şeytan da bu durumdan yararlanır ve sözde kurtarmak adına onları başka gizli kötülüklerin içine sürükler.

Böyle bir durumda en büyük zararı ise yine şeytana kulak veren insanların kendileri görürler. Yaşadıkları olumsuz ruh hali nedeniyle mutsuz ve huzursuz olur, sürekli olarak birtakım hesaplar peşinde koşmalarından dolayı içlerinden geldiği gibi davranamazlar. Vicdanlarının sesini bile bile dinlemedikleri için, bir süre sonra artık doğru yolu göremeyecek, yaşadıkları zorluklara çözüm bulamayacak hale gelirler. Allah, şeytanın telkinlerine kapılan ve bunda direnen kimselerin anlayışlarını kapatır ve onları kendi samimiyetsizlikleri içinde debelenip duran aciz kimseler haline getirir. Bunun ardından, önceleri kasıtlı olarak protesto amacıyla yaptıkları suskun, içine kapalı ve durgun hallerini asıl kişilikleri haline getirirler. Şeytanın verdiği azap ile akılları durgunlaşan ve dilsizleşen bu insanların hem aklen hem de fiziksel olarak güçleri kırılır. Kuran ayetlerinde verilen örnekler bu gibi insanların ruh hallerine şöyle dikkat çekmektedir:

Allah şu örneği verdi: <u>İki kişi; bunlardan birisi dilsiz, hiçbir şeye gücü yetmez ve herşeyiyle efendisinin üstünde (bir yük), o, onu hangi yöne gönderse bir hayır getirmez;</u> şimdi bu, adaletle emreden ve dosdoğru yol üzerinde bulunanla eşit olabilir mi? (Nahl Suresi, 76)

Bir başka Kuran ayetinde ise "Gerçek şu ki, Allah Katında, yerde debelenenlerin en kötüsü, (bir türlü) akıl erdirmez olan sağırlar ve dilsizlerdir." (Enfal Suresi, 22) sözleriyle, bu kimselerin durumuna dikkat çekilmektedir. Kuran ahlakında ise böyle sessiz bir dilin, imalı hareketlerin, şeytanın etkisiyle yapılan negatif tavırların yeri yoktur. Müminlerin her konudaki ölçüsü Kuran'dır. Ortada yanlış bir şey varsa Kuran ahlakının gereği, bunun akıllı bir üslupla, sözün en güzeliyle açıkça söylenmesidir. Ayrıca iman edenler vicdanlarının sesini esas aldıkları için, Kuran'a uygun her hatırlatmadan öğüt alıp buna daha güzeliyle karşılık vereceklerdir.

Gözlerde gizlenen hainlik ve yüzdeki karanlık ifade

Gözler, bir insanın ruhunda yaşadığı tüm duyguları yansıtan önemli bir samimiyet ölçüsüdür. İman eden kimseler gözlerinin bu özelliğini en hayırlı şekilde kullanır, sözleriyle ve tavırlarıyla olduğu kadar gözleriyle de güzel ahlaklarını ortaya koyarlar. Dolayısıyla yüzlerinde son derece aydınlık, nurlu ve temiz bir ifade hakimdir. Bakışlarından Allah'a derin bir teslimiyetle bağlı oldukları, dürüst, güvenilir, samimi, akıllı, vicdanlı ve huzurlu kimseler oldukları anlaşılır.

Şeytanın etkisi altına giren kimselerin yüzlerinde ise bu özellikleri görebilmek genellikle mümkün olmaz. Şeytanın kendilerine telkin ettiği negatif ruh hali nedeniyle yüzlerinde huzur ve güvenlik ifadesinden eser yoktur. Aksine kalplerindeki olumsuz düşüncelerin yüzlerine yansımasından dolayı karanlık, ne düşündüğü belli olmayan, anlaşılmaz bir ifadeleri vardır. Her ne kadar yaşadıkları şeytani ruh haline dair hiçbir delil vermediklerini düşünseler de, aslında yüzlerinin bu hali, hayırlı ve iyi düşünceler içinde olmadıklarının bir delilidir. Bu yüzün ardında daha nelerin gizlendiğinin bilinememesi ise tedirgin edicidir.

Elbette ki söz konusu kişiler de yüzlerinde oluşan bu negatif etkinin, karanlık ve zilletin farkındadırlar. Belki bir olaydan, belki bir kişinin tavırlarından belki de hiçbir gerçeklik payı olmayan, tamamen kafalarında kurdukları düşünceleri samimiyetsizce yorumlamalarından dolayı bu negatif ruh haline girmişlerdir. Ve bu hoşnutsuzluklarını da gizliden gizliye çevrelerindekilere anlatabilmek için bu şeytani metodu kullanmaktadırlar. Allah Kuran'da yaptıkları kötülükler nedeniyle vicdanları kararan insanların yüzlerini bir zillet bürüdüğünü bildirmektedir:

Kötülükler kazanmış olanlar ise; her bir kötülüğün karşılığı, kendi misliyledir. Bunları bir zillet sarıp kaplar. Onları Allah'tan (kurtaracak) hiçbir koruyucu yok. Onların yüzleri, sanki bir karanlık gecenin parçalarına bürünmüş gibidir. İşte bunlar ateşin halkıdırlar; orada süresiz kalacaklardır. (Yunus Suresi, 27)

Yüzleri adeta bir gece kadar karanlık olan bu insanların bakışları normal değildir. Gözlerinde rahat, huzurlu ve mutmain bir ifadeye rastlamak çok zordur. Yoğun olarak negatif bir ruh hali içinde olduklarından tedirginlikleri ve tevekkülsüzlükleri gözlerine yansır; bu gerilim gözlerinde fiziksel anlamda da bir kasılma oluşturabilir. Gözler olabildiğince küçülür ve donuklaşır. Zihinleri nasıl şeytanın etkisinde ise aynı şekilde gözleri de yoğun olarak şeytanın etkisi altındadır. Yoksa bir insanın gözleri ortada hiçbir şey yokken sebepsiz yere böyle bir hal almaz; mat ve anlamsız bakışlarla bakmaz. Samimi, dürüst normal bir insanın gözü açık, canlı ve parlaktır. Yaşadığı olaylar doğrultusunda gözünde çeşit çeşit insani anlamlar oluşur. Böyle bir insanın gözlerine rahat bakılabilir ve bağlantı kurulabilir. Şeytanın etkisinde olan insanların gözlerine bakmak ise son derece zor ve yorucudur. Bu kişi ile aynı ortamda bulunulduğu sürece üzerindeki negatif etki, orada bulunan diğer tüm insanları huzursuz eder.

Bu noktada şunu da belirtmek gerekir ki, elbette bu bakış bozukluğunu düzeltebilmek tamamen kişinin kendi iradesinde olan bir durumdur. Kalbindeki kuruntuları, şeytandan gelen kötü düşünceleri bir kenara atıp yerine Kuran ahlakına uygun hayırlı düşünceler koyduğu zaman, yüzü de bakışları da Allah'ın izniyle aydınlanacak ve güzelleşecektir. Hatta güzel ahlakı ve Rabbimiz'e olan teslimiyeti doğrultusunda yüzündeki nur, bakışlarındaki anlam da giderek derinleşecektir. Ancak

söz konusu kişiler bu bakışları belirli hedefler doğrultusunda kasıtlı olarak yaptıkları için bu durumu ortadan kaldıracak bir çaba harcamaktan da kasıtlı olarak kaçınırlar.

Allah insanları tanımada ve teşhis etmede bakışların önemine Kuran'ın pek çok ayetinde işaret etmiş; "Eğer Biz dilersek, sana onları elbette gösteririz, böylelikle onları simalarından tanırsın..." (Muhammed Suresi, 30) ayetiyle yüz ifadelerinin münafıkları tanıtan önemli bir özellik olduğunu belirtmiştir.

Allah Kuran'da Peygamberimiz (sav) döneminde yaşayan bir grup samimiyetsiz insanın bakışlarından da örnekler vermiştir. Bir ayette, Peygamber Efendimiz (sav)'e olan bakışlarındaki bozukluğun şiddetini "O inkar edenler, zikri (Kuran'ı) işittikleri zaman, seni neredeyse gözleriyle devireceklerdi..." (Kalem Suresi, 51) şeklinde bildirmiştir.

Oysa ne şekilde bakarsa baksın her insanın unutmaması gereken önemli bir gerçek vardır; Allah kendisini her an görmektedir. Kuran'ın "Gözler O'nu idrak edemez; O ise bütün gözleri idrak eder. O, latif olandır, haberdar olandır." (Enam Suresi, 103) ayetiyle Allah bu durumu insanlara bildirmiştir. Bir başka ayette ise "(Allah,) Gözlerin hainliklerini ve göğüslerin sakladıklarını bilir." (Mümin Suresi, 19) hükmüyle haince bakan gözlere, bu kişilerin kalplerinde sakladıklarına dikkat çekilmiştir.

Şeytanın etkisine kapılarak, bazı kötü ahlak özelliklerini kalplerinde gizlice yaşatan bu insanların göz ardı etmemesi gereken çok önemli bir konu daha vardır. Bu kimseler gerçek niyetlerini tavırlarında belki açıkça göstermiyor ve kötü ahlak özellikleri içeren davranışlardan titizlikle sakınıyor olabilirler. Ancak unutulmamalıdır ki kişinin yaşadığı şeytani ruh halini yansıtan gözlerindeki ifade de ona ahirette büyük sorumluluklar yükleyebilir. Bir insan diğer her tavrına çok dikkat ettiği halde sırf içinde gizlediği ve bakışlarına yansıyan kötülüklerden dolayı günaha girebilir, Allah'ın rızasını ve cennetini kazanamayabilir. (En doğrusunu Allah bilir) Allah Kuran'da, dünya hayatında sorumsuzca yüklendikleri nedeniyle ahirette büyük bir pişmanlığa kapılacak olan kimselerin varlığını hatırlatarak, tüm insanları bu tehlikeye karşı uyarmaktadır:

... Öyle ki, saat (kıyamet günü) apansız onlara geliverince, günahlarını sırtlarına yüklenerek: "Onda (dünyada) sorumsuzca yaptıklarımızdan dolayı yazıklar olsun bize..." derler. Dikkat edin, o işleyip-yüklendikleri ne kötüdür. (Enam Suresi, 31)

Olumsuz ve karamsar bir üslup kullanmaları

Şeytan, sinsice kontrolü altına aldığı insanları Kuran dışı bir tavır içerisine sürüklemek için onlara çeşitli olumsuz konuşma yöntemleri öğretir. Bu konuşma üslubunun, içerdiği şeytani yönlerin ispat edilmez olmasına büyük özen gösterilir. En temel özelliklerinden biri ise, ilk bakışta olumlu bir konuşma gibi görünmesidir. Dinleyen, konuşan kişinin son derece faydalı bir konuya değindiğini ve sonuçta da sözlerini yine Kuran'a uygun bir konuya bağlayacağını sanır. Nitekim konuşmanın genel

çatısından bu yönde bir anlam da çıkar. Ancak aralarda çok ince metodlarla yerleştirilmiş Kuran'a uygun olmayan şeytani mantıklar olur.

Kişinin söylediği cümleler kağıt üzerinde yazılı hale getirilse belki bunu okuyan bir kişi anlatılanlarda şeytani hiçbir anlam göremeyecektir. Ancak şeytan kişiye bunları söyletirken öyle detaylarla destekler ki, kullandığı kelimeler olumlu anlamlar içerdiği halde konuşmaları dinleyenler üzerinde tam tersi bir izlenim bırakır. Yer yer yapılan vurgular, ses tonundaki iniş çıkışlar, konuların ya da cümlelerin ard arda getiriliş sırası, çeşitli mimikler, yüz ifadesi ya da bakışlarla yapılan destekler anlatılanlara çok farklı anlamlar ekler. İman sahibi bir kimse, bu tür bir konuşmayı dinlediğinde Kuran ahlakına uygun bir akla ve vicdana sahip olmasından dolayı burada gizlenen şeytani özellikleri tüm detaylarıyla fark eder.

Böylesine olumsuz bir üslupla şeytanın amaçladığı şey nedir? Asıl deşifre edilmesi gereken konulardan biri de budur. Öncelikle şeytan iman edenler arasında fitne çıkarmak, onları gizliden gizliye olumsuz düşüncelere sevk edip karamsar bir ruh haline sokmak, aralarındaki kardeşliği, birlik ve beraberliği bozmak, huzurlu ve neşeli olmalarını engellemek ve sonuç olarak da onları Kuran ahlakından uzaklaştırmak ister. Etkisi altına aldığı kişilerin ağzından yaptığı gizli kötülükler içeren konuşmalarla bu hedefine ulaşabileceğini düşünür.

Ancak elbette ki samimi iman eden kimseler arasında böyle bir şey kesinlikle mümkün olmaz. Herşeyden önce iman sahipleri Allah'ın rahmeti ve koruması altındadırlar. Allah samimiyetlerinden ve her işlerinde Allah'ı vekil edinmelerinden dolayı onları şeytanın ya da ona uyan insanların şerrinden korumaktadır. Onları doğru yolları üzerinde daimi kılmakta, Kendi Katından verdiği üstün bir akıl, anlayış ve teşhis yeteneği ile onların bu tür oyunları görmelerini ve bertaraf etmelerini sağlamaktadır. Dolayısıyla şeytanın bu yöndeki tüm çabası boşa çıkmış olur.

İman eden insanlarla birarada olup da şeytana uyan insanlar ise aslında onun bu hedeflerini çok iyi bilmektedirler. Ancak şeytana hizmet ederken kendilerince çok daha farklı hedefler peşindedirler. Çevrelerine bir şeylerden rahatsızlık duyduklarını belirtmek istediklerinden şeytanın onlara ilham ettiği bu yöntemi bilerek kullanırlar. Gizliden gizliye ortaya koydukları olumsuz üsluplarıyla dikkat çekmek, ilgi toplamak, üzerlerine düşülmesini, isteklerinin yapılmasını sağlamak isterler. Kuran ahlakını yaşadıkları takdirde, vicdanlarını akıllarını kullanarak samimiyet ve dürüstlükle elde edebilecekleri nimetleri, şeytani yöntemlerle kazanmaya çalışırlar. Bu da kesin olarak çıkmaz bir yoldur. Müminler şeytani yöntemlerle ortaya koyulan taleplere hiçbir zaman için karşılık vermezler. İman sahipleri şeytanın kışkırtmalarına karşı insanları Kuran ahlakına çağırmakla yükümlüdürler. Şeytan insanları aksi ihtimallerle kandırmaya, onları kendi yöntemleriyle mutluluğu yaşayabileceklerine inandırmaya çalışır. Ancak şeytan insanlara aldatmacadan başka bir şey vadetmez.

Hiçbir insan sürekli olumsuz konuşan, rahatsız edici bakışlarla bakan, ısrarla sessiz, suskun ve küskün bir tavır gösteren, herşeyin olumsuz yönünü görüp, karamsar

yorumlar yapan bir insandan hoşlanmaz. Böyle bir insan mutlu olamayacak ve güzel bir hayat yaşayamayacaktır. Tek çözüm kötülüğün gizli ya da açık her türlüsünden sıyrılıp Allah'ın dinine teslim olmak, Kuran ahlakını yaşamanın huzurunu tatmaktır.

Çevrelerindeki güzellikleri ve nimetleri dile getirmekten kaçınmaları

Şeytanın telkinlerine kapılarak herşeye olumsuz gözle bakan kimseler bir süre sonra içinde yaşadıkları sayısız nimet ve güzelliği göremeyecek hale gelirler. Çevrelerindeki herşeye eleştirme, kusur bulma gözüyle baktıkları için zihinlerini yalnızca bu tür düşünceler meşgul eder. Bu nedenle konuşmalarında genellikle huzursuz oldukları konulardan yakınıp durur ancak Allah'ın kendileri için yaratmış olduğu nimetlerden bahsetmezler. Kendilerince kusur ya da eksiklik gibi gördükleri konuları son derece akıcı bir üslupla anlatırlarken Allah'ın nimet olarak yarattığı güzellikleri dile getirmezler. Çünkü bu ahlakı yaşayan insanlar şeytanın yoğun etkisiyle yalnızca kendilerine kusurlu görünen şeylere dikkatlerini vermektedirler.

Oysa şu gerçek çok iyi bilinmelidir ki, insanın sahip olduğu nimetler kendisine ait değildir. İnsan asla böyle haksız bir iddia ve sahiplenme içinde olmamalıdır. En küçüğünden en büyüğüne tüm nimetler yalnızca Allah dilediği, lütfettiği için, kullarına olan sonsuz rahmetinden dolayı vardır. İnsanların sahip oldukları herşey Allah onlara lütfettiği için kendilerinde bulunmaktadır. Allah Kuran'da sahip olduğu nimetler için "Bu, bende olan bir bilgi dolayısıyla bana verilmiştir" (Kasas Suresi, 78) diyen Karun adlı kişinin nasıl yanlış bir tavır içerisinde olduğunu ve bundan dolayı nasıl ibret dolu bir akıbete uğradığını şöyle bildirmektedir:

Sonunda onu da, konağını da yerin dibine geçirdik. Böylece Allah'a karşı ona yardım edecek bir topluluğu olmadı. Ve o, kendi kendine yardım edebileceklerden de değildi. (Kasas Suresi, 81)

Karun'un durumu tüm insanların üzerinde düşünüp ibret alması gereken bir gerçeğe işaret etmektedir. Allah yeryüzündeki tüm kullarına sayısız nimet vermektedir. Ancak yukarıda belirttiğimiz gibi negatif bir kişilik geliştiren insanların büyük bir kısmı belki de müminlerle birlikte yaşarken içerisinde bulundukları refah ortamının ve rahatlığın verdiği cesaretle böyle bir karakter gösterebilmektedirler. Mutlu olabilecekleri, şükredebilecekleri onca nimete karşın yakınmaları nankörlüklerinin göstergesidir. Oysa sahip oldukları nimetler ellerinden gidecek olsa, açlık, hastalık, zorluk gibi durumlarla karşılaşsalar, böyle bir tavra güç yetiremeyeceklerdir. Tam aksine küçücük bir nimet bile onlar için çok değerli olacak, bunun kıymetini en iyi şekilde bilecek ve şükredici bir ahlak göstereceklerdir.

Allah "Rabbinin nimetini durmaksızın anlat" (Duha Suresi, 11) ayetiyle insanları sürekli olarak nimetleri anmak ve anlatmakla yükümlü kılmıştır. Bir başka ayetinde ise

Allah, insaların çevrelerini kuşatan nimetlerin çokluğunu bildirerek onlar üzerindeki rahmetini şöyle hatırlatmıştır:

Eğer Allah'ın nimetini saymaya kalkışacak olursanız, onu bir genelleme yaparak bile sayamazsınız. Gerçekten Allah, bağışlayandır, esirgeyendir. (Nahl Suresi, 18)

Kuşkusuz akıl ve mantık sahibi her insan bu gerçeği çok açık bir şekilde görebilir. Bunun için özel bir çaba harcamasına gerek yoktur; sadece çevresine dönüp bir bakması yeterlidir. O halde neden bazı insanlar bu durumu anlamazdan gelmekte, neden bu güzellikleri fark ettiklerini dile getirmemekte, neden bunların sevincini ve neşesini yaşamaktan kaçınmaktadırlar? Çünkü bu şeytanın etkisiyle gerçekleşir; şeytan insanların bu gerçeğin şuurunda olarak yaşamalarını istemez. Bu nedenle kendisine kulak veren insanların dikkatini boş kuruntulara çeker ve onları vesveselerle oyalar, böylece bunlardan başka hiçbir şey düşünemeyecek hale gelmelerini ve Allah'ın üzerlerindeki rahmetini takdir edememelerini ister.

Ancak burada şunu da belirtmek gerekir ki, kimi zaman da şeytan insanlara doğrudan böyle bir etkide bulunmaz. İnsanları bu bölümde ele aldığımız negatif kişiliğe sürüklemesi onun için yeterli olur. Böyle bir ahlak anlayışı geliştiren kişi, artık olumsuzlukları kendi kendine bulur, sırf aksilik olsun diye güzellikleri dile getirmekten, güzel sözler söylemekten kaçınır. Bu kimseler Allah'ın kendileri için yarattığı nimetleri tüm detaylarıyla gördükleri halde, çevrelerindeki insanlara birşeylerden "hoşnutsuzluk duyduklarını" belli edebilmek için kasıtlı olarak bunları dile getirmezler. Bu, şeytanın insanlara öğrettiği sinsi ve sessiz dil ile verilen mesajlardan biridir. Herkesin sevinçle karşıladığı güzel bir haberi duymazlıktan gelir; herkes bu konuda şevk ve heyecanla samimi yorumlarda bulunurken, bu kişi ne konuşanları tasdik eder ne de kendisi bir söz söyler. Çok mecbur kaldığında söylediği kısa birkaç sözü de özellikle soğuk ve ilgisiz bir ses tonuyla söyler. Bu şekilde, o ortamda bulunan diğer insanlardan çok daha farklı bir ruh hali içerisinde olduğunu, bir şeylerden memnuniyetsizlik duyduğunu; hatta konu edilen müjdeli ve sevinçli haberin bile onu bu ruh halinden kurtaramadığı mesajını vermiş olur. Oysa elbette ki ortaya konulan bu çaba tümüyle yapmacıktır. Söz konusu kişi istese anında bu ruh halinden kurtulabilecek bir iradeye sahiptir. Ancak bunu kasıtlı olarak istememekte, kasıtlı olarak bu şeytani ahlakı sürdürmektedir. Nimetlerden, güzelliklerden bahsedecek olursa üzerindeki negatif hava hemen dağılacak, doğruyu görebilecek ve Kuran ahlakının gereğine uygun bir ahlak gösterebilecektir. Bunu istemediği için, içten içe şeytanın sesini dinlemenin üzerinde oluşturduğu ağırlıkla kasıtlı olarak suskun kalmaktadır. Şeytan kurduğu tuzaklarla, insanlara yaptıkları kötü amelleri güzel göstermekte, kendi irade ve istekleriyle onları kendilerine zarar verecek bir sistemin içine sürüklemektedir.

Kuran ayetlerinde nankör bir tavır göstererek Rabbimiz'in nimetlerini anmaktan kaçınan insanların aslında gösterdikleri bu ahlakın şuurunda oldukları şöyle bildirilmektedir:

Gerçekten insan, Rabbine karşı nankördür. Ve gerçekten, kendisi buna şahiddir. (Adiyat Suresi, 6-7)

Bir başka ayette ise Allah söz konusu kişilerin aslında nimetleri görebilen kimseler olduklarını şöyle belirtmiştir:

Onlar, Allah'ın nimetini biliyorlar, sonra da inkar ediyorlar; onların çoğu inkar edenlerdir. (Nahl Suresi, 83)

Oysa bu durumda kişinin hemen Allah'a sığınması; Kuran ahlakına uygun olmayan bir davranışta ısrar ettiği takdirde Allah'ın azap ile karşılık verebileceğini hatırlaması gerekir. Böyle bir kimse Rabbimiz'in sonsuz gücü karşısındaki aczini, O'nun rahmetine muhtaç olduğunu düşünerek, böyle bir cesaret göstermeye güç yetiremeyecek bir ahlak içerisinde olmalıdır.

Unutulmamalıdır ki Allah'ın verdiği sayısız nimeti takdir edemez hale gelen bu kişiler, bir süre sonra artık isteseler de sahip oldukları nimetlerden zevk alamayacak hale gelebilirler.

Negatif bir ahlak yalnızca kişinin kendisine zarar verir

Bu kimselerin şeytanın etkisiyle yaşadıkları ruh haline ve bundan dolayı çektikleri sıkıntıya bakıldığında, çevrelerindeki insanlara gizli mesajlar verebilmek için büründükleri bu karakterin kendilerine nasıl bir tahribatla geri döndüğü çok açık bir şekilde görülebilecektir.

Saatler, günler, aylar boyunca bu kimselerin akıllarını meşgul eden ve bir türlü kurtulamadıkları olumsuz düşünceleri şöyle örneklendirebiliriz:

Vicdan azabı çektiği olayları kendi kendine tekrarlamak, etrafında kötü insanlar olduğunu iddia etmek, vicdanına hiçbir şekilde teslim olmamaya kararlı olmak. Çevresindekileri tedirgin etmek, kibirli olmakta inat etmek. Her zaman en kötü ihtimalin gerçek olduğunu düşünmek. Sevilmemek için elinden geleni yapmak ve sonra da 'niçin sevilmiyorum' diye şaşırmak, hüzünlenmek. Herşeye olumsuz bakmak ve herşeye karşı çıkmak sonra da mutlu olacak hiçbir şey olmadığını söylemek. Her gittiği yere sıkıntısını ve vesveselerini de götürmek ve başkalarından sıkılmak. Terslenmeyi huy edinmek. Kendini çirkinleştirmek için elinden geleni yapmak, sonra buna üzülmek.

Bunlar şeytanın, telkin ettiği olumsuz bakış açısıyla insanlara kurduğu tuzaklardan yalnızca çok az bir kısmıdır. Şeytanın etkisine girerek negatif bir bakış açısıyla hareket

eden bir kişi, neredeyse kendi kendisinin düşmanı olur. Herşeyin sonsuz merhamet sahibi olan Allah'ın kontrolünde olduğunu unuttuğundan daimi bir korku ve karmaşa içinde yaşar. Bu sıkıntılı ruh hali nedeniyle içine kapanır; yalnızlığı tercih eder. Çünkü böyle bir durumda hüznünü umutsuzca yaşayacak ve rahat rahat hayali kurgular yapacak zamanı olacaktır. Allah'ı unutmuş ve insanları ön plana çıkararak onlara yönelmiş bir düşünce şekli, bu insanlara kendi kendilerine azap vermeleri için çok geniş imkanlar verir. Gidilecek bir toplantı, kaçırılmış bir otobüs ya da beğenilmeyen bir kıyafet gibi nedenler bile büyük felaketlermiş gibi olağanüstü bir önem kazanır. Kişi bunları önemsememesi gerektiğini her ne kadar kendine kanıtlamaya çalışsa da bulduğu kanıtların hiçbir etkisi olmaz. Çünkü bulunduğu ruh hali içinde bu mümkün değildir. Herşeyin Allah'ın bilgisi dahilinde başına geldiğini unutmakta; insanları ve olayları kendisinin yönlendirmesi gerektiğine inanmaktadır. Buna bir türlü güç yetiremediğini gördüğünde ise yıkıma uğramaktadır.

Böyle bir durumda en güçlü bedenin bile gerginlikten çöküntüye geçmesi kaçınılmazdır. İnsanların ve olayların Allah'tan bağımsız olduğunu düşündükleri için, hayırları ve güzellikleri göremeyen, tamamiyle olumsuz bir bakış açısına sahip olan bu kişileri, bir noktadan sonra artık hiçbir şey ilgilendirmez. Herşeye karamsar bir gözle bakarlar. Her ne kadar kendilerine itiraf edemeseler de mutluluğa, sevgiye inanmazlar artık. İçinde bulundukları durumu düşündükçe sıkıntıları daha da artar. Umutsuzluk onlara çok zor gelir. Biri kendisine iltifat edecek olsa, onunla alay ettiğini sanır, birinden iyilik görecek olsa, bunu kendisini küçük düşürmek için yaptığına inanır. Birileri bir şey gizleyecek olsa bunun kendisiyle ilgili, aleyhinde bir konu olduğunu düşünür. Kafası sürekli sağlıksız bir şekilde çalışır ve bunun Kuran ahlakını yaşayıp, Allah'a tevekkül etmekten başka bir çözümü yoktur. Çünkü en iyi olaylar bile kendisini Allah'a teslim etmeyen, negatif bakan ve kendisini mutsuz hisseden bir insanı memnun edemez. Allah Kuran'da bu kimselerin ruh haline "Rabbimiz, mutsuzluğumuz bize karşı üstün geldi…" (Müminun Suresi, 106) ayetiyle işaret etmektedir.

Oysa Allah'ın dilemesiyle her türlü kötülükten kurtulmak insanın kendi elindedir. Allah bu gerçeği Kuran'ın pek çok ayetiyle insanlara bildirmiştir. Allah nefse hem kötülüğü hem de ondan sakınmanın yollarını ilham etmiştir. Dolayısıyla her insan yaratılıştan bu imkana sahiptir. 'Elimde değil' diyerek, ümitsizliğe kapılmak ise ancak Kuran'ı bilmeyen, din ahlakını yaşamayan bir kimse için söz konusu olabilir. Müminler böyle aciz ve güçsüz bir konuşmanın, iman ahlakıyla bağdaşmayacağını bilirler.

Bir insanın rahat, neşeli ve huzurlu olabilmesi, ancak Allah'a kendisini teslim etmesiyle ve yalnızca O'na yönelmesiyle mümkündür. Allah'ın razı olacağı tavır insanın bu olumsuzluğa ve bunun getirmiş olduğu hüzne karşı koymasıdır. Allah Kuran'da gerçekten iman edenler için korku ve üzüntü olmadığını haber vermiştir:

Müminlerin kalplerine, imanlarına iman katıp-artırsınlar diye, 'güven duygusu ve huzur' indiren O'dur. ... (Fetih Suresi, 4)

... Bundan sonra size Ben'den bir hidayet geldiğinde, kim Benim hidayetime uyarsa, onlara korku yoktur ve onlar mahzun olmayacaklardır." (Bakara Suresi, 38)

DONUK VE CANSIZ BİR KARAKTERLE PROTESTO EDENLER

Şeytanın etkisi altına giren kimselerin geliştirdikleri bir başka karakter tarzı ise durgun ve donuk bir insan görünümüne bürünmek ve bu şekilde çeşitli gizli protesto yöntemleri uygulamaktır. Amaçları, bu gizli protesto eylemleriyle çevrelerindeki insanlara çeşitli mesajlar vererek, samimiyetsiz ahlaklarını sürdürebilecekleri bir zemin oluşturmaktır. Şeytanın gösterdiği yöntemlere sarılarak, temelde son derece canlı, dışa dönük, neşeli insanlar oldukları halde bile bile kendilerini ağırlaştırırlar. Soğuk, donuk, içine kapalı, hiçbir şeyden zevk almayan, yaşama sevincini kaybetmiş adeta "ölü gibi, cansız bir karakter" gösterirler. Oysa şeytanın etkisinde olmadıklarında hoşsohbet olmalarıyla, güzel tavırlarıyla dikkat çeken, kendilerinin yanı sıra çevrelerindeki insanları da canlandıran, neşe veren kimselerdir. Ama şeytanın etkisine girdiklerinde bu hal birdenbire değişir, öyle ki sanki yaratılış olarak böyle cansız bir karakterleri varmışçasına ciddi bir kararlılık ve çözülmezlik izlenimi vermeye çalışırlar.

Söz konusu kimseler, bu kasıtlı oluşan soğuk karakterlerine şeytanın yöntemleriyle bazı bahaneler bulmuşlardır. İyi niyetlerinin ve samimiyetlerinin gereği gibi anlaşılamamasının kendilerini bu hale getirdiği yalanına sığınırlar; yaşadıkları rahatsızlığın şiddetinin çok büyük olduğunu, böyle bir durumda içlerine kapanmamanın, donuk bir karakter göstermelerinin ellerinde olmadığını iddia ederler. İçerisinde bulundukları duruma çok üzüldüklerini ve yıprandıklarını, bu nedenle tüm çabalarına rağmen bir türlü neşelenemediklerini öne sürerler.

Oysa bu iddialarının hiçbiri gerçeği yansıtmamaktadır. Her biri şeytanın ve nefsin kişiyi kandırmak için ortaya attığı aldatmacalardan ibarettir. Herşeyden önce gerçekte samimi ve iyi niyetli olan bir insan iman edenler tarafından hemen fark edilir. Dahası böyle bir insan doğal olarak çok fazla sevilir, sayılır ve bu kişiye karşı derin bir güven duygusu duyulur. Tüm bunları elde etmek için kişinin ayrıca özel bir tavır içerisine girmesi, özel bir çaba harcaması gerekmez; Kuran ahlakını yaşaması yeterlidir.

Bunun yanında ortada gerçekten yanlış anlaşılan bir durum olsa bile iman sahibi bir insan bu konuyu çözmek için hiçbir zaman Kuran'a uygun olmayan yöntemlere başvurmaz. Allah Kuran'da müminlere birbirlerine "sözün en güzelini söylemelerini" hatırlatmıştır. Böyle bir durumda bu kişinin yapması gereken karşı tarafa söylemek istediklerini, gizli tavırlarla, sessiz mesajlarla, protesto yöntemleriyle değil, samimi bir dille açıkça söylemesidir.

Söz konusu kişilerin "isteseler de bir türlü neşelenememeleri, mutsuzluklarını yenmeye güçlerinin ve iradelerinin yetmediği" iddiaları da öne sürdükleri diğer mantıklar gibi doğru değildir. Öncelikle hiçbir şey iman sahibi bir insanın neşesini, sevincini kaçıramaz, içine kapanmasına, üzülüp sıkılmasına neden olamaz. Çünkü mümin Allah'ın herşeyi hayır ve hikmetle yarattığını bilir. Allah'ın sonsuz şefkat ve merhamet sahibi olduğunu, iman eden kulları için dünyada güzel bir hayat ve ahirette herşeyin en güzelini yaratacağını bilmenin daimi neşesini yaşar. Allah'ın rızasını ve cennetini ummanın, sonsuza dek eşsiz nimetler içerisinde yaşamakla müjdelenmiş olmanın mutluluğu içindedir.

Bunların yanı sıra, "gücüm ya da iradem yetmiyor" gibi sözlerin de Müslümanca bir konuşma olmadığı açıktır. Allah Kuran'da münafıkların bu tarz üsluplarla konuştuklarına dair örnekler vermiş ve onların bunu, din ahlakını yaşamamak için samimiyetsiz bir bahane olarak kullandıklarına dikkat çekmiştir. Müminin üslubu ise her zaman Allah'a dayanıp güvenmek, en zor olaylar karşısında bile yılgınlığa kapılmadan "Rabbimiz bizimledir" diyerek, Allah'a güvenmenin huzur ve güvenini yaşamaktır. Bu onların sürekli ümitvar bir üslup kullanmalarını, güçlü ve iradeli bir kişilik sergilemelerini sağlar.

Görüldüğü gibi tüm bu anlatılanlar, söz konusu kişilerin "iyi niyet" adı altında aslında tümüyle samimiyetsiz bir ahlakı savunduklarını göstermektedir. Şeytanın etkisiyle kendilerini kandırmakta, samimiyetsizliklerine şahit oldukları halde vicdanlarını öne sürdükleri mazeretlerle ikna edip rahatlatmaktadırlar.

İsteseler rahatlıkla vazgeçebilecekleri bu tavırları sürdürmekle yaptıkları aslında kasıtlı olarak çevrelerindeki insanları rahatsız etmeye, onlara tedirginlik vermeye çalışmaktır. Şuuru açık olup Kuran ahlakının gereğini bilen bir insanın, bile bile böyle bir vicdansızlık içerisine girmesi ise Allah Katında büyük bir karşılık görebilir. Dünya hayatında küçük bir menfaat elde edebilmek için, hem mutsuz bir yaşam sürmek hem de ahirette büyük bir azap yüklenmek ise çok büyük bir akılsızlık olacaktır.

Burada şunu da belirtmek gerekir ki, iyi niyet adı altında içten içe samimi insanlara zarar vermeye çalışan bu tür kişiler, bu amaçlarında hiçbir zaman başarılı olamazlar. Müslümanlar yapılan her kötü işin hem dünyada hem de ahirette sadece bunu yapan kişinin karşısına çıkacağını bilirler. Bundan kendilerinin bir kayıpları olmayacağını, kendi sorumluluklarının sadece iyiliğe davet etmek ve yaptığının ahiretteki karşılığını kişiye hatırlatmak olduğunun şuurundadırlar. Bu nedenle bu kişiler asıl olarak yalnızca kendilerine zararlar vermektedirler.

Mat, donuk ve anlamsız bakışlarla gizli mesajlar vermeleri

Allah'ın insanlara verdiği en önemli nimetlerden biri gözleridir. Akıl sağlığı yerinde olan her insan bakışlarını güzel kullanma ve bakışları ile duygularını ifade etme yeteneğine sahiptir. Şeytanın etkisinde olan kişiler ise bu önemli özelliği tam tersi

şekilde değerlendirir, Allah'ın kendilerine nimet olarak verdiği gözlerini içlerinde sakladıkları kötülükleri yansıtmak için bir araç olarak kullanırlar. Mat ve donuk bakışları ile bu bakışlarının sonucunda oluşan cansız, ölüye benzer halleri, bu kişilerin en belirgin özelliklerindendir. Cansız bakışlarını destekleyen bezgin, bıkkın, yorgun halleri ile genellikle çevrelerindeki insanlara birtakım mesajlar vermeyi hedeflerler. Kimi zaman dikkat çekip, huzursuzluklarını belli etmek ve bu huzursuzluklarıyla çevrelerindeki insanları da tedirgin etmeyi planlarlar. Kimi zaman yine şeytanın etkisiyle bakışlarında sevgi, saygı gibi güzel ve olumlu ifadeler oluşmasını engellemek isterler. Kimi zaman ise sessiz bir dille kalplerinde öfke, kin, kıskançlık gibi olumsuz duygular olduğunu ima etmeye çalışırlar.

Ancak elbette ki bir insanın böyle şeytani bir irade gösterip, normal insani bir fonksiyonunu baskılaması, saatlerce kesintisiz olarak anlamsız bakışlarla bakabilmesi son derece güçtür. Zira daha önce de bahsettiğimiz gibi insanın hissettiği tüm duygular doğal olarak bakışlarına yansır; bu nedenle içinde yaşadıklarını saklaması zordur. Dolayısıyla sağlıklı ve normal akıldaki bir insanın gözlerini dondurabilmesi, duygularını gözlerinden yansıtmaması için özel olarak güç harcaması; duygularını ve tepkilerini belli etmemek için özel irade kullanması gerekir. Dahası böyle bir hale girebilmesi için kişinin Kuran'da bildirilen güzel ahlak doğrultusunda değil de şeytanın istekleri doğrultusunda hareket etmesi gerekir. Yoksa insan karşı tarafı rahatsız etmek, tedirgin edip huzursuzluk vermek amacıyla sebepsiz yere kendisini böyle bir zorluk içerisine sokmaz. Kişi bunu yaparken bir yandan Allah'ın kendisine sürekli olarak doğruyu ilham ettiği vicdanının sesini duyar, bir yandan da bunu bastırmaya çalışır. Bir yandan da şeytana kulak verme ve onun ilham ettiklerini yerine getirme gayretindedir. Bu da hem fiziksel hem de zihinsel açıdan son derece yıpratıcıdır.

Ancak buna rağmen bu tavırlarında da son derece ısrarlıdırlar. Sevgi, saygı dolu dostane bakışlarla bakmamak, içlerindeki kinlerini, kızgınlıklarını, öfkelerini gizlice ima etmek ya da çevrelerindeki insanların davranışlarını protesto etmek amacıyla özel irade harcarlar. Güzel olan, insana neşe ve mutluluk veren herşeyden kendilerini soyutladıkları gibi çevrelerindeki insanların neşesi, imani heyecanları, sahip oldukları nimetler ve güzellikler de adeta onları rahatsız eden özellikler halini alır. Müminler ne kadar canlı, neşeli, pırıl pırıl bakışlı, şevkli bir tavır içinde olurlarsa bu kişiler de tam tersi bir durumdadırlar. Son derece cansız, gözünden nereye baktığı belli olmayan, adeta boşluğa bakıyormuş gibi anlamsız bakışları ve tavırları ile kendilerince eylemlerini sürdürürler.

Donuk bakışlarla yapılan bu gizli protesto yöntemi müminlere yöneltildiğinde farklı mesajlar ve anlamlar içerir. Kuran ahlakının yaşanmadığı toplumlarda insanlar günlük hayatta birbirlerinin bakışlarına çok fazla önem vermeyebilirler. Bu konuya özel dikkat veren kimseler de vardır elbette, ancak genellikle karşısındaki kişinin bakışlarını veya cansızlığını hiç umursamayan, aslında kendisi de benzer bir yapıda olduğu için bundan etkilenmeyen çok sayıda kişi vardır. Müminlerin arasında ise bu durum değişir. Mümin,

aklını ve vicdanını Kuran ahlakının gerektirdiği şekilde kullandığı için karşı taraftaki en ufak bir olumsuzluğu ve şeytanın etkisini hemen hisseder. Şeytanın etkisiyle bakışlarını donduran, cansız bir kişiyi Kuran'a uygun bir ahlak göstermesi için uyarır. Allah'ı ve ahireti hatırlatıp yaptığı hatayı kendisine göstermek ister. Cansız ve şevksiz bir tavrın Allah Katındaki sorumluluğunu, vicdanını kullanmadığı takdirde ahirette bunun hesabını veremeyebileceğini hatırlatır. Ayrıca Allah'ın insanlar için yarattığı sayısız nimet arasında bu nimetleri görmezden gelip donuk bir kişilik sergilemenin Allah'ın rahmetine ve nimetine karşı nankörlük olabileceğini anlatır. Ancak bu kimseler içinde bulundukları durumu kasıtlı olarak oluşturdukları için, müminlerin bu hatırlatmalarından gereği gibi öğüt almazlar.

Fakat yukarıda da belirttiğimiz gibi bunun maddi ve manevi zararını da en çok kendileri görürler. Öncelikle insanın en doğal özelliklerinden biri olan duygularını bakışlara yansıtmayı frenlemek için özel enerji harcamak çok zordur. Sevinilecek bir olay karşısında sevinmemek, çok beğendiği bir şeyi beğenmemiş gibi davranmak, neşeli olmak varken mutsuz görünmeye çalışmak gibi tavırlarla birçok nimetten sadece kendilerini yoksun bırakırlar. Neşe, canlılık, coşku gibi, insanın doğasında olan hislerini dondurup adeta ölü bir insan izlenimi vermeye çalışmalarının kendilerinden başka hiç kimseye zararı olmaz. Bunun sonucunda oluşan stres ve sıkıntı nedeniyle beden olarak güçten düşer, bünyeleri zayıflar ve pek çok hastalığa açık hale gelirler.

Bütün bunlar gözleri ile bilinçaltlarındaki olumsuz düşünceleri çevrelerine yansıtmak isteyen insanlarla ilgili ilk bakışta görülecek özelliklerdir. Bu kişilerin dünyada yaşayacakları sıkıntılı hayatın yanı sıra, asıl olarak ahirette alacakları sonsuz karşılığı hatırlatmak gerekir. Çünkü dünya hayatı çok geçici ve kısadır. Ahirette ise insan yaptıklarının karşılığını sonsuza dek alacaktır.

Sevgisiz, ilgisiz, soğuk ve umursuz tavırlar

Allah insanları yaratılış olarak sevgiye uygun olarak yaratmıştır. İnsanlar genel anlamda sevmekten, sevilmekten, ilgiden hoşnut olurlar. Ancak şeytanın kimi insanlara kullandığı taktikler sonucunda, bu kimseler iradelerini kullanarak kendilerini bu nimetten mahrum bırakırlar. İlk başta çevrelerindeki insanlara şeytani yöntemlerle birtakım mesajlar vermek için gösterdikleri protesto tavırları, bu insanları sevmekten ve sevilmekten uzak kimseler haline getirir. Şeytanın gösterdiği yola uymak adına, farkında olmadan kendilerine çok zor bir hayat yaşatır ve kendilerini tüm güzelliklerden bilerek ve isteyerek mahrum ederler.

Ancak şeytanın insanlara yaptırdığı tüm diğer tavır bozukluları gibi aslında bu da insan yaratılışına aykırı bir durumdur. Kuran'ın "Onları -ne olursa olsun- şaşırtıp-saptıracağım, en olmadık kuruntulara düşüreceğim ve onlara kesin olarak davarların kulaklarını kesmelerini emredeceğim ve Allah'ın yarattıklarını değiştirmelerini emredeceğim. Kim Allah'ı bırakıp da şeytanı dost (veli) edinirse, kuşkusuz o, apaçık bir hüsrana uğramıştır." (Nisa Suresi, 119) ayetiyle belirtildiği gibi, şeytan insanların

fıtratını bozarak zevk alacakları, mutlu olacakları bir hayat yaşamalarına engel olur. Tam tersine onları kendilerine zulmedecekleri, nimetlerden mahrum kalacakları bir ortama sürükler. Sevgi de Allah'ın dünya hayatında insanlar için yaratmış olduğu en büyük, en güzel nimetlerden biridir. Ancak şeytanın etkisindeki bir insan sevmekten ve sevilmekten mahrum kalır. Şeytan, temelde sevgiye çok açık olan bu insanları çeşitli mazeretlerle sevgilerini belli etmemeleri, baskılamaları ve hatta sevmekten vazgeçmeleri için ikna etmeye çalışır. Verdiği telkinlerle onları, sevdikleri ve gerçekten sevilecek pek çok özelliğe sahip olan insanlara karşı ters, soğuk ve ilgisiz tavırlar göstermeye zorlar.

Şeytanın tuzağına düşen kimseler bir yandan sevgilerini gereği gibi yaşayamamalarının bir yandan da bu tavırları yüzünden sevilmemelerinin sıkıntısını yaşarlar. Sevilecek pek çok özelliğe sahip olan insanlara karşı kasıtlı olarak ters ve soğuk bir tavır içerisine girmeleri, bu kimseleri de sevilmeyecek insanlar haline getirir; şeytanın etkisiyle sevilecek tüm özellikleri körelir. Kuran'da "Şüphesiz Allah, insanlara hiçbir şeyle zulmetmez. Ancak insanlar, kendi nefislerine zulmediyorlar." (Yunus Suresi, 44) ayetiyle hatırlatıldığı gibi, insanlar bu durumu kendi elleriyle oluşturmaktadırlar.

Şeytanın telkinleriyle böyle bozuk bir tavır gösteren insanların bu konuda kendilerini ikna etmek için geliştirdikleri şeytani düşüncelerden bazılarını şöyle sıralayabiliriz:

Karşılıksız sevgi göstermeyi, kibir ve enaniyetleriyle bağdaştıramamaları

Kuran ahlakını yaşayan kimselerin en belirgin özelliklerinden biri tevazuları, yumuşak huylu olmalarıdır. Onlara pek çok nimetin kapısını açan, Allah'ın dünya hayatında insanlar için yarattığı güzelliklerden gereği gibi zevk almalarını sağlayan da işte bu tevazulu ahlaklarıdır. Mütevazi kişilikleri nedeniyle, cennetteki en güzel nimetlerden biri olan sevgiyi dünyada da en derin şekilde yaşayabilen insanlardır. Bir insanın sevilecek özelliklerini tüm detaylarıyla görebilirler; kalplerindeki sevgilerini karşı tarafa tüm içtenlikleriyle gösterebilen, aynı zamanda güzel ahlakları nedeniyle kendileri de çok sevilen kimselerdir.

Şeytanın etkisine giren kimselerin en belirgin özelliklerinden biri ise kibirli ve enaniyetli olmaları, kendi benliklerini çok büyük ve değerli görmeleridir. Şeytan, cennetten kovulmasına sebep olan bu özelliğini insanlara da aşılayarak onların da Allah'ın rahmetinden ve nimetlerinden mahrum kalmalarını ister. İçlerinde giderek büyüyen kibir ve büyüklenme duygusu onları çevrelerinde bulunan insanlara, nimetlere, güzelliklere sevgi duymaktan alıkoyar. Zamanla kişiyi sarıp kuşatır ve insanın tahmin edemeyeceği boyutlara ulaşabilir. Allah bu kişilerin kalplerindeki büyüklenme arzusunun hiçbir zaman ulaşamayacakları bir istek olduğunu şöyle bildirmektedir:

... onların göğüslerinde kendisine ulaşamayacakları bir büyüklük (isteğin)den başkası yoktur... (Mümin Suresi, 56)

Ancak kibir ve büyüklenme Kuran'da, "Ona: "Allah'tan kork" denildiğinde, büyüklük gururu onu günaha sürükler, kuşatır. Böylesine cehennem yeter; ne kötü bir yataktır o." (Bakara Suresi, 206) ayetiyle bildirildiği gibi Allah'ın beğenmediği bir tavırdır.

İnsanın hiçbir zaman ulaşamayacağı bir büyüklük duygusuyla yaşaması, her zaman için kendisini herşeyden ve herkesten daha çok sevmesi ve daima benlik duygusuyla hareket etmesidir. Kendi benliğine ve nefsine olan sevgisi o kadar büyüktür ki, onun isteklerini yerine getirmek bu kişi için herşeyden daha önemli hale gelir. Bu konuda şuursuzca bir cesaret içerisine girer.

Bu uğurda sevdiği insanları da kolaylıkla gözden çıkarabilir, nefsinin bencilce tutkuları için kolaylıkla bu kimselere karşı olumsuz tavırlar içerisine girebilir.

Bu tarz kişilerin kendilerine karşı duydukları sevgi öyle şiddetlidir ki, enaniyetleri yüzünden sevilecek yüzlerce üstün özelliğe sahip olan müminlere karşı bile sevgisiz ve ilgisiz tavırlar sergileyebilirler. Müminlerin, dünyada en çok sevebilecekleri, en yakın dost olabilecekleri, en çok güvenebilecekleri kimseler olduklarını bilmelerine rağmen yine de onlara gereği gibi sevgi gösteremezler. Ancak bu, söz konusu kişilerin istemsiz olarak içerisine düştükleri bir durum değildir elbette. Vicdanları kendilerine güzel ahlakın gereğini ilham ettiği halde, sırf nefislerinin bencilce isteklerini yerine getirebilmek için şuurlu olarak sevgi göstermekten kaçınmaktadırlar. Bunu kimi zaman yine bir protesto yöntemi, kimi zaman o kişiye karşı olan kızgınlıklarının, küskünlüklerinin, kıskançlıklarının bir ifadesi, kimi zaman da yanlızca büyüklük hislerinin gereği olarak yaparlar. Bunu gizli bir eylem ve sessiz bir mesaj olarak kullanır ve bu şekilde istedikleri sonuçlara ulaşabileceklerini sanırlar.

Ancak elbette iman edenler arasında böyle bir davranışın kabul görmesi mümkün değildir. İman edenler arasında kabul görebilecek tavır ancak Kuran ahlakına uygun olandır. Allah'ın Kuran ile insanlara bildirdiği ahlakı yaşayarak isteklerine ulaşmaya çalışan insanlar Allah'ın izniyle başarılı olurlar. Aksinde ise yaptıkları şeytani tavırların zararı kendilerini sarıp kuşatır ve kendilerine eziyet vermekten öteye gidemezler. Allah'ın beğendiği ahlakı yaşamak yerine şeytana uymalarının karşılığı olarak böyle bir zorluk içerisinde yaşarlar.

Sevgiyi önce karşı taraftan bekleme saplantıları

Şeytanın etkisine giren kimseler enaniyetleri nedeniyle sevgiyi her zaman için önce karşı tarafın göstermesini beklerler. Çünkü karşılarındaki kişi onlara ne kadar sevgi gösterirse kendilerinin de buna göre bir karşılık vermeleri gerektiğini düşünürler. Eğer kendi gösterdikleri sevgi karşı taraftan gelenden daha coşkulu veya fazla olursa, bunun kendilerini küçük düşüreceğine inanırlar. Bu tür bir durum onların gurur anlayışlarına tamamen zıttır; hayatlarının her aşamasında olduğu gibi, sevgiyi de ancak kendi gururlarına zarar gelmemesi koşuluyla ve bu anlayışın izin verdiği kadarıyla yaşarlar.

Halbuki Kuran ahlakında gururun yeri yoktur. Aynı şekilde sevgi ile gurur da hiçbir şekilde birbirleriyle bağdaşmayan özelliklerdir. Gururun olduğu yerde sevgi yaşanamaz; çünkü böyle bir insan herşeyden ve herkesten çok kendini sever. Gerçek sevginin gerektirdiği tavırları da sadece kendisine karşı gösterebilir.

Bu nedenle gerçek sevgiyi en güzel şekilde yaşayabilen kimseler ancak nefislerinin bencil tutkularından kurtulabilmiş olan müminlerdir. Müminlerin yaşadıkları tüm sevgilerin temeli Allah sevgisine dayalıdır. Bu nedenle hiçbir zaman karşı tarafın tavrına ayarlı bir sevgi anlayışı içerisine girmezler. Mümin için bir kişinin sevilme ölçüsü o kimsenin Allah'ın rızasına uygun şekilde yaşamasıdır. Allah'ın istediği hayatı yaşayan, Allah'tan korktuğu hissedilen bir kişiye mümin doğal olarak sevgi duyar ve bu sevgisinde dünyevi özelliklere göre bir ayrım yapmaz, hiçbir karşılık beklemez. Herhangi bir hesap içerisine girmeden, içinden geldiği gibi samimi sevgisini gösterir. Karşı taraftan sevgi görmese bile Allah'ın rızası için bu kişiye karşı samimi sevgi, şefkat ve ilgi gösterir.

Şeytanın etkisinde olan kişi için ise nefsi herşeyden öncelikli gelir; nefsine ağır geleceğini düşündüğü böyle bir denemeye asla yanaşmaz. Bu kişiler için nefislerinin memnun edilmesi, övülmeleri, takdir edilmeleri herşeyden önemli gibidir. Bu nedenle sevginin, iltifatın, övgünün mutlak surette önce karşıdan gelmesini beklerler. Hatta çoğu zaman sevgi gördüklerinde de karşılık vermemeyi tercih ederler. Çünkü her ne şartta olursa olsun sevgi göstermek gururlarına ağır gelmektedir.

Bunun için kötülüğün sessiz dilini kullanarak pek çok sinsi oyuna başvururlar. Buna günlük hayattan pek çok örnek vermek mümkündür. Birbirlerine saygı, sevgi duyan, dost ve arkadaş olan insanlar birbirleriyle karşılaştıkları zaman kalplerindeki bu samimi duyguları çeşitli şekillerde birbirlerine ifade ederler. Hal hatır sormak, iltifat etmek, karşı tarafın hoşnut olacağı güzel tavırlar göstermek bunlardan bazılarıdır. Şeytanın etkisine giren insanlar, çocuk yaştaki insanların bile düşünebildiği bu tavırlardan çeşitli bahanelerle kaçınırlar. Ancak tüm bunları özel bir stil içerisinde; karşı tarafa bunların özel bir kasıt üzerine gerçekleştirildiğini hissettirecek şekilde yaparlar. Örneğin sanki öncelikli olarak konuşulması gereken çok daha farklı konular varmışçasına, sevgi göstermek yerine bunlardan bahsederler. Ya da karşı tarafın dikkati çeken güzel özelliklerine iltifat etmek yerine kasıtlı olarak çok alakasız kişilere övgüler yöneltirler. Ya da o kişiye iltifat etmek yerine içerisinde bulunulan mekandan,

dekorasyondan; eşyaların, tabloların güzelliğinden bahsedilir. Eğer bir başkası bu kimselere iltifat edecek, güzel söz söyleyecek olursa, bu kişi herhangi bir bahaneyle bu konuşmayı duymazlıktan gelir ya da konuşmayı bölüp dikkati başka yöne çekecek bir tavırda bulunur. Bazen de karşı tarafın güzel huylarından bahsedildiğinde, yüzüne şaşırmış, anlayamamış gibi bir ifade yerleştirerek gizliden gizliye kendisinin aynı kanaatte olmadığı izlenimini vermeye çalışır. Eğer çok zorda kalırsa kendisi de -içinden gelmediğinin anlaşılacağı şekilde- ilgisiz ve mat bir sesle konuya katılır. Ama bir yandan da yüzüyle bunların samimi hisleri olmadığı mesajını vermeye çalışır.

İlginç olan ise, kimi zaman bu kişilerin kalplerinde yaşadıklarıyla bu yaptıklarının tümüyle çelişmesidir. Şeytanın ilhamlarıyla kötülüğe meyletmekte, vicdanlarının sesine karşı çıkmaktadırlar. Ama aslında doğru olanın hangisi olduğunu bilmektedirler; karşılarındaki insanların aslında sevilecek ve sayılacak ne kadar fazla özellikleri olduğunu görebilmektedirler. Buna rağmen şeytani bir ahlakta diretmektedirler.

Burada şunu belirtmek gerekir ki, şeytanın bu kimseleri teşvik ettiği bu tavır Kuran ahlakından uzak bir yaşam süren insanlar arasında oldukça yaygındır. Birbirlerini çok sevdiklerini söyleyen insanlar dahi dostluklarını neredeyse bir gurur savaşına dönüştürürler. Ancak iman edenler arasında böyle bir ölçü yoktur. Müminler Kuran ahlakını yaşayan kimselere karşı karşılıksız ve samimi bir sevgi duyarlar. Önce kimin sevgi gösterdiğinin, bu durumun kaç kez tekrarlandığının, o kişinin ne kadar coşkulu karşı tarafın ne kadar sade bir tavır gösterdiğinin hiçbir önemi yoktur. Sevgi müminler için güzel ahlakın gereği olan bir ibadettir. Daima önce sevgi gösteren olmak, daima iltifat eden, özveri gösteren, coşkulu olan taraf olmak müminin Allah korkusunun, ahiret inancının, imanının göstergeleridir. Bu nedenle hiçbir zaman bunların hesabını yapmazlar. Karşı taraf kendilerine hiçbir şekilde sevgi göstermese bile, imanları nedeniyle müminler tarafından mutlaka sevileceklerini bilmenin güveni ve huzuru içerisindedirler.

Hak ettikleri sevgiyi göremediklerini iddia etmeleri

Şeytanın etkisiyle hareket eden insanların bir özelliği de karşı taraf kendilerine ne kadar sevgi gösterirse göstersin bundan memnun olmamaları ve bunu yeterli görmemeleridir. Genellikle nefislerindeki büyüklük hırsı gereği, hak ettiklerinden çok daha fazla sevgi, ilgi ve alaka talebinde olurlar. Her zaman daha fazlasını hak ettiklerini düşündükleri için bir türlü hoşnut olmamalarına neden olan bir beklenti içerisindedirler. Bu noktada hiç düşünmedikleri konulardan biri ise, kendilerinin bu sevgiye gerçekten de layık olup olmadıklarıdır.

Müminler Kuran ahlakıyla hareket etmeleri sebebiyle, tüm kusurlarına ve hatalarına rağmen, güzel ahlaka teşvik etmek amacıyla, karşılarındaki kişiye sevgi ve şefkat gösterebilirler. Bu durumu şeytanın etkisiyle değerlendiren kişiler ise, kendilerine gösterilen ilgi ve alakanın müminlerin üstün ahlakından kaynaklandığını

takdir edemezler. Hak ettikleri ve layık oldukları için böyle bir ilgi gördüklerini düşünürler. Hatta bu durum kimi zaman öyle bir hal alır ki, büyüklenme hırsıyla mükemmel olduklarını düşünen bu kişiler, kendilerine herkesten çok daha fazla, abartılı sevgi gösterilerinde bulunulmasını isterler. Eksik olduğuna kanaat getirdikleri sevgi şekillerini de yererler.

Ancak bu konudaki fikirlerini ve taleplerini de yine şeytanın sinsi yöntemleriyle karşı tarafa hissettirmeye çalışırlar. Hiçbir zaman açık açık "ben bundan daha iyisine layığım", "bana herkesten fazla sevgi gösterilsin, herkesten daha üstün olduğum hissettirilsin" gibi ifadelerle bu düşüncelerini dile getirmezler. Hatta kendilerine bu yönde bir söz söylenecek olsa, bunu kesinlikle kabul etmez, tüm güçleriyle itiraz ederler. Kalplerinde kesinlikle böyle bir büyüklük hissi olmadığını, kendilerini çok eksik gördüklerini, çok fazla hatalı yönleri olduğunu bildiklerini, bu nedenle böyle ayrıcalıklı bir sevgiyi zaten hak ettiklerine inanmadıklarını söylerler. Ancak bu savunmalarında elbette ki samimi değillerdir. Ama içten içe bunların tam aksine inandıklarını bilmektedirler. Şeytanın öğrettiği yöntemle bu konudaki gerçek inançlarını gizli bir dille karşı tarafa ifade ederler. Ama bir yandan bu durumu reddederek kendilerine samimi bir görünüm vereceklerini, bir yandan da bu konudaki gerçek kanaat ve taleplerini karşılarındaki insanlara gizlice hissettirebileceklerini düşünürler. Nitekim dilleriyle reddettikleri düşünceleri, yüz ifadelerindeki hoşnutsuzlukla, ters, ilgisiz, soğuk, resmi tavırlarıyla ortaya koyarlar.

Müminler elbette bu kimselerin gerçek düşüncelerinin ve bu şeytani yöntemlerle elde etmek istediklerinin farkındadırlar. Ancak onların bu tavırlarına yalnızca Kurani bir ahlak ile karşılık verirler. Çünkü büyüklenme hırsına kapılmış bir kişiyi sürekli övmek, yüceltmek, ona sanki güzel bir ahlak sergiliyormuş gibi davranmak onun kibirini ve enaniyetini daha da besleyecek ve kişiye daha da zarar verecektir. Bu nedenle müminler böyle bir durumda bu kişiye karşı hak etmediği bir sevgi ile yaklaşmak yerine samimiyetle ona öğüt verir ve Kuran ahlakını yaşamaya davet ederler. Aslında samimi olarak Allah'a iman eden ve ahirette hayırlı bir hayatla karşılaşmak isteyen bir kişi için bu en büyük sevgi gösterilerinden biridir. Şeytanın etkisiyle düşünen kişiler ise bu yaklaşımı takdir edemez ve hak ettikleri ilgiyi göremedikleri düşüncesiyle daha da olumsuz bir tavır içerisine girebilirler.

Sevgilerine karşılık göremedikleri için sevgi göstermediklerini bahane etmeleri

Şeytanın ilhamı ile hareket eden kişilerin oynadıkları oyunlardan biri de 'kendileri çok sevdikleri halde sevilmediklerini iddia etmeleri ve bu sebeple de soğuk ve donuk bir tavır sergilemeleri'dir.

Öncelikle şunu belirtmek gerekir ki, şeytanın ahlakını benimseyen bir insanın, bu özellikleriyle birlikte sevilebilmesi mümkün değildir. Bu kişinin belki de pek çok güzel ahlak özelliği vardır; belki çevresindeki insanlardan sevgi beklerken kendisine bu

özelliklerini ölçü almaktadır. Ancak şeytana uyularak yapılan hareketler insanın sahip olduğu güzel özellikleri de gölgeler. Örneğin bir insan her ne kadar çalışkan, fedakar ya da ince düşünceli olursa olsun, şeytanın etkisiyle negatif bir kişilik yaşaması, yüzüne mat anlamsız donuk bakışlar vermesi, çevresindeki insanlara karşı soğuk ve resmi bir tavır içerisine girmesi onun olumlu özelliklerini de şüpheli hale getirir. Çünkü asıl önemli olan, kişinin güzel ahlakı Allah korkusundan dolayı yaşamasıdır. Eğer kişi bazı konularda güzel özellikler gösterirken, bazı konularda tam tersi bir ısrar gösteriyorsa, bu kişinin olumlu özelliklerini de Allah korkusundan dolayı yaşadığından emin olunamaz. Bu da bu kişiye karşı derin bir sevgi duyulmasını engeller.

Ayrıca şunu da hatırlatmak gerekir ki, müminlerin bir kişiye Allah rızası için hatasını söylemeleri, ahireti için onu kötülüklerden sakındırmaları en samimi sevgi gösterilerinden biridir. Ancak şeytani mantıkları nedeniyle her konunun altında bir olumsuzluk arayan bu kişiler, kendilerine yapılan uyarıları da olumlu anlamda algılamazlar. Bu kişilerin nefislerine göre sevgi, kişiye hiçbir eksiğinin, hatasının söylenmemesi, sürekli övülmesi ve takdir edilmesidir. Oysa müminler hatası olan bir kişiye bunu söylememeyi vicdani olarak kabul etmezler. "Mümin erkekler ve mümin kadınlar birbirlerinin velileridirler. İyiliği emreder, kötülükten sakındırırlar..." (Tevbe Suresi, 71) ayeti gereği Allah rızası için birbirlerini kötülüklerden sakındırırlar.

Nitekim şeytanın etkisindeki kişiler de aslında müminlerin bu konudaki samimiyetlerini ve Allah'ın rızasına uygun hareket ettiklerini bilirler. Ancak ayette bildirildiği gibi, "Vicdanları kabul ettiği halde, zulüm ve büyüklenme dolayısıyla..." (Neml Suresi, 14) yaptıkları samimiyetsizliği görmezlikten gelirler. Bu tavırları çoğu zaman öyle bir seviyeye gelir ki, yapılan uyarılardan öğüt alıp tavırlarını düzeltecekleri yerde vicdanlarını örtüp onlara şeytanın bir başka yöntemi ile karşılık verirler. Şeytani mantıklarına göre 'kendileri aslında karşılarındaki insanları çok sevmektedirler; ancak kendileri sevilecek ahlakta olmadıkları için kendilerini geride tutarak bir nevi bu kimselere iyilik yapmak istemektedirler.'

Elbette ki bu son derece samimiyetsiz, akılsızca ve Kuran'a uygun olmayan bir yöntemdir. Eğer bir insan samimi olarak Allah'tan korkuyorsa ve kötü ahlakından dolayı sevilmediğini düşünüyorsa böyle bir durumda hemen ahlakını düzeltmeyi ve sevilecek hale gelmeyi hedefler. Dahası müminlerin, sevilmeyecek özelliklere sahip bir insana karşı samimiyetsiz bir sevgi gösterisi içerisine girmeyeceklerini, daima Kuran ahlakına uygun şekilde hareket edeceklerini ve bu yöntemlerine karşılık vermeyeceklerini bilir. Buna rağmen söz konusu kişilerin böyle düşüncelere kapılıp, bu doğrultuda hareket etmeleri kendilerine şeytanı veli edinmiş olmalarından kaynaklanır.

Sevgisizliklerinin ve soğukluklarının kişilikli tavırlarından kaynaklandığını öne sürmeleri

Şeytanın, Kuran'a uygun olmayan bir ahlakı benimsetebilmek için insanlara ilham ettiği düşüncelerden biri de, 'kişilikli ve şahsiyetli bir insan olmanın ancak ciddiyet,

soğukluk ve resmiyet gibi özelliklerle mümkün olabileceği'dir. Ancak elbette ki bu ahlakı uygulayan insanların birçoğu, gerçekte kişilikli olmak ile samimi sevgiyi yaşamak arasındaki farkı çok iyi bilmektedirler. Bir insanın şahsiyetli ve kişilikli bir tavır içerisinde olması Kuran ahlakına uygun bir davranıştır; bu nedenle Kuran ahlakını yansıtan diğer özelliklerle çatışması mümkün değildir. Bir insan kişilikli olunca soğuk, samimi, rahat bir tavır içerisinde olunca da kişiliksiz olacak diye bir kural yoktur. Bu tümüyle şeytanın bir aldatmacasıdır ve bu ahlakı uygulayan kişilerin sinsiliğinden kaynaklanmaktadır. Kişilikli olmak; bir insanın aklı başında, şuuru açık, samimi ve güvenilir olması, daha da önemlisi Allah'tan korkan imanlı bir insan olmasıyla mümkün olabilir. Ciddiyet, resmiyet gibi özellikler ile kişilikli olmanın hiçbir bağlantısı yoktur.

Tüm bunlar, söz konusu kişiler tarafından da çok iyi bilinmektedir. Nitekim onlar da öne sürdükleri mantığı şeytani bir ahlaka meşru bir zemin hazırlayabilmek için, yalnızca bir bahane olarak kullanmaktadırlar. Önceki satırlarda detaylı olarak anlatıldığı gibi, içlerindeki büyüklük ve kibir duyguları nedeniyle karşılarındaki insanlara sevgi göstermek nefislerine ağır gelmektedir. Ya da bu kişilerin herhangi bir tavırlarını protesto etmek, onlara bir şekilde bir mesaj vermek, küskünlüklerini, kızgınlıklarını ifade etmek için kasıtlı olarak soğuk davranmaktadırlar. Tüm bunları açıktan açığa uygulamalarının Kuran ahlakına uygun olmayacağını bildikleri için de, bunu şeytanın gizli yöntemleriyle, sessiz bir dil ile ifade etmeye çalışmaktadırlar.

Sonuç olarak cansız ve donuk, soğuk ve sevgisiz bir karakter göstererek, çevrelerindeki insanlara gizli imalarda bulunmak isteyen kimselerin asıl sorunları kalplerindeki samimiyetsizliktir. Gerçekte Allah'tan yeteri kadar korkmaz, imanı ve Kuran ahlakını gereği gibi yaşamaz ve müminleri kendilerine tam olarak dost edinmezler. Sahip oldukları Allah korkusu ve yaşadıkları din ahlakının iman edenleri ne kadar güvenilir kişiler haline getirdiklerini bildikleri halde, onlara gereği gibi güvenemezler. "Sizin dostunuz (veliniz), ancak Allah, O'nun elçisi, rüku' ediciler olarak namaz kılan ve zekatı veren müminlerdir." (Maide Suresi, 55) ayetiyle bildirildiği şekilde onları kendilerine dost ve sırdaş edinemezler. Kalplerindeki bu hastalık tavırlarına yansımakta ve bu nedenle onlara gereği gibi sevgi ve samimiyet gösterememektedirler. Oysa Allah "Kim Allah'ı, Resulü'nü ve iman edenleri dost (veli) edinirse, hiç şüphe yok, galip gelecek olanlar, Allah'ın taraftarlarıdır." (Maide Suresi, 56) ayetiyle insanın ancak bu şekilde başarıya ulaşabileceğini hatırlatmıştır. Bu ahlaktan yüz çeviren insanın dostu ise şeytan olacaktır. Böyle bir dostluğun sonucu ise Kuran'da şöyle açıklanmıştır:

... Kim Allah'ı bırakıp da şeytanı dost (veli) edinirse, kuşkusuz o, apaçık bir hüsrana uğramıştır. (Nisa Suresi, 119)

İnsanlar güvendikleri kişilerin yanında çok rahat ve doğal davranır, onların kendileri ile ilgili bilgi sahibi olmalarından rahatsız olmazlar. Örneğin bir anne çocuğu ile ilgili her konuyu bilir. Bu konu onun bir eksikliği veya hatası da olsa, karşılıklı olarak

iki taraf da bundan rahatsız olmaz. Anne çocuğunun iyiliği için bu hatasını düzeltmesine yardımcı olur, çocuğu da annesinin iyi niyetini bildiği için hiçbir çekingenlik duymaz. Çocuğunun ne tür bir hatası olursa olsun annesi ona her zaman sevgi gösterir, fedakarlıkta, iyilikte hiçbir zaman kusur etmez. Annesinin şartsız sevgisinden emin olan çocuk da annesine doğal olarak daimi bir sevgi ve yakınlık duyar. Aralarında geçen hiçbir konunun bu sevgiyi engelleyebileceğini düşünmez.

Allah'ın rızasına uyan ve Allah korkusuna dayalı bir birliktelik içinde olan müminler için de benzer bir durum söz konusudur. Müminler dünyada ve ahirette sonsuza kadar birlikte olma niyetiyle biraraya gelirler. Kuran'ın "Allah'ın ipine hepiniz sımsıkı sarılın. Dağılıp ayrılmayın. Ve Allah'ın sizin üzerinizdeki nimetini hatırlayın. Hani siz düşmanlar idiniz. O, kalplerinizin arasını uzlaştırıp-ısındırdı ve siz O'nun nimetiyle kardeşler olarak sabahladınız..." (Al-i İmran Suresi, 103) ayetiyle bildirildiği gibi, birbirlerini kardeş yakınlığında severler. Birbirlerine karşı hiçbir çıkar ilişkisine dayanmayan, sadece Allah sevgisine dayalı, Allah'ın rızasının ölçü alındığı kesintisiz bir sevgi duyarlar. Hatta ahlakları güzelleştikçe ve Allah'ın rızasını kazanma konusundaki çabaları arttıkça birbirlerine duydukları sevgi ve bağlılık da giderek artar.

Ancak şeytanın etkisi altındaki kişiler böyle bir anlayış içerisinde değildirler. Çünkü onların kafalarında yer eden düşünceler samimi müminlerin düşüncelerinden çok farklıdır. Allah'a ve müminlere olan bağlılıkları yeteri kadar güçlü olmadığı için onlarla gerçek bir dostluk ve yakınlık kuramazlar. Bundan dolayı karşılıksız ya da tek taraflı sevgiye niyet etmekten kaçınır, daima temkinli hareket ederler.

Elbette ki bu tavırları her konuda olduğu gibi kendilerinden başka hiç kimseye zarar vermez. Allah'ın en güzel nimetlerinden biri olan sevgi göstermeyi, sevgi görmeyi, yakınlığı, ilgiyi yaşamayarak sadece kendi kendilerini bu güzelliklerden mahrum bırakmış olurlar. Çevreleri ne kadar kalabalıkmış gibi gözükse de içinde bulundukları kibirli hal ile aslında yapayalnız bir hayat yaşarlar. Gösterdikleri bu Kuran'dan uzak ahlak nedeniyle "Bundan dolayı bugün, kendisine hiçbir sıcak dost yoktur." (Hakka Suresi, 35) ayetiyle bildirildiği gibi, ahirette de dostları olmayacaktır.

Güzel sözden, iltifattan, hoşsohbet olmaktan kaçınmaları

Allah Kuran'da güzel sözün önemini şöyle bir örnekle hatırlatmıştır:

... Güzel bir söz, güzel bir ağaç gibidir ki, onun kökü sabit, dalı ise göktedir. Rabbinin izniyle her zaman yemişini verir. Allah insanlar için örnekler verir; umulur ki onlar öğüt alır-düşünürler. (İbrahim Suresi, 24-25)

Ayrıca Allah başka bir ayette de insanlara sözün en güzelini söylemelerini bildirmiş, aksinde şeytanın araya girip insanların aralarını açıp bozacağını şöyle haber vermiştir:

Kullarıma, sözün en güzel olanını söylemelerini söyle. Çünkü şeytan aralarını açıp bozmaktadır. Şüphesiz şeytan insanın açıkça bir düşmanıdır. (İsra Suresi, 53)

Hayatlarının her anını Allah'ın razı olacağı şekilde yaşama niyetinde olan müminler bu ayetler doğrultusunda her zaman güzel sözler söylemeyi kendilerine hedef edinmişlerdir. Kendilerini şeytanın istekleri doğrultusunda yaşamaya ayarlamış olan kişiler ise pek çok konuda olduğu gibi bu konuda da tam tersi bir tavır takınırlar. Güzel sözden, iltifattan, hoşsohbet olmaktan kaçınmalarının ise birçok sebebi vardır.

Bu kişilerin her konuda olduğu gibi güzel sözlü olma konusunda da karşılarına çıkan ilk engel "kibirleri"dir. Kibirli bir insanın başlıca özelliği kendi nefsini ön planda tutması; diğer tüm konuların, hatta asıl amacı olan Allah'ın rızasını kazanma çabasının dahi nefsinden sonra gelmesidir.

Böyle bir kişi, kendisi için hayati önemi olan büyüklenme duygusunu bir kenara bırakıp çevresindeki insanlara güzel sözler söylemeyi, iltifatta bulunmayı ve onlarla hoş sohbetler yapmayı son derece zor görür. Çünkü ona göre en akıllı insan kendisidir, kendisi o kadar akıllıyken başka birini kendi isteğiyle övmesi mümkün olmayacaktır. Yine ona göre en mantıklı da kendisidir ve onun kadar mantıklı bir insanın başka bir kişinin sözlerini dinleyip ona uyması yersiz olacaktır. Ona göre en güzel özelliklere sahip olan da kendisidir, o zaman onun iltifat etmesi değil, ona iltifat edilmesi gerekmektedir...

Şeytanın etkisine giren bu kimselerin güzel söz söylemekten kaçınmalarının bir diğer nedeni ise kalplerindeki "kin ya da kıskançlık" duygularıdır. Allah insan nefsinin kıskançlığa ve bencilliğe elverişli olduğunu "... Nefisler ise 'kıskançlığa ve bencil tutkulara' hazır (elverişli) kılınmıştır..." (Nisa Suresi, 128) ayetiyle açıklamıştır. Allah'tan korkup sakınan müminler bu ayet gereği kıskançlıktan Allah'a sığınır ve nefislerinin bu yönünü eğitirler. Çevrelerindeki her olayda Allah'ın üstün tecellilerini fark eder ve bunları coşkuyla dile getirmekten kendilerini alamazlar. Güzellikler, nimetler ve başarılar karşısında duydukları sevinci ısrarla gündeme getirerek Allah'ın nimetine karşı olan şükürlerini ifade ederler. İçlerinde yaşadıkları sevgiyi, coşkuyu doğal olarak dışa vururlar.

Şeytana uyan kimseler ise, nimetlerden zevk alamaz, huzurlu bir hayat yaşayamazlar. Kendileri böyle bir hal içerisindeyken, çevrelerindeki samimi müminlerin nimetlerden derin zevk almaları, mutlu, huzurlu neşeli olmaları onları içten içe bir kıskançlık ve öfkeye sürükler. Oysa aynı güzel hayatı yaşamak onların da elindedir. Allah iman edip salih amellerde bulunan, güzel ahlak gösteren her insana bu güzel hayatı vadetmiştir. Kendi seçimleri doğrultusunda şeytanın ahlakını benimsedikleri için yaşadıkları huzursuz hayat nedeniyle bundan mahrum kalıp, ardından da bu nimete sahip olan müminlere haset ederler.

İçlerinde gizlenen ve şeytanın telkinleriyle giderek büyüyen bu kin ve kıskançlığı açıkça dile getirmekten çekindikleri için, şeytanın sessiz diline başvururlar. Güzellikler, nimetler, başarılar karşısında sessiz kalmayı ve susmayı tercih ederler. Bunları mümkün olduğunca hiç ağızlarına almaz, geçiştirmeye çalışırlar. Öfkelerinden "sessiz protesto" yöntemine başvurarak olumsuz düşüncelerini ve hoşnutsuzluklarını kararlı bir sessizlikle ifade etmeye çalışırlar.

Bu kişilerin güzel sözler söyleyip iltifat etmekten, candan bir sohbet ortamı oluşturmaktan kaçınmakla yapmak istedikleri bir başka şey ise, karşılarındaki kişilere "değer vermediklerini vurgulamak"tır. Ancak bunun nedeni karşılarındaki kişileri gerçekten değersiz görmeleri değildir. Bunu nefislerine ağır geldiği için kıskançlıklarından ya da kibirlerinden dolayı yaparlar. Ancak kitabın başından beri dikkat çektiğimiz tüm gizli kötülüklerde olduğu gibi bu tavırlarında da kendilerini açıkça deşifre etmemeye, yalnızca ispat edilemeyecek nitelikte eylemlerde bulunmaya büyük özen gösterirler. Eğer herkesin güzel sözler söylediği bir ortamda bulunuyorlarsa, tamamen sessiz kalmalarının içlerindeki bu kötülüğün anlaşılmasına neden olacağını bildikleri için bu tür durumlarda farklı bir yönteme başvururlar.

Kimi zaman sanki uygun kelime bulamıyormuş gibi tutuk konuşmalar yapar, kimi zaman anlatmak zorunda kaldıkları sözlere samimiyetsizlik eklerler. Kimi zaman ağızlarından yanlış bir söz çıkmış, anlatacaklarını istedikleri şekilde ifade edememiş gibi yaparak gizli bir dille bu konudaki isteksizliklerini ve soğukluklarını ortaya koyarlar. Kimi zaman da önce güzel bir söz söylüyormuş ya da samimi bir iltifat ediyormuş gibi yapıp ardından ekledikleri bir başka sinsice tasarlanmış cümle ile bunun anlamını değiştirmeye veya etkisini kırmaya çalışırlar. Şeytanın etkisinde oldukları için, bir şeyi gerçekten beğendikleri halde, gururlarına ağır geldiği için bunu gerçek değerini hissettirmeyecek kelimelerle övmeye çalışırlar. Örneğin "çok güzel" ifadesi yerine "fena değil" gibi geçiştirici sözlerle konuyu önemsiz göstermeye gayret ederler. Bunlar gibi samimiyetsizliklerini vurgulamak için kullandıkları daha pek çok ince metod vardır ve bunların her biri şeytan işi sinsice yöntemlerdir.

Bu konuda bilinmesi gereken ise, gösterdikleri sinsi tavırlarla, sarf ettikleri mesaj dolu sözlerle yalnızca kendilerini sıkıntıya soktuklarıdır. Bunların hiçbiri samimi müminlere etki etmez, zarar veremez. Aksine müminlerin kalplerinde samimiyetsizlik olan kimseleri tanımalarına ve şeytanın insanlara nasıl bir oyun oynadığını görmelerine vesile olur.

İlgi çekmek için kendilerini esrarengiz gösterme çabaları

Şeytanın etkisindeki kişilerin çevrelerindeki insanların ilgisini çekebilmek için başvurdukları sessiz yöntemlerden bir diğeri ise, kendilerini "esrarengiz kimseler olarak tanıtmaya çalışmaları"dır. Bunun için de bu bölümün başından beri anlattığımız durgun, sessiz ve cansız bir karaktere bürünürler. Kendilerini olduklarından daha farklı

göstermeye çalışırlar; ama bu farklılığın gerçek hallerinden daha olumsuz bir izlenim bırakmasına özen gösterirler. Bunun onlara nasıl bir çıkar sağlayacağı ise meçhuldür. Çünkü hiçbir insan kendisini çevresine kötü bir insan olarak tanıtmak istemez. Pek çok iyi özelliği varken, olumsuzluklarını ön plana çıkarıp vurgulamayı talep etmez. Aksine her zaman olduğundan daha akıllı, daha güzel huylu, daha kişilikli, daha güvenilir biri olarak tanıtmak ister. Bir insanın böyle bir çaba içerisine girmesi, hiç kuşkusuz ancak şeytanın bu insanın doğru yolları üzerine oturması ve onu şaşırtıp saptırmaya çabalamasıyla gerçekleşir.

Ele aldığımız tüm diğer yöntemler gibi, şeytanın bu sinsi metodu da Kuran ahlakıyla hiçbir şekilde bağdaşmamaktadır. Öncelikle imanı kavrayan bir insan hiçbir zaman için kendisini bile bile esrarengiz bir kişi olarak tanıtmaz. Tam aksine ne kadar açık, net ve samimi bir kişiliğe sahip olduğunu, dürüstlüğünü, güvenilirliğini elinden gelenin en fazlasıyla belli etmeye çalışır. Esrarengiz davranışlarda bulunup, kendini olduğundan farklı tanıtmanın, gizemli konuşmalar yapmanın münafık karakterli insanların özelliği olduğunu bilir. Kuran'ın pek çok ayetinde, peygamberlerin gönderildikleri toplumlara kendilerini tanıtırlarken öncelikle güvenilir kimseler olduklarını vurguladıklarına dikkat çekilmiştir. Ayetlerde Hz. Nuh'un kavmine kendisini şöyle tanıttığı bildirilmektedir:

Hani onlara kardeşleri Nuh: "Sakınmaz mısınız?" demişti. "Gerçek şu ki, <u>ben size gönderilmiş güvenilir bir elçiyim.</u> Artık Allah'tan korkup-sakının ve bana itaat edin." (Şuara Suresi, 106-108)

Salih müminler kendilerine peygamberlerin bu ahlakını örnek alırlar. Şeytana uyan insanlar ise tüm bu gerçekleri çok iyi bildikleri halde, bulanıklaşan akılları ve iyice örttükleri vicdanlarının zayıflığı nedeniyle ısrarla şeytanın yöntemine sarılırlar. Bir türlü anlaşılamayan, çözülemeyen dolayısıyla ne düşündüğünün, ne hissettiğinin anlaşılabilmesi için sürekli üzerine düşülen bir kişi olmanın kendilerini önemli bir konuma getireceğine inanırlar. Bu nedenle karşı tarafı kendileriyle alakadar edebilmek için sürekli olarak kendilerini sırlarla dolu, anlaşılamaz, neyi niçin yaptığı bilinmeyen bir insan olarak tanıtırlar. Ancak üzerlerine düşülmesi de onları rahatlatmaz. Kendilerini esrarengiz göstermekle ne elde etmeyi hedeflediklerinin kendileri de tam olarak şuurunda değillerdir. Tek farkında oldukları ilgi çekmek istedikleridir; bunun sonucunda çevrelerindeki insanların sevgilerini mi buğzlarını mı kazanacaklarını hiç hesaba katmazlar. Şeytan konunun bu önemli kısmını onlara unutturur. Bunu ancak yaptıkları şeytani davranışların açmaz bir yol olduğunu anladıklarında düşünmeye başlayacaklardır.

Ne istediklerinin anlaşılması için kendilerine onlarca soru sorulsa, bunların hiçbiri onları çözmeye yetmez. Özellikle hep üstü kapalı cevaplar verirler ki ne demek istediklerinin anlaşılması için kendilerine yeniden sorular sorulsun. Bu şekilde

çevrelerindeki insanların ana gündemini oluşturabileceklerini düşünürler. Bu, karşı tarafın onlara çok değer verdiğinin ve onları kazanmak için her türlü zorluğa katlanacağının bir işareti gibidir onlara göre. O zaman bu duruma şahit olan diğer insanların da kendilerine ona göre bir değer vereceklerini, onları gözlerinde daha üstün bir yere koyup "bu kişiler gerçekten önemli" diye düşüneceklerini sanırlar. Bir tavır bozukluğundan böyle bir sonuca varmak ise, ancak üstünlük ölçüsünün takva ve Allah'a yakınlıkla olabileceğini düşünmeyen, Kuran ahlakıyla hareket etmeyen insanlar için geçerli olabilir. İman sahipleri böyle bir tavrın Kuran'a uygun olmadığını bilirler.

Bu nedenle Müslümanlar dürüst bir kişiliğe sahip olan insanlardır; neyi neden yaptıkları da çok açıktır. Hiçbir hareketleri şaibe taşımaz, şüphe uyandırmaz. Kuran ahlakıyla hareket ettikleri için, bir şey yaptıkları ya da söyledikleri zaman bu Allah'ın izniyle çevrelerindeki insanlar üzerinde mutlaka olumlu bir etki bırakır. "Neden böyle dedi", "bir şey mi ima etmeye çalıştı", "ne demek istedi" gibi şüpheler oluşmaz. Esrarengiz bir izlenim oluşturmaktan itinayla kaçınırlar. Kuran'ın "Ancak Allah size imanı sevdirdi, onu kalplerinizde süsleyip-çekici kıldı ve size inkarı, fıskı ve isyanı çirkin gösterdi. İşte onlar, doğru yolu bulmuş (irşad) olanlardır." (Hucurat Suresi, 7) ayetiyle bildirildiği gibi, Allah iman edenleri hidayete yöneltmiş, şeytanın ahlakını onlara çirkin göstermiştir.

Ancak şeytanın sinsi hesaplarıyla hareket ettikleri için Kuran ahlakından uzaklaşan kişiler esrarengiz olmayı daha cazip ve dikkat çekici görürler. Kendilerini diğer insanlardan farklı gösterme arzusu daha ağır bastığından şüpheli, tedirgin edici ne düşündüğü bilinmeyen, planları, sırları çözülemeyen bir insan görünümüne bürünürler. Ardından da Müslümanların kendilerini çözmelerini, ne tür beklentileri olduğunu anlamalarını beklerler.

Oysa Müslümanlar güzel ahlakı tüm yeryüzünde yerleşik kılmak gibi çok önemli sorumluluklar üstlenmiş olan insanlardır. Ancak kendilerini olduklarından çok daha fazla büyütüp önemli gören bu kişiler, tüm konuların bir kenara bırakılarak en çok kendileriyle alakadar olunmasını beklerler. Kendilerine çok fazla değer verir, diğer insanların da bu şekilde değer vermesini beklerler.

Bu bakış açıları doğrultusunda şeytanın sinsi oyunlarına başvururlar. Kendilerince karşılarındaki insanları bir sınava tabi tutarlar. Kendilerine ne kadar değer verildiğini onların kendi üzerlerine düşme ölçüleriyle tespit etmek isterler. Gerçekten sevilip sevilmediklerini, kendilerine güvenilip güvenilmediğini ölçmek için bu sinsi ve akılsızca yöntemi kullanırlar. İstedikleri takdirde sadece bir niyet değişikliğiyle ortadan kaldırabilecekleri bozuk tavırlarını, ancak üzerlerine düşüldüğünde değiştirmeye kararlıdırlar. Onların çarpık mantıklarına göre bu alaka onların sevilme ölçüsüdür; eğer gerçekten değer verilip seviliyorlarsa karşılarındaki insanların bunu yoğun ilgi ve alakayla göstermeleri şarttır.

Elbette ki tüm bunlar Kuran ahlakına hiçbir şekilde uymayan, şeytani fikirlere dayandığı için hiçbir zaman istenilen sonuçları vermeyecek boş çabalardır. Söz konusu

kişiler bu şeytani girişimlerden, sessiz imalardan, sinsi oyunlardan vazgeçmedikleri takdirde büyük bir sıkıntının içine girerler. Giderek şeytanın ahlakı tüm bünyelerini sarıp kuşatır; şeytanı dost edindikleri için Müslümanları da adeta düşman gibi görmeye başlarlar. Onların her sözlerini, her tavırlarını şeytani mantıklarla yorumlayıp kalplerindeki kötülüğü daha da büyütebilmek için kullanırlar. Yaptıkları bu sinsi ve samimiyetsiz çıkarımları adeta ezberlercesine akıllarında tutar, biriktirirler. Bu birikim onların kalplerinde derin bir öfke ve kin oluşmasına neden olur. Nitekim nefislerine ters gelen herhangi bir durumla karşılaştıklarında bu kin hemen su yüzüne çıkar ve kişi o güne kadar aklında tuttuğu, biriktirdiği ve kendince karşı tarafa karşı koz olarak kullanabileceğini düşündüğü tüm bu bilgileri ortaya döker. Allah Kuran'da "kötülüğü örgütleyip düzenleyen" bu gibi insanları azabıyla şöyle uyarmaktadır:

Artık 'kötülüğü örgütleyip düzenleyenler', Allah'ın, kendilerini yerin dibine geçirmeyeceğinden veya şuuruna varamayacakları yerden azabın gelmeyeceğinden emin midirler? (Nahl Suresi, 45)

Böylece bu insanların bir türlü çözülemeyen esrarengizliklerinin, durgunluklarının nedenleri ve öne sürdükleri tüm bahanelerin asılsız olduğu ortaya çıkmış olur. Gerçekte kalplerinde büyük bir öfke vardır; bunu her ne kadar saklasalar da "Allah, saklı tuttuklarınızı ve açığa vurduklarınızı bilir." (Nahl Suresi, 19) ayetiyle haber verildiği gibi, Allah buna şahittir.

Uyuşukluk ve tembellik haliyle gizli mesajlar vermeye çalışmaları

Donuk ve sessiz bir karaktere bürünerek kötülüğün gizli diliyle çevrelerindeki insanlara mesajlar vermeye çalışan insanların birçoğu bu amaçla uyuşuk, ağır ve dalgın tavırlar sergilerler. Bu şekilde şevksizliklerini, isteksizliklerini, bir şeylerden huzursuzluk duyduklarını sessiz bir dille çevrelerindeki insanlara hissettirmeye çalışırlar. Diğer insanlarla kıyaslandığında bu kimselerin bir kısmının davranışlarında yoğun bir ağırlık fark edilir; bu durum yürüyüşlerinden, oturup kalkmalarına, yemek yemelerine, temizlik yapmalarına, kısacası herşeylerine hakimdir. Aynı şekilde dalgınlıkları da dikkat çekicidir. Herkes konuşurken onlar uzaklara bir yerlere bakıp kalırlar; sohbet ortamından kopar, ancak ara ara tekrar bu kişilerle bağlantıya geçerler. İlginç olan ise, çok gerçekçi bir izlenim vermelerine rağmen aslında tüm bunları taklit olarak yapmalarıdır. Amaçları buraya kadar anlattığımız tüm tavır bozukluklarında olduğu gibi, gizliden gizliye kötü ahlaklarını canlı tutabilmektir. Kuşkusuz bu da diğer kasıtlı tavırlarında olduğu gibi son derece zordur. Neşeli, hareketli ve dışa dönük bir insanın irade kullanarak günün 24 saatinde kendisini ağırlaştırması, donuklaştırması, sessizleştirmesi, hareketsiz ve uyuşuk hale getirmesi... Üstelik buna bir gün iki gün değil neredeyse hayatı boyunca dayanabilmesi...

Şeytan bu insanları güzel bir hayattan mahrum edebilmek için onlara bu yöntemi cazip gösterir ama aynı zamanda onlara öyle büyük bir oyun oynar ki, böyle bir tuzağa düştüklerini anladıklarında genellikle zaten şeytan çoktan amacına ulaşmış olur. Şeytan, adeta hipnoz yapmış gibi bu kişileri etkisi altına alır. Söz konusu tavırları göstermeleri konusunda onları sürekli teşvik eder, öyle ki sonunda bu hal onların doğal kişilikleri haline gelebilir. Artık isteseler de bu uyuşuk, uykulu, ağır halden kurtulmanın yolunu göremeyecek bir tavır içerisine girebilirler. İçlerinden neşelenmek, canlanmak, hareketli olmak gelmeyebilir.

Şeytanın etkisindeki insanlar, imana karşı verdikleri ısrarlı mücadele sonucunda bedensel olarak yıprandıkları gibi zihnen de çok yorgun, dikkatleri dağınık bir hale gelebilirler. Sürdürdükleri bu yorucu mücadele sonucunda bedenleri ve zihinleri iflas eder. Dikkatli iken dikkatsiz, canlı iken cansız bir insan haline gelirler. Bedensel olarak güçsüzleşir, hastalıklara açık bir bünyeye sahip olurlar. Bağışıklık sistemleri, sinir sistemleri güç kaybeder. Bunların etkileri hızlı bir şekilde bünyelerinde kendini gösterir. Ciltlerinde, yüzlerinde, bedenlerinde bu mücadelenin izleri oluşmaya başlar. Zamanla birlikte hızlı bir yaşlanma sürecine girebilirler. Kasları güçsüzleşir. Yüzlerinde derin çizgiler oluşur. Göz altları çöker ve kararır. Saçları, tırnakları zayıflar. Ufak bir hava değişiminde bile kolayca hastalanabilirler. Unutkanlık, zihin yorgunluğu, düz konuşamama, yoğun ağlama eğilimi, stres gibi sinirsel etkiler görülür.

Algılamada ciddi sorunlar yaşamaya başlayabilirler. Duyuları çok iyi işlerken kendilerine söylenen şeyleri duymayabilir, yanan bir yemeğin kokusunu alamayabilirler, sese ve kokuya karşı hassasiyetleri azalabilir, tehlikeye karşı algıları zayıflayabilir. Bu kasti durgunlukları bir süre sonra kendilerine zarar vermeye başlar. Örneğin kesici aletleri ya da teknik bir aleti kullanırken, basit bir tamirat yaparken dahi hem kendilerine hem de başkalarına tehlike saçabilirler. Bu ahlakı yaşayan kimi insanlar vicdanlarına karşı içlerinde verdikleri yoğun mücadele nedeniyle fiziksel olarak da bitkin düşebilirler. Hareket kabiliyetleri gittikçe azalmaya, ağırlaşmaya başlayabilir. Hızlı hareket edemezler. Üzerlerinde karşı tarafı rahatsız edecek bir ağırlık, uyuşukluk görülür. Her fırsatta yalnız kalıp, insanlardan uzaklaşmaya, bir kenara çekilip yatmaya ya da uyumaya eğilim gösterirler. Vücutlarının normal ihtiyacının çok üzerinde bir uyku uyurlar. Buna rağmen yine de dinçleşemez; yine uyumak ve yine dinlenmek isterler. Vicdanları üzerinde oluşan yoğun baskı nedeniyle bünyelerinin güçsüzleştiğini, hastalığa açık, zayıf bir hale geldiklerini kendileri de fark ederler. Öncesinde ne kadar çalışkan ve aktif olsalar da, sinsice kurdukları tuzaklar onlara durgunluk, aşırı ağırlık ve bitkinlik olarak geri döner. Kan hastalarındakine benzer türde ciddi bir hareket ağırlığı görülür. Böyle bir kişinin saçını düzeltmek için kolunu kaldırması, başını sağa sola çevirmesi bile normal bir insanda olduğu gibi olmaz. Son derece ağır, kesik kesik hareketlerle yürürler. Yemek yemeleri, bir iş verildiğinde bu işi bitirmeleri çok uzun sürer. Ellerine bir kitap alıp yatağa uzanır ama kitabın daha birinci veya ikinci

sayfasında uyuya kalırlar. Kapı çalınsa duymaz, yanlarında birisi tehlike atlatsa onu fark edip müdahale edemezler.

Ayrıca hem fiziksel hem de zihinsel anlamda yaşadıkları tüm bu sıkıntıların başka insanlarda da görülebilen normal rahatsızlıklar olduğunu öne sürerek içerisinde bulundukları durumu anlamazlıktan gelmeye çalışırlar. Oysa bu ahlakta yaşamayı tercih ettikleri, kendilerini sadece dıştan değiştirip içte sakladıkları gizli kötülükleri terk etmedikleri için böyle bir karşılık almaktadırlar.

Görüldüğü gibi sinsilikle, samimiyetsizlikle bir şeyler elde etmeye çalışan insanlar, kendi kurdukları tuzağa kendileri düşmektedirler. Şeytanla işbirliği yapıp çıkar elde edebileceklerini sanırlarken, şeytanın oyununa gelmekte, büyük bir kayıp içerisine girmektedirler. Durgunluğu, ağırlığı, soğukluğu bir koz olarak kullanacaklarını sanırlarken, tüm bunlar bir hastalık gibi bünyelerini sarıp kuşatmaktadır. Ancak unutulmamalıdır ki samimi olarak bu durumdan kurtulmak isteyen kişi şeytan ile işbirliğini bıraktığı, Allah'a ve Kuran'a teslim olduğu takdirde, Allah'ın dilemesiyle üzerindeki şeytanın etkisi kalkacak ve bu kişi hem kendisine hem de çevresine nimet olacak bir ahlak kazanacaktır.

Herşeyden vazgeçmiş gibi ölümü bekleyen bir karakter sergilemeleri

Kötü ahlakın verdiği vicdani sıkıntı ve yaptığı ciddi baskı bir insanın uzun süre dayanabileceği bir durum değildir. Allah korkusu olan, şuuru açık bir insan bu vicdan azabına fazla dayanamaz ve hemen Allah'a sığınıp O'na teslim olur. Normal bir akıl seviyesine sahip olan her insan vicdan üzerindeki bu baskının bedenine ciddi şekilde zarar verdiğini, çok sağlıklı bir insanın bedeninin bile buna uzun bir süre dayanamayarak iflas edebileceğini hisseder.

Vicdan azabı insanı maddi manevi çok büyük bir sıkıntı içine sokar. Kuran'da, doğru olan tavrın Peygamberimiz (sav)'e destek olmak olduğunu bildikleri halde, bundan kaçınan kimselerin yaşadığı vicdan azabının şiddetine şöyle dikkat çekilmiştir:

(Savaştan) Geri bırakılan üç (kişiyi) de (bağışladı). Öyle ki, bütün genişliğine rağmen yeryüzü onlara dar gelmişti, nefisleri de kendilerine dar (sıkıntılı) gelmişti ve O'nun dışında (yine) Allah'tan başka bir sığınacak olmadığını iyice anladılar. Sonra tevbe etsinler diye onların tevbesini kabul etti. Şüphesiz Allah, (yalnızca) O, tevbeleri kabul edendir, esirgeyendir. (Tevbe Suresi, 118)

Kuran'da verilen bu örnekte olduğu gibi, Kuran ahlakına uygun hareket etmeyen her insan benzer bir vicdan azabı içerisinde yaşayacaktır. Bu Allah'ın insanlara bir rahmeti, doğru yolu görmeleri için yarattığı özel bir durumdur. Ancak şeytanı kendilerine rehber edinen kimseler, bu durumu da görmezlikten gelir ve vicdanlarının

sesine uymamakta diretirler. Bunun yerine azap ve sıkıntı içerisinde yaşamayı, nimetlerden güzelliklerden zevk almadan ömür tüketmeyi kabullenirler. Kuran'ın "… kafirler topluluğundan başkası Allah'ın rahmetinden umut kesmez" (Yusuf Suresi, 87) ayetiyle bildirildiği gibi, umutsuzluğa kapılmaları nedeniyle imandan ve imanın kazandıracağı huzur ve mutluluktan giderek uzaklaşırlar.

Allah Kuran'da, şeytandan başka hiçbir dostları olmadan, mutsuz ve bedbaht bir hayat sürdükleri halde yine de öğüt almaktan ısrarla kaçınan bu insanların durumunu ise şöyle haber vermiştir:

Allah'tan 'içi titreyerek korkan' öğüt alır-düşünür. 'Mutsuz-bedbaht' olan ondan kaçınır. (A'la Suresi, 10-11)

Oysa Allah insanlara mutlu olmanın, tüm bu sıkıntılardan kurtulmanın yolunu göstermiştir. Bunun ancak Allah'ın gösterdiği hidayet yoluna uymakla mümkün olacağı Kuran'da şöyle bildirilmiştir:

... kim Benim hidayetime uyarsa artık o şaşırıp sapmaz ve mutsuz olmaz. (Taha Suresi, 123)

Söz konusu kişilerin bu inatçı tutumları, Kuran ahlakının tek çözüm olduğunu anlamaya yanaşmamalarından kaynaklanır. Dünyada ve ahirette mutlu olmaları için kendilerine verilen öğütleri dinlemez, ahlaklarını güzelleştirme konusunda bir gayret içine girmezler. Akıllarını, dikkatlerini ve iradelerini vicdanlarından yana kullanmazlar.

Oysa Müslümanlar, bunun tam tersine, kendilerini değiştirmek için irade kullanırlar. Kendilerine verilen öğütlere karşı son derece duyarlı davranır, dikkatlerini bu konulara verirler. Çünkü Rabbimiz'e olan inançları gereği, yalnızca Allah'ın rızasını kazanabilmek için kendilerinde değişiklik yaptıkları takdirde, Allah'ın üzerlerindeki nimetleri değiştirip artıracağını bilirler. Allah Kuran'da bu gerçeği şöyle bildirmektedir:

Nedeni şu: Bir kavim (toplum), kendinde olanı değiştirinceye kadar Allah, ona nimet olarak bağışladığını değiştirici değildir... (Enfal Suresi, 53)

"Rabbiniz şöyle buyurmuştu: "Andolsun, eğer şükrederseniz gerçekten size artırırım ve andolsun, eğer nankörlük ederseniz, şüphesiz, Benim azabım pek şiddetlidir." (İbrahim Suresi, 7)

İman sahibi bir insan için hiçbir zaman hiçbir konuda çözümsüzlük söz konusu değildir. Müminler, en zor en karmaşık ve en imkansız görünen durumlarda bile, Allah'ın rahmetiyle insanlara yardımını ulaştırdığını, kendilerini karanlıklardan nura çıkardığını bilirler. Allah'a olan bu sarsılmaz güvenleri nedeniyle Allah'ın izniyle yaşadıkları tüm zorlukların üstesinden gelebilirler. Şeytanın etkisiyle kendisini büyük bir zarara

sürüklemiş olan insanların da, bu durumu fark ettiklerinde asıl olarak yapmaları gereken böyle bir ahlak göstermektir. Böyle bir kişi Allah'ın yardımının, rahmetinin çok geniş olduğunu, ayette bildirildiği gibi Rabbimiz'in en güvenilir dost ve yardımcı olduğunu asla unutmamalıdır:

"... bir veli (en güvenilir bir dost) olarak Allah yeter, bir yardımcı olarak da Allah yeter." (Nisa Suresi, 45)

UMUTSUZLUĞA VE TEVEKKÜLSÜZLÜĞE KAPILANLARIN GİZLİ SAMİMİYETSİZLİKLERİ

Şeytanın insanları doğru yoldan uzaklaştırabilmek için kullandığı en önemli yöntemlerden biri de onları 'ümitsizliğe ve karamsarlığa sürüklemek'tir. Şeytan cahiliye inancını yaşayan insanlara ümitsizlik, tevekkülsüzlük gibi tavır bozukluklarını makul göstermiş ve bu şekilde onları inkara sürüklemiştir. Aynı yöntemi iman edenler üzerinde de uygulamak ve bu cahiliye ahlakını benimseterek onları da Kuran ahlakından ve imandan uzaklaştırmak ister. Çünkü Kuran'ın "... Allah'ın rahmetinden umut kesmeyin. Çünkü kafirler topluluğundan başkası Allah'ın rahmetinden umut kesmez." (Yusuf Suresi, 87) ayetiyle bildirildiği gibi ümitsizlik önemli bir inkar alametidir. Bu gerçeğin farkında olan şeytan, kalbinde hastalık olan insanlar üzerinde ümitsizliği etkili bir silah olarak kullanır. Ancak bunu yaparken tüm diğer hilelerinde olduğu gibi, onları nasıl bir tehlikeye sürüklediğini hissettirmemek için her türlü oyuna başvurur. Onlara açıkça "Allah'ın rahmetinden, bağışlanmaktan ümit kesin" gibi tekliflerde bulunduğu takdirde, oyunlarının deşifre olacağını ve başarılı olamayabileceğini bilir. Çünkü imanı bilen bir insan böyle bir düşünceye kapılmanın imandan çıkmak anlamına gelebileceğinin de bilincindedir. Şeytan bu durumda ümitsizliği çeşitli düşüncelerin ardına gizleyerek, makul ve meşru görünen bahanelerle örterek onlara yaşatmaya çalışır. Böyle bir durumda kişi açıkça "ümidimi kaybettim", "her türlü hayırdan umudumu kestim" gibi bir üslup kullanmayacaktır belki ama bu inancın gereğini tüm ahlakında yaşayacak ve hayatını bu düşünceler doğrultusunda yönlendirmiş olacaktır. Şeytanın istediği de zaten bu sonucu elde edebilmektir. Hangi yolla olursa olsun insanları azaba yaklaştırmak...

Şeytan bu hedefine ulaşabilmek için çok sistemli, ince taktiklere dayalı ve planlı bir yol izler. Aşama aşama farklı yöntemler kullanarak kişiyi istediği noktaya getirmeyi hedefler. Vicdanlarını örtüp, nefislerinin isteklerine uyabilmek için zaten bahane arayan bu kimseler, şeytanın kendilerine gösterdiği bu yola kolaylıkla teslim olurlar. Şeytan onlara öncelikle ortada 'çok büyük sorunlar, çok ciddi eksiklikler olduğu bahanesini gösterir. Bu bahaneye sığınan insanlar 'bu sorunların aşılması çok zor, içinden çıkılması çok emek gerektiren konular' olduğunu savunarak vicdanlarını rahatlatmaya çalışırlar. 'Samimiyetle ellerinden gelen herşeyi yaptıklarını ama her yolu denedikleri halde bir

türlü sonuç alamadıklarını, bir türlü sorunlarının üstesinden gelemediklerini iddia ederler. Ortada "kısır bir döngü" olduğunu, çözümsüzlüğün onları zaruri olarak çaresizliğe sürüklediğini öne sürerler. Sığındıkları bu samimiyetsiz bahaneye göre, bu onların elinde olan bir durum değildir; içerisinde bulundukları durum ve yaşadıkları olaylar onları bu kanaate zorlamaktadır.' Artık hüzne kapılmış ve ümitlerini kaybedenlerden olmuşlardır. Şeytan bu insanlar üzerinde oynadığı oyunu tamamlamıştır.

Ancak şu da unutulmamalıdır ki söz konusu insanlar, öne sürdükleri tüm bu bahanelerin samimiyetsizliğini ve gerçek dışı olduğunu çok iyi bilmektedirler. Ümitsizliğin, tevekkülsüzlüğün ve böylesine çaresiz bir üslubun Kuran ahlakına hiçbir şekilde uygun olmadığının farkındadırlar. Vicdanları an an kendilerine yaptıkları samimiyetsizliği hatırlatmakta, onları Kuran ahlakına uygun şekilde düşünmeye çağırmaktadır. Ancak onlar şeytanın gösterdiği bu yolu nefislerinin azgınlığı uğruna bile bile bir bahane olarak kullanmaktadırlar.

Vicdanlarını bile bile örtüp, samimiyetsizliği tercih etmeleri bu insanların derin bir vicdan azabı yaşamalarına neden olur. Bu vicdan sıkıntısı nedeniyle hem zihinsel hem de fiziksel anlamda büyük bir çöküntü içerisine girerler. Şeytanın telkinlerine kayıtsız şartsız uydukları için içerisinde bulundukları bu duruma karşı mücadele edecek, samimiyetsizlikten kurtulmak için yeni bir hamle yapacak gücü kendilerinde bulamazlar. Önceki bölümde anlattığımız gibi, böyle bir insan şeytanın etkisiyle herşeyi doğal akışına bırakıp sıkıntılarıyla, acılarıyla bir yaşam sürmekten başka çıkar bir yol kalmadığına kendisini ikna etmeye çalışır. Adeta ölümü beklercesine çeşitli faaliyetlerle oyalanmaya, yaptığı samimiyetsizliğin dünyada ve ahirette neden olabileceği telafisi mümkün olmayan tehlikeleri unutmaya çalışır. Zira Allah "İnsanlardan öyleleri vardır ki: "Biz Allah'a ve ahiret gününe iman ettik" derler; oysa inanmış değillerdir. (Sözde) Allah'ı ve iman edenleri aldatırlar. Oysa onlar, yalnızca kendilerini aldatıyorlar ve şuurunda değiller. Kalplerinde hastalık vardır. Allah da hastalıklarını arttırmıştır. Yalan söylemekte olduklarından dolayı, onlar için acı bir azap vardır." (Bakara Suresi, 8-10) ayetleriyle kendilerini ve iman edenleri samimiyetsizce aldatmaya çalışan bu insanlar için acı bir azap olduğunu bildirmektedir. Söz konusu kimseler de bu durumun şuurundadırlar.

Ancak Allah'tan gereği gibi korkmamaları nedeniyle bu gerçeği düşünmek yerine kendilerine hatırlatılan azabı unutmaya çalışırlar. Bunun için kimi zaman bedensel olarak yorucu işlerle oyalanarak, kimi zaman yoğun zihin meşgul eden işlere dalarak, kimi zaman da yalnızca bitkin ve miskin bir şekilde uyuyarak vakit tüketirler. İşte bu aşamada şeytanın görevi de büyük çapta sona ermiş olur. Bu duruma getirdiği; içten içe inanılmaz şekilde çürütüp çökerttiği bir insanla artık daha fazla vakit kaybetmesine gerek kalmamıştır. Ara ara onun bu düşüncelerini tazelemesi, ona durumunun vehametini, çözümsüzlüğünü ve içerisinde bulunduğu çaresizliği hatırlatarak onu üzüntüye düşürmesi yeterli olacaktır. Çünkü artık bu aşamadan sonra kişi şeytanın görevini tüm detaylarıyla kendisi üstlenmiş olacak; onun binlerce kez kafasından

geçirerek ezberlettiği fikirlerini, artık kendi kendine tekrarlayıp hatırlatacaktır. Artık bunlar onun için bir vesvese ya da kuruntu olarak değil, kesin gerçeklermiş gibi inandığı yargılar olarak zihninde yer bulacaktır.

Şeytanın etkisinde oldukları için imanı yaşamamakta direnen insan aslında tam bir yaşayan ölü gibidir. Hayattan, nimetlerden, insanlardan, kısacası hiçbir şeyden zevk almaz. Ruhu körleşmiş, zihni bulanık bir hal almış, bedeni ruhundaki bu ağırlığı taşımaktan yorgun düşmüş takatsiz kalmıştır. Şeytanın vicdanını, zihnini, bedenini adeta bir kabuk gibi bağlayıp, üzerinde tam bir hakimiyet kurduğu bu insan, artık görünümü, şevksizliği ve zihnini kaplayan şeytani ruh haliyle şeytanın tebliğini yapan bir elçi konumuna gelmiştir. Haliyle, tavrıyla, konuşmalarıyla, yüz ifadesiyle, ses tonuyla, ümitsiz, çaresiz, çözümsüz konuşmalarıyla çevresindeki insanları da kendisiyle aynı yılgınlığı ve ümitsizliği yaşamaya çağırır gibidir.

Böyle bir aşamada gerçekten iman eden şuuru açık insanların bu kişiye olan çağrıları, yol göstermeleri çok büyük bir nimettir. Kendi aklı, muhakemesi çökmüş bir insan için, gerçekleri görebilen, iyiyi kötüyü doğruyu yanlışı ayırt edebilen insanların temiz akılları Allah'ın rahmetinin bir tecellisidir. Müminler, kendilerine fayda ve zarar verecek şeyleri ayırt edemeyecek bir hale gelmiş bu insanları Kuran ahlakına, dünyada güzel bir hayata, ahirette ise kurtuluşa çağırmaktadırlar. Bu, söz konusu kişilerin belki de ölmeden önce karşılarına çıkan son fırsatları, kendilerine yapılan son uyarı ve dünya hayatındakinin yanında sonsuz hayatlarını da azap içerisinde geçirmelerini önleyebilecek son tebliğ olabilir. Bu noktada yapılması gereken Allah'a, Kuran'a ve samimi müminlerin tavsiyelerine kayıtsız şartsız teslim olmak ve Kuran'a göre hareket etmektir. Böyle bir durumda, Allah'ın rahmetiyle, kişi şeytanın etkisinden kurtulabilecek, gerçek imanı yaşayabilecek bir akla ve vicdana kavuşabilecektir. Ancak bunun için öncelikle içindeki ümitsiz düşüncelerden, tevekkülsüz fikirlerden tamamen kurtulması gerekmektedir.

İlerleyen satırlarda şeytanın insanları ne şekilde çözümsüzlüğe ve ümitsizliğe sevk ettiğini, onlarla zihinlerinde nasıl konuştuğunu, bu konuşmaların gece gündüz demeden günün 24 saati, aylarca, yıllarca pes etmeden, her an nasıl farklı şekillere bürünerek devam ettiğini örneklendirerek anlatacağız. Ancak bundan önce bu tavrın Kuran ahlakıyla nasıl çeliştiğini ve samimi iman eden bir insanın şeytanın bu kışkırtmalarına karşı ne şekilde bir tavır göstermesi gerektiğine değinecek, Kuran ahlakı yaşandığı takdirde şeytanın bu oyununun iman edenler üzerinde hiçbir etkisinin olmayacağını anlatacağız.

Kuran ahlakında ümitsizliğin ve tevekkülsüzlüğün yeri yoktur

Allah Kuran'da insanlara karşılarına çıkabilecek her türlü olay hakkında en doğru çözüm yollarını açıklamıştır. Bu nedenle iman eden bir insanın hayatında çözümsüz hiçbir konu yoktur. Allah'ın Kuran'da gösterdiği yola uyduğu takdirde mümin,

karşılaştığı her sorunu rahatlıkla aşabilir. Allah Hz. İbrahim'e bu durumu "Dediler ki: "Seni gerçekle müjdeledik; öyleyse umut kesenlerden olma." (Hicr Suresi, 55) ayetiyle bildirmiştir.

"Andolsun Biz Kuran'ı zikr (öğüt alıp düşünmek) için kolaylaştırdık. Fakat öğüt alıp-düşünen var mı?" (Kamer Suresi, 17) ayetiyle bildirildiği gibi, Allah İslam dinini insanlar için bir kolaylık dini kılmıştır. İnsan hayatı boyunca her ne zorlukla karşılaşırsa karşılaşsın, nasıl büyük bir hata yaparsa yapsın, Allah bunların her biri için bir çıkış yolu yaratmış ve bunları Kuran ile kullarına bildirmiştir. İnsanın din ahlakının bu kolaylığını kavrayabilmesi için Rabbimiz'in üstün sıfatlarını takdir edebilmesi, Allah'ın sonsuz gücünün, sınırsız ilminin şuuruna varması gerekmektedir. Bu şuurdaki bir insanın hayatında ümitsizliğin, çözümsüzlüğün, çaresizliğin yeri olması mümkün değildir. Allah samimi bir kalple iman edenlerin velisi, dostu, yardımcısı, yol göstericisidir. Onları her türlü sıkıntıdan, her türlü zorluktan kurtarmaya güç yetirendir.

Zorluğu da kolaylığı da yaratan Allah'tır. Allah tüm bunları -belirli hikmetler doğrultusunda- insanları denemek, kimin Rabbimiz'e bağlılıkta kararlılık göstereceğini ortaya çıkarmak için yaratmaktadır. En zor anda bile asla ümitsizliğe kapılmayan, Allah'a olan güveninde sabır ve kararlılık gösteren kimseler için Allah zorlukla birlikte kolaylığı da yaratır. Allah Kuran'da bu yardımını şöyle müjdelemektedir:

Ve seni kolay olan için başarılı kılacağız. (A'la Suresi, 8)

Demek ki, gerçekten zorlukla beraber kolaylık vardır. Gerçekten güçlükle beraber kolaylık vardır.

Şu halde boş kaldığın zaman, durmaksızın (dua ve ibadetle) yorulmaya-devam et.

Ve yalnızca Rabbine rağbet et. (İnşirah Suresi, 5-8)

Ayetlerde belirtildiği gibi, insanın bu kolaylıkları görebilmesi için yapması gereken "yalnızca Rabbimiz'e yönelmek"tir. Fakat kimi insanlar şeytanın ve nefislerinin kendilerini yönlendirmesine izin verdikleri için Kuran'da bildirilen bu kolaylıktan mahrum kalmış olurlar. Bir yandan yanlış bir yolda olduklarının farkına varır bir yandan da bu durumu Allah'a teslim olmak yerine yine şeytanın yardımıyla çözmeye çalıştıkları için sürekli bir açmazla karşılaşırlar. Kuran ahlakına dönmedikleri sürece bu durum sürekli olarak tekrarlanır. Şeytan da bitmek bilmeyen bu tekrarların çözümsüz bir durumla karşı karşıya olunmasından kaynaklandığı düşüncesini ortaya atar. Ve giderek bu insanları bu düşünceyi bir saplantı haline getirecekleri şekilde onları ikna ader. Oysa ki çözüme ulaşamamaları tümüyle Kuran'da bildirilen yola uymamalarından kaynaklanmaktadır.

Asıl önemli olan ise bu kimselerin aslında istedikleri takdirde hemen bu ruh halinden kurtulabilecekleridir. Çünkü vicdanları onlara ne yapmaları gerektiğini söylemektedir. Allah'a sığınmanın onları bu açmazdan kurtaracağını, Allah'ın tüm dualara karşılık veren olduğunu, onlara kesin olarak yardım edeceğini Allah vicdanları ile ilham etmektedir. Ancak onlar şeytanın etkisinde oldukları ve iman edenlere karşı bu inkar ahlakını bir koz olarak kullanıp istedikleri bazı şeylere ulaşmak için özellikle şeytanla iş birliğine devam eder, bu tavırlarından vazgeçmezler.

Ümitsizliğe kapılan insanların gizli samimiyetsizlikleri

Ümitsizliğe kapıldıklarını söyleyerek, hayırdan yana çaba harcamaya yanaşmayan insanlar bu durumları meşru ve mantıklı gösterebilmek için ortaya çeşitli iddialar atarlar. Şeytanın sinsi metodlarıyla tevekkülsüz ve karamsar tavırlarının haklı nedenleri olduğunu ispatlamaya çalışan insanlar, öne sürdükleri bu bahanelerin samimiyetsizliğinin farkındadırlar. Ayrıca Kuran'da bildirilen çözüm yollarına uyduklarında Allah'ın insanları her türlü sıkıntıdan, eksiklikten arındıracağını da bilmektedirler. Kendilerine büyük zararlar vermesine rağmen Kuran ahlakının dışında bir hayat yaşamakta neden bu kadar ısrar ettikleri ise oldukça düşündürücüdür. Bunun açıklamasını Allah Kuran'da şöyle bildirmektedir:

... Ama onların kalpleri katılaştı ve şeytan onlara yapmakta olduklarını çekici (süslü) gösterdi. (Enam Suresi, 43)

Şeytan yapmakta olduklarını bu insanlara garip bir şekilde zevkli göstermektedir. Öyle ki şeytanın gösterdiği bu yola uyabilmek için kendilerine zulmetmeyi, karamsar bir ruh halinde yaşamayı, bir ömür boyu mutsuz olmayı kabul etmekte; bir anlamda manevi açıdan kendi elleriyle kendilerini öldürmektedirler. Ortaya koydukları kötü ahlak özellikleri nedeniyle çevrelerindeki insanların sevgisini, saygısını, güvenini yitirmeyi, hiçbir yakın dost ve arkadaşları olmadan şeytan ile başbaşa yapayalnız bir dünyada yaşamayı, güzel huylu olup mutlu bir hayat yaşamaktan daha cazip görmektedirler.

Kuşkusuz kendi elleriyle oluşturdukları bu durum, Allah'ın şeytanı dost edinmeleri dolayısıyla onlara dünya hayatında verdiği bir karşılıktır. Dünya hayatında Allah'ın rahmetinden, yardımından ümit kestiklerini söyleyerek bedbaht bir yaşam sürmeyi tercih eden bu insanlar için ahirette artık isteseler de hiç umut olmayacaktır. Allah bu insanları acı bir azap ile uyarmıştır:

Onlardan (azap) hafifletilmeyecek ve orda onlar umutlarını kaybetmiş kimselerdir. (Zuhruf Suresi, 75)

Allah'ın ayetlerini ve O'na kavuşmayı 'yok sayıp inkar edenler'; işte onlar, Benim rahmetimden umut kesmişlerdir; ve işte onlar, acı azap onlarındır. (Ankebut Suresi, 23)

Ancak kendi aleyhlerinde ölçüyü taşıran bu kimseler eğer vicdanlarının sesini dinleyip henüz vakit varken şeytanın gösterdiği bu yolu terk edecek olurlarsa, Allah esirgeyen, bağışlayan ve kullarının bütün günahlarını affedendir.

Bu kimselerin Kuran ahlakıyla bağdaşmayan çaresiz ve ümitsiz üsluplarını makul hale getirebilmek için öne sürdükleri sinsi ve samimiyetsiz mantıklardan bazıları şunlardır:

Hatalarının telafi edilemeyecek kadar büyük olduğunu, buna güçlerinin ve iradelerinin yetmediğini iddia etmeleri

Allah'a gönülden iman eden insanlar, dünya hayatında kendilerine verilen süreyi Rabbimiz'in razı olacağı bir ahlaka ulaşabilmek için ciddi bir çaba içerisinde geçirirler. Kalplerindeki Allah korkusu, Allah'ın beğenmeyeceği tavırlarda bulunmaktan, bu davranışlarda bile bile ısrar etmekten onları alıkoyar. Allah'a duydukları sevgi ve bağlılık öyle güçlüdür ki, bu güç -her ne zorlukla karşılaşırlarsa karşılaşsınlar- büyük bir şevkle bunları aşmalarını sağlar. Allah korkusu ve Rabbimiz'e duydukları sevginin gücüyle yaptıkları hatalardan vazgeçmeleri de yine onlar için son derece kolay olur.

Allah'tan tam anlamıyla korkmayan, ahireti gereği gibi düşünmeyen insanlar ise bu gücü kendilerinde bulamazlar. Çünkü Allah'a olan bağlılıkları ve O'nun rızasını kaybetmekten duydukları korku zayıftır. Ahiretteki sonsuz hayatlarını azap ve pişmanlık

içerisinde geçirebileceklerine de çok fazla ihtimal vermezler. Bu nedenle cehennem korkusu da onları yeteri kadar harekete geçirmez. Böyle bir durumda Allah'ın razı olmayacağı yönlerini fark etseler bile, bu konularda şevkli, gayretli bir telafi içerisine girmektense, çeşitli tevil ve bahanelerle bunları geçiştirmeyi daha makul görürler. Bu amaçla öne sürdükleri mazeretlerden biri, "yaptıkları hataları düzeltmemelerinin asıl nedeninin bunların telafi edilemeyecek kadar büyük olduğu"dur. 'Öyle yanlış tavırlarda bulunmuş, öyle hatalar yapmışlardır ki, bunları yapabilen bir insan zaten artık ne kadar çaba harcasa da bunların meydana getirdiği tahribatı ortadan kaldıramayacaktır.' Ancak elbette ki bu düşüncenin tamamı şeytan işi bir aldatma, büyük bir yalandır. Allah'ın Kuran'da bildirdiği ayetler bu düşüncenin Kuran ahlakında hiçbir geçerli yönü olmadığını açıkça ortaya koymaktadır. Öncelikle Allah insanlara güç yetiremeyecekleri bir yük yüklemeyeceğini bildirmiştir:

Hiç kimseye güç yetireceğinden fazlasını yüklemeyiz; elimizde hakkı söylemekte olan bir kitap vardır ve onlar hiçbir haksızlığa uğratılmazlar. (Müminun Suresi, 62)

Allah sonsuz esirgeyen ve bağışlayan, kullarından samimiyetle Kendisi'ne yönelenlerin tevbelerini kabul edendir. Rabbimiz şirk dışında insanların tüm günahlarını affedeceğini bildirmiştir. Şirkte de yine kişi bundan henüz vakit varken vazgeçtiği takdirde Allah'ın affediciliğiyle karşılık bulabilir. Kuran'da sonsuz merhamet sahibi Rabbimiz'in bağışlayıcılığı şöyle bildirilmektedir:

(Benden onlara) De ki: "Ey kendi aleyhlerinde olmak üzere ölçüyü taşıran kullarım. Allah'ın rahmetinden umut kesmeyin. Şüphesiz Allah, bütün günahları bağışlar. Çünkü O, bağışlayandır, esirgeyendir." (Zümer Suresi, 53)

Bir başka ayette ise Allah samimi çaba gösteren kullarının kusurlarını örteceğini ve onları üstün kılacağını bildirmektedir:

Size yasaklanan büyük günahlardan kaçınırsanız, sizin kusurlarınızı örteriz ve sizi 'onurlu-üstün' bir makama sokarız. (Nisa Suresi, 31)

Allah'ın rızasını kazanabilecek bir ahlak gösteren kişi için hatalarını telafi edebilmek son derece kolaydır. Gerçek bu kadar açıkken ve Allah affedeceğini, bağışlayacağını, hatta kötülüklerini iyiliklere çevireceğini bildirmişken, insanın 'hatasını telafi etmesinin mümkün olmadığını' söylemesi Kuran'a uygun değildir. Bu bahaneyi ortaya atan kişi, sinsiliğin ardına gizlenerek, aslında haktan kaçtığını, güzel ahlakı yaşamaya yanaşmadığı için böyle bir samimiyetsizlik yaptığını çok iyi bilmektedir. Allah vicdanında bu gerçeği ona tüm detaylarıyla hissettirmektedir. Ahlakındaki eksiklikleri,

hatalı yönleri telafi etmeyi zor görmekte, güçlü bir imana sahip olmamasından dolayı bu gücü ve iradeyi kendinde bulamamaktadır.

Allah Kuran'da ancak kalplerinde hastalık bulunan münafıkların bu üslubu kullandıklarına dikkat çekmiştir. Peygamberimiz (sav) ile birlikte mücadele etmekten kaçmak isteyen münafıklar buna mazeret olarak "güçlerinin yetmediğini" söylemişlerdir:

Eğer yakın bir yarar ve orta bir sefer olsaydı, onlar mutlaka seni izlerlerdi. Ama zorluk onlara uzak geldi. "Eğer güç yetirseydik muhakkak seninle birlikte (savaşa) çıkardık." diye sana Allah adına yemin edecekler. Kendi nefislerini helaka sürüklüyorlar. Allah onların gerçekten yalan söylediklerini biliyor. (Tevbe Suresi, 42)

Hatalarını düzeltebilmek için üzerinde uzun süre düşünmeleri gerektiğini öne sürmeleri

Daha önce de belirttiğimiz gibi şeytan insanın güzel ahlak göstermesini, vicdanını kullanarak Kuran'a uygun bir yaşam sürmesini istemez. Bunun için, yukarıda anlattığımız gibi ona güzel bir ahlak sahibi olmayı, nefsinin kötülüklerinden arınmayı, hatalarını telafi etmeyi çok zor gösterir. Yaptığı hatanın çok büyük olduğunu telkin eder. Böyle düşünen bir kişi, bu hatayı düzeltebileceğinden ve Allah'ın kendisini affedebileceğinden ümit keserek kendisine ve olaylara karşı karamsar bir ruh haline girebilir.

Nefsi, bu insanı hatasını çözümleyebilmek için üzerinde derin derin düşünmesi gerektiği yönünde kandırır, onu esas amacından uzaklaştırır. Bu hatayı neden yaptığını, olayların nasıl geliştiğini, çevresindeki kişilerin kendisini nasıl değerlendirdiğini, ona neler söylediklerini ve bunlar gibi konunun en küçük detaylarını bile saatler, günler, haftalar boyu tek tek analiz eder. Oysa tüm bunları bu şekilde irdelemesinin kendisine bir faydası olmayacaktır. Ama eğer samimi davranarak dikkatini bunu nasıl telafi edebileceğine verirse, Allah'ın izniyle bu durumu lehine dönüştürebilecektir.

Bu duruma şöyle bir örnek verebiliriz; ağır ve durgun bir tavır sergileyen bir kişiye canlı ve neşeli olmasının tavsiye edildiğini düşünelim. Bu kişinin yapacağı çok kolaydır. Sadece güler yüzlü olup, olayları Allah'ın hayırla yarattığının bilinciyle rahat ve huzurlu olacaktır. Kişinin, bu konu üzerinde saatlerce düşünmesine, karmaşık yöntemler geliştirmesine gerek yoktur. Hemen düzeltilebilecek bu durumu, şeytan insana üzerinde uzun uzun düşünmesi gereken bir konu olarak gösterir. Kimi zaman kişiye neşeli olması için önce diğer hatalarını düzeltmesi, bunun için de zaman ayırıp düşünmesi gerektiğini telkin eder. Şeytanın amacı vakit kazanmak, erteletmek ve böylece kişiyi asıl söylenenden, doğru olan hedefinden uzaklaştırmaya çalışmaktır. Oysa çözüm çok kolaydır; söylenen tavrın yapılmasıyla konu hemen o anda hallolmuş olacaktır.

Böyle bir tavır değişikliği, susayan bir insanın mutfağa giderek su içmesi kadar kolaydır. İnsanın her susadığında suyu içebilmek için saatlerce düşünmesine, suyu nasıl içeceğini planlamasına gerek yoktur. Yapacağı sadece suyu içmektir. Aynı şekilde hatasını düzeltmesi gerektiğini düşünen bir kişi de, bunu ancak uygulayarak düzeltebilir.

Müminlere çaresizlik içerisinde oldukları izlenimini vermeye çalışmaları

Nefislerindeki kötülüklerden kurtulamadıkları için umutsuzluğa kapıldıklarını söyleyen insanlar gerçekte böyle bir ruh hali içerisine girmeyi kendileri tercih ederler. Bu tercihlerinin nedeni ise kötü huylarından, hatalı tavırlarından vazgeçmeyi ve sonra da bu konuda istikrar göstermeyi istememeleridir. Bunun yerine böyle bir bahanenin ardına sığınmak nefislerine daha cazip gelir. Dahası Kuran ahlakına göre yanlış olan tavırları, içten içe nefislerinin hoşuna gitmektedir. Örneğin kibirli ve enaniyetli bir insanın tevazulu, yumuşakbaşlı bir ahlak kazanmak için nefsini bu yönde eğitmesi gerekecektir. Ama tevazulu tavırlar nefislerine çok ters gelir; istediklerinde içlerinden geldiği gibi gurur yapabilmek isterler. Bundan dolayı bu konuda nefislerinin üzerine gitmemeyi tercih ederler. Ancak Müslüman ahlakıyla bağdaşmayan bu tercihlerini açık açık savunamayacaklarını da bilirler. Bu durumda ardına sığındıkları samimiyetsiz bahane ise genellikle "çaresizlik içerisinde oldukları ve çözüm bulamadıkları" şeklindedir.

Oysa öne sürdükleri tüm bahaneler gibi bu da tümüyle gerçek dışıdır. Kuran ahlakı her konuda insanlar için en kesin ve en kolay çözümdür. Allah "Gerçek şu ki kulluk eden bir topluluk için bunda (Kur'an'da) 'açık bir mesaj' (veya gerçek bir çıkış yolu) vardır." (Enbiya Suresi, 106) ayetiyle bu gerçeği insanlara bildirmiştir.

Allah başka ayetlerde ise "... Kim Allah'tan korkup-sakınırsa, (Allah) ona bir çıkış yolu gösterir; ve onu hesaba katmadığı bir yönden rızıklandırır. Kim de Allah'a tevekkül ederse, O, ona yeter..." (Talak Suresi, 2-3) hükmüyle Kendisi'nden korkup sakınanlara çıkış yolu göstereceğini bildirmiştir. Tüm bu ayetler Kuran ahlakını yaşayan bir insan için hiçbir konuda çözümsüz kalınmayacağını göstermektedir. Bu nedenle eğer ortada böyle bir durum varsa, bu, kişilerin Kuran'a uymayıp şeytanın yöntemlerine sarılmış olmalarından kaynaklanmaktadır.

Allah Kuran'da iman edenlerin ölüm, açlık, hastalık gibi sabır gerektiren çok büyük zorluklarla karşılaştıklarında bile asla böyle çaresiz bir üslup kullanmadıklarını daima Allah'a olan güvenlerini, tevekküllerini dile getirdiklerini bildirmektedir. Ayetlerde ancak kalplerinde hastalık olan münafık karakterli insanların zorluklar karşısından yılgınlığa kapıldıklarından ve Allah'ın rahmetinden ümut kesen bir üslup kullandıklarından bahsedilmektedir. Oysa Allah'a sığınan bir insan hiçbir zaman böyle bir açmazla karşılaşmaz. Çünkü Allah kullarına karşı çok lütufkar, çok geniş merhamet

sahibi olan, kullarını çok sevendir. Rabbimiz Kuran'da bu lütfunu ve rahmetini Peygamberimiz (sav)'e indirdiği ayetler ile şöyle hatırlatmıştır:

Rabbin seni terk etmedi ve darılmadı. Şüphesiz senin için son olan, ilk olandan (ahiret dünyadan) daha hayırlıdır. Elbette Rabbin sana verecek, böylece sen hoşnut kalacaksın. Bir yetim iken, seni bulup da barındırmadı mı? Ve seni yol bilmez iken, 'doğru yola yöneltip iletmedi mi? Bir yoksul iken seni bulup zengin etmedi mi? (Duha Suresi, 3-8)

Allah müminleri, insanları iyiliğe çağırıp onları kötülükten uzaklaştırmakla yükümlü kılmıştır. Dahası ümitsizlik, çözümsüzlük ya da imkansızlık kavramları iman sahiplerinin makul görecekleri düşünceler değildir. Ayrıca iman sahipleri karşılaştıkları her olayı Kuran ile değerlendirdikleri için bu oyunun münafıkane bir ahlakın ürünü olduğunu kolaylıkla görür ve bu kimselere Kuran ahlakıyla karşılık verirler.

Söz konusu kimseler ise açmazda olduklarını anlatan bu sözlerle çoğu zaman çevrelerindeki insanlara 'tavırlarını değiştirmeyecekleri ve bu konuda inatçı oldukları' mesajını vermek isterler. Amaçları, karşılarındaki insanları başka çıkar yol olmadığına inandırmak ve kendilerini bu şekilde kabul etmelerini sağlayabilmektir. Bu şekilde gizliden gizliye Kuran ahlakını tam olarak yaşamama konusunda ısrarlı olduklarını ifade ederler.

Ancak bu da iman edenler üzerinde hiçbir şekilde etkili olmayacak bir yöntemdir. Çünkü müminler kendilerine Kuran'ı ölçü alır ve Allah'ın kendilerine bildirdiği ahlaka uygun şekilde hareket ederler. Şeytanın ahlakına benzer tavırlar gösteren bir kimseyi hiçbir zaman için o haliyle olduğu gibi kabul edip kendilerine dost edinmezler. Allah'ın "İşte bunların, Allah kalplerinde olanı bilmektedir. O halde sen, onlardan yüz çevir, onlara öğüt ver ve onlara nefislerine ilişkin açık ve etkileyici söz söyle." (Nisa Suresi, 63) ve "Şu halde, eğer 'öğüt ve hatırlatma' bir yarar sağlayacaksa, 'öğüt verip hatırlat.'" (A'la Suresi, 9) ayetleriyle hatırlattığı ölçüler içerisinde öğüt verip hatırlatır, bu öğütlere uyup güzel ahlak gösterdikleri takdirde onların ahlaklarını kabul ederler.

Oysa diğer tüm hesaplarında olduğu gibi bu noktada da büyük bir yanılgıya düşmüşlerdir. Çünkü Allah Kuran'da samimiyetsiz insanları tanıtan delilleri iman edenlere bildirmiştir. Ayrıca Allah onları Kendi Katından üstün bir akıl ve teşhis kabiliyeti ile desteklemiştir. Bu kimseler samimiyetsizliği gizli ve ispat edilemeyecek şekilde yapıp, sonra da iyi niyetli olduklarını iddia ederek kendilerini temize çıkarabileceklerini düşünmekle yanılmaktadırlar. Zira konuşmaları, tavırları, bakışları, yüz ifadeleri ve öne sürdükleri tüm bahaneler iman edenlerin onların gerçek ahlaklarını anlamaları için yeterli olmaktadır.

Kendilerine sunulan çözüm yollarının yanlış olduğunu iddia etmeleri

Şeytan insanların doğru yoldan yüz çevirmelerini hatalarında direnmelerini ister. Özellikle de doğru yola çağrıldıklarında ya da kendilerine fayda sağlayacak bir öğüt aldıklarında bu duruma hemen tedbir almaya çalışır. Çünkü böyle bir durumda kişinin vicdanı da devreye girecek ve ona, ısrarla çağrıldığı güzel ahlaka uymasını tavsiye edecektir.

Vicdanlarına uymak yerine nefislerini koruma peşinde olan kimseler, böyle bir durumla karşılaştıklarında şeytanın gösterdiği bu yola hemen uyarlar. Kendilerine Kuran ahlakına uygun tavsiyelerde bulunulduğunda, aksini ilham eden nefislerine uyabilmek için sinsi metodlara başvurur ve kendilerini ikna edecek bahaneler bulurlar. Bunların en başta gelenlerinden biri, "hatanın doğru ama çözümün yanlış olduğu" bahanesidir. Söz konusu kişilerin hatalı oldukları, Kuran ahlakına uygun bir tavır göstermedikleri son derece açıktır. Böyle bir durumla karşılaştıklarında hatalarını reddetmelerinin samimiyetsizliklerinin açıkça anlaşılmasına neden olacağını bilirler. Bu nedenle daha sinsi bir yönteme sarılarak bu bahaneyi öne sürerler. Kendilerini kesin olarak doğru yola iletecek olan Kuran ile öğüt verildiği halde, samimiyetsizlikleri nedeniyle bunu kabul etmezler.

Kendilerine tarif edilen çözüm yollarının doğru olmadığını, hatalarının farklı nedenlerden kaynaklandığını ve farklı şekillerde çözülebileceğini iddia ederler. Ardından da "çözüm" adı altında nefislerine uygun alternatifler sunarlar. Kuran ahlakına uymak yerine şeytani yöntemlere başvurmaları bu kimseleri karmaşa içerisine sokar. Kolaylıkla halledebilecekleri konuları bile içinden çıkılmaz hale getirir.

Şeytanın telkinlerine uyan böyle bir kişi, akıl ve samimiyetle verilen güzel bir nasihatten bile bile uzaklaşır. Müminler kendisini hak ve hayırlı olan tavra çağırmakta, ancak o şeytanın etkisiyle tamamen örtülmüş olan aklını beğenerek haktan yüz çevirmektedir. Bu kimselerin gösterdikleri tavır Kuran'da şöyle açıklanmaktadır:

<u>'Ona: "Allah'tan kork" denildiğinde, büyüklük gururu onu günaha sürükler, kuşatır.</u> Böylesine cehennem yeter; ne kötü bir yataktır o.'(Bakara Suresi, 206)

Hatalarının neden kaynaklandığını bilmediklerini ve ne yapmaları gerektiğini anlamadıklarını iddia etmeleri

Şeytanın ümitsiz bir ruh haline sürüklediği insanların, Kuran ahlakını yaşamaya çağrıldıklarında öne sürdükleri samimiyetsiz mazeretlerden biri de, "nerede hata yaptıklarını ve bunu telafi etmek için ne yapmaları gerektiğini bilmedikleri" şeklindedir. Oysa bu kişiler imanı kavramış, Kuran ahlakının gereklerini, Allah'ın sakınılması gerektiğini bildirdiği tavırları bilen kimselerdir. Allah Kuran'da mazeretlerini her ne kadar öne sürseler de her insanın kendisi için bir basiret olduğunu bildirmiştir. (Kıyamet Suresi, 14-15)

Bir başka ayette ise Allah "... Şüphesiz, doğruluk (rüşd) sapıklıktan apaçık ayrılmıştır. Artık kim tağutu tanımayıp Allah'a inanırsa, o, sapasağlam bir kulba yapışmıştır; bunun kopması yoktur. Allah, işitendir, bilendir." (Bakara Suresi, 256) hükmüyle doğru ile yanlışın apaçık bir farklılığı olduğunu hatırlatmıştır. İnsan şuurlu olarak yaratılmıştır. Yaptığı olumlu ve olumsuz tavırları bilmektedir. Çünkü içinde kendisini yönlendiren vicdanının sesi vardır. Güzel bir tavırda vicdanı rahat eder, huzurlu olur. Aksi bir durumda ise vicdanı sıkılır. Yani insan kendisine itiraf etmese bile, vicdanı hatasını kendisine söyler. Bu nedenle hatalarının neden kaynaklandığını bilmediği, anlatıldığında da anlamadığı bahanesini öne süren bir kişi, nefsinin bir oyunu ile karşı karşıyadır.

Bu kişi öncelikle hatasını kabul etmek istemiyordur. Çünkü eğer hatasını kabul ederse bu hatasından vazgeçmesi gerekecektir. Bu nedenle tarif edileni anlayamadığını söyler ve bunu devam ettirmeye zemin hazırlar. Eğer anladığını itiraf ederse, bu durumda bir kere daha tekrarlaması, bu sefer onu bilerek yaptığını gösterecektir. Bu nedenle böyle bir söz söyleyerek kendini temize çıkarmaya, masum göstermeye çalışır. Şeytanın makul gösterdiği bu çarpık mantığa göre karşısındaki kişilerin, onun anlamadan, düşünmeden yanlış bir tavırda bulunduğuna kanaat getirmesini, hatta hatasından dolayı ona merhamet duymasını ister.

Allah bu samimiyetsiz yöntemin geçersizliğini "... Oysa onlardan bir bölümü, Allah'ın sözünü işitiyor, (iyice algılayıp) akıl erdirdikten sonra, bile bile değiştiriyorlardı." (Bakara Suresi, 75) ayetiyle insanlara bildirmiş, anladıkları ve iyice algıladıkları halde bile bile anlamadıklarını iddia eden bu insanlara karşı iman edenleri uyarmıştır. Bir başka ayette ise Allah "... Fakat, ne oluyor ki bu topluluğa, hiçbir sözü anlamaya çalışmıyorlar?" (Nisa Suresi, 78) sözleriyle bu kimselerin kasıtlı olarak söylenenleri anlamaktan kaçındıklarını haber vermiştir.

Kendilerine önyargıyla bakıldığını; bu nedenle yaptıkları olumlu değişikliklerin fark edilemediğini öne sürmeleri

İmanı gereği gibi yaşamamalarından kaynaklanan karamsar ruh hallerine bir mazeret bulmaya çalışan insanların, bu amaçla sığındıkları bahanelerden bir diğeri ise "kendilerine önyargı ile bakıldığı"dır. Bu düşünceleri ise temeldeki inanç bozukluklarından kaynaklanmaktadır. Allah'ın rızasını kazanmak için yaşayan insanlar yaptıkları herşeyi Allah'ın bilmesini ve O'nun razı olmasını yeterli görürler. Bu ahlakı gereği gibi yaşamayan insanlar ise takdiri ve övgüyü başkalarından beklerler. Yalnızca Allah'ın rızasını kazanmak için yaşamaları gereken güzel ahlak özelliklerini, insanların hoşnutluğunu kazanmak için yaşarlar. Gereği gibi takdir edilmediklerini düşündüklerinde de gösterdikleri olumlu ahlak özelliklerinde irade kullanmazlar. Güzel ahlaklı olabilmek için ellerinden geleni yaptıklarını ama bunun bir türlü gereği gibi görülüp takdir edilemediğini savunurlar. Özellikle de kendilerine hatalı bir tavırları

hatırlatılmış ama onlar bu yönde hiçbir değişiklik yapmamışlarsa, bu durumu hemen önyargı bahanesiyle örtmeye çalışırlar.

'...Tavırlarını çok değiştirdikleri, hatta bambaşka bir insan oldukları halde hep eski hatalarıyla, eski kişilikleriyle değerlendirildiklerini söylerler. Bu konu halledilmiş olsa bile, ileride yapacakları hatalarda da hep aynı bakış açısının geçerli olacağını iddia ederler. Kendilerini ne kadar düzeltirlerse düzeltsinler, ne kadar iyi olurlarsa olsunlar, eski yaptıkları hataların hiç unutulmayacağını ve kendilerine hep o gözle bakılacağını öne sürerler. Kendilerine ön yargıyla bakıldığı sürece de, bu psikolojik baskı nedeniyle cesaretlerinin kırılacağını ve kendilerini değiştiremeyeceklerini savunurlar. Tüm bu samimiyetsiz bahanelerin ardına sığınarak bu şartlar altında değişmelerinin hiçbir şekilde mümkün olmadığına inandıklarını anlatırlar.

Görüldüğü gibi samimiyetsiz bahanelere dayalı bu senaryodan çıkan mantık, hatanın bu kişilerde değil, başkalarında olduğu şeklindedir. Oysa tüm bu açıklamalar asılsız iftiralarla doludur. Herşeyden önce müminler Allah'tan korkan, kötü zanda bulunmanın, insanlara adaletsizlikle yaklaşmanın Kuran'a uygun olmadığını bilen insanlardır. Bu nedenle samimi bir çaba içerisinde olan bir kimseye karşı hiçbir zaman böyle bir bakış açısıyla yaklaşmazlar. Bunun yanında eğer bir kişi gerçekten kendinde olumlu değişiklikler yapmışsa, müminler vicdanlarındaki hassasiyet nedeniyle bunu hemen fark eder ve bundan büyük sevinç duyarlar. Hepsinden önemlisi insanın hatalarını bağışlayacak olanın Allah olduğunu ve asıl O'na karşı sorumlu olduklarını bilirler. Bir insanı Kuran ahlakına uygun hareket ettiği halde geçmişteki hatalarıyla yargılamalarının Kuran ahlakına uygun olmayacağının farkındadırlar. Kuran ahlakının bir gereği olarak müminlere karşı her zaman güzel zan besler, onların güzel yönlerini daima ön plana çıkararak övüp teşvik ederler.

Dolayısıyla öne sürdükleri tüm diğer bahanelerde olduğu gibi, bu da samimiyetsiz ve iman edenler arasında hiçbir geçerliliği olamayacak bir bahanedir. Kişinin yapması gereken bu düşüncelerinin tamamının şeytan ürünü olduğunu görüp hemen Allah'a teslim olmak ve hatasını Kuran ahlakına uygun olarak telafi etmeye çalışmak olmalıdır.

DUYGUSALLIĞI KULLANARAK SESSİZ BİR DİL İLE MÜCADELE VERENLER

Şeytanın insanları, sinsice Kuran ahlakından uzaklaştırmak için kullandığı tavır bozukluklarından bir diğeri ise "duygusallık"tır. Duygusal düşünmeye başlayan bir insan akılcılıktan uzaklaşır, doğru ve isabetli düşünebilme yeteneğini kaybeder. Kuran'ı ölçü alarak değil, duygularını ölçü alarak hareket etmeye başlar. Özellikle de kin, öfke, kıskançlık, bencillik ya da kibir gibi kötü özelliklerle dolu olan nefsin kışkırtmaları, bu ruh halini yaşayan insanları yönlendiren temel güç haline gelir. Bu aşamadan sonra ise

şeytanın işi son derece kolaylaşmış olur. Bu kişiyi istediği gibi etkisi altına alıp yönlendirebilecektir.

Gerçekten de duygusallığı bir hayat şekli gibi yaşamaya başlayan kimseler, büyük bir tehlikenin içerisine doğru sürüklenirler. Bir an önce kurtulmaları gereken duygusallık, din ahlakını gereği gibi yaşamalarını engelleyecek, Allah'ın razı olacağı tavırlardan uzaklaşmalarına neden olacaktır.

Şeytanın etkisiyle böyle bir ruh hali içerisine giren insanlar bir süre sonra duygusallığı sessiz bir dil olarak kullanmaya başlarlar. Allah bir ayette "... kendi yaptıklarını şeytan süsleyip -çekici kıldı böylece onları yoldan alıkoydu. Oysa onlar görebilen kimselerdi." (Ankebut Suresi 38) şeklinde buyurmaktadır. Ayette şuurları açık, akılcı düşünebilen, kötülüklerden sakınabilen insanlar oldukları halde, Kuran ahlakı yerine şeytanın yöntemleriyle hareket eden insanların doğru yoldan sapacağı bildirilmiştir.

Söz konusu kişiler duygusallığı çevrelerindeki insanlara karşı bir koz olarak kullanırlar. Zorda kaldıkları noktalarda insanları kendi anlayışlarına göre samimi, iyi niyetli ve masum olduklarına inandırabilmenin en iyi yolunun duygusallığa başvurmak olduğunu düşünürler. Aynı şekilde bu tavrı kin, öfke, kıskançlık gibi içlerinde sakladıkları kötülükleri dışavurmanın, inatlaşarak istediklerini elde etmenin, hırslarını, zaaflarını gizlemeye çalışmanın da bir yolu olarak görürler. Şeytanın telkinleri sonucunda bu karaktere bürünerek çevrelerindeki insanlara çok detaylı mesajlar verebilirler.

Ancak duygusallık deyince akla sadece bilinen belli başlı bazı tavırlar gelmemelidir. Şeytan etkisi altına aldığı insanlara bu ahlakında tüm kirli zenginliklerini öğretir. İlerleyen satırlarda duygusallığı gizli bir dil olarak kullanan insanların sinsi yöntemlerine ve bunlarla vermek istedikleri mesajlara değinecek, şeytanın bu insanlar üzerindeki oyununu deşifre edeceğiz.

Ağlayarak kendilerini acındırmaya ve masum göstermeye çalışmaları

Duygusallığın en bilinen yönlerinden biri kuşkusuz ağlamaktır. Şeytanın verdiği telkinlerle duygusal bir tavır içerisine giren kişiler, bu durumlarını karşılarındaki insanları etkileyerek istediklerini elde edebilmek için bir koz olarak kullanmayı amaçlarlar. Onları böyle bir düşünceye iten en önemli sebeplerden biri ise, bunun cahiliye insanları arasında etkili bir yöntem olduğuna hayatları boyunca pek çok defa şahit olmuş olmalarıdır. Kuran ahlakından uzak yaşayan ve hayatlarını birtakım cahilce kurallar doğrultusunda yönlendiren kimi insanlar ağlamanın, masumiyetin önemli bir delili olduğunu düşünürler. Kendilerince ağlayarak, doğruyu söylediklerini ama bu durumu karşısındakilere ispatlayamadıkları için, haksızlığa uğradıklarını, büyük bir çaresizlik ve üzüntü yaşadıklarını ispatlamış olacaklarını düşünürler. Bu sapkın

inançlarına dayanarak yüzleriyle olabildiğince masum olduklarını vurgulayarak karşı tarafta acıma hissi uyandırmaya çalışırlar.

Çocukluk yıllarından itibaren çevresinde bu yöntemin ne kadar çok denendiğini ve bu gibi insanlar arasında ne kadar etkili olduğunu gören kişiler, şeytanın etkisiyle samimiyetsizliklerini gizlemek için aynı yönteme sarılırlar. Gözyaşını bir silah gibi kullandıklarında insanları samimi, iyi niyetli ve dürüst olduklarına inandırabileceklerini; şeytan ile yaptıkları işbirliğini onlardan saklayabileceklerini düşünürler. Özellikle de kendilerine daha güzel ahlaklı olmaları için bir hatırlatma yapılmış ve onlar da nefislerine uyup bu konuda irade göstermemişlerse, hemen duygusallığın ardına sığınır ve bu yolla kendilerini temize çıkarmaya çalışırlar. Kendilerince karşılarındaki insanların gözyaşlarını gördüklerinde kendilerine acıma dolu bir şefkat duyacaklarına inanırlar. Bu kişilerin tüm samimiyetleriyle ellerinden gelen herşeyi yaptıklarına, ancak güçlerinin bu kadarına yettiğine kanaat getireceklerini düşünürler. Bu inançlarına göre, dilleriyle anlatamayıp sonuç alamadıkları noktalarda, gözlerinden akan birkaç damla su konuyu çözmüş olacak ve karşı taraf tam olarak ikna edilmiş olacaktır.

Ancak cahilce bir bakış açısıyla hareket eden insanlar arasında kabul gören bu çarpık yöntem, iman edenler tarafından hiçbir şekilde makul karşılanmaz. Böyle şeytani bir yöntem ile ortaya çıkan insanların masumluklarına ve iyi niyetlerine müminlerin kanaat getirmeleri mümkün değildir. Çünkü iman edenlerin ölçüleri Kuran ahlakıdır. Kuran'da bir insanın samimiyetine ve iyi niyetine delil olabileceği bildirilen özellikler çok farklıdır. Samimi bir insanın yüz ifadesi, bakışları, ses tonu, akıllı ve vicdanlı konuşmaları, Kuran ahlakına titizlikle uyması bu kişinin Allah'tan korkup sakınan bir kimse olduğunun açık bir şekilde anlaşılmasına neden olur.

Bu ahlaka sahip bir insanın dürüstlüğünü, iyi niyetini ispatlayabilmek için özel bir çaba harcamasına ve özel taktikler uygulamasına ihtiyacı yoktur. İman edenler Allah'ın kendilerine vermiş olduğu keskin akıl, anlayış ve vicdan duyarlılığı sayesinde bu kişiyi kolaylıkla teşhis edebilirler. Bu nedenle duygusallığı ve bunun önemli samimiyetsizliklerinden biri olan ağlamayı iman edenlere karşı kullanmak boş bir çabadan öteye gidemez. Tam tersine, Allah Kuran'da ağlamanın, kalplerinde hastalık ve zayıflık bulunan münafık karakterli kimselerin bir özelliği olduğuna işaret etmiştir.

Kuran'da Hz. Yusuf'un kardeşlerinin kurdukları sinsi planı, ağlama yöntemiyle örtmeye çalıştıklarından bahsedilmiştir. Babalarının Hz. Yusuf'a olan sevgisini kıskanan kardeşleri biraraya gelerek, öldürmek amacıyla onu bir kuyunun dibine bırakmayı kararlaştırmışlardır. Bu planın ardından en masum hallerini takınarak babalarına gitmişlerdir. "Sen onu yarın bizimle gönder, gönlünce gezsin, oynasın. Elbette biz onu koruyup-gözetiriz." (Yusuf Suresi, 12) diyerek, kardeşlerinin iyiliğini istedikleri ve her şartta kollayacakları konusunda babalarına güvence vermeye çalışmışlardır. İzin alıp Hz. Yusuf'u bir kuyunun dibine bıraktıktan sonra ise babalarının yanına ellerinde suni olarak kan sürdükleri Hz. Yusuf'a ait bir gömlekle ve ağlayarak gelmişlerdir. Bir yandan

ağlayıp bir yandan da tamamen yalanlardan oluşan bir hikaye anlatarak babalarını masum olduklarına inandırmaya çalışmışlardır:

"Akşamüstü babalarına ağlar vaziyette geldiler. Dediler ki: "Ey Babamız, gerçek şu ki, biz gittik, yarışıyorduk. Yusuf'u da yiyeceklerimizin (veya eşyamızın) yanında bırakmıştık. Fakat onu kurt yemiş. Ne var ki biz doğruyu söylesek bile sen bize inanacak değilsin. Ve üzerine yalandan kan (sürülmüş) olan gömleğini getirdiler..." (Yusuf Suresi, 16-18)

Hz. Yusuf'un kardeşleri kendilerini masum ve suçsuz gösterecek en iyi tavrın ağlamak olduğunu düşünerek topluca ağlama taklidi yapmışlardır. Görüldüğü gibi ağlayarak masum görünmeye çalışma, insanların çıkarlarına ulaşmak, yalanlarını örtbas etmek için kullandıkları bilinen bir sahtekarlık yöntemidir. Günümüzden yüzlerce yıl önce olduğu gibi bugün de aynı hastalıklı mantıkla, planlı olarak kullanılan şeytani bir taktiktir.

İman edenler arasında bu tür bir yöntemin başarıya ulaşması hiçbir zaman mümkün olmaz. Müslümanlar ancak Allah'a tevekkülü tam, her olayın Allah'ın belirlediği kader doğrultusunda geliştiğinin farkında olan, Allah'a boyun eğici insanlara karşı gerçek anlamda merhamet duyarlar. Allah korkusundan dolayı güçleri yettiğince güzel ahlaklı olmak için çaba harcayan insanlara karşı gerçek bir sevgi besler ve bu kişilerin sözlerine güvenirler.

Allah korkusundan dolayı ağladıklarını iddia etmeleri

Kuran'da ancak Allah korkusundan dolayı ağlamanın rahmani bir tavır olduğu bildirilmiştir. Allah, "...Onlara Rahman (olan Allah')ın ayetleri okunduğunda, ağlayarak secdeye kapanırlar." (Meryem Suresi, 58) ayetiyle peygamberlerin üstün ahlakından ve imani derinliklerinden övgüyle bahsetmiştir. Bir başka ayette Allah, imana teslim olmalarından dolayı gözleri yaşlarla dolup taşan kimselerin ahlakını şöyle haber verir:

Elçiye indirileni dinlediklerinde hakkı tanıdıklarından dolayı gözlerinin yaşlarla dolup taştığını görürsün... (Maide Suresi, 83)

Önceki satırlarda anlatıldığı gibi, duygusallığın ve bundan kaynaklanan ağlamaklı tavrın ise Kuran ahlakında hiçbir şekilde yeri yoktur. Şeytani kuruntuların kendilerine verdiği karamsar ruh halinin etkisiyle duygusallaşan bu kişiler, ağlamayı çoğunlukla bu samimiyetsizliklerini örtmek için kullanırlar. Kendilerine bu tavırlarının yanlışlığı ve Kuran ahlakıyla hiçbir şekilde bağdaşmadığı hatırlatıldığında ise, bundan hemen vazgeçip Müslümanca bir tavır içerisine girecekleri yerde genellikle çözümü bir başka samimiyetsizlikte ararlar. Doğruyu görmelerini ve Kuran ahlakına uygun hareket

etmelerini istemeyen şeytan onlara yine ispat edilmesinin mümkün olmadığını düşündüğü "kalplerini" delil göstermelerini ilham eder.

Bu insanlara ağlamanın Müslümanca bir tavır olmadığı hatırlatıldığında kimi zaman onlar da "aslında çok farklı bir sebepten ağladıklarını ama bunu söylemelerinin doğru olmayacağını" söyleyerek üstü kapalı bir şekilde kendilerini temize çıkarmaya çalışabilirler. Sanki samimiyetlerinden ve ihlaslarından dolayı ağlamalarının nedenini hiç söylemek istemiyorlarmış gibi bir izlenim vermeye çalışırlar. Kendilerine bir süre ısrar edildikten sonra ise aslında "Allah korkusundan dolayı ağladıklarını" söylerler. Hatalı bir tavır içerisinde olduklarını fark ettikleri ve bu davranışlarının ahirette büyük bir azapla karşılık bulabileceğini düşündükleri için pişmanlıklarından ağladıklarını iddia ederler.

Oysa bu söylediklerinin doğru olmadığını, samimiyetsizliklerini örtmek için yalan söylediklerini kendileri de bilmektedirler. Şeytani bir mantıkla, yaptıkları sahtekarca çıkarımlarla kötü ahlaklarını Kuran ayetlerine dayandırarak meşru hale getirmeye çalışırlar. Ancak tüm tuzaklar gibi bu da boşa çıkmaktadır. Çünkü şeytanın ve ona uyanların tüm bu hileli sözleri söylerken göz ardı ettikleri önemli bir gerçek vardır: Gerçekten Allah'tan içi titreyerek korku duyan bir insanın özelliği, bu korkunun gücüyle hatalı olan tavrından hemen vazgeçmesidir. Bir yandan ağlayıp bir yandan da samimiyetsizliklerine tüm gücüyle devam etmesi bu kişinin Allah korkusundan ağlamadığını ve dürüst bir tavır içerisinde olmadığını hemen deşifre eder. Allah Kuran'da gerçek Allah korkusunda insanların nasıl azim ve kararlılık içerisinde olacaklarını şöyle bir örnekle açıklamıştır:

Firavun'un hizmetindeki büyücüler onun tüm işkence tehditlerine rağmen, Hz. Musa'nın tebliğine uymuş ve Allah korkularından dolayı dayanılmaz işkenceler içerisinde ölmeyi göze alarak hemen iman etmişlerdir. Kuran'da bu kimselerin kararlı tavırları şöyle haber verilmiştir:

Dediler ki: "Bize gelen apaçık delillere ve bizi yaratana seni asla 'tercih edip-seçmeyiz." Neyde hükmünü yürütebileceksen, durmaksızın hükmünü yürüt; sen, yalnızca bu dünya hayatında hükmünü yürütebilirsin." (Taha Suresi, 72)

Onların bu ahlakı, gerçek Allah korkusunda insanın yanlış bir tavrı nasıl hemen terk edip doğruya teslim olacağını açıkça ortaya koymaktadır. Dolayısıyla şeytanın etkisiyle samimiyetsiz bir yola başvuran kimselerin de asıl yapmaları gereken, bunu yine samimiyetsiz yalanlarla meşru hale getirmeye çalışmak değil, Allah'ın affediciliğine sığınıp O'nun razı olacağı ahlakı göstermeye çabalamak olmalıdır.

Duygusallığın ağlama öncesi aşamalarında kullanılan sessiz dil

Şeytanın telkinleriyle duygusallığı samimiyetsiz bir dil olarak kullanan insanların ağlama eylemine geçebilmek için önce ruh hallerini bu eyleme uygun hale getirmeleri gerekmektedir. Kendi şeytani mantıklarına göre; '... bunun için öyle bir hazırlık yapmalıdırlar ki, yanlarında bulunan kişiler bu alametleri fark edebilmeli ve bunlardan yola çıkarak karşı tarafın vermek istediği mesajları anlayabilmelidirler. Ancak bu eylemler de en az ağlama eylemi kadar etkili olmalı, ortamda ciddi bir gerilim oluşturmalı, kişinin gerçekten haklı çıkmak için herşeyi göze aldığını iyi ifade edebilmelidir...' Elbette ki bu düşünce, söz konusu insanların öne sürdükleri samimiyetsiz mantıklardan yalnızca bir tanesidir. Kullandıkları yöntemler, sessiz bir dil ile vermeye çalıştıkları mesajlar, içerisinde bulundukları durumun şartlarına göre farklılık gösterebilir.

Görüldüğü gibi, ilk bakışta son derece sıradan bir tavır bozukluğu gibi görülen duygusallık, çok detaylı ve sinsi planlara dayalı olarak yaşanmaktadır. Bu ruh hali içerisinde yapılan her tavır kasıtlı ve önceden belirlenmiş bir hedefe yönelik olarak gerçekleştirilmektedir. Şeytanın, kendisine dost edindiği insanlara öğrettiği bu mesaj içerikli tavırlar, bu kimselerin nefislerini temize çıkarabilmek için yaptıkları konuşmalarla kendini belli eder. Bunlardan bazılarını "savunma yöntemleri" ve "cevap şekilleri" olarak iki ayrı başlık altında şöyle sıralayabiliriz:

Savunma yöntemleri

Bu kimselerin kendilerini ilgilendiren ya da nefislerine dokunan konulardaki yaklaşımları genellikle karşı tarafı suçlayıcı niteliktedir. Duygusal bir ruh haline girebilmeleri ve ardından da istedikleri gibi ağlayabilmeleri için karşı tarafın hatalı olduğuna kendilerini inandırabilmeleri gerekmektedir. Bunun için sahte deliller oluşturabilmek, kendilerine bunların gerçekliğini telkin ederek bu yönde güçlü bir kanaat edinebilmek isterler. Şeytanın yardımlarıyla karşılarına çıkan her fırsatta bu arayışlarını sinsice vurgulayacak konuşmalar yaparak nefislerini bu yönde güçlendirirler.

Bunun tam tersine kendilerini haklılıklarına inandırabilecekleri delillere de ihtiyaç duyarlar. Bu yönde kendilerini ne kadar inandırmayı başarırlarsa duygusallığı o kadar gerçekçi bir şekilde yaşayabilecekler, dolayısıyla kendilerince bu oyunun çevrelerindeki insanlar üzerindeki etkisi ve inandırıcılığı da kendilerince o derecede artacaktır.

Gösterdikleri tavır bozukluklarında inatçı bir kararlılık göstererek, karşı tarafa geri adım attırmaya çalışırlar. Bununla amaçladıkları da genellikle yine kendilerini ağlayabilecek bir ruh haline hazırlayabilmektir. Önce çok inatçı bir tavır gösterecek, söylenenleri anlamazdan gelecek ardından da haksız yere üzerlerine gelindiğini iddia ederek kendilerine ağlayabilecekleri malzeme oluşturabileceklerdir.

Anlatılanları özellikle anlayamıyormuş gibi yaparak, tekrar tekrar anlattıracak, birbirinden farklı açıklamalar ve çözümler isteyecek, ardından da konunun çözümünün çok zor ve karmaşık olduğunu öne sürerek kendilerine acımaya başlayabileceklerdir.

Konuşamama taklitleri yaparak, başı sonu birbirini tutmayan, ne anlatılmak istendiği anlaşılmayan, mantıksız cümleler kuracak, daha sonra da bu içler acısı hallerinden dolayı üzülüp ağlayabileceklerdir. Cümleler o kadar uzun ve anlamsızdır ki karşı taraftaki kişiler cümlenin sonuna geldiklerinde başını unuturlar. Hikmetsizliğinden rahatsızlık duyarlar. "Ya da", "yani", "ama", "çünkü", "mesela" ve bunlar gibi daha birçok bağlacın arka arkaya kullanıldığı ve bir türlü sonu gelmeyen cümlelerin bir an önce sonuca bağlanmasını beklerler.

Kimi zaman anlatma güçlüğü çeken insanlarda olduğu gibi kelimeler ve cümleler ağızdan kesik kesik çıkartılır. Gerçekte ise bu karşı tarafa, "bu durumdan o kadar müteessir ki konuşmasını şaşırıyor, düz konuşamıyor…" dedirtmek ve kişinin kendisine acıyabilmesini sağlamak için kullanılan bir savunma stilidir.

Nefislerini savunabilmek için kullandıkları üslup adeta nasıl konuşulacağını, nasıl güzel cevap verileceğini bilmeyen cahil bir insanınki gibidir. Ne kadar kültürlü ve iyi eğitimli olurlarsa olsunlar, nefislerine dokunan en ufak bir konu olduğunda kolaylıkla basit yöntemlere başvurarak asaletten uzaklaşabilirler.

Boğuk ve kulağı rahatsız eden bir sesle, akıcılıktan uzak ve mantık bozukluklarıyla dolu cümleler kurarak, seslerini titreterek konuşarak, ağlama eylemi için bir ön hazırlık yapmış olurlar.

Cevap şekilleri

Konuşmaları son derece uzun ve karmaşık cümlelerden oluşur. Samimi ve doğal bir konuşma yapılmadığı için anlatılanları anlayabilmek için özel dikkat sarf edilmesi gerekir.

Verilen cevaplar genellikle sorulan sorunun karşılığı değildir. Bunun nedeni de yine karşı tarafın huzursuz ve aksi bir tavır içerisinde olduğunun anlaşılabilmesidir. Ayrıca net ve açık cevaplar vermek, bu kişilerin samimi olmalarını gerektirecek, onları bu duygusal ve gizemli havadan uzaklaştıracaktır. Elde etmeye çalıştıkları bu imajı zedelememek için samimiyetsiz ruh hallerine uygun, kaçamak yanıtlar verirler.

Kendilerine sorulan sorulara verdikleri karşılıklarda kullandıkları bir diğer gizli metod da kimi zaman tamamen duymamışçasına hiç cevap vermemeleri, kimi zaman da özel mimiklerle bu cevabı mümkün olduğunca geciktirmeleridir. Bu da istedikleri melankolik, sorunlu ve içine kapanmış ruh halini elde edebilmelerine ya da muhafaza edebilmelerine yönelik önlemlerden biridir.

Zaman zaman sinsice aralara gizlenmiş şekilde ters ve kavgacı bir üslup kullanırlar. Bu da yine ağlayıp eylemlerini meşru gösterebilecekleri bir ortam oluşturabilmek için uyguladıkları özel yöntemlerden biridir. Bu şekilde hem karşı tarafa gergin bir ruh hali içerisinde olduklarını hissettirebilecek hem de kendilerini haksızlığa uğrama psikolojisine sokup bir süre sonra üzerlerinde oluşan hassasiyet sonucunda da ağlamayı başarabileceklerdir.

Verdikleri cevaplarda karşı tarafa duydukları sevgilerini ve saygılarını gizlemeye, hatta sanki tam tersi bir bakış açısı içerisindelermiş gibi bir imaj oluşturmaya özen gösterirler. Çünkü eğer sevgilerini ve saygılarını ortaya koyacak olurlarsa, dostane bir ortam oluşacak, duygusallaşabilecekleri bir malzeme bulamayacak ve ağlamaya güç yetiremeyeceklerdir.

Kullandıkları ses tonunun hüzünlü, mümkün olduğunca kısık, tekdüze olmasına dikkat ederler. Zaman zaman da bu monoton konuşmayı seslerini çok belirgin olmayacak ama ters bir şeyler olduğunun da anlaşılabileceği gibi yükseltirler. Bu ses tonu da yine daha sonraki ağlama öncesi ve ağlama sonrası aşamalarda gösterilecek olan ahlakın ruh haline uygun zemin hazırlamayı amaçlamaktadır.

Gizli bir hüzün yaşamaları ve içine kapalı bir kişilik sergilemeleri

Hiçbir insan kendi canını acıtacak, hüzünlenmesine neden olup ruhunu karamsarlaştıracak bir ortam içinde bulunmayı istemez. Ancak şeytan, zayıf karakterli insanlara nefislerinin zaaf duyduğu noktalardan yanaşır. Telkinini insan nefsinin en hastalıklı yönlerinden biri olan haksızlığa uğrama psikolojisi üzerinden yapar. Tüm mantığını bu fikir üzerine kurar ve geçmişten verdiği asılsız ama ikna edici örneklerle kişiyi gergin ve duygusal bir ruh haline sürükler. Verdiği tüm deliller şeytani bir yorumun, sürekli olumsuz düşünen bir beynin ürünleridir. Ancak şeytan üzerini bir kabuk gibi öyle sarar ki, artık bu kişi onun her fısıltısından etkilenmeye başlar. Şeytanın verdiği fikirlerle kendi hakkını koruyabileceğine inanır. Hepsini son derece mantıklı bulur. Kuran'ın bir ayetinde şeytanın zayıf karakterli insanları etkileme yöntemi şöyle bildirilmektedir:

"Biz onlara birtakım yakın-kimseleri 'kabuk gibi üzerlerine kaplattık,' onlar da, önlerinde ve arkalarında olanları kendilerine süslü gösterdiler..." (Fussilet Suresi, 25)

Bu aşamaya gelmiş bir insanın artık ağlamaktan, içine kapalı bir ruh haline girmekten çekinmesi de kalmaz. Ağlamanın vereceği melankolik, gizemli, anlaşılamaz insan izlenimi son derece cazip gelmeye başlar. Sağlıklı akla sahip bir insanın şiddetle çekineceği bu ruh hali, şeytani düşüncelerden etkilenen bu kişiye dikkat çekmek açısından da çok cazip gelmeye başlar. Ayrıca böyle bir insanın değişmesi için üzerine düşülmesi, ilgilenilmesi gerekecektir. Açılmasını sağlamak, neden dolayı böyle davrandığını anlamak için diğer insanlardan daha fazla ilgi alaka gösterilmesi gerekecektir. İlgilenilen insan olmak nefsini memnun edecek, o da bu durumun daha uzun sürmesi için oyununa devam edecektir.

Oysa bu durum tamamen şeytanın teşvikiyle içine düşülen ürkütücü bir durumdur. Çünkü sağlıklı düşünen hiç kimse kendi özgür iradesiyle böyle bir ruh halini yaşamayı

tercih etmez. Allah ayetinde iman edip Kuran hükümlerine uyanlar için korku ve üzüntü olmayacağını bildirmektedir:

"Dedik ki: "Oradan tümünüz inin. Bundan sonra size Benden bir hidayet geldiğinde, kim Benim hidayetime uyarsa, onlara korku yoktur ve onlar mahzun olmayacaklardır." (Bakara Suresi, 38)

Şeytanın etkisindeki insanların gizli ağlama metodları

Duygusallığı insanlara önemli bir samimiyetsizlik aracı olarak kullanmayı öğreten şeytan, onlara bu konunun tüm inceliklerini ve gizli yöntemlerini de gösterir. Başta da belirttiğimiz gibi, duygusallığın dışa vurulduğu çok çeşitli tavır bozuklukları vardır. Ağlama, bunlar arasında en açık olarak uygulanan ve en bilinenlerinden biridir. Ancak bunun dışında şeytanın insanlara öğrettiği bazı gizli ağlama ve acındırma yöntemleri de vardır. Yaşadıkları bu olumsuz ruh halini, çevrelerindeki insanlara karşı birtakım mesajlar verebilmek için kullanan insanlar ellerindeki bu şeytani imkanları değerlendirirken son derece dikkatli davranırlar. Bu samimiyetsiz yöntemlerin her biri bu kişilere göre ayrı bir etki gücüne sahiptir. Bu kozların hepsini bir anda ortaya koyarak harcamak istemez, şeytanın sinsi planları doğrultusunda hedeflerine yönelik olarak en iyi şekilde kullanmak isterler. Bu nedenle de ağlamayı en son kozları olarak görür ve ağlama öncesinde meydana gelen diğer safhaları tek tek karşı atak olarak kullanırlar.

Bu atakların başında da "ses titremesi ve çeşitli ağlama mimikleri" gelir. Sesini titreten bir insan aslında karşı tarafa tehlikenin yaklaştığını şeytanın sessiz diliyle sinsice haber vermektedir. Birkaç kelime daha söylendiği takdirde ağlama sesine dönüşecek titrek ses tonu, aşağı doğru kasılmış, kontrollü şekilde titretilen dudaklarla bu ilk aşama başarı ile oynanmaktadır. Tüm bunlarla eğer geri adım atılmayacak, haklı oldukları kabullenilmeyecek olursa kısa bir süre sonra ağlama eyleminin ortaya konacağı anlatılmaktadır. Kişinin bununla amaçladığı; 'bu duruma meydan vermemek için o anda istediği herşeyin yapılması, nefsinin onore edilerek kendisinin çok haklı, karşı tarafınsa tamamen haksız olduğunun ifade edilmesini sağlamaktır. Kendi şeytani mantığına göre; ona karşı büyük bir haksızlık yapıldığının, hakkının yendiğinin doyurucu örnekler üzerinden ona ispatlanması şarttır. Onu gerçekte inanılmasa da övmek, ne kadar masum ve iyi bir insan olduğunu bu eylemiyle daha da iyi kanıtladığını ifade etmek gerekmektedir. Ancak o zaman bu eylem uzamadan engellenebilecektir.'

Oysa iman eden bir kişi, tüm bunların, çok basit düşünen, Allah'ın herşeyden haberdar olduğunu unutan bir insanın sinsi bir oyunu olduğunu hemen kavrar. Ona, nefsinin çok kötü bir oyun içinde olduğunu ve kendisini küçük düşürmek istediğini hatırlatır. Eylemine daha en baştan engel olmak için onun şuurunu açıcı sözler söyler, Kuran ayetlerini hatırlatarak onu uyarır. Niçin ağlamaya başladığını sorarak,

nedenindeki samimiyetsizliği onun kendi ağzından duymasını sağlar. Bu eylemin onu masum göstermek bir yana, çok küçük düşürücü bir görüntü oluşturduğunu, ağlama eyleminin tevekkülsüz insanların bir zaafı olduğunu hatırlatır. Buna rağmen eyleminden vazgeçmeyen bir insan ise tüm bunları bilerek, kötü bir işe devam etmekle Allah Katında bir sorumluluk yüklenmiş olur.

Sesini titreterek ve çeşitli ağız mimikleri yaparak istediğini elde edemeyen bir kişi elindeki ikinci kozu kullanmaya başlar. Bu ise ağlamaya biraz daha yakın bir görüntü ortaya çıkarır. Bu aşamada artık göz de kullanılmaya başlar. Göze ağlama öncesi oluşan ıslak ve anlamsız bakış yerleştirilir. Buğulu bakışlarla karşıdaki insanların gözleriyle bağlantı kurularak onları daha derinden etkilemek için çaba sarf edilir. Ses ise artık tam olarak frenlenmiştir. Çevresindekilere son safhaya çok yaklaşıldığını ifade etmek için sorular kesik kesik, anlamsız ve titrek sözcüklerle cevaplanmakta; çaresizlik olabildiğince vurgulanmaya çalışılmaktadır. Kişi hiç taviz vermeden kendisine acınmasını beklemekte, şeytani bir merhamet arayışı ile bu oyunu sürdürmektedir. Duygusal bakışları ve kesik cümleleri devreye sokarak eylemini daha da şiddetlendirmektedir. Ses çok cılız çıkmakta, ifadeler olabildiğince aciz, zavallılığını vurgulayacak şekilde seçilmektedir.

Oysa Müslümanın hayatında hiçbir zaman aciz kalmayı kendine yakıştıracağı, çaresizliği kabul edeceği bir an olmaz. Her şartta gücünü ve güvenini Allah'tan alan, son derece akıllı, çözümcü bir karakter gösterir. Karşısına çıkan hiçbir engel ya da kendisinden beklenilen hiçbir şey onda yılgınlık oluşturmaz. Allah'ın her olayı mutlaka çözümü ile birlikte yarattığını bilerek imanın kendisine kazandırdığı güçlü karaktere uygun bir tavır sergiler. Kuran'da, "Gevşemeyin, üzülmeyin; eğer (gerçekten) iman etmişseniz en üstün olan sizlersiniz." (Al-i İmran Suresi, 139) ayetiyle bildirildiği gibi, Allah'a tevekkül eden bir insanın Rabbimiz'in izniyle her işin üstesinden gelebileceğini bilir.

Samimi imanın insana kazandıracağı bu manevi güçten yoksun olan insanlar ise iradesizlikleri içerisinde bocalayıp dururlar. Dikkatlerini verdikleri ve irade gösterdikleri konular yalnızca samimiyetsiz hedeflerinden ibarettir. Bu amaçla kullandıkları gizli ağlama metodlarıyla (ses titretmek ve ağız mimikleri kullanmak) verdikleri sinsi mesajların istedikleri şekilde etkili olmadığını gördüklerinde kendi çarpık inançlarına göre yapılacak tek şey kalmıştır: "Ağlamak".

Bu aşama tüm ön safhaların işe yaramadığı durumlarda hızla devreye sokulur. Ses tamamen gider, konuşma kesilir. İstediğini elde edemezse yoğun olarak ağlar. İstediği şeyleri bu aşamada duyamazsa bu sefer ağlaması daha da güçlenir. Kişi haklı çıkmak uğruna bu tür küçük düşürücü ve neredeyse insanlık dışı bir görüntü sergilemeyi hiç çekinmeden göze alır. Nefsini kurtarmak adına tüm insani özelliklerini yitirmiş biri gibi davranmaktan da çekinmez. Allah Kuran'da nefsine uyarak kendisini yüceltmek ve insanların gözünde haklı çıkarmak peşinde olan bu gibi insanların amaçlarının aksine aşağılanacaklarını şöyle bildirmektedir:

Eğer Biz dileseydik, onu bununla yükseltirdik. Ama o yere meyletti (veya yere saplandı), hevasına uydu. Onun durumu, üstüne varsan dilini sarkıtıp soluyan, kendi başına bıraksan dilini sarkıtıp soluyan köpeğin durumu gibidir. İşte ayetlerimizi yalanlayan topluluğun durumu böyledir. Artık gerçek haberi onlara aktar. Ki düşünsünler. (Araf Suresi, 176)

Şeytanı kendilerine dost edinen insanlar hakkında buraya kadar anlatılanların ortaya koyduğu çok açık bir gerçek vardır: Bu kişiler ağlayarak ortaya sinsi bir eylem koymaktadırlar. Bunun en önemli delillerinden biri bu kişilerin istedikleri anda bu karakterden sıyrılıp farklı bir kişilik gösteriyor olmalarıdır. Kendileriyle aynı bozuk ahlakı gösteren kimselerin yanlarına gittiklerinde son derece canlı ve konuşkan bir karakter gösterirler. Açılmakta, doğal bakıp konuşmakta hiç zorlanmazlar. Asla ağlamaklı bir ruh halleri de yoktur. Aksine sürekli gülen, neşeli, rahat, dışa dönük bir tavır içindedirler. Allah bu kimselerin durumunu Kuran'da şöyle bildirmektedir:

Doğrusu, 'suç ve günah işleyenler,' kimi iman edenlere gülüp-geçerlerdi. Yanlarına vardıkları zaman, birbirlerine kaş-göz ederlerdi. Kendi yakınlarına döndükleri zaman neşeyle dönerlerdi. (Mutaffifin Suresi, 29-31)

Ancak gösterdikleri bu samimiyetsiz ahlak hem dünya hayatında hem de ahirette bu kimseler için büyük bir azaba dönüşmektedir.

Duygusallığı gizli bir mücadele yöntemi olarak kullananlar kendi tuzaklarına kendileri düşmektedirler

Bu bölümün başından bu yana anlatılanlar, duygusallık ve bunun beraberinde gelen tavır bozukluklarının, şeytanın hileli yöntemlerinden başka bir şey olmadığını göstermektedir. Burada üzerinde önemle durulması gereken konu ise şeytanın etkisiyle böyle bir tavır sergilemeye başlayan insanların, bir süre sonra, bu tuzağa kendilerinin düştükleridir. Allah "... Yeryüzünde büyüklük taslayarak ve kötülüğü tasarlayıp düzenleyerek. Oysa hileli düzen, kendi sahibinden başkasını sarıp-kuşatmaz..." (Fatır Suresi, 43) ayetiyle bu önemli gerçeğe işaret etmektedir.

Şeytan, bu duygusal ruh halini, kontrol altına aldığı insanların tüm yaşamlarına hakim etmeye başlar. Artık yalnızca bir taktik olarak değil, gerçek ruh halleri olarak yaşadıkları duygusallık, bu insanları, her an şeytanın gizli samimiyetsizliklerine ve kötülüklerine kapılmaya açık hale getirir. Daha da önemlisi Kuran ahlakına tamamen aykırı bir düşünce şekli olan duygusallık, yavaş yavaş gerçek imandan ve Allah'ın razı olacağı ahlaktan uzaklaşmalarına neden olur. Önceleri taktik olarak sığındıkları ağlamaklı hal, bu insanların hayatlarının büyük bölümünü kaplar. Karşılaştıkları her

olayı, duydukları her sözü duygusal bir bakış açısıyla değerlendirmeleri nedeniyle sık sık üzüntüye kapılıp hüzünlü ve içlerine kapalı bir tavır sergilerler. Allah Kuran'da ağlamanın, insanların yaptıkları kötü eylemlerin, kurdukları sinsi planların bir cezası olarak hayatlarına hakim olduğunu şöyle bildirmektedir:

Öyleyse kazandıklarının cezası olarak az gülsünler, çok ağlasınlar. (Tevbe Suresi, 82)

İnsanlar arasında bir ceza gibi değerlendirilmeyen ağlama, aslında Allah'ın tevekkül edemeyen, nefislerini kurtarmak adına sinsi eylemler kuran insanlara verdiği çok önemli bir karşılıktır. Çünkü ağlayan bir insan herşeyden önce hiç mutlu değildir; son derece karamsardır. Ümitsizliğe kapılmış, aklı kapanmıştır. Doğruyu yanlışı ayırt edememekte, kendisine zarar verdiğini bile bile böyle bir ruh hali içinde yaşamaktadır. Allah bir karşılık olarak bu insanların hayatına hüznü ve kederi hakim kılmıştır. Dünyanın en güzel nimetleri bile neşelenmelerine yetmemekte, güzelliklerden hiçbir tat alamamakta, yalnızca kendi sorunlarını, dertlerini düşünebilmektedirler. Ve çözümü aslında son derece kolay olan bu dertlerinin asla son bulmayacağına inanmış olmalarının derin kederini yaşamaktadırlar. Böyle bir kişi şeytana uyduğunu fark etmekte, onun kendisine düşman olduğunu onu hüsrana ve ateşe sürüklediğini anlamakta, ama ona karşı koyacak gücü kendinde bulamamaktadır. Tüm iradesini ve gücünü şeytana teslim etmiş gibidir.

Bütün bunlara istediği anda son vermek tamamen kendi elindedir aslında. Ancak kendisine Kuran'ı rehber edinmediği, Allah'ın gösterdiği yolu gereği gibi izlemediği için çıkış yolu bulamamaktadır. Bu ahlakını sürdürdüğü takdirde ahirette de kendisini çok zorlu bir hayatın beklediğini, yaşadığı mutsuzluğun, hüzün ve kederin orada onulmaz bir dereceye ulaşacağını, ve şeytana karşı koymadığı için sonsuza kadar çok büyük bir pişmanlık içerisinde yaşayacağını da bilmektedir. Ancak vicdanın tüm bu uyarılarına rağmen, Allah korkusunun yeteri kadar güçlü olmaması sebebiyle bu ruh halinden kurtulacak gücü kendinde bulamamaktadır.

Samimi olmaya karar verip nefsini savunmaktan vazgeçmediği takdirde de Allah'ın razı olacağı bir ahlaka ulaşamayacaktır. Nefsini korumak adına asiliği ve isyankarlığı göze alması onu bedenen ve ruhen yıkıma sürükleyecektir. Bu yıkım birçok alametle kendini gösterecektir. Önceleri taktik olarak kullandığı ağlama yöntemi onu sarıp kuşatacak, olur olmaz herşeye ağlayan, dengesiz bir insan haline gelecektir. Hep karamsar, olumsuz, huzursuz bir yaşantısı olacak, her gününü yaşayacağı yeni üzüntüleri bekleyerek korku ve hüzün içinde geçirecektir. Ahlakını Kuran'da bildirilen güzel ahlak ölçülerine göre değiştirmekte direndikçe yıkımın boyutlarının artabileceğini bilerek yaşayacaktır.

Oysa bu durumdan kurtulmak çok kolaydır. Allah Kuran'da eğer kendilerine verilen öğüde uyacak olurlarsa bu kimseleri dosdoğru yola iletip hayra yönelteceğini bildirmiştir:

... Onlar, kendilerine verilen öğüdü yerine getirselerdi, bu şüphesiz onlar için hayırlı ve daha sağlam olurdu. Biz de onlara, o zaman yanımızdan büyük bir ecir verirdik. Ve onları mutlaka dosdoğru yola yöneltip-iletirdik. (Nisa Suresi, 66-68)

HAKSIZLIĞA UĞRADIKLARI İDDİASIYLA ORTAYA ÇIKANLAR

Şeytanın sinsi ve sessiz dili, kimi zaman masum, kimi zaman da son derece negatif ve elektrikli, duyarsız, soğuk ve mesafeli, umudunu yitirmiş, tevekkülsüz, hırçın ve kibirli bir karakter ile kendini göstermektedir. Ancak bunlar ve benzeri diğer başka şeytani karakterlerin en önemli çıkış noktalarından biri "haksızlığa uğrama iddiası"dır. Bu iddiayla ilk ortaya çıkan ise yine şeytan olmuştur. Kuran ayetlerinde şeytanın haksızlığa uğrama mantığıyla ortaya çıktığı ve bu iddia ile Allah'ın emrine itaatsizlik ettiği görülmektedir. Kuran'da şeytanın bu durumu şöyle bildirilmektedir:

"Andolsun, Biz sizi yarattık, sonra size suret (biçim-şekil) verdik, sonra meleklere: "Adem'e secde edin" dedik. Onlar da İblis'in dışında secde ettiler; o, secde edenlerden olmadı. (Allah) Dedi: "Sana emrettiğimde, seni secde etmekten alıkoyan neydi?" (İblis) Dedi ki: "Ben ondan hayırlıyım; beni ateşten yarattın, onu ise çamurdan yarattın." (Allah:) "Öyleyse ordan in, orda büyüklenmen senin (hakkın) olmaz. Hemen çık. Gerçekten sen, küçük düşenlerdensin." (Araf Suresi, 11-13)

Şeytan, Allah'ın, Hz. Adem'e secde etme emrine karşı gelmiş ve "... Ben, kuru bir çamurdan, şekillenmiş bir balçıktan yarattığın beşere secde etmek için var değilim." (Hicr Suresi, 33) diyerek "kendisinin Hz. Adem'den daha üstün olduğu"nu öne sürmüştür. Kendi mantığıyla çarpık bir çıkarım yapmış ve haksızlığa uğradığını düşünerek isyan etmiştir. (Allah'ı tenzih ederiz) Kendi çarpık ölçülerine göre kendi yaratılış malzemesi olan ateş, insanın yaratılış malzemesi olan çamurdan çok daha hayırlıdır. Böyle üstün bir yaratılışa sahip iken insana secde etmesi, onun ölçülerine ters düşmektedir. Bu sapkın ve isyankar ahlakı nedeniyle kibirlenmiş ve Allah'ın emrine itaat etmemiştir. Bir ayette "Ve meleklere: "Adem'e secde edin" dedik. İblis hariç (hepsi) secde ettiler. O ise, diretti ve kibirlendi, (böylece) kafirlerden oldu." (Bakara Suresi, 34)

sözleriyle bildirildiği gibi, kibirden kaynaklanan bu sapkın mantığı onu inkara sürüklemiştir.

Bu durum bize haksızlığa uğrama psikolojisinin ne kadar tehlikeli ve ne kadar şeytani bir düşünce şekli olduğunu açıkça göstermektedir. Din ahlakıyla hiçbir şekilde bağdaşmayan haksızlığa uğrama iddiası, kişileri Allah'a isyana (Allah'ı tenzih ederiz), dini inkara ve bunların sonucunda da sonsuz cehennem ateşine sürükleyebilecek bir düşüncedir.

Bu tavır bozukluğunun insanlarda ortaya çıkış şekli ise çok çeşitlidir. Şeytan kimi insanlarda haksızlığa uğrama düşüncesini öyle derin bir inanç haline getirir ki bu kimseler Allah'a isyan ederek inkara saparlar. Allah'a inanan, Allah'ın sonsuz adaletini, herşeyi hayır ve hikmetle yarattığını bilen ancak zayıf bir imana sahip olan insanlara ise şeytan çok daha sinsi yöntemlerle yaklaşır. Onlara kendilerini kandırıp, bu düşüncelerinin de aslında tümüyle 'iyi niyetlerinden, daha iyi olma isteklerinden' kaynaklandığına inandırabilecekleri metodlar öğretir. Çünkü şeytan da kendisini aynı bu metodlarla ikna etmiştir. Kuran'da şeytanın, dünya hayatında kendisine verilen süre boyunca tüm insanlığı Allah'ı inkar etmeye çağırdıktan sonra ahirette Allah'tan korktuğunu söylediği bildirilmektedir:

Şeytanın durumu gibi; çünkü insana "İnkar et" dedi, inkar edince de: <u>"Gerçek şu ki, ben senden uzağım. Doğrusu ben, alemlerin Rabbi olan Allah'tan korkarım"</u> dedi. (Haşr Suresi, 16)

Kuran'da verilen bu bilgi, din aleyhinde yürüttüğü onca çabaya, kınanıp lanetlenerek cennetten kovulmasına rağmen, şeytanın da kendisini Allah'tan korkan biri olarak değerlendirdiğini ortaya koymaktadır. Şeytanın insanlara oynadığı oyun da işte yine bu düşünceyi temel almaktadır. Bu kimseler de Allah'tan çok korkup sakınan, halis niyetli samimi Müslümanlar olduklarını iddia ederler; ama bir yandan da haksızlığa uğradıkları iddiasıyla içten içe Allah'ın adaletinden şüpheye düşerler (Allah'ı tenzih ederiz). Kimi zaman bu fikir içlerinde giderek büyüyerek onları kamil anlamda inkara sürükler. Fakat buna rağmen bir yandan da doğru yolda olduklarını iddia ederler. Ama Allah Furkan Suresi'nde bu kişilerin gerçek bakış açılarını ve ahlak yapılarını şöyle tanımlamaktadır: "... Böylelikle onlar, hiç şüphesiz haksızlık ve iftira ile geldiler." (Furkan Suresi, 4)

İlerleyen satırlarda şeytanın insanlara öğrettiği haksızlığa uğrama psikolojisinin hangi hasta mantıklarla ortaya çıktığına detaylı olarak değineceğiz. Ancak bundan önce şeytanın bu asılsız iddiasının geçersizliğini Kuran ayetleriyle ortaya koyacağız.

Allah insanları <u>'bir hurma çekirdeğindeki ipince bir iplik kadar'</u> bile haksızlığa uğratmaz

İmanı bildikleri halde şeytanın 'haksızlığa uğrama' telkinlerinden etkilenen insanlar, bu konuyu sadece birkaç dakika için açık bir şuurla değerlendirseler, şeytanın oyunundaki çelişkiyi çok açık bir şekilde görebileceklerdir. Çünkü bir insanın aynı anda hem Allah'tan çok korkması hem de haksızlığa uğradığını düşünebilmesi mümkün değildir. Allah korkusu; Allah'a karşı çok derin bir sevgi, içli bir bağlılık ve sadakat demektir. Böyle bir insan Allah'ı tüm üstün sıfatlarıyla bilip tanır ve bundan dolayı nasıl bir olayla karşılaşırsa karşılaşsın Allah'ın en güzelini en hayırlısını yarattığını, kendisine en adaletli, en merhametli şekilde karşılık vereceğini bilir. Allah'ın samimi iman eden bir insanın en yakın, en güvenilir dostu olduğundan, onu daima yardımı, sevgisi ve ihsanı ile destekleyeceğinden emindir. Tüm bu anlatılanları kavrayan bir insanın haksızlığa uğrayabileceğini düşünmesi mümkün değildir. Allah, insanlara Kuran ayetleriyle bu gerçeği bildirmiştir. Samimi iman eden bir insan için Kuran'daki bu açıklamalar, şeytanın bu yöndeki kışkırtmalarını engellemek için yeterlidir. Allah Kuran'da üstün adaletini ve insanların en küçük bir haksızlığa uğratılmayacaklarını şöyle bildirir:

"Gerçek şu ki, Allah zerre ağırlığı kadar haksızlık yapmaz..." (Nisa Suresi, 40)

Biz ise, kıyamet gününe ait duyarlı teraziler koyarız da artık, hiçbir nefis hiçbir şeyle haksızlığa uğramaz. Bir hardal tanesi bile olsa ona (teraziye) getiririz. Hesap görücüler olarak Biz yeteriz. (Enbiya Suresi, 47)

... siz 'bir hurma çekirdeğindeki ipince bir iplik kadar' bile haksızlığa uğratılmayacaksınız." (Nisa Suresi, 77)

... onlar, bir 'çekirdeğin sırtındaki tomurcuk kadar' bile haksızlığa uğramayacaklardır. (Nisa Suresi, 124)

Kuran'ın bir başka ayetinde ise Allah böyle bir fikre kapılan insanların kalplerinde hastalık ve kuşku olduğuna dikkat çeker:

Bunların kalplerinde hastalık mı var? Yoksa kuşkuya mı kapıldılar? Yoksa Allah'ın ve elçisinin kendilerine karşı haksızlık yapacağından mı korkuyorlar? Hayır, onlar zalim kimselerdir. (Nur Suresi, 50)

Tüm bu ayetlerin ortaya koyduğu gibi, Allah'ın insanlar üzerindeki sonsuz rahmetini ve lütfunu bilerek böyle haksız bir tavır içerisine girebilenler ancak "zalim" kimselerdir. Bu, Allah'a karşı apaçık bir iftirada bulunmaktır ki, Kuran ahlakını bilerek böyle bir tavır içerisine giren bir kimsenin ahirette bu konudaki sorumluluğu da aynı

derecede büyük olur. Nitekim şeytanın bu yöndeki çirkin cesaretinin karşılığı da bu nedenle çok büyük olmuştur. Allah Kuran'da haksızlığa uğradığını düşünerek isyan eden şeytanın aldığı karşılığı şöyle bildirmiştir:

(Allah) Dedi: "Kınanıp alçaltılmış ve kovulmuş olarak oradan çık. Andolsun, onlardan kim seni izlerse, cehennemi sizlerle dolduracağım." (Araf Suresi, 18)

"Ve şüphesiz, din (kıyametteki hesap) gününe kadar Benim lanetim senin üzerinedir." (Sad Suresi, 78)

(Allah:) "Öyleyse oradan in, orda büyüklenmen senin (hakkın) olmaz. Hemen çık. Gerçekten sen, küçük düşenlerdensin." (Araf Suresi, 13)

Haksızlığa uğradıklarını iddia eden insanların gizli samimiyetsizlikleri

Şeytanın kendi ahlakını benimsetmeye çalıştığı insanların yaşantılarına dikkatlice bakıldığında, hayatlarının büyük bölümünü bu haksızlığa uğrama ruhu içerisinde geçirdikleri ve gösterdikleri pek çok tavrın altında hep bu düşüncenin bulunduğu görülür. Kendilerini sürekli böyle bir durum içerisinde yaşadıklarına öylesine inandırmışlardır ki, duydukları her sözü, karşılaştıkları her olayı bu bakış açısıyla değerlendirir, en alakasız olaylarda bile haksızlığa uğradıklarını düşünüp üzülebilecekleri ve karşı ataklara geçebilecekleri konular bulurlar. Allah böyle kişilerin bu bakış açılarına "... Her çağrıyı kendileri aleyhinde sanırlar..." (Münafikun Suresi, 4) ayetiyle dikkat çekmiştir.

Çoğu zaman çevrelerindeki insanların bu kimselerin gizliden gizliye böyle bir düşünce içerisinde olduklarından haberleri dahi yoktur. Bu nedenle hiç düşünmeden tüm samimiyetleriyle içlerinden geldiği gibi davranırlar. Ancak onların tüm bu samimi davranışları, şeytanın etkisi altında olan insanlar tarafından çok negatif şekilde yorumlanır. Ardından da gerçekle bağlantısı olmayan bu yorumlara kendilerini inandırır ve Kuran ahlakıyla çelişen bir ruh haline girerler. Allah'ın varlığını, kaderin mükemmel işleyişini, herşeyde hayır ve hikmet olduğunu, Allah'ın dünya hayatını bir imtihan yeri olarak yarattığını unuttukları takdirde Müslüman ahlakını gereği gibi yaşayamayacaklarını düşünmezler. Ahirette tevekkülsüzlüğün, Allah'a güvenmemenin, şüpheye kapılmanın kendilerine nasıl bir sorumluluk yükleyeceğini, şeytana uymanın insanı cehennem ateşine sürükleyeceğini akıllarına getirmezler.

Akıllarını meşgul eden en önemli düşünce, 'yaşadıkları olaylarda ne kadar haklı oldukları ama hak ettiklerinin karşılığını gereği gibi alamamış olmaları'dır. Bu düşünceye öylesine saplanmışlardır ki, haklarını elde edememiş olmalarının gizli öfkesi ve haklarını arama konusundaki gözü dönmüşlükleri tüm benliklerine hakim olmuştur.

Bu aşamadan sonra olayları sağlıklı düşünebilmeleri, kendilerine yapılan hayra yönelik çağrıları kavrayabilmeleri pek mümkün olmaz. Haklılıklarını vurgulamak bu insanlar için derin bir hırs haline gelmiştir; her fırsatta bunu ispat edebilecek yeni yöntemlere başvururlar. Gece gündüz, yaptıkları her işte akıllarında bu konu vardır. Haklılıklarına ve kendilerine yapılan haksızlıklara ilişkin yüzlerce detay düşünürler. Kendilerini bu asılsız düşüncelerle öylesine ikna ederler ki, benzer bir tavır ya da sözle karşılaştıklarında kalplerinde sakladıkları hemen ağızlarından dökülüverir.

Allah, şeytanla işbirliği halindeki bu insanların yaşadıkları ruh halini bir ayette şöyle tarif etmiştir:

Ey iman edenler, sizden olmayanları sırdaş edinmeyin. Onlar size kötülük ve zarar vermeye çalışıyor, size zorlu bir sıkıntı verecek şeyden hoşlanırlar. Buğz (ve düşmanlıkları) ağızlarından dışa vurmuştur, sinelerinin gizli tuttukları ise, daha büyüktür. Size ayetlerimizi açıkladık; belki akıl erdirirsiniz. (Al-i İmran Suresi, 118)

Kuran ahlakından uzak bir ruh hali içerisinde olan, ancak son derece samimi ve iyi niyetli olduklarını iddia eden kimselerin bu amaçla gösterdikleri samimiyetsiz tavırlardan ve verdikleri sessiz mesajlardan bazıları şöyledir:

Kendilerinden çok emin olmaları nedeniyle başkalarını beğenmemeleri

Şeytanın sessiz dilini kullanan insanların kişiliklerinde en baskın gelen yönlerinden biri kendilerini beğenmeleridir. Aynı şeytanda olduğu gibi, kimsenin erişemeyeceği bir tür üstünlüğe sahip olduklarını düşünürler. Başkalarının kendilerinden üstün hatta kendi seviyelerinde bile olamayacağına inanırlar. En akıllı insanın kendileri olduğunu, hiç kimsenin fark etmediği gerçekleri kendilerinin fark ettiklerini sanırlar. Bu sapkın inançları onları sürekli olarak karşılarındaki insanlara akıl vermeye, yol göstermeye iter. Bu durum, şuurlarının puslu olduğunu, şeytanda olduğu gibi bu insanların da başkalarını küçümseyerek kendilerini büyütmeye çalıştıklarını göstermektedir. Allah birçok ayetinde bu kişilerin büyüklenmeleri nedeniyle samimi iman eden insanları beğenmediklerini dile getirdiklerini bildirmiştir:

Böylece: "Allah içimizden bunlara mı lütufta bulundu?" demeleri için onlardan bazısını bazısıyla denedik... (Enam Suresi, 53)

Ve (yine) kendilerine: "İnsanların iman ettiği gibi siz de iman edin" denildiğinde: "Düşük akıllıların iman ettiği gibi mi iman edelim?" derler. Bilin ki, gerçekten asıl düşük-akıllılar kendileridir; ama bilmezler. (Bakara Suresi, 13)

Bu ayetlerden de anlaşıldığı gibi, sürekli artan büyüklük hisleri, karşılarındaki insanlar kendilerinden çok daha üstün ahlaklı oldukları halde, bu üstünlükleri takdir edebilmelerine engel olur. Şeytan onlara hem sessiz dilini, hem de insanlara sinsice ve kusur arayarak bakmayı öğretmiştir. Bu nedenle karşılarındaki insanların kendilerinden daha üstün bir akıl ve vicdana sahip olabileceklerini bir türlü kabul etmezler. Sürekli olarak açık ya da gizli metodlarıyla bu kıskançlıklarını ifade ederler. Her fırsatta bu kimselerde hata bulmaya çalışarak, kendilerini yüceltmeye çalışırlar. Bu amaçlarına ulaşmak için şeytani mantıklar ortaya atmaktan, Kuran ahlakına aykırı bir kişiliğe bürünmekten çekinmezler. Oysa Allah'ın Kuran'da "... Biz dilediğimizi derecelerle yükseltiriz. Ve her bilgi sahibinin üstünde daha iyi bir bilen vardır." (Yusuf Suresi, 76) ayetiyle bildirdiği gibi, insanların sahip oldukları üstünlükler Allah'ın takdiriyledir. Bu nedenle insan çevresindeki insanların her zaman için kendisinden daha üstün bir ahlaka, daha derin bir bilgiye sahip olabileceğini bilen tevazulu bir ahlak sergilemelidir.

Bunun yanı sıra, müminler de birbirlerinin eksik yönlerini görür ve bunları birbirlerine anlatırlar. Ancak onların bu tavırları Allah'ın Kuran ayetleri ile iman edenleri, iyiliği emredip kötülükten sakındırmakla, insanları güzel ahlaka davet etmekle sorumlu kılmış olmasındandır. Bu nedenle müminler birbirlerinin hatalı yönlerini dile getirirken, onları daha üstün bir ahlaka ulaştırabilmek, daha çok sevilecek insanlar haline getirebilmeyi amaçlarlar. Birbirlerinin hem dünyada hem de sonsuz ahiret hayatındaki mutluluğunu hedeflerler.

Söz konusu kişiler ise açık arama gözüyle bakar ve karşılarındaki kişilerin hatalarını telafi etmelerini istemezler. Bu eksiklikleri gündeme getirmekteki amaçları yalnızca kendilerini büyütebilmek, üstünlük kazanabilmektir. Kimi zaman da aynı amaçla insani kusurları veya olağan davranışları hata olarak değerlendirip, kendilerini üstün görebilmek için suni sebepler oluşturmaya çalışırlar.

Haksızlığa uğrama psikolojisinin gizli öfkesini yaşamaları

Şeytan, kendisinden Hz. Adem'e secde etmesi istendiğinde insanlığa karşı büyük bir öfkeye kapılmış ve cennetten kovulup lanetlenmesiyle birlikte bu öfkesini büyük bir düşmanlığa dönüştürmüştür. Ve kıyamete kadar bu düşmanlığının gereğini yapacağına dair yemin etmiştir.

Şeytanın sinsi dilini kullanarak yaşayan insanlarda da şeytanınkine benzer ancak gizli bir öfke görülür. İnkar edenler bu öfkelerini inançlarıyla, yaşam tarzlarıyla, gösterdikleri cahiliye ahlakıyla açıkça ortaya koyarlar. Ancak iman ettiklerini söyledikleri halde kalplerinde gizli bir hastalık olan insanların durumu daha farklıdır. Onlar böyle bir öfkenin haksız bir öfke olacağını bilmektedirler. Çünkü Kuran ayetlerinden, Allah'ın yüce adaletinden, sonsuz merhametinden, insanlar üzerindeki koruyuculuğundan haberdardırlar. Ancak bir yandan da şeytanın etkisindeki nefisleri

onları böyle bir öfkeye doğru durmaksızın kışkırtmaktadır. Bu kışkırtmalara karşı koyamadıklarında yapabildikleri, bu öfkeyi samimi iman sahiplerinden mümkün olduğunca gizlemek olur. Bazıları bu öfkeyi kasten ve isteyerek sürdürdükleri gibi bazıları da kendilerini zaman içerisinde nasıl olsa bu öfkeyi yeneceklerine inandırır ve bunu içlerinde gizlerler. Ancak içlerinde sakladıkları bu öfke -Allah'a sığınmadıkları sürece- karşı konulması çok zor bir kine dönüşür. Öyle ki onları her işlerinde, her düşüncelerinde her kararlarında yönlendirmeye ve şeytanın istediği ahlaka daha da yaklaştırmaya başlar. Bu öfkeyi asıl yönelttikleri kimseler ise aslında en güvendikleri, en sevdikleri ve en yakın dostları olması gereken iman sahipleri olur.

Allah korkuları nedeniyle son derece güzel bir ahlak gösteren, daima hakkı ve iyiliği ayakta tutmaya çalışan, kendilerine sevginin, saygının dostluğun en güzelini sunan bu insanlara karşı böyle bir öfke duymaları için geçerli hiçbir sebepleri yoktur. Şeytanın etkisinden az da olsa sıyrıldıklarında bu gerçeğin şuuruna varmakta ve yaptıklarını kınamaktadırlar. Ancak vicdanlarının bu hatırlatmasını nefislerinin ve şeytanın telkinleriyle hemen örttükleri için, böyle çelişkili bir tavrı bile bile sürdürmektedirler.

Onca üstün özelliklerine rağmen iman edenlere karşı öfke duyabilecekleri nedenleri onlara gösteren ise yine şeytan olur. Bu nedenlere kısaca bir göz atıldığında, bunların hepsinin ortak noktasının müminlerin kendilerini hayra çağırdıkları konular olduğu görülür. Şeytanın etkisi altındaki insanların gizli öfkelerinin temel nedenlerinden bazılarını kısaca şöyle sıralayabiliriz:

İman edenlerin, bu kimselerin hasta karakterlerini Kuran vesilesiyle diğer insanlardan çok daha iyi görüp analiz ediyor olmaları. Müminler, yaptıkları her işte, gösterdikleri her tavır ve söyledikleri her sözde bu kimselerin gizledikleri gerçek karakterlerini biraz daha ortaya çıkarırlar. Bu durumda bu kişiler daha fazla delil vermemek için kendilerini daha çok gizlemek ve bundan dolayı içlerine kapanmak durumunda kalırlar. Bu da kötü ahlaklarını deşifre eden müminlere karşı öfke duymalarına neden olmaktadır.

Nefislerindeki, herşeyde haklı çıkma isteği çok yoğun olmasına rağmen, Allah'ın yardımıyla her zaman müminlerin sözlerinin ve iddialarının doğrulanması. Bu nedenle nefislerinin bu Kuran ahlakına aykırı isteklerine asla ulaşamamaları. Kendi batıl düşüncelerinin ve şeytani mantıklarının darmadağın olup etkisiz ve geçersiz hale getirilmesi.

Hak ettiklerine inandıkları takdiri bir türlü toplayamamaları. Allah'ın bu nimeti yalnızca Kendisi'ne samimi iman edenlere lütfettiğini görüp, Kuran'da bildirildiği gibi "asla ulaşamayacakları bir büyüklük isteğine" (Mümin Suresi, 56) kapıldıklarını anlamaları. Bir yandan bu istekleri için mücadele verip, bir yandan da bunu hiçbir zaman elde edemeyeceklerini için için bilmelerinden kaynaklanan derin bir öfke duymaları.

Kendilerinden daha aşağı gördükleri insanların, güzel ahlaklarıyla ve samimiyetleri nedeniyle takdir toplayıp ön plana çıkmaları. Kendilerinin ise daima bu insanların gölgesinde, geri planda kalmaları.

Kendilerini çok beğendikleri için, her konuda söz sahibi olmak istedikleri halde, kendilerinden daha niteliksiz gördükleri -ama asıl üstünlük sahibi olan- insanların sözlerine uymak; onların tavsiyelerini öğütlerini dinlemek nefislerine çok ağır gelir. Ayrıca kendi eksiklerini görememiş ve bunlara çözüm bulamamış olmaları ve buna karşın bu kimselerin kendilerine yol göstermesi de kalplerinde gizli bir öfkeye neden olur.

Haklı çıkabilmek ve kusurlarını örtebilmek için başkalarının hatalarını gündeme getirmeleri

Şeytanın gizli dili kullanılarak yapılan konuşmalar, samimi Müslümanların fark edeceği ipuçları ile doludur. Bu kimseler konuşmalarında sürekli olarak başkalarının hatalarını gündeme getirirler. Bu yöntemi kullanarak kötü ahlaklarını örtmeye çabalarlar. Şeytani bir dil kullanan bu kişiler, kendi ahlaklarının eleştirildiği bir ortamda konuyu hedefledikleri diğer kişilere yönlendirerek dikkatleri üzerlerinden uzaklaştırmak isterler. Bu şekilde kargaşa çıkarmaya ve kendileriyle ilgili konuyu unutturmaya çalışırlar. Amaç her zaman aynıdır; haklı çıkmak... 'Kendilerince eğer konu planladıkları gibi istedikleri yerde kesilir ve dikkatler diğer kişiye yönelirse, bir de o kişiyle ilgili söyledikleri şey gerçekten de isabet kaydederse o zaman konunun yönü değişecektir. Kendi konusu unutulacak ve haklı çıkmış olacaktır...'

Bu amaçla çevrelerindeki olaylara karşı -daha sonra bu tür durumlarla karşılaştıklarında kullanabilmek için- çok dikkatli bir analiz yapma ihtiyacı duyarlar. Ancak bu iyi niyetli bir analiz değil, sinsi bir araştırmacılıktır. Kimlerin ne zaman ne gibi hatalar yaptıkları, bunlara nasıl tepkiler verdikleri, kendilerine hataları karşısında neler söylendiği gibi birçok detayı samimiyetsizce akıllarında tutarlar. Zamanı geldiğinde topladıkları tüm bu delilleri sinsice ortaya atıp kendi çarpık düşüncelerine göre adalet sağlamış olacaklardır.

Oysa Allah'ın adaleti insanlar üzerinde en güzel şekilde tecelli eder. Samimi iman sahipleri Allah'ın rahmetiyle karşılık görürken, samimiyetsiz düşüncelerle sinsi oyunlar oynayan bu insanlar ise hak ettikleri karşılığı hem dünyada hem de ahirette en adil şekilde alırlar. Bu kimselerin kendilerini başkalarıyla kıyaslayarak, onların hatalarını gündeme getirerek yapmaya çalıştıkları ancak 'şeytani bir adalet sağlamak' olur. Çünkü bununla asıl hedefledikleri şeytanın çarpık adalet anlayışıyla 'hak etmedikleri bir haklılık ve üstünlük elde edebilmektir' ki; bu da hiçbir zaman başarıya ulaşamayacakları boş bir çabadır. Bu da aynı şeytanın aldığı karşılık gibi Allah'ın adaletiyle karşılık bulur.

Her insan kendi yaptıklarından sorumludur. İnsanın başkalarını yargılaması, kendisiyle kıyaslaması ahiretteki konumu açısından kendisine bir kazanç sağlamaz. Allah "Ve yine hayır; kendini kınayıp duran nefse de and ederim." (Kıyamet Suresi, 2)

ayetiyle kendini kınamayı bilen insanlar üzerine and içmiştir. Unutulmamalıdır ki kendi nefsini kınayabilmek, hatalı yönlerini görüp kabul edebilmek güzel bir Müslüman özelliğidir. İnsan ancak bu şekilde güzel bir ahlaka ulaşabilecek ve ancak bu şekilde Allah'ın rahmetine kavuşabilecektir.

Fitne ve fesat çıkarmaya çalıştıkları halde, "ıslah ediciler" olduklarını söylemeleri

Allah'ın sonsuz adaletini, kaderin işleyişindeki mükemmelliği, Kuran ahlakının insanlara getirdiği huzur ve rahatlığı çok iyi bildikleri halde, gizliden gizliye haksızlığa uğradıklarına dair bir izlenim vermeye çalışan kimseler Allah Katında büyük bir sorumluluk yüklenmektedirler. Bu tavırlarıyla müminler arasında fitne ve fesat çıkarmaya yönelik bir çaba içerisine girmiş olurlar ki Kuran'da bu karakterdeki insanların, şerrinden sakınılması gereken kimseler oldukları bildirilmiştir. Kuran'da "hannas" olarak adlandırılan, kalplere gizlice vesvese verip fesat çıkaran bu insanların karakterleri ayetlerde şöyle tarif edilir:

De ki: İnsanların Rabbine sığınırım. İnsanların malikine, insanların (gerçek) ilahına; 'Sinsice, kalplere vesvese ve şüphe düşürüp duran' vesvesecinin şerrinden. Ki o, insanların göğüslerine vesvese verir (içlerine kuşku, kuruntu fısıldar); Gerek cinlerden, gerekse insanlardan (olan her hannas'tan Allah'a sığınırım). (Nas Suresi, 1-6)

Haksızlığa uğradıklarına kesin olarak inanan bu insanlar şeytanın telkinleriyle iman edenler arasında hannaslık yaparlar. Kendi haklılıklarını ispatlayabilmek, gururlarını kurtarabilmek adına, müminler arasında kargaşa çıkartmaya, onları da kendi ruh hallerine çekmeye çalışmaktan hiç çekinmezler. Böyle sinsi bir çaba yürütmenin dünyadaki ve ahiretteki sonuçlarını hiç düşünmeden çirkin bir cesaret gösterirler. Müslümanca yaşamaya gereği gibi niyet etmedikleri için neredeyse gösterdikleri her tavır, söyledikleri her söz yeni bir fitne yeni bir fesat arayışına yönelik olur. Bu durumları kendilerine söylendiğinde ve tavırlarının Kuran ahlakına uygun olmadığı hatırlatıldığında ise, şeytanın etkisiyle bunu da kabul etmezler. Tam tersine son derece iyi niyetli olduklarını söyleyerek kendilerini savunurlar. Amaçlarının asla fesat çıkarmak olmadığını tam tersine iyilik yapmak, hem kendilerini hem de başkalarını ıslah etmek, insanlara faydalı olmak olduğunu söylerler:

... sana gelerek: "Kuşkusuz, biz iyilikten ve uzlaştırmaktan başka bir şey istemedik" diye Allah'a yemin ederler? (Nisa Suresi, 62)

Ancak Allah öne sürdükleri bu mantığın doğru olmadığını, asıl amaçlarının "fitne çıkarmak" olduğunu şöyle bildirir:

Kendilerine: "Yeryüzünde fesat çıkarmayın" denildiğinde: "Biz sadece ıslah edicileriz" derler. Bilin ki; gerçekten, asıl fesatçılar bunlardır, ama şuurunda değildirler. (Bakara Suresi, 11-12)

Kuran'ın bir başka ayetinde ise Allah şeytanların ayartarak şaşkınca bıraktıkları doğru yolda olduklarını düşünen bu insanların dostlarına da "doğru yola, bize gel" şeklinde çağrılarda bulunduklarını bildirmiştir:

De ki: "Bize yararı ve zararı olmayan Allah'tan başka şeylere mi tapalım? Allah bizi hidayete erdirdikten sonra, şeytanların ayartarak yerde şaşkınca bıraktıkları, arkadaşlarının da: "Doğru yola, bize gel" diye kendisini çağırdığı kimse gibi topuklarımız üzerinde gerisin geri mi döndürülelim?" De ki: "Hiç şüphesiz Allah'ın yolu, asıl yoldur. Ve biz alemlerin Rabbine (kendimizi) teslim etmekle emrolunduk." (Enam Suresi, 71)

Kuran'da verilen bu bilgiler, şeytanın insanlara tüm bu tavırları "iyilik, doğruluk ve mükemmellik" adına, insanlara adalet dağıtmak adına yaptırdığını, onların da çevrelerindeki insanları doğruluk adına kendi ahlaklarına çağırdıklarını göstermektedir. Oysa bu kimseler sözlerindeki samimiyetsizliklerine kendileri de şahittirler. Şeytanın kendilerini an an hangi sözlerle, hangi mantıklarla nasıl ikna edip yönlendirdiğini; buna karşın vicdanlarının, yanlış davrandıklarını, bundan vazgeçmeleri gerektiğini ve doğru olan tavırları kendilerine nasıl ilham ettiklerini çok iyi bilmektedirler. Şeytan şuurunda olmadıkları bir yerden yaklaşmış, kendi hannaslık vasfını bu insanlar vasıtasıyla yerine getirmeye başlamıştır. Telkinleriyle etkisi altına aldığı bu insanların iradelerini zayıflatmış, onları vicdanlarının sesini dinlemeyecek hale getirmiştir.

Allah, şeytanın etkisiyle kendilerini ıslah ediciler olarak gören, iyi işler yapmakta olduklarını iddia eden bu insanların dünya hayatındaki tüm çabalarının boşa gittiğini ve cehennemle karşılık göreceklerini bildirmiş, şeytanın bu oyununa karşı insanları şöyle uyarmıştır.

"Onların, dünya hayatındaki bütün çabaları boşa gitmişken, kendilerini gerçekte güzel iş yapmakta sanıyorlar." (Kehf Suresi, 104)

Kendilerine söylenen sözlerin anlamını çarpıtarak, haksızlığa uğratıldıkları imajını vermeye çalışmaları

Şeytan insanlara sürekli olarak haksızlığa uğradıkları telkini vererek onları samimi imandan uzaklaştırmaya çalışır. Şeytanın etkisindeki bu kişilerin ruh hallerini yansıtan gizli kötülükler çok detaylı ve çok çeşitlidir. Bunlardan biri, özellikle nefislerine ağır geldiğini ve haksızlığa uğradıklarını düşündükleri zamanlarda kurdukları cümlelerde gizlidir. Bu cümlelerin genel anlamına bakıldığında, kişinin daha sonra rahatlıkla savunup tevil edebileceği şekilde olduğu görülür. Böyle bir kişi, vermek istediği şeytani mesajı cümlenin içine özellikle öyle bir yerleştirir ki, kötü niyetle söylendiği tam olarak ispat edilemez. Sanki olumlu bir söz söyleniyor ve karşı tarafın söyledikleri tasdik ediliyor gibi görünür ama tam tersine bu sözler isyan ve red içermektedir. Cümleler ters mantıklar üzerine kurulmuştur. Konuşmaya önce kabul sözleriyle başlanır ancak cümlenin ortalarına doğru sinsice yerleştirilen kalıplarla kişinin aklının bu konuya hiçbir şekilde yatmadığı ifade edilir.

Haksızlığa uğrama eğilimindeki kişilerin bu yöntemini, sıradan birkaç konuyla şöyle örneklendirebiliriz: Sözgelimi bir kişiye, hasta olmaması için soğuk havada dışarı çıkmamasının daha iyi olabileceği söylendiğinde önce bunu kabul eden bir cümle kurar. "Çok doğru bundan sonra bu konuya dikkat ederim" gibi olumlu bir söz söyler. Ancak bunun ardından da, sanki özürünü dile getiriyormuş gibi bir edayla şeytani üslubunu devreye sokar; örneğin "haklısın, dışarı çıkmanın kötü bir şey olduğunu düşünemedim" gibi kendisine tavsiye edilen söz ile alakasız bir çıkarım yapar. Bu durumda karşı taraf ondan çok mantıksız ve çok garip bir şey istemiş konumuna düşecek, o da haksızlığa uğramış olacaktır. O da bu haksız isteğe boyun eğmiş, rıza göstermiş, ses çıkarmamış bir konumda olacaktır. Oysa karşı tarafın son derece hayırlı tavsiyesi kişinin ortaya attığı bu samimiyetsiz yaklaşımdan son derece uzaktır.

Bu, cahiliye toplumlarında sıkça rastlanan, insanların karşılarındaki kişileri yıldırmak ya da kendilerinden mantıksız bir istekte bulunduklarını ifade etmek için kullandıkları gizli ve klasik bir üsluptur. Örneğin bu karakterdeki kişilere elindeki parayı akılcı bir şekilde harcaması söylendiğinde "olur çok dikkat ederim hiçbir şey yemem ya da içmem" diyerek karşısındaki insanın söylemek istediğinin tam tersine bir çıkarım yaparlar. Bu, karşı tarafı söylediklerine pişman edip, sözünü geri aldırtmak için kullanılan bir yöntemdir. Bu şekilde karşı taraf üste çıkıp kendisine haksızlık yapıldığını iddia edebileceği bir delil oluşturmaya çalışır. Oysa aklı başında bir insanın karşısındakinin sağlığını tehlikeye atacak, doğal ihtiyaçlarını gidermesini engelleyecek bir teklif ya da tavsiyede bulunması söz konusu değildir.

Haksızlığa uğrama eğilimi içerisinde olan insanlar, iman edenlerin kendilerini hayra çağıran sözlerine karşı da günlük hayatta kullanılan bu samimiyetsiz üslupla karşılık verirler. Ancak bu davranışlarıyla kendilerini şeytanın ahlakına biraz daha yakınlaştırmaktan başka bir sonuç elde edemezler. Samimi iman sahipleri Allah'ın

"Hayır, Biz hakkı batılın üstüne fırlatırız, o da onun beynini darmadağın eder. Bir de bakarsın ki, o, yok olup gitmiştir. (Allah'a karşı) Nitelendiregeldiklerinizden dolayı eyvahlar size." (Enbiya Suresi, 18) ayetiyle bildirdiği gibi, hak ile onların bu batıl yöntemlerini en güzel şekilde etkisiz hale getirirler.

Haklı olduklarını ispat edebilmek için Kuran ayetlerini kendilerine göre yorumlamaya çalışmaları

Haksızlığa uğrama psikolojisiyle hareket eden insanlar, haklılıklarını ispat edebilmek için Kuran'a uygun olmayan pek çok şeyi göze alabilecek bir ruh hali içerisine girerler. Önceki başlık altında da değindiğimiz gibi, bu kimseler yaptıkları sinsi oyunlarla çok tehlikeli çıkarımlar yapabilmekte ve karşılarındaki insanlara çok haksız ithamlarda bulunabilmektedirler. Bu eğilimlerinin bir devamı olarak, nefislerini temize çıkarabilmek adına Kuran ayetlerini de kendi çıkarları doğrultusunda kasıtlı olarak yanlış şekilde yorumlamaya çalışmaktadırlar. Kuran'da bu kimselerin gösterdikleri tavır bozukluklarını makul hale getirebilmek için yaptıkları bu oyuna şöyle dikkat çekilmektedir:

Sana Kitab'ı indiren O'dur. Ondan, Kitab'ın anası (temeli) olan bir kısım ayetler muhkem'dir; diğerleri ise müteşabihtir. <u>Kalplerinde bir kayma olanlar, fitne çıkarmak ve olmadık yorumlarını yapmak için ondan müteşabih olanına uyarlar.</u> Oysa onun tevilini Allah'tan başkası bilmez. İlimde derinleşenler ise: "Biz ona inandık, tümü Rabbimiz'in Katındandır" derler. Temiz akıl sahiplerinden başkası öğüt alıp-düşünmez. (Al-i İmran Suresi, 7)

Oysa ayette de belirtildiği gibi, Kuran ayetleri son derece açık ve anlaşılırdır. Bu kimselerin samimiyetsizce yorumlarla kötü ahlaklarına delil aramaya çalışmaları, kalplerinde gizledikleri hastalığı deşifre eden önemli bir delil oluşturur. Şeytana uyarak kurdukları tüm tuzaklar gibi bu da Allah'ın dilemesiyle bozulur.

Haklı çıkabilmek için iman edenlere iftira atmaya çalışmaları

Kuran'ın birçok ayetinde Müslümanların birbirlerine derin bir sevgi ve sadakatle bağlı olduklarından, aralarında sağlam bir dostluğun olduğundan bahsedilmektedir. Ancak eğer bir insan müminlerle imanlarından ve Allah korkularından dolayı değil de kendine göre belirlediği çıkarlardan dolayı dost oluyorsa, bu bağın sıradan ve nefsani nedenlerle kopması da çok kolay olur. Şeytanın etkisiyle hareket eden insanlar nefisleriyle çatıştıklarında iman edenlere karşı olan bu bağlarını bir anda göz ardı edebilir, haklılıklarını ispatlayabilmek için onlara kolaylıkla iftira dahi atabilirler. Bu şekilde çirkin bir cesaretle ortaya yalan bir söz atarak hannaslık yapmış da olurlar. Oysa Allah Kuran'da iftiranın büyük bir suç olduğunu bildirmekte, iman edenleri bu gibi iftiralara kulak vermekten sakındırmaktadır:

"O durumda siz onu (iftirayı) dillerinizle aktardınız ve hakkında bilginiz olmayan şeyi ağızlarınızla söylediniz ve bunu kolay sandınız; oysa o Allah Katında çok büyük (bir suç)tür. Onu işittiğiniz zaman: "Bu konuda söz

söylemek bize yakışmaz. (Allah'ım) Sen yücesin; bu, büyük bir iftiradır" demeniz gerekmez miydi? Eğer iman edenlerden iseniz, bunun gibisine bir daha dönmemeniz için Allah size öğüt vermektedir." (Nur Suresi, 15-17)

Başlarına gelen olayların sorumluluğunu iman edenlere yüklemeye çalışmaları

Kendilerine yapılan hatırlatmalara kulak vermeyip kötü ahlaklarında direnen kimselerin, haksızlığa uğrama iddiasıyla kapıldıkları bir başka düşünce de başlarına gelen sıkıntıların sebebinin başkaları olduğudur. Allah, imanı kavradıkları, güzel ahlakın gerekliliklerini bildikleri halde şeytanın peşi sıra giden, kendilerine verilen öğütlere kulak vermeyen, kötülüklerinde direnen insanlara bu durumlarını değiştirmeleri için çeşitli şekillerde uyarılarda bulunur. Bu uyarılar, dünyada ve ahirette bu insanlar için büyük bir rahmettir. Şuurlarının açılıp, gerçeği görmeleri, yanlış yolda olduklarını anlayıp tevbe etmeleri içindir. Allah Kuran'ın "Görmüyorlar mı ki, gerçekten onlar her yıl, bir veya iki defa belaya çarptırılıyorlar da sonra tevbe etmiyorlar ve öğüt alıp (ders çıkarıp) düşünmüyorlar." (Tevbe Suresi, 126) ayetiyle bu gerçeği insanlara bildirmiştir. Bir başka ayette ise Allah "... Belki dönerler diye, onları azapla yakalayıverdik." (Zuhruf Suresi, 48) sözleriyle insanların başlarına gelen sıkıntıların bir hikmetinin de onların imana dönmeleri olduğunu açıklamıştır.

Ancak bu uyarılar, kalplerindeki büyüklük ve haklılık iddiası nedeniyle söz konusu insanların nefislerine ağır gelir. Bunları anlamazlıktan gelmeye çalışırlar. Başlarına gelenlerin sorumlusunun çevrelerindeki insanlar olduğunu iddia ederler. Allah, Kuran'da bu ahlakı gösteren insanlara dair, kendilerine elçi gönderilen bir şehir halkının örneğini vermiştir:

Dediler ki: <u>"Herhalde biz, sizlerden dolayı uğursuzluğa uğradık.</u> Eğer (bu söylediklerinize) bir son vermeyecek olursanız, andolsun, sizi taşa tutacağız ve mutlaka bizden yana size acı bir azab dokunacaktır. Dediler ki: <u>"Uğursuzluğunuz, sizinledir. Size öğüt verildi diye mi (uğursuzluğa uğradınız)? Hayır, siz ölçüyü taşıran bir kavimsiniz."</u> (Yasin Suresi, 18-19)

Ayetin devamında Allah kendilerine öğüt verildiği için uğursuzluğa uğradıklarını iddia eden insanların bu durumlarının gerçekte ölçüyü taşıran kimseler olmalarından kaynaklandığını bildirmiştir. Böyle bir durumda Kuran ahlakına uygun olan davranış, kişinin başına gelen sıkıntının kendisine Allah'tan gelen bir uyarı olabileceğini düşünerek Allah'tan korkup sakınması ve ahlakını düzeltmesidir.

Allah'ın ahirette de azap verebileceği ihtimalini düşünmek, normal akla sahip bir insanda ciddi bir korku ve pişmanlık oluşturur. Yaptıklarını düşünür, tevbe edip şeytandan Allah'a sığınır ve niyetini tamamen değiştirir. Ancak bir kısım insanlar böyle bir durum karşısında da şeytan ile olan dostluklarında kararlılık gösterir ve haksızlığa uğradıkları düşüncesini daha da güçlendirerek çevrelerindeki insanlara iftira atmaya devam ederler. Allah Kuran'da söz konusu insanların bu yaklaşımlarını başka örneklerle de açıklamaktadır:

Onlara bir iyilik geldiği zaman "Bu bizim için" dediler; onlara bir kötülük isabet ettiğinde (bunu da) Musa ve beraberindekilerin bir uğursuzluğu olarak yorumlarlardı. Haberiniz olsun, Allah Katında asıl uğursuz olanlar kendileridir; ama onların çoğu bilmezler. (A'raf Suresi, 131)

Dediler ki: "Senin ve seninle birlikte olanlar yüzünden uğursuzluğa uğradık." Dedi ki: "Sizin uğursuzluğunuz (başınıza gelenler) Allah Katında (yazılı)dır. Hayır, siz denenmekte olan bir kavimsiniz." (Neml Suresi, 47)

Ayetlerden de anlaşılacağı gibi haksızlığa uğradıklarını iddia eden, başlarına gelenlerden samimi müminleri sorumlu tutan kişilerin bu durumunun asıl sebebi hiç kuşkusuz ciddi bir iman zaafiyeti içinde olmaları veya hiç iman etmemeleridir.

Kalplerindeki niyetlerine yönelik zanda bulunulduğu iddiasıyla haksızlığa uğradıklarını söylemeleri

Bu kimselerin haklı çıkabilmek için kullandıkları sinsi yöntemlerden biri de, yapılan teşhislerin niyetlerine yönelik teşhisler olduğunu iddia etmeleri ve buna karşılık içlerindeki niyetin kimse tarafından bilinemeyeceğini söylemeleridir. Bu şekilde kendilerine müdahale edilmesine, kişiliklerinin ve eksik yönlerinin açıkça teşhis edilmesine mani olmaya çalışırlar. Oysa Müslümanların teşhisleri hiçbir zaman kişinin kalbindeki niyetine yönelik değildir. Onlar Allah'ın kendilerine ayetlerle bildirdiği alametleri esas alarak teşhis yaparlar. Ancak bu teşhislerinin görünen alametlerden edinilen bir kanaat olduğunu, her zaman en doğrusunu Allah'ın bileceğini ifade ederler.

Şeytanın etkisindeki kişiler ise, onların bu konudaki titizliklerine ve samimiyetlerine şahit oldukları halde, karşı tarafı haksız duruma düşürmek, kendilerini ise temize çıkarabilmek için böyle bir ithamda bulunurlar. "Kalplerini yalnızca Allah'ın bilebileceğini" söyleyerek kendilerine yapılan hayır çağrılarını durdurmaya çalışırlar.

İyi özelliklerini öne sürerek, kötülüklerini örtmeye ve haklı çıkmaya çalışmaları

Bu kişileri kandıran ve haklı olduklarını iddia etmelerini sağlayan konulardan biri de sahip oldukları iyi özellikleridir. Bazı konularda ellerinden gelen çabayı gösterdiklerini bilmeleri şeytanın etkisindeki bu kişilerin kendilerini yeterli görmelerine ve ahlaklarını güzelleştirmeye gerek duymamalarına neden olur. Özellikle de başkalarına göre bu konularda daha iyi olup, daha çok gayret sarf ediyor olmaları bu insanları tümüyle kandırır. Oysa insanın bir konuda iyi bir özellik kazanmış olması, diğer yönlerini de güzel hale getirmez. Bazı konularda Müslümanca bir ahlak sergileyip bazı konularda şeytana uymak Kuran ahlakına uygun değildir. Bir kişi Allah'ın kendisinden razı olacağı güzel ahlakı yaşamamakta direniyor, nefsiyle çatışan en küçük bir konuda

haksızlığa uğradığını düşünebiliyorsa; bu yönlerini de telafi etmesi gerekir. Aksinde diğer yönlerdeki çabaları da boşa gidebilir.

Bu gerçeği göz ardı eden kimseler kendilerine herhangi bir konudaki eksikleri söylendiğinde hemen iyi yönlerini gündeme getirerek, bunların hiç görülmediğini, hep olumsuz yönlerinin gündeme getirildiğini iddia ederler. Böyle yaparak samimiyetsizce haklılık elde etmeye çalışırlar. Oysa eğer insanın güzel yönleri varsa bunlar elbette ki açıkça görülmektedir; ayrıca kimse görmese bile Allah'ın bilmesi insana yetmelidir.

Ancak insanın iyi özelliklerinin olması, eksik yönlerinin görmezden gelinmesi için bir sebep değildir. Çünkü Allah ahirette insanı tüm amellerinden sorguya çekecek, iyiliklerin olduğu gibi kötülüklerin de eksiksiz olarak karşılığını verecektir. Bu nedenle iman edenlerin bu eksiklikleri bu kişiye söylemeleri onun için son derece hayırlı bir durumdur. Eğer bunları telafi ederse, kendisi adına kazançlı olacaktır. Bu nedenle böyle samimiyetsiz bir yönteme sarılan insanlar, kendilerini hakka çağıran insanları gizli yöntemlerle durdurmak istemekle ancak kendilerine kötülük yapmış olacaklardır.

Melekler canlarını alırken bile "biz hiçbir kötülük yapmıyorduk" diyerek haksızlığa uğradıklarını iddia etmeleri

Haksızlığa uğrama mantığının şiddetli esiri haline gelmiş olan kişiler ölüm anlarına kadar savundukları bu ideolojiden vazgeçmezler. Ölüm anına dek kimse tarafından anlaşılamadıklarını, ama aslında kalplerinin çok temiz olduğunu, iyi niyetlerini, masumluklarını çevrelerindeki insanlara bir türlü ifade edemediklerini iddia ederler. Kendilerini iyi ifade etmelerinin engellenmesinden dolayı bu ana kadar haksızlığa uğradıklarını düşünürler. Kendilerini yine kendilerinden başka hiç kimsenin anlamadığına inanırlar.

İnsanlara yöneltikleri tüm bu suçlamaların temelinde ise elbette ki tüm bu yaşadıkları olayları yaratan Allah'a olan samimiyetsiz yaklaşımları vardır. Kuran'da bu kişilerin ölüm anlarında bile Allah'a karşı kendilerini savunmakta bir sakınca görmedikleri bildirilmektedir: (Allah'ı tenzih ederiz)

Ki melekler, kendi nefislerinin zalimleri olarak onların canlarını aldıklarında, "Biz hiçbir kötülük yapmıyorduk" diye teslim olurlar. Hayır, şüphesiz Allah, sizin neler yaptığınızı bilendir. (Nahl Suresi, 28)

Hayatlarını Allah'ın rızasına uymak yerine şeytanın adımlarını izleyerek geçirdiklerini, doğru yola çağrıldıkları halde kötülükten vazgeçmediklerini ve sürekli kendilerini haklı çıkaracak bir şeyler bulduklarını bildikleri halde, son ana kadar kendilerini savunmaktan çekinmezler. Haklı çıkmayı bir hastalık haline getirmiş bu kimselerin, Müslüman karakteri göstermemiş olmaları Kuran'da, "Şirk koşanlar diyecekler ki: "Allah dileseydi ne biz şirk koşardık, ne atalarımız ve hiçbir şeyi de haram

kılmazdık." Onlardan öncekiler de, Bizim zorlu-azabımızı tadıncaya kadar böyle yalanladılar. De ki: "Sizin yanınızda, bize çıkarabileceğiniz bir ilim mi var? Siz ancak zanna uymaktasınız ve siz ancak "zan ve tahminle yalan söylersiniz." (Enam Suresi, 148) ayetiyle bildirilir. Başka ayetlerde de bu konudaki samimiyetsiz yalanları şöyle haber verilir:

Veya: "Gerçekten Allah bana hidayet verseydi, elbette muttakilerden olurdum" diyeceği, (Zümer Suresi, 57)

... Sen o zulmedenleri, Rableri huzurunda tutuklanmış olarak görsen; sözü (suçlamaları) birbirlerine karşı evirip-çevirir (birbirlerine yöneltirler). Za'fa uğratılan (müstaz'af)lar, büyüklük taslayanlara derler ki: "Eğer sizler olmasaydınız, gerçekten bizler mümin (kimse)ler olurduk." (Sebe Suresi, 31)

ŞEYTANIN ZORLAYICI HİÇBİR GÜCÜ YOKTUR; İNSAN AHİRETTE YAPTIĞI KÖTÜLÜKLERDEN TEK BAŞINA SORUMLU OLACAKTIR

Kitabın başından bu yana anlatılanlar, şeytanın insanları nasıl sinsi yöntemlerle kötülüğe sürüklediğini, onları Kuran ahlakından uzaklaştırmak için nasıl ciddi bir çaba içerisinde olduğunu ortaya koymaktadır. Ancak tüm bunları değerlendirirken göz önünde bulundurulması gereken çok önemli bir konu vardır.

Şeytan insanlar üzerinde zorlayıcı bir güce sahip olan bir varlık değildir. Kötülüğe teşvik ederken yaptığı, insanları yalnızca bu ahlaka çağırmaktır. Ona uymak ya da yüz çevirmek ise tümüyle insanın kendi iradesi altındadır. Allah, indirdiği hak kitaplarla, gönderdiği elçileriyle insanlara her konuda doğruyu ve yanlışı bildirmiştir. Ayrıca Allah, insanlara hayatın her safhasında, karşılaşılan her olayda kişiye her an doğru olanı ilham eden vicdanı yaratmıştır. Vicdan, Allah'ın dilemesiyle insanı her zaman hayra çağırmaktadır. Dolayısıyla nefsinde ne kadar çok kötülük olursa olsun, her insan bunlardan sakınabilecek, doğru ve güzel olanı bulabilecek bir bilgiye sahiptir. Bu nedenle şeytana uyan bir insan, bundan tümüyle tek başına sorumlu olduğunu bilmelidir. Ahirette, dünya hayatında yaptığı her davranışın hesabını "yapayalnız, tek başına" verecektir. Allah bu gerçeği insanlara Kuran ayetlerinde şöyle bildirmektedir:

Andolsun, sizi ilk defa yarattığımız gibi (bugün de) 'teker teker, yapayalnız ve yalın (bir tarzda)' Bize geldiniz ve size lütfettiklerimizi arkanızda bıraktınız. İçinizden, gerçekten ortaklar olduklarını sandığınız şefaatçilerinizi şimdi yanınızda görmüyoruz. Andolsun, aranızdaki (bağlar) parçalanıp-koparılmıştır ve haklarında zanlar besledikleriniz sizlerden uzaklaşmıştır. (Enam Suresi, 94)

Asla; demekte olduğunu yazacağız ve onun için azapta(n) da süre tanıdıkça tanıyacağız.

Onun söylemekte olduğuna Biz mirasçı olacağız; o Bize, 'yapayalnız tek başına' gelecektir. (Meryem Suresi, 79-80)

Ve onların hepsi, kıyamet günü O'na, 'yapayalnız, tek başlarına' geleceklerdir. (Meryem Suresi, 95)

Dünya hayatı boyunca bir an bile vazgeçmeden insanı takip eden, dostu ve yardımcısı olduğunu söyleyerek ona vaatlerde bulunan şeytan ise, ahirette asıl sorumluluğun insanın kendisinde olduğunu söyleyerek onu yüzüstü ve yapayalnız bırakacaktır. İnsanlara, yaptıkları kötülüklerden dolayı onu değil kendilerini kınamalarını söyleyecektir. Çünkü şeytan bu kimseleri kötülüğe yalnızca çağırmış, onlar

ise, şeytanın bu çağrısına kendi iradeleriyle, bilerek ve isteyerek uymuşlardır. Kuran'da bu gerçek insanlara şöyle açıklanmaktadır:

İş hükme bağlanıp-bitince, şeytan der ki: "Doğrusu, Allah, size gerçek olan va'di va'detti, ben de size vaadde bulundum, fakat size yalan söyledim. Benim size karşı zorlayıcı bir gücüm yoktu, yalnızca sizi çağırdım, siz de bana icabet ettiniz. Öyleyse beni kınamayın, siz kendinizi kınayın. Ben sizi kurtaracak değilim, siz de beni kurtaracak değilsiniz. Doğrusu daha önce beni ortak koşmanızı da tanımamıştım. Gerçek şu ki, zalimlere acı bir azap vardır." (İbrahim Suresi, 22)

Dolayısıyla dünya hayatında şeytanın ahlakını benimseyen insanların ahirette yaptıkları kötülüklerin sorumluluğunu şeytana yüklemeleri hiçbir şekilde söz konusu değildir. İnsanın yaptığı kötülüklere karşı, "bunları şeytana uyduğum için yapıyorum, bu yüzden masumum" gibi bir mazeret öne sürmesi, dünya hayatında ona bir fayda sağlamayacağı gibi ahirette de kabul görmeyecektir. Çünkü Allah, Kuran ayetleriyle insanlara şeytanın ahlakını; insanlara yalnızca yalan söyleyeceğini ve onları yalnızca cehennem azabına sürüklemek için çaba yürüteceğini bildirmiştir. "Şeytanın durumu gibi; çünkü insana "İnkar et" dedi, inkar edince de: "Gerçek şu ki, ben senden uzağım. Doğrusu ben, alemlerin Rabbi olan Allah'tan korkarım" dedi." (Haşr Suresi, 16) ayetiyle, Allah şeytanın ahirette kendisine uyan kimseleri yapayalnız bırakacağını hatırlatmıştır. Kuran'da bildirilen bu gerçekleri bilen bir kimsenin, yaptığı hatayı fark ettiği anda hemen şeytandan Allah'a sığınması, kötü ahlakında bile bile ısrar etmemesi gerekir. Allah müminlerin bu ahlakını bir ayette şöyle bildirmektedir:

"Ve 'çirkin bir hayasızlık' işledikleri ya da nefislerine zulmettikleri zaman, Allah'ı hatırlayıp hemen günahlarından dolayı bağışlanma isteyenlerdir. Allah'tan başka günahları bağışlayan kimdir? <u>Bir de onlar yaptıkları (kötü şeylerde) bile bile ısrar etmeyenlerdir."</u> (Al-i İmran Suresi, 135)

Vicdanı kendisine doğru olanı gösterdiği halde kötülüğü benimseyen ve bunda kararlılık gösteren insanlar için Allah Kuran'da şöyle buyurmaktadır:

<u>Yoksa kötülükleri yapanlar, bizi (aşıp) geçeceklerini mi sandılar?</u> Ne kötü hükmediyorlar? (Ankebut Suresi, 4)

<u>Hayır; kim bir kötülük işler de günahı kendisini kuşatırsa, (artık) onlar, ateşin halkıdırlar, orada süresiz kalacaklardır.</u> (Bakara Suresi, 81)

<u>Kötü olarak işledikleri kendisine çekici-süslü kılınıp da onu güzel gören mi (Allah Katında kabul görecek)?</u> Artık şüphesiz Allah, dilediğini saptırır, dilediğini hidayete eriştirir. Öyleyse, onlara karşı nefsin hasretlere kapılıp gitmesin. Gerçekten Allah, yaptıklarını bilendir. (Fatır Suresi, 8)

Ayetlerde belirtildiği gibi, şeytana uyarak kötülükte ısrar eden kimseler için ahirette sonsuza kadar sürecek bir azap vardır. İnsan dünya hayatında çeşitli mazeretlerle kendisini ne kadar masum göstermeye çalışırsa çalışsın, ahirette bunların hiçbiri kabul görmeyecektir. Aslında "Hayır; insan, kendi nefsine karşı bir basirettir. Kendi mazeretlerini ortaya atsa bile." (Kıyamet Suresi, 14-15) ayetleriyle hatırlatıldığı şekilde, gerçekte bu mazeretlerinin samimiyetsiz birer yalandan ibaret olduğunu kendisi de bilmektedir. Nitekim ahirette, şeytana kendi iradesiyle uyduğunu ve doğru yoldan bilerek yüz çevirdiğini büyük bir pişmanlıkla kendisi de itiraf edecektir. Kuran'da bu durum şöyle bildirilmektedir:

O gün, zulmeden, ellerini (hınçla) ısırarak (şöyle) der: "Ah keşke, elçiyle birlikte bir yol edinmiş olsaydım, Vah yazıklar bana, ne olurdu da filanı dost edinmeseydim. Çünkü o, gerçekten bana geldikten sonra beni zikirden (Kur'an'dan) saptırmış oldu. Şeytan da insanı 'yapayalnız ve yardımsız" bırakandır." (Furkan Suresi, 27-29)

Ateşin üstünde durdurulduklarında onları bir görsen; derler ki: "Keşke (dünyaya bir daha) geri çevrilseydik de Rabbimiz'in ayetlerini yalanlamasaydık ve müminlerden olsaydık." (Enam Suresi, 27)

Gerçekten Biz sizi yakın bir azab ile uyardık. Kişinin kendi ellerinin önceden takdim ettiklerine bakacağı gün, kafir olan da: "Ah, keşke ben bir toprak oluverseydim" diyecek. (Nebe Suresi, 40)

SONUÇ

Kötülüğün sessiz dilini konuşmayı bir hayat şekli, hatta kişiliklerinin en temel özelliği haline getiren insanların benimsedikleri bu kötü ahlak, onları hiç hesaba katmadıkları şekilde büyük bir hüsrana uğratır. Yaşadıkları her gün, her saat, bir yandan sessizce kötülük yapmaya çalışıp, bir yandan da yalnızca şeytana açtıkları bu yönlerini insanlardan gizlemeye çalışmaları, onları derinden yıpratır. İçlerindeki giderek artan vicdan azabı tüm benliklerini sarıp kuşatır; bunu bastırabilmek için verdikleri amansız mücadele ise onları içten içe tüketmeye başlar. Beyinlerini uyuşturup hiçbir şey düşünmemeye çalışarak, içlerindeki bu sessiz ama yıpratıcı savaşın ağırlığından kurtulmaya çalışırlar. Çözümsüzlük, çaresizlik, hüzün ve keder içerisinde ömürlerini hesapsızca tüketirler.

Yaşadıkları bu azap dolu hayat, Allah'ı bırakıp kendilerine şeytanı veli edinmeleri, iyilik yerine kötülüğü kendilerine ilke edinmeleri nedeniyledir. Allah "Yoksa kötülüklere batıp-yara alanlar, kendilerini iman edip salih amellerde bulunanlar gibi kılacağımızı mı sandılar? Hayatları ve ölümleri bir mi (olacak)? Ne kötü hüküm veriyorlar." (Casiye Suresi, 21) ayetiyle, yaşadıkları bu azap dolu hayatın "kötülüğü benimsemeleri" nedeniyle olduğunu bildirmiştir.

Oysa güzel bir hayat yaşamaları, bu gizli azaplardan kurtulmaları kendi ellerindedir. Allah insanlara mutlu olmanın, tüm bu sıkıntılardan kurtulmanın yolunu göstermiş; bunun ancak Allah'ın gösterdiği hidayet yoluna uymakla mümkün olacağını bildirmiştir: "... kim Benim hidayetime uyarsa artık o şaşırıp sapmaz ve mutsuz olmaz." (Taha Suresi, 123)

Yapmaları gereken yaşadıkları bu çelişkinin ve kendilerine verdikleri zararın farkına varıp Allah'a teslim olmaktır. Bunun için sadece samimiyetle düşünmeleri yeterlidir:

Normal bir akıl seviyesine sahip olan her insan vicdanı üzerindeki baskının ruhuna ve bedenine ciddi şekilde zarar verdiğini, ne kadar sağlıklı olursa olsun buna uzun bir süre dayanamayarak iflas edeceğini hisseder. Kendi kendine "bu duruma daha ne kadar dayanabilirim?" diye düşündüğünde bunun uzun sürmesinin mümkün olmadığını anlar. Bu şeytani ahlakın kendini hızla ölüme ve azaba yaklaştırdığını korkuyla fark eder. Yaşadığı her an yalnızca vicdan azabı, sıkıntı ve mutsuzlukla dolu olacaktır. Ahirette ise şeytanı dost ve sırdaş edinmesinin karşılığını sonsuz cehennem ateşi, pişmanlık, acı ve üzüntü içerisinde geçirerek alacaktır.

Şuuru açık her insan, gösterdiği kötü ahlakın dünyada ve ahirette kendisine getireceği bu azabın büyüklüğünü anlar anlamaz büyük bir korkuya kapılır ve Allah'a yönelip yaptıklarından dolayı tevbe eder. Aksi takdirde yaptığı kötülükler büyüyerek belki de telafi edilmesi mümkün olmayan sonuçlara ulaşacaktır. Allah böyle bir sonuçla karşılaşmamaları için insanlara, "Her bir nefsin hayırdan yaptıklarını hazır bulduğu ve

her ne kötülük işlediyse onunla kendisi arasında uzak bir mesafe olmasını istediği o günü (düşünün)..." (Al-i İmran Suresi, 30) şeklinde buyurmuştur. Çünkü o gün, dünya hayatında sessiz bir dille yapılan tüm kötülükler açığa çıkacak; insanın dünya hayatında ispat edilemeyişine kanarak, gizlediğini düşünerek yaptığı kötülükler kendi bedeni tarafından deşifre edilecektir. Allah, insanın yaptığı gizli kötülükleri kendi bedenine deşifre ettireceğini şöyle bildirmiştir:

Sonunda oraya geldikleri zaman, işitme, görme (duyuları) ve derileri kendi aleyhlerine şahitlik edecektir. (Fussilet Suresi, 20)

Siz, işitme, görme (duyularınız) ve derileriniz aleyhinize şahitlik eder diye sakınmıyordunuz. Aksine, yaptıklarınızın birçoğunu Allah'ın bilmeyeceğini sanıyordunuz. (Fussilet Suresi, 22)

Bunun ardından "... Oysa, onların hiç hesaba katmadıkları şeyler, Allah'tan kendileri için açığa çıkmıştır. Kazandıkları kötülükler, kendileri için açığa çıkmıştır ve alay konusu edindikleri şey de kendilerini çepeçevre kuşatmıştır." (Zümer Suresi, 47-48) ayetleriyle bildirildiği gibi, dünya hayatında kullandıkları gizli ve sessiz dil tüm detaylarıyla ortaya çıkmış olacaktır. Bu kişilerin durumunu Allah, "...Kötülükleri tasarlayıp düzenleyenler ise; onlar için şiddetli bir azap vardır..." (Fatır Suresi, 10) ayetiyle haber verir.

Tüm bu gerçekleri düşünebilen bir insan doğruyu görmeli, şeytanın insanlara büyük bir tuzak kurduğunu anlayarak, bir an önce onun şerrinden sakınıp Allah'ın razı olacağı bir ahlaka ulaşmalıdır. Bunun yolu ise çok kolaydır: "Kötülükten sakınıp iyilikle yaşamak (iyiliği ilke edinmek)". Allah, Kuran'da iyiliklerin kötülükleri gidereceğini şöyle bildirmiştir:

Şüphesiz iyilikler, kötülükleri giderir. Bu, öğüt alanlara bir öğüttür. (Hud Suresi, 114)

Allah'ın "Şüphesiz: "Bizim Rabbimiz Allah'tır" deyip sonra doğru bir istikamet tutturanlar (yok mu); artık onlar için korku yoktur ve onlar mahzun olmayacaklardır." (Ahkaf Suresi, 13) ayetiyle bildirdiği gibi, güzel ahlaklarında istikrar gösterdikleri takdirde, Allah bu kimselerin hayatlarından korkuyu, hüznü çekip alacak, kötülüklerini örtüp bağışlayacak ve onlara yaptıklarının en güzeliyle karşılık verecektir.

İman edip salih amellerde bulunanlar ise; Biz şüphesiz onların kötülüklerini örteceğiz ve şüphesiz yaptıklarının en güzeliyle karşılık vereceğiz. (Ankebut Suresi, 7)

DARWINİZM'İN ÇÖKÜŞÜ

Darwinizm, yani evrim teorisi, yaratılış gerçeğini reddetmek amacıyla ortaya atılmış, ancak başarılı olamamış bilim dışı bir safsatadan başka bir şey değildir. Canlılığın, cansız maddelerden tesadüfen oluştuğunu iddia eden bu teori, evrende ve canlılarda çok açık bir "tasarım" bulunduğunun bilim tarafından ispat edilmesiyle çürümüştür. Böylece Allah'ın tüm evreni ve canlıları yaratmış olduğu gerçeği, bilim tarafından da kanıtlanmıştır. Bugün evrim teorisini ayakta tutmak için dünya çapında yürütülen propaganda, sadece bilimsel gerçeklerin çarpıtılmasına, taraflı yorumlanmasına, bilim görüntüsü altında söylenen yalanlara ve yapılan sahtekarlıklara dayalıdır.

Ancak bu propaganda gerçeği gizleyememektedir. Evrim teorisinin bilim tarihindeki en büyük yanılgı olduğu, son 20-30 yıldır bilim dünyasında giderek daha yüksek sesle dile getirilmektedir. Özellikle 1980'lerden sonra yapılan araştırmalar, Darwinist iddiaların tamamen yanlış olduğunu ortaya koymuş ve bu gerçek pek çok bilim adamı tarafından dile getirilmiştir. Özellikle ABD'de, biyoloji, biyokimya, paleontoloji gibi farklı alanlardan gelen çok sayıda bilim adamı, Darwinizm'in geçersizliğini görmekte, canlıların kökenini artık yaratılış gerçeğiyle açıklamaktadırlar.

Evrim teorisinin çöküşünü ve yaratılışın delillerini diğer pek çok çalışmamızda bütün bilimsel detaylarıyla ele aldık ve almaya devam ediyoruz. Ancak konuyu, taşıdığı büyük önem nedeniyle, burada da özetlemekte yarar vardır.

Darwin'i Yıkan Zorluklar

Evrim teorisi, tarihi eski Yunan'a kadar uzanan bir öğreti olmasına karşın, kapsamlı olarak 19. yüzyılda ortaya atıldı. Teoriyi bilim dünyasının gündemine sokan en önemli gelişme, Charles Darwin'in 1859 yılında yayınlanan Türlerin Kökeni adlı kitabıydı. Darwin bu kitapta dünya üzerindeki farklı canlı türlerini Allah'ın ayrı ayrı yarattığı gerçeğine karşı çıkıyordu. Darwin'e göre, tüm türler ortak bir atadan geliyorlardı ve zaman içinde küçük değişimlerle farklılaşmışlardı.

Darwin'in teorisi, hiçbir somut bilimsel bulguya dayanmıyordu; kendisinin de kabul ettiği gibi sadece bir "mantık yürütme" idi. Hatta Darwin'in kitabındaki "Teorinin Zorlukları" başlıklı uzun bölümde itiraf ettiği gibi, teori pek çok önemli soru karşısında açık veriyordu.

Darwin, teorisinin önündeki zorlukların gelişen bilim tarafından aşılacağını, yeni bilimsel bulguların teorisini güçlendireceğini umuyordu. Bunu kitabında sık sık belirtmişti. Ancak gelişen bilim, Darwin'in umutlarının tam aksine, teorinin temel iddialarını birer birer dayanaksız bırakmıştır.

Darwinizm'in bilim karşısındaki yenilgisi, üç temel başlıkta incelenebilir:

1) Teori, hayatın yeryüzünde ilk kez nasıl ortaya çıktığını asla açıklayamamaktadır.

2) Teorinin öne sürdüğü "evrim mekanizmaları"nın, gerçekte evrimleştirici bir etkiye sahip olduğunu gösteren hiçbir bilimsel bulgu yoktur.

3) Fosil kayıtları, evrim teorisinin öngörülerinin tam aksine bir tablo ortaya koymaktadır.

Bu bölümde, bu üç temel başlığı ana hatları ile inceleyeceğiz.

Aşılamayan İlk Basamak: Hayatın Kökeni

Evrim teorisi, tüm canlı türlerinin, bundan yaklaşık 3.8 milyar yıl önce ilkel dünyada ortaya çıkan tek bir canlı hücreden geldiklerini iddia etmektedir. Tek bir hücrenin nasıl olup da milyonlarca kompleks canlı türünü oluşturduğu ve eğer gerçekten bu tür bir evrim gerçekleşmişse neden bunun izlerinin fosil kayıtlarında bulunamadığı, teorinin açıklayamadığı sorulardandır. Ancak tüm bunlardan önce, iddia edilen evrim sürecinin ilk basamağı üzerinde durmak gerekir. Sözü edilen o "ilk hücre" nasıl ortaya çıkmıştır?

Evrim teorisi, yaratılışı reddettiği, hiçbir doğaüstü müdahaleyi kabul etmediği için, o "ilk hücre"nin, hiçbir tasarım, plan ve düzenleme olmadan, doğa kanunları içinde rastlantısal olarak meydana geldiğini iddia eder. Yani teoriye göre, cansız madde tesadüfler sonucunda ortaya canlı bir hücre çıkarmış olmalıdır. Ancak bu, bilinen en temel biyoloji kanunlarına aykırı bir iddiadır.

"Hayat Hayattan Gelir"

Darwin, kitabında hayatın kökeni konusundan hiç söz etmemişti. Çünkü onun dönemindeki ilkel bilim anlayışı, canlıların çok basit bir yapıya sahip olduklarını varsayıyordu. Ortaçağ'dan beri inanılan "spontane jenerasyon" adlı teoriye göre, cansız maddelerin tesadüfen biraraya gelip, canlı bir varlık oluşturabileceklerine inanılıyordu. Bu dönemde böceklerin yemek artıklarından, farelerin de buğdaydan oluştuğu yaygın bir düşünceydi. Bunu ispatlamak için de ilginç deneyler yapılmıştı. Kirli bir paçavranın üzerine biraz buğday konmuş ve biraz beklendiğinde bu karışımdan farelerin oluşacağı sanılmıştı.

Etlerin kurtlanması da hayatın cansız maddelerden türeyebildiğine bir delil sayılıyordu. Oysa daha sonra anlaşılacaktı ki, etlerin üzerindeki kurtlar kendiliklerinden oluşmuyorlar, sineklerin getirip bıraktıkları gözle görülmeyen larvalardan çıkıyorlardı.

Darwin'in Türlerin Kökeni adlı kitabını yazdığı dönemde ise, bakterilerin cansız maddeden oluşabildikleri inancı, bilim dünyasında yaygın bir kabul görüyordu.

Oysa Darwin'in kitabının yayınlanmasından beş yıl sonra, ünlü Fransız biyolog Louis Pasteur, evrime temel oluşturan bu inancı kesin olarak çürüttü. Pasteur yaptığı uzun çalışma ve deneyler sonucunda vardığı sonucu şöyle özetlemişti:

"Cansız maddelerin hayat oluşturabileceği iddiası artık kesin olarak tarihe gömülmüştür." (Sidney Fox, Klaus Dose, Molecular Evolution and The Origin of Life, New York: Marcel Dekker, 1977, s. 2)

Evrim teorisinin savunucuları, Pasteur'ün bulgularına karşı uzun süre direndiler. Ancak gelişen bilim, canlı hücresinin karmaşık yapısını ortaya çıkardıkça, hayatın kendiliğinden oluşabileceği iddiasının geçersizliği daha da açık hale geldi.

20. Yüzyıldaki Sonuçsuz Çabalar

20. yüzyılda hayatın kökeni konusunu ele alan ilk evrimci, ünlü Rus biyolog Alexander Oparin oldu. Oparin, 1930'lu yıllarda ortaya attığı birtakım tezlerle, canlı hücresinin tesadüfen meydana gelebileceğini ispat etmeye çalıştı. Ancak bu çalışmalar başarısızlıkla sonuçlanacak ve Oparin şu itirafı yapmak zorunda kalacaktı:

"Maalesef hücrenin kökeni, evrim teorisinin tümünü içine alan en karanlık noktayı oluşturmaktadır." (Alexander I. Oparin, Origin of Life, (1936) New York, Dover Publications, 1953 (Reprint), s.196)

Oparin'in yolunu izleyen evrimciler, hayatın kökeni konusunu çözüme kavuşturacak deneyler yapmaya çalıştılar. Bu deneylerin en ünlüsü, Amerikalı kimyacı Stanley Miller tarafından 1953 yılında düzenlendi. Miller, ilkel dünya atmosferinde olduğunu iddia ettiği gazları bir deney düzeneğinde birleştirerek ve bu karışıma enerji ekleyerek, proteinlerin yapısında kullanılan birkaç organik molekül (aminoasit) sentezledi. O yıllarda evrim adına önemli bir aşama gibi tanıtılan bu deneyin geçerli olmadığı ve deneyde kullanılan atmosferin gerçek dünya koşullarından çok farklı olduğu, ilerleyen yıllarda ortaya çıkacaktı. ("New Evidence on Evolution of Early Atmosphere and Life", Bulletin of the American Meteorological Society, c. 63, Kasım 1982, s. 1328-1330)

Uzun süren bir sessizlikten sonra Miller'in kendisi de kullandığı atmosfer ortamının gerçekçi olmadığını itiraf etti. (Stanley Miller, Molecular Evolution of Life: Current Status of the Prebiotic Synthesis of Small Molecules, 1986, s. 7)

Hayatın kökeni sorununu açıklamak için 20. yüzyıl boyunca yürütülen tüm evrimci çabalar hep başarısızlıkla sonuçlandı. San Diego Scripps Enstitüsü'nden ünlü jeokimyacı Jeffrey Bada, evrimci Earth dergisinde 1998 yılında yayınlanan bir makalede bu gerçeği şöyle kabul eder:

Bugün, 20. yüzyılı geride bırakırken, hala, 20. yüzyıla girdiğimizde sahip olduğumuz en büyük çözülmemiş problemle karşı karşıyayız: Hayat yeryüzünde nasıl başladı? (Jeffrey Bada, Earth, Şubat 1998, s. 40)

Hayatın Kompleks Yapısı

Evrim teorisinin hayatın kökeni konusunda bu denli büyük bir açmaza girmesinin başlıca nedeni, en basit sanılan canlı yapıların bile inanılmaz derecede karmaşık yapılara sahip olmasıdır. Canlı hücresi, insanoğlunun yaptığı bütün teknolojik ürünlerden daha karmaşıktır. Öyle ki bugün dünyanın en gelişmiş laboratuvarlarında bile cansız maddeler biraraya getirilerek canlı bir hücre üretilememektedir.

Bir hücrenin meydana gelmesi için gereken şartlar, asla rastlantılarla açıklanamayacak kadar fazladır. Hücrenin en temel yapı taşı olan proteinlerin rastlantısal olarak sentezlenme ihtimali; 500 aminoasitlik ortalama bir protein için, 10^{950}'de 1'dir. Ancak matematikte 1050'de 1'den küçük olasılıklar pratik olarak "imkansız" sayılır. Hücrenin çekirdeğinde yer alan ve genetik bilgiyi saklayan DNA molekülü ise, inanılmaz bir bilgi bankasıdır. İnsan DNA'sının içerdiği bilginin, eğer

kağıda dökülmeye kalkılsa, 500'er sayfadan oluşan 900 ciltlik bir kütüphane oluşturacağı hesaplanmaktadır.

Bu noktada çok ilginç bir ikilem daha vardır: DNA, yalnız birtakım özelleşmiş proteinlerin (enzimlerin) yardımı ile eşlenebilir. Ama bu enzimlerin sentezi de ancak DNA'daki bilgiler doğrultusunda gerçekleşir. Birbirine bağımlı olduklarından, eşlemenin meydana gelebilmesi için ikisinin de aynı anda var olmaları gerekir. Bu ise, hayatın kendiliğinden oluştuğu senaryosunu çıkmaza sokmaktadır. San Diego California Üniversitesi'nden ünlü evrimci Prof. Leslie Orgel, Scientific American dergisinin Ekim 1994 tarihli sayısında bu gerçeği şöyle itiraf eder:

Son derece kompleks yapılara sahip olan proteinlerin ve nükleik asitlerin (RNA ve DNA) aynı yerde ve aynı zamanda rastlantısal olarak oluşmaları aşırı derecede ihtimal dışıdır. Ama bunların birisi olmadan diğerini elde etmek de mümkün değildir. Dolayısıyla insan, yaşamın kimyasal yollarla ortaya çıkmasının asla mümkün olmadığı sonucuna varmak zorunda kalmaktadır. (Leslie E. Orgel, The Origin of Life on Earth, Scientific American, c. 271, Ekim 1994, s. 78)

Kuşkusuz eğer hayatın doğal etkenlerle ortaya çıkması imkansız ise, bu durumda hayatın doğaüstü bir biçimde "yaratıldığını" kabul etmek gerekir. Bu gerçek, en temel amacı yaratılışı reddetmek olan evrim teorisini açıkça geçersiz kılmaktadır.

Evrimin Hayali Mekanizmaları

Darwin'in teorisini geçersiz kılan ikinci büyük nokta, teorinin "evrim mekanizmaları" olarak öne sürdüğü iki kavramın da gerçekte hiçbir evrimleştirici güce sahip olmadığının anlaşılmış olmasıdır. Darwin, ortaya attığı evrim iddiasını tamamen "doğal seleksiyon" mekanizmasına bağlamıştı. Bu mekanizmaya verdiği önem, kitabının isminden de açıkça anlaşılıyordu: Türlerin Kökeni, Doğal Seleksiyon Yoluyla...

Doğal seleksiyon, doğal seçme demektir. Doğadaki yaşam mücadelesi içinde, doğal şartlara uygun ve güçlü canlıların hayatta kalacağı düşüncesine dayanır. Örneğin yırtıcı hayvanlar tarafından tehdit edilen bir geyik sürüsünde, daha hızlı koşabilen geyikler hayatta kalacaktır. Böylece geyik sürüsü, hızlı ve güçlü bireylerden oluşacaktır. Ama elbette bu mekanizma, geyikleri evrimleştirmez, onları başka bir canlı türüne, örneğin atlara dönüştürmez.

Dolayısıyla doğal seleksiyon mekanizması hiçbir evrimleştirici güce sahip değildir. Darwin de bu gerçeğin farkındaydı ve Türlerin Kökeni adlı kitabında "Faydalı değişiklikler oluşmadığı sürece doğal seleksiyon hiçbir şey yapamaz" demek zorunda kalmıştı. (Charles Darwin, The Origin of Species: A Facsimile of the First Edition, Harvard University Press, 1964, s. 189)

Lamarck'ın Etkisi

Peki bu "faydalı değişiklikler" nasıl oluşabilirdi? Darwin, kendi döneminin ilkel bilim anlayışı içinde, bu soruyu Lamarck'a dayanarak cevaplamaya çalışmıştı. Darwin'den önce yaşamış olan Fransız biyolog Lamarck'a göre, canlılar yaşamları sırasında geçirdikleri fiziksel değişiklikleri sonraki nesle aktarıyorlar, nesilden nesile biriken bu özellikler sonucunda yeni türler ortaya çıkıyordu. Örneğin Lamarck'a göre zürafalar ceylanlardan türemişlerdi, yüksek ağaçların yapraklarını yemek için çabalarken nesilden nesile boyunları uzamıştı.

Darwin de benzeri örnekler vermiş, örneğin Türlerin Kökeni adlı kitabında, yiyecek bulmak için suya giren bazı ayıların zamanla balinalara dönüştüğünü iddia etmişti. (Charles Darwin, The Origin of Species: A Facsimile of the First Edition, Harvard University Press, 1964, s. 184)

Ama Mendel'in keşfettiği ve 20.yüzyılda gelişen genetik bilimiyle kesinleşen kalıtım kanunları, kazanılmış özelliklerin sonraki nesillere aktarılması efsanesini kesin olarak yıktı. Böylece doğal seleksiyon "tek başına" ve dolayısıyla tümüyle etkisiz bir mekanizma olarak kalmış oluyordu.

Neo-Darwinizm ve Mutasyonlar

Darwinistler ise bu duruma bir çözüm bulabilmek için 1930'ların sonlarında, "Modern Sentetik Teori"yi ya da daha yaygın ismiyle neo-Darwinizm'i ortaya attılar. Neo-Darwinizm, doğal seleksiyonun yanına "faydalı değişiklik sebebi" olarak

mutasyonları, yani canlıların genlerinde radyasyon gibi dış etkiler ya da kopyalama hataları sonucunda oluşan bozulmaları ekledi.

Bugün de hala dünyada evrim adına geçerliliğini koruyan model neo-Darwinizm'dir. Teori, yeryüzünde bulunan milyonlarca canlı türünün, bu canlıların, kulak, göz, akciğer, kanat gibi sayısız kompleks organlarının "mutasyonlara", yani genetik bozukluklara dayalı bir süreç sonucunda oluştuğunu iddia etmektedir. Ama teoriyi çaresiz bırakan açık bir bilimsel gerçek vardır: Mutasyonlar canlıları geliştirmezler, aksine her zaman için canlılara zarar verirler.

Bunun nedeni çok basittir: DNA çok kompleks bir düzene sahiptir. Bu molekül üzerinde oluşan herhangi rastgele bir etki ancak zarar verir. Amerikalı genetikçi B. G. Ranganathan bunu şöyle açıklar:

Mutasyonlar küçük, rasgele ve zararlıdırlar. Çok ender olarak meydana gelirler ve en iyi ihtimalle etkisizdirler. Bu üç özellik, mutasyonların evrimsel bir gelişme meydana getiremeyeceğini gösterir. Zaten yüksek derecede özelleşmiş bir organizmada meydana gelebilecek rastlantısal bir değişim, ya etkisiz olacaktır ya da zararlı. Bir kol saatinde meydana gelecek rasgele bir değişim kol saatini geliştirmeyecektir. Ona büyük ihtimalle zarar verecek veya en iyi ihtimalle etkisiz olacaktır. Bir deprem bir şehri geliştirmez, ona yıkım getirir. (B. G. Ranganathan, Origins?, Pennsylvania: The Banner Of Truth Trust, 1988)

Nitekim bugüne kadar hiçbir yararlı, yani genetik bilgiyi geliştiren mutasyon örneği gözlemlenmedi. Tüm mutasyonların zararlı olduğu görüldü. Anlaşıldı ki, evrim teorisinin "evrim mekanizması" olarak gösterdiği mutasyonlar, gerçekte canlıları sadece tahrip eden, sakat bırakan genetik olaylardır. (İnsanlarda mutasyonun en sık görülen etkisi de kanserdir.) Elbette tahrip edici bir mekanizma "evrim mekanizması" olamaz. Doğal seleksiyon ise, Darwin'in de kabul ettiği gibi, "tek başına hiçbir şey yapamaz." Bu gerçek bizlere doğada hiçbir "evrim mekanizması" olmadığını göstermektedir. Evrim mekanizması olmadığına göre de, evrim denen hayali süreç yaşanmış olamaz.

Fosil Kayıtları: Ara Formlardan Eser Yok

Evrim teorisinin iddia ettiği senaryonun yaşanmamış olduğunun en açık göstergesi ise fosil kayıtlarıdır.

Evrim teorisine göre bütün canlılar birbirlerinden türemişlerdir. Önceden var olan bir canlı türü, zamanla bir diğerine dönüşmüş ve bütün türler bu şekilde ortaya çıkmışlardır. Teoriye göre bu dönüşüm yüz milyonlarca yıl süren uzun bir zaman dilimini kapsamış ve kademe kademe ilerlemiştir.

Bu durumda, iddia edilen uzun dönüşüm süreci içinde sayısız "ara türler"in oluşmuş ve yaşamış olmaları gerekir.

Örneğin geçmişte, balık özelliklerini taşımalarına rağmen, bir yandan da bazı sürüngen özellikleri kazanmış olan yarı balık-yarı sürüngen canlılar yaşamış olmalıdır. Ya da sürüngen özelliklerini taşırken, bir yandan da bazı kuş özellikleri kazanmış

sürüngen-kuşlar ortaya çıkmış olmalıdır. Bunlar, bir geçiş sürecinde oldukları için de, sakat, eksik, kusurlu canlılar olmalıdır. Evrimciler geçmişte yaşamış olduklarına inandıkları bu teorik yaratıklara "ara-geçiş formu" adını verirler.

Eğer gerçekten bu tür canlılar geçmişte yaşamışlarsa bunların sayılarının ve çeşitlerinin milyonlarca hatta milyarlarca olması gerekir. Ve bu ucube canlıların kalıntılarına mutlaka fosil kayıtlarında rastlanması gerekir. Darwin, Türlerin Kökeni'nde bunu şöyle açıklamıştır:

Eğer teorim doğruysa, türleri birbirine bağlayan sayısız ara-geçiş çeşitleri mutlaka yaşamış olmalıdır... Bunların yaşamış olduklarının kanıtları da sadece fosil kalıntıları arasında bulunabilir. (Charles Darwin, The Origin of Species: A Facsimile of the First Edition, Harvard University Press, 1964, s. 179)

Darwin'in Yıkılan Umutları

Ancak 19. yüzyılın ortasından bu yana dünyanın dört bir yanında hummalı fosil araştırmaları yapıldığı halde bu ara geçiş formlarına rastlanamamıştır. Yapılan kazılarda ve araştırmalarda elde edilen bütün bulgular, evrimcilerin beklediklerinin aksine, canlıların yeryüzünde birdenbire, eksiksiz ve kusursuz bir biçimde ortaya çıktıklarını göstermiştir.

Ünlü İngiliz paleontolog (fosil bilimci) Derek W. Ager, bir evrimci olmasına karşın bu gerçeği şöyle itiraf eder:

Sorunumuz şudur: Fosil kayıtlarını detaylı olarak incelediğimizde, türler ya da sınıflar seviyesinde olsun, sürekli olarak aynı gerçekle karşılaşırız; kademeli evrimle gelişen değil, aniden yeryüzünde oluşan gruplar görürüz. (Derek A. Ager, "The Nature of the Fossil Record", Proceedings of the British Geological Association, c. 87, 1976, s. 133)

Yani fosil kayıtlarında, tüm canlı türleri, aralarında hiçbir geçiş formu olmadan eksiksiz biçimleriyle aniden ortaya çıkmaktadırlar. Bu, Darwin'in öngörülerinin tam aksidir. Dahası, bu canlı türlerinin yaratıldıklarını gösteren çok güçlü bir delildir. Çünkü bir canlı türünün, kendisinden evrimleştiği hiçbir atası olmadan, bir anda ve kusursuz olarak ortaya çıkmasının tek açıklaması, o türün yaratılmış olmasıdır. Bu gerçek, ünlü evrimci biyolog Douglas Futuyma tarafından da kabul edilir:

Yaratılış ve evrim, yaşayan canlıların kökeni hakkında yapılabilecek yegane iki açıklamadır. Canlılar dünya üzerinde ya tamamen mükemmel ve eksiksiz bir biçimde ortaya çıkmışlardır ya da böyle olmamıştır. Eğer böyle olmadıysa, bir değişim süreci sayesinde kendilerinden önce var olan bazı canlı türlerinden evrimleşerek meydana gelmiş olmalıdırlar. Ama eğer eksiksiz ve mükemmel bir biçimde ortaya çıkmışlarsa, o halde sonsuz güç sahibi bir akıl tarafından yaratılmış olmaları gerekir. (Douglas J. Futuyma, Science on Trial, New York: Pantheon Books, 1983. s. 197)

Fosiller ise, canlıların yeryüzünde eksiksiz ve mükemmel bir biçimde ortaya çıktıklarını göstermektedir. Yani "türlerin kökeni", Darwin'in sandığının aksine, evrim değil yaratılıştır.

İnsanın Evrimi Masalı

Evrim teorisini savunanların en çok gündeme getirdikleri konu, insanın kökeni konusudur. Bu konudaki Darwinist iddia, bugün yaşayan modern insanın maymunsu birtakım yaratıklardan geldiğini varsayar. 4-5 milyon yıl önce başladığı varsayılan bu süreçte, modern insan ile ataları arasında bazı "ara form"ların yaşadığı iddia edilir. Gerçekte tümüyle hayali olan bu senaryoda dört temel "kategori" sayılır:

1- Australopithecus

2- Homo habilis

3- Homo erectus

4- Homo sapiens

Evrimciler, insanların sözde ilk maymunsu atalarına "güney maymunu" anlamına gelen "Australopithecus" ismini verirler. Bu canlılar gerçekte soyu tükenmiş bir maymun türünden başka bir şey değildir. Lord Solly Zuckerman ve Prof. Charles Oxnard gibi İngiltere ve ABD'den dünyaca ünlü iki anatomistin Australopithecus örnekleri üzerinde yaptıkları çok geniş kapsamlı çalışmalar, bu canlıların sadece soyu tükenmiş bir maymun türüne ait olduklarını ve insanlarla hiçbir benzerlik taşımadıklarını göstermiştir. (Solly Zuckerman, Beyond The Ivory Tower, New York: Toplinger Publications, 1970, s. 75-94; Charles E. Oxnard, "The Place of Australopithecines in Human Evolution: Grounds for Doubt", Nature, c. 258, s. 389)

Evrimciler insan evriminin bir sonraki safhasını da, "homo" yani insan olarak sınıflandırırlar. İddiaya göre homo serisindeki canlılar, Australopithecuslar'dan daha gelişmişlerdir. Evrimciler, bu farklı canlılara ait fosilleri ardı ardına dizerek hayali bir evrim şeması oluştururlar. Bu şema hayalidir, çünkü gerçekte bu farklı sınıfların arasında evrimsel bir ilişki olduğu asla ispatlanamamıştır. Evrim teorisinin 20. yüzyıldaki en önemli savunucularından biri olan Ernst Mayr, "Homo sapiens'e uzanan zincir gerçekte kayıptır" diyerek bunu kabul eder. (J. Rennie, "Darwin's Current Bulldog: Ernst Mayr", Scientific American, Aralık 1992)

Evrimciler "Australopithecus > Homo habilis > Homo erectus > Homo sapiens" sıralamasını yazarken, bu türlerin her birinin, bir sonrakinin atası olduğu izlenimini verirler. Oysa paleoantropologların son bulguları, Australopithecus, Homo habilis ve Homo erectus'un dünya'nın farklı bölgelerinde aynı dönemlerde yaşadıklarını göstermektedir. (Alan Walker, Science, c. 207, 1980, s. 1103; A. J. Kelso, Physical Antropology, 1. baskı, New York: J. B. Lipincott Co., 1970, s. 221; M. D. Leakey, Olduvai Gorge, c. 3, Cambridge: Cambridge University Press, 1971, s. 272)

Dahası Homo erectus sınıflamasına ait insanların bir bölümü çok modern zamanlara kadar yaşamışlar, Homo sapiens neandertalensis ve Homo sapiens sapiens (modern insan) ile aynı ortamda yan yana bulunmuşlardır. (Time, Kasım 1996)

Bu ise elbette bu sınıfların birbirlerinin ataları oldukları iddiasının geçersizliğini açıkça ortaya koymaktadır. Harvard Üniversitesi paleontologlarından Stephen Jay

Gould, kendisi de bir evrimci olmasına karşın, Darwinist teorinin içine girdiği bu çıkmazı şöyle açıklar:

Eğer birbiri ile paralel bir biçimde yaşayan üç farklı hominid (insanımsı) çizgisi varsa, o halde bizim soy ağacımıza ne oldu? Açıktır ki, bunların biri diğerinden gelmiş olamaz. Dahası, biri diğeriyle karşılaştırıldığında evrimsel bir gelişme trendi göstermemektedirler. (S. J. Gould, Natural History, c. 85, 1976, s. 30)

Kısacası, medyada ya da ders kitaplarında yer alan hayali birtakım "yarı maymun, yarı insan" canlıların çizimleriyle, yani sırf propaganda yoluyla ayakta tutulmaya çalışılan insanın evrimi senaryosu, hiçbir bilimsel temeli olmayan bir masaldan ibarettir.

Bu konuyu uzun yıllar inceleyen, özellikle Australopithecus fosilleri üzerinde 15 yıl araştırma yapan İngiltere'nin en ünlü ve saygın bilim adamlarından Lord Solly Zuckerman, bir evrimci olmasına rağmen, ortada maymunsu canlılardan insana uzanan gerçek bir soy ağacı olmadığı sonucuna varmıştır.

Zuckerman bir de ilginç bir "bilim skalası" yapmıştır. Bilimsel olarak kabul ettiği bilgi dallarından, bilim dışı olarak kabul ettiği bilgi dallarına kadar bir yelpaze oluşturmuştur. Zuckerman'ın bu tablosuna göre en "bilimsel" -yani somut verilere dayanan- bilgi dalları kimya ve fiziktir. Yelpazede bunlardan sonra biyoloji bilimleri, sonra da sosyal bilimler gelir. Yelpazenin en ucunda, yani en "bilim dışı" sayılan kısımda ise, Zuckerman'a göre, telepati, altıncı his gibi "duyum ötesi algılama" kavramları ve bir de "insanın evrimi" vardır! Zuckerman, yelpazenin bu ucunu şöyle açıklar:

Objektif gerçekliğin alanından çıkıp da, biyolojik bilim olarak varsayılan bu alanlara -yani duyum ötesi algılamaya ve insanın fosil tarihinin yorumlanmasına- girdiğimizde, evrim teorisine inanan bir kimse için herşeyin mümkün olduğunu görürüz. Öyle ki teorilerine kesinlikle inanan bu kimselerin çelişkili bazı yargıları aynı anda kabul etmeleri bile mümkündür. (Solly Zuckerman, Beyond The Ivory Tower, New York: Toplinger Publications, 1970, s. 19)

İşte insanın evrimi masalı da, teorilerine körü körüne inanan birtakım insanların buldukları bazı fosilleri ön yargılı bir biçimde yorumlamalarından ibarettir.

Darwin Formülü!

Şimdiye kadar ele aldığımız tüm teknik delillerin yanında, isterseniz evrimcilerin nasıl saçma bir inanışa sahip olduklarını bir de çocukların bile anlayabileceği kadar açık bir örnekle özetleyelim.

Evrim teorisi canlılığın tesadüfen oluştuğunu iddia eder. Dolayısıyla bu iddiaya göre cansız ve şuursuz atomlar biraraya gelerek önce hücreyi oluşturmuşlardır ve sonrasında aynı atomlar bir şekilde diğer canlıları ve insanı meydana getirmişlerdir. Şimdi düşünelim; canlılığın yapıtaşı olan karbon, fosfor, azot, potasyum gibi elementleri biraraya getirdiğimizde bir yığın oluşur. Bu atom yığını, hangi işlemden geçirilirse geçirilsin, tek bir canlı oluşturamaz. İsterseniz bu konuda bir "deney" tasarlayalım ve

evrimcilerin aslında savundukları, ama yüksek sesle dile getiremedikleri iddiayı onlar adına "Darwin Formülü" adıyla inceleyelim:

Evrimciler, çok sayıda büyük varilin içine canlılığın yapısında bulunan fosfor, azot, karbon, oksijen, demir, magnezyum gibi elementlerden bol miktarda koysunlar. Hatta normal şartlarda bulunmayan ancak bu karışımın içinde bulunmasını gerekli gördükleri malzemeleri de bu varillere eklesinler. Karışımların içine, istedikleri kadar amino asit, istedikleri kadar da (bir tekinin bile rastlantısal oluşma ihtimali 10-950 olan) protein doldursunlar. Bu karışımlara istedikleri oranda ısı ve nem versinler. Bunları istedikleri gelişmiş cihazlarla karıştırsınlar. Varillerin başına da dünyanın önde gelen bilim adamlarını koysunlar. Bu uzmanlar babadan oğula, kuşaktan kuşağa aktararak nöbetleşe milyarlarca, hatta trilyonlarca sene sürekli varillerin başında beklesinler. Bir canlının oluşması için hangi şartların var olması gerektiğine inanılıyorsa hepsini kullanmak serbest olsun. Ancak, ne yaparlarsa yapsınlar o varillerden kesinlikle bir canlı çıkartamazlar. Zürafaları, aslanları, arıları, kanaryaları, bülbülleri, papağanları, atları, yunusları, gülleri, orkideleri, zambakları, karanfilleri, muzları, portakalları, elmaları, hurmaları, domatesleri, kavunları, karpuzları, incirleri, zeytinleri, üzümleri, şeftalileri, tavus kuşlarını, sülünleri, renk renk kelebekleri ve bunlar gibi milyonlarca canlı türünden hiçbirini oluşturamazlar. Değil burada birkaçını saydığımız bu canlı varlıkları, bunların tek bir hücresini bile elde edemezler.

Kısacası, bilinçsiz atomlar biraraya gelerek hücreyi oluşturamazlar. Sonra yeni bir karar vererek bir hücreyi ikiye bölüp, sonra art arda başka kararlar alıp, elektron mikroskobunu bulan, sonra kendi hücre yapısını bu mikroskop altında izleyen profesörleri oluşturamazlar. Madde, ancak Allah'ın üstün yaratmasıyla hayat bulur. Bunun aksini iddia eden evrim teorisi ise, akla tamamen aykırı bir safsatadır. Evrimcilerin ortaya attığı iddialar üzerinde biraz bile düşünmek, üstteki örnekte olduğu gibi, bu gerçeği açıkça gösterir.

Göz ve Kulaktaki Teknoloji

Evrim teorisinin kesinlikle açıklama getiremeyeceği bir diğer konu ise göz ve kulaktaki üstün algılama kalitesidir.

Gözle ilgili konuya geçmeden önce "Nasıl görürüz?" sorusuna kısaca cevap verelim. Bir cisimden gelen ışınlar, gözde retinaya ters olarak düşer. Bu ışınlar, buradaki hücreler tarafından elektrik sinyallerine dönüştürülür ve beynin arka kısmındaki görme merkezi denilen küçücük bir noktaya ulaşır. Bu elektrik sinyalleri bir dizi işlemden sonra beyindeki bu merkezde görüntü olarak algılanır. Bu bilgiden sonra şimdi düşünelim:

Beyin ışığa kapalıdır. Yani beynin içi kapkaranlıktır, ışık beynin bulunduğu yere kadar giremez. Görüntü merkezi denilen yer kapkaranlık, ışığın asla ulaşmadığı, belki de hiç karşılaşmadığınız kadar karanlık bir yerdir. Ancak siz bu zifiri karanlıkta ışıklı, pırıl pırıl bir dünyayı seyretmektesiniz.

Üstelik bu o kadar net ve kaliteli bir görüntüdür ki 21. yüzyıl teknolojisi bile her türlü imkana rağmen bu netliği sağlayamamıştır. Örneğin şu anda okuduğunuz kitaba, kitabı tutan ellerinize bakın, sonra başınızı kaldırın ve çevrenize bakın.

Şu anda gördüğünüz netlik ve kalitedeki bu görüntüyü başka bir yerde gördünüz mü? Bu kadar net bir görüntüyü size dünyanın bir numaralı televizyon şirketinin ürettiği en gelişmiş televizyon ekranı dahi veremez. 100 yıldır binlerce mühendis bu netliğe ulaşmaya çalışmaktadır. Bunun için fabrikalar, dev tesisler kurulmakta, araştırmalar yapılmakta, planlar ve tasarımlar geliştirilmektedir. Yine bir TV ekranına bakın, bir de şu anda elinizde tuttuğunuz bu kitaba. Arada büyük bir netlik ve kalite farkı olduğunu göreceksiniz. Üstelik, TV ekranı size iki boyutlu bir görüntü gösterir, oysa siz üç boyutlu, derinlikli bir perspektifi izlemektesiniz.

Uzun yıllardır on binlerce mühendis üç boyutlu TV yapmaya, gözün görme kalitesine ulaşmaya çalışmaktadırlar. Evet, üç boyutlu bir televizyon sistemi yapabildiler ama onu da gözlük takmadan üç boyutlu görmek mümkün değil, kaldı ki bu suni bir üç boyuttur. Arka taraf daha bulanık, ön taraf ise kağıttan dekor gibi durur. Hiçbir zaman gözün gördüğü kadar net ve kaliteli bir görüntü oluşmaz. Kamerada da, televizyonda da mutlaka görüntü kaybı meydana gelir.

İşte evrimciler, bu kaliteli ve net görüntüyü oluşturan mekanizmanın tesadüfen oluştuğunu iddia etmektedirler. Şimdi biri size, odanızda duran televizyon tesadüfler sonucunda oluştu, atomlar biraraya geldi ve bu görüntü oluşturan aleti meydana getirdi dese ne düşünürsünüz? Binlerce kişinin biraraya gelip yapamadığını şuursuz atomlar nasıl yapsın?

Gözün gördüğünden daha ilkel olan bir görüntüyü oluşturan alet tesadüfen oluşamıyorsa, gözün ve gözün gördüğü görüntünün de tesadüfen oluşamayacağı çok açıktır. Aynı durum kulak için de geçerlidir. Dış kulak, çevredeki sesleri kulak kepçesi vasıtasıyla toplayıp orta kulağa iletir; orta kulak aldığı ses titreşimlerini güçlendirerek iç kulağa aktarır; iç kulak da bu titreşimleri elektrik sinyallerine dönüştürerek beyne gönderir. Aynen görmede olduğu gibi duyma işlemi de beyindeki duyma merkezinde gerçekleşir.

Gözdeki durum kulak için de geçerlidir, yani beyin, ışık gibi sese de kapalıdır, ses geçirmez. Dolayısıyla dışarısı ne kadar gürültülü de olsa beynin içi tamamen sessizdir. Buna rağmen en net sesler beyinde algılanır. Ses geçirmeyen beyninizde bir orkestranın senfonilerini dinlersiniz, kalabalık bir ortamın tüm gürültüsünü duyarsınız. Ama o anda hassas bir cihazla beyninizin içindeki ses düzeyi ölçülse, burada keskin bir sessizliğin hakim olduğu görülecektir.

Net bir görüntü elde edebilmek ümidiyle teknoloji nasıl kullanılıyorsa, ses için de aynı çabalar onlarca yıldır sürdürülmektedir. Ses kayıt cihazları, müzik setleri, birçok elektronik alet, sesi algılayan müzik sistemleri bu çalışmalardan bazılarıdır. Ancak, tüm teknolojiye, bu teknolojide çalışan binlerce mühendise ve uzmana rağmen kulağın oluşturduğu netlik ve kalitede bir sese ulaşılamamıştır. En büyük müzik sistemi

şirketinin ürettiği en kaliteli müzik setini düşünün. Sesi kaydettiğinde mutlaka sesin bir kısmı kaybolur veya az da olsa mutlaka parazit oluşur veya müzik setini açtığınızda daha müzik başlamadan bir cızırtı mutlaka duyarsınız. Ancak insan vücudundaki teknolojinin ürünü olan sesler son derece net ve kusursuzdur. Bir insan kulağı, hiçbir zaman müzik setinde olduğu gibi cızırtılı veya parazitli algılamaz; ses ne ise tam ve net bir biçimde onu algılar. Bu durum, insan yaratıldığı günden bu yana böyledir.

Şimdiye kadar insanoğlunun yaptığı hiçbir görüntü ve ses cihazı, göz ve kulak kadar hassas ve başarılı birer algılayıcı olamamıştır.

Ancak görme ve işitme olayında, tüm bunların ötesinde, çok büyük bir gerçek daha vardır.

Beynin İçinde Gören ve Duyan Şuur Kime Aittir?

Beynin içinde, ışıl ışıl renkli bir dünyayı seyreden, senfonileri, kuşların cıvıltılarını dinleyen, gülü koklayan kimdir?

İnsanın gözlerinden, kulaklarından, burnundan gelen uyarılar, elektrik sinyali olarak beyne gider. Biyoloji, fizyoloji veya biyokimya kitaplarında bu görüntünün beyinde nasıl oluştuğuna dair birçok detay okursunuz. Ancak, bu konu hakkındaki en önemli gerçeğe hiçbir yerde rastlayamazsınız: Beyinde, bu elektrik sinyallerini görüntü, ses, koku ve his olarak algılayan kimdir? Beynin içinde göze, kulağa, burna ihtiyaç duymadan tüm bunları algılayan bir şuur bulunmaktadır. Bu şuur kime aittir?

Elbette bu şuur beyni oluşturan sinirler, yağ tabakası ve sinir hücrelerine ait değildir. İşte bu yüzden, herşeyin maddeden ibaret olduğunu zanneden Darwinist-materyalistler bu sorulara hiçbir cevap verememektedirler. Çünkü bu şuur, Allah'ın yaratmış olduğu ruhtur. Ruh, görüntüyü seyretmek için göze, sesi duymak için kulağa ihtiyaç duymaz. Bunların da ötesinde düşünmek için beyne ihtiyaç duymaz.

Bu açık ve ilmi gerçeği okuyan her insanın, beynin içindeki birkaç santimetreküplük, kapkaranlık mekana tüm kainatı üç boyutlu, renkli, gölgeli ve ışıklı olarak sığdıran yüce Allah'ı düşünüp, O'ndan korkup, O'na sığınması gerekir.

Materyalist Bir İnanç

Buraya kadar incelediklerimiz, evrim teorisinin bilimsel bulgularla açıkça çelişen bir iddia olduğunu göstermektedir. Teorinin hayatın kökeni hakkındaki iddiası bilime aykırıdır, öne sürdüğü evrim mekanizmalarının hiçbir evrimleştirici etkisi yoktur ve fosiller teorinin gerektirdiği ara formların yaşamadıklarını göstermektedir. Bu durumda, elbette, evrim teorisinin bilime aykırı bir düşünce olarak bir kenara atılması gerekir. Nitekim tarih boyunca dünya merkezli evren modeli gibi pek çok düşünce, bilimin gündeminden çıkarılmıştır. Ama evrim teorisi ısrarla bilimin gündeminde tutulmaktadır. Hatta bazı insanlar teorinin eleştirilmesini "bilime saldırı" olarak göstermeye bile çalışmaktadırlar. Peki neden?..

Bu durumun nedeni, evrim teorisinin bazı çevreler için, kendisinden asla vazgeçilemeyecek dogmatik bir inanış oluşudur. Bu çevreler, materyalist felsefeye körü körüne bağlıdırlar ve Darwinizm'i de doğaya getirilebilecek yegane materyalist açıklama olduğu için benimsemektedirler.

Bazen bunu açıkça itiraf da ederler. Harvard Üniversitesi'nden ünlü bir genetikçi ve aynı zamanda önde gelen bir evrimci olan Richard Lewontin, "önce materyalist, sonra bilim adamı" olduğunu şöyle itiraf etmektedir:

Bizim materyalizme bir inancımız var, 'a priori' (önceden kabul edilmiş, doğru varsayılmış) bir inanç bu. Bizi dünyaya materyalist bir açıklama getirmeye zorlayan şey, bilimin yöntemleri ve kuralları değil. Aksine, materyalizme olan 'a priori' bağlılığımız nedeniyle, dünyaya materyalist bir açıklama getiren araştırma yöntemlerini ve kavramları kurguluyoruz. Materyalizm mutlak doğru olduğuna göre de, İlahi bir açıklamanın sahneye girmesine izin veremeyiz. (Richard Lewontin, "The Demon-Haunted World", The New York Review of Books, 9 Ocak 1997, s. 28)

Bu sözler, Darwinizm'in, materyalist felsefeye bağlılık uğruna yaşatılan bir dogma olduğunun açık ifadeleridir. Bu dogma, maddeden başka hiçbir varlık olmadığını varsayar. Bu nedenle de cansız, bilinçsiz maddenin, hayatı yarattığına inanır. Milyonlarca farklı canlı türünün; örneğin kuşların, balıkların, zürafaların, kaplanların, böceklerin, ağaçların, çiçeklerin, balinaların ve insanların maddenin kendi içindeki etkileşimlerle, yani yağan yağmurla, çakan şimşekle, cansız maddenin içinden oluştuğunu kabul eder. Gerçekte ise bu, hem akla hem bilime aykırı bir kabuldür. Ama Darwinistler kendi deyimleriyle "İlahi bir açıklamanın sahneye girmemesi" için, bu kabulü savunmaya devam etmektedirler.

Canlıların kökenine materyalist bir ön yargı ile bakmayan insanlar ise, şu açık gerçeği göreceklerdir: Tüm canlılar, üstün bir güç, bilgi ve akla sahip olan bir Yaratıcının eseridirler. Yaratıcı, tüm evreni yoktan var eden, en kusursuz biçimde düzenleyen ve tüm canlıları yaratıp şekillendiren Allah'tır.

Evrim Teorisi Dünya Tarihinin En Etkili Büyüsüdür

Burada şunu da belirtmek gerekir ki, ön yargısız, hiçbir ideolojinin etkisi altında kalmadan, sadece aklını ve mantığını kullanan her insan, bilim ve medeniyetten uzak toplumların hurafelerini andıran evrim teorisinin inanılması imkansız bir iddia olduğunu kolaylıkla anlayacaktır.

Yukarıda da belirtildiği gibi, evrim teorisine inananlar, büyük bir varilin içine birçok atomu, molekülü, cansız maddeyi dolduran ve bunların karışımından zaman içinde düşünen, akleden, buluşlar yapan profesörlerin, üniversite öğrencilerinin, Einstein, Hubble gibi bilim adamlarının, Frank Sinatra, Charlton Heston gibi sanatçıların, bunun yanı sıra ceylanların, limon ağaçlarının, karanfillerin çıkacağına inanmaktadırlar. Üstelik, bu saçma iddiaya inananlar bilim adamları, profesörler, kültürlü, eğitimli insanlardır. Bu nedenle evrim teorisi için "dünya tarihinin en büyük ve

en etkili büyüsü" ifadesini kullanmak yerinde olacaktır. Çünkü, dünya tarihinde insanların bu derece aklını başından alan, akıl ve mantıkla düşünmelerine imkan tanımayan, gözlerinin önüne sanki bir perde çekip çok açık olan gerçekleri görmelerine engel olan bir başka inanç veya iddia daha yoktur. Bu, eski Mısırlıların Güneş Tanrısı Ra'ya, Afrikalı bazı kabilelerin totemlere, Sebe halkının Güneş'e tapmasından, Hz. İbrahim'in kavminin elleri ile yaptıkları putlara, Hz. Musa'nın kavminin altından yaptıkları buzağıya tapmalarından çok daha vahim ve akıl almaz bir körlüktür. Gerçekte bu durum, Allah'ın Kuran'da işaret ettiği bir akılsızlıktır. Allah, bazı insanların anlayışlarının kapanacağını ve gerçekleri görmekten aciz duruma düşeceklerini birçok ayetinde bildirmektedir. Bu ayetlerden bazıları şöyledir:

Şüphesiz, inkar edenleri uyarsan da, uyarmasan da, onlar için fark etmez; inanmazlar. Allah, onların kalplerini ve kulaklarını mühürlemiştir; gözlerinin üzerinde perdeler vardır. Ve büyük azap onlaradır. (Bakara Suresi, 6-7)

...Kalpleri vardır bununla kavrayıp-anlamazlar, gözleri vardır bununla görmezler, kulakları vardır bununla işitmezler. Bunlar hayvanlar gibidir, hatta daha aşağılıktırlar. İşte bunlar gafil olanlardır. (Araf Suresi, 179)

Allah Hicr Suresi'nde ise, bu insanların mucizeler görseler bile inanmayacak kadar büyülendiklerini şöyle bildirmektedir:

Onların üzerlerine gökyüzünden bir kapı açsak, ordan yukarı yükselseler de, mutlaka: "Gözlerimiz döndürüldü, belki biz büyülenmiş bir topluluğuz" diyeceklerdir. (Hicr Suresi, 14-15)

Bu kadar geniş bir kitlenin üzerinde bu büyünün etkili olması, insanların gerçeklerden bu kadar uzak tutulmaları ve 150 yıldır bu büyünün bozulmaması ise, kelimelerle anlatılamayacak kadar hayret verici bir durumdur. Çünkü, bir veya birkaç insanın imkansız senaryolara, saçmalık ve mantıksızlıklarla dolu iddialara inanmaları anlaşılabilir. Ancak dünyanın dört bir yanındaki insanların, şuursuz ve cansız atomların ani bir kararla biraraya gelip; olağanüstü bir organizasyon, disiplin, akıl ve şuur gösterip kusursuz bir sistemle işleyen evreni, canlılık için uygun olan her türlü özelliğe sahip olan Dünya gezegenini ve sayısız kompleks sistemle donatılmış canlıları meydana getirdiğine inanmasının, "büyü"den başka bir açıklaması yoktur. Nitekim, Allah Kuran'da, inkarcı felsefenin savunucusu olan bazı kimselerin, yaptıkları büyülerle insanları etkilediklerini Hz. Musa ve Firavun arasında geçen bir olayla bizlere bildirmektedir. Hz. Musa, Firavun'a hak dini anlattığında, Firavun Hz. Musa'ya, kendi "bilgin büyücüleri" ile insanların toplandığı bir yerde karşılaşmasını söyler. Hz. Musa,

büyücülerle karşılaştığında, büyücülere önce onların marifetlerini sergilemelerini emreder. Bu olayın anlatıldığı ayet şöyledir:

(Musa:) "Siz atın" dedi. (Asalarını) atıverince, insanların gözlerini büyüleyiverdiler, onları dehşete düşürdüler ve (ortaya) büyük bir sihir getirmiş oldular. (Araf Suresi, 116)

Görüldüğü gibi Firavun'un büyücüleri yaptıkları "aldatmacalar"la -Hz. Musa ve ona inananlar dışında- insanların hepsini büyüleyebilmişlerdir. Ancak, onların attıklarına karşılık Hz. Musa'nın ortaya koyduğu delil, onların bu büyüsünü, Kuran'daki ifadeyle "uydurduklarını yutmuş" yani etkisiz kılmıştır:

Biz de Musa'ya: "Asanı fırlatıver" diye vahyettik. (O da fırlatıverince) bir de baktılar ki, o bütün uydurduklarını derleyip-toparlayıp yutuyor. Böylece hak yerini buldu, onların bütün yapmakta oldukları geçersiz kaldı. Orada yenilmiş oldular ve küçük düşmüşler olarak tersyüz çevrildiler. (Araf Suresi, 117-119)

Ayetlerde de bildirildiği gibi, daha önce insanları büyüleyerek etkileyen bu kişilerin yaptıklarının bir sahtekarlık olduğunun anlaşılması ile, söz konusu insanlar küçük düşmüşlerdir. Günümüzde de bir büyünün etkisiyle, bilimsellik kılıfı altında son derece saçma iddialara inanan ve bunları savunmaya hayatlarını adayanlar, eğer bu iddialardan vazgeçmezlerse gerçekler tam anlamıyla açığa çıktığında ve "büyü bozulduğunda" küçük duruma düşeceklerdir. Nitekim yaklaşık 60 yaşına kadar evrimi savunan ve ateist bir felsefeci olan, ancak daha sonra gerçekleri gören Malcolm Muggeridge evrim teorisinin yakın gelecekte düşeceği durumu şöyle açıklamaktadır:

Ben kendim, evrim teorisinin, özellikle uygulandığı alanlarda, geleceğin tarih kitaplarındaki en büyük espri malzemelerinden biri olacağına ikna oldum. Gelecek kuşak, bu kadar çürük ve belirsiz bir hipotezin inanılmaz bir saflıkla kabul edilmesini hayretle karşılayacaktır. (Malcolm Muggeridge, The End of Christendom, Grand Rapids: Eerdmans, 1980, s.43)

Bu gelecek, uzakta değildir aksine çok yakın bir gelecekte insanlar "tesadüfler"in ilah olamayacaklarını anlayacaklar ve evrim teorisi dünya tarihinin en büyük aldatmacası ve en şiddetli büyüsü olarak tanımlanacaktır. Bu şiddetli büyü, büyük bir hızla dünyanın dört bir yanında insanların üzerinden kalkmaya başlamıştır. Artık evrim aldatmacasının sırrını öğrenen birçok insan, bu aldatmacaya nasıl kandığını hayret ve şaşkınlıkla düşünmektedir.